



RAA 4662

In hoc solo cōsere via aliqñ p̄ridu-
b. sig. v̄at. q. amicos. nos phis
q. su. arbitratu.

YALE
MEDICAL LIBRARY



HISTORICAL
LIBRARY



Ad ea culpae aquas cui noscunt
Ipsa natura

Faint handwritten text, possibly a title or date, mostly illegible due to fading.



Incunabula
H-60
(Goff)

Ogati plurimorum iopu nūmorum egē
tū appotecas refutātū occasione illa
q̄ necessaria ibidē ad corp⁹ egrū spec/
tātia sūt cara simplicia ⁊ cōposita. nū/
misq̄ plurimis pparāda. sed ad p̄s
mēs mea nō se diuertit sed ad ea q̄ in p̄uat locis om̄is
filii ac pratis iueniūtur. q̄m p̄sētia corpus hūanum
egrū seu neutrū ad corpus sanū reduci poterit. testante
solerti medico. Arnoldo de noua villa sic inquit in
aphorismis suis. Cū q̄s poterit mederi simplicib⁹ frus
tra ⁊ dolose medicamina p̄posita q̄rit ille. Ait etiā Auicenna
h. libro. c. liij. Medicie simplices habēt opatiōes
p̄les ⁊ p̄ticulares. Et cū penes corpus hūanū plures
p̄currāt actus sēz utra p̄fecto sanū actus cōsuatū⁹ ne/
cessarius ē. Circa sēhsibiliter lesū. actus curatiū⁹ iducen
dus ē Circa v̄o insēhsibiliter lesū actus p̄suatiuus seu
resūptiū⁹ necessarius ē. Cū ergo corpus egrū actū cū
tūū requirat seu practicū. Ob id presens opusculum
suā sūpsit de om̄inacōnē. Aggregator practicus de si
plicibus. In quo quīuis hominū sibi ipsi subuenire
potēit paucis deductis expensis. aduersus q̄libet egrī
tudinē corpus humanū a vertice capitis ad plātas
pedū ab intra corpus focalq̄ affligentē iuxta tenorem
plurimorum solertium medicorum de simplicibus cō
fise tractantiū quorū dicta ad practicā expertam sunt
redacta: v̄puta sunt Auicenna princeps secundo
suo libro de simplicibus: necnon Serapio de sim
plicibus. similiter Pandecta et Platearius ⁊c.
Om̄is ergo confusio nouerca existit veritatis que

ad pñs refutatur: cū oia que a pñeua origine pceffe-
runt rōe ordine z nūero formata sunt z fic cognoscā ha-
lent. Boecius in arismetica sua Diuidit ergo pñs li-
ber in septē particulas. In pma particula tractat de v-
tutibus herbarū ad appotecā spectatiū in modū anā/
dotoꝝ dispensatarū. In secūda pñcula innuit de sim-
plicibus laxatis z liniuūis seu lubricatis superioribus
antidotis pñe particule deseruiētibz. In tercia par-
ticula detegitur de simplicibus pfortatis seu spēs⁹ aro-
maticis. In q̄rta particula diluādat de fructibus z se-
minibus z radicibus. In quinta particula de gūmis
z eis similibz. In sexta pñcula de generibus salis z
mineris z lapidibus. In septia pñcula z vltia confi-
derat de aialibus z proueniētibz ab eis: q̄ oia ad pra-
cticā pñis operis deseruire habent.

Pondus medicinale in figuris sic cognosces .

3. 1. id ē vncia vna. 3. 5. id ē vncia pmedia.
3. 1. id ē dragma vna. 3. 5. id ē dragma media.
3. 1. id ē scorpulus vn⁹. 3. 5. id ē scorpulus medius.
m. 1. id ē manipulus vn⁹. m. 5. id ē manipul⁹ medi⁹.
ana. id ē de quolibet equaliter. lb. 1. id ē libra vna. lb. 5.
id ē libra media. Et 3. 1. facit ouos lotones. Et 3. 5.
vñū lotonem Et dragma vna id ē quarta pars vñi⁹
lotonis Et 3. 1. est tercia pars vñius dragme :

Capitula herbarū secūdū or dinem alphabeti.

Cap. p̄mū de absinthio.	xxiij. de buglossa
Secūdū de abrotano.	xxv. de beronica
Tercū de altea	xxvi. de branca vřina
Quartum de acoro	xxvij. de bleta
Quitum de acetosa	xxviij. de bursa pastoris.
Sextū de agrimonia	xxix. de herbaris
Septimū de alleo	xxx. de baselicone.
Octauū de althaeo	xxxi. de bātonia
ix. de ameo syl'athanasia	xxxij. de cicorea
x. de aneto	xxxij. de calamento
xi. de apio	xxxiiij. de centaurea
xij. de arthimesia	xxxv. de cariamo
xij. de aristologia longa	xxxvi. de cinoglossa
xiiij. de aristologia rotū	xxxvij. de cāmomilla
xv. de asa rabacca	xxxviij. de camepíteos
xvi. de atriplice	xxxix. de capillis veneris.
xvij. de aaron vel iaro	xl. de cepis
xviij. de auricula muris.	xli. de coriandro
xix. de amoglossa	xlij. de cistute
xx. de ambrosiana	xliij. de cipro
xxj. de affodillo	xliij. de celodonia
xxij. de agno casto	xlv. de cathapudia
xxij. de boragine	xlvi. de cucumere

xlviij. de calamo arōtico a
gresti.
xlvij. de canapo
xlix. de dauco cretico
l. de dypramo
li. de esula minore
liij. de endiuia
liiij. de eupatorio
liiij. de enula campana
lv. de epatica
lvi. de elleboro albo
lvij. de elleboro nigro
lvij. de ebulo
lix. de edera terrestri
lx. de edera arborea
lxi. de fumo terre
lxij. de feniculo
lxij. de fragaria
lxiiij. de fraxino
lxv. de granis solis
lxvi. de galletico
lxvij. de gatioffilata
lxvij. de geniana
lxix. de geneffa
lxx. de gramine
lxxi. de hermodattulo
lxxij. de iusquiamo
lxxij. de psopo
lxxiiij. de ptelos

lxxv. de iunipris
lxxvi. de yringi
lxxvij. de lilio
lxxvij. de lupulo
lxxix. de lappadio acuto
lxxx. de lactuca
lxxxi. de leuistico
lxxxij. de lauendula
lxxxij. de laureola
lxxxiiij. de mellissa
lxxxv. de mille folio
lxxxvi. de malua
lxxxvij. de menta
lxxxvij. de melliloto
lxxxix. de matercaria
xc. de maiorana
xci. de marubeo
xcij. de moro celsi ⁊ mora
bici.
xcij. de mercuriali
xciiij. de mandragora
xcv. de nasturcio oxulano
xcv. de nasturcio aq̃tico
xcvij. de nigella
xcvij. de nenufare
xcix. de origano
L. de piretro
cj. de pionia
cij. de ptrosilino

ciiij de polipo lio
 ciiij de paritaria
 cv de portulaca
 cvi de plegio
 cvij de porro
 cxij de pentasilone
 cix de pipinella
 cx de papauere
 cxii de populo
 cxij de pastinaca filuestri
 cxij de pastiaca domestic
 cxiiij de rosa
 cxv de raffano
 cxvi de radice
 cxvij de ruta
 cxvij de rore marino
 cxix de rapa
 cxx de ribes
 cxxi de rubea tindura
 cxxij de solatro
 cxxij de spinacha
 cxxij de filere montazo
 cxxv de sinapi
 cxxvi de squinanto
 cxxvij de serpentaria
 cxxvij de satirione
 cxxix de scicados citrino
 cxxx de scicados arabico
 cxxxi de spargo

cxxxi de saffina
 cxxxiij de spua vina
 cxxxiij de squilla
 cxxxv de sambuco
 cxxxvi de salice
 cxxxvij de laxifraga
 cxxxvij de scolopendria
 cxxxix de scabiola
 cxi de saluia
 cxli de spica romana
 cxliij de spica celtica
 cxliij de serpillio
 cxliij de taxobarbato
 cxlv de tomentilla
 cxlvi de viola
 cxlvij de virga pastoris
 cxlvij de valica
 cxlix de valeriana
 d. de ysnea



Absinthēū

Alsem

Absinthēū est calidū in pmo gradu ⁊ siccū in secūdo et habet ponticū et amarissimū sapore. e debet colligi in fine veris et i vmbra exsiccare et p annū seruatū ⁊ ē multē efficacē. Absinthēū h3 oppositas pprietates sc3 laxatiuā. Laxat enī ex caliditate et amaritudine. et h3 proprietatē pstrictiuā quia pstringit exgrossicie substācie. et sic absin. p̄ia opatur ideo non debet exhiberi nisi materia existēte digesta sic sua caliditate dissoluūtur. et pōticitate sua pstringēdo euacuat. Absin. enī fortiter apit



opilatōes epatis ⁊ splenis. ppter ea curat morbos ex
opilatōe pueniētes ut sūt ycterīa ydrops ⁊c. notātur cū
pueniāt ex causa frigida ut dīc auic. ij. canone. c. pmo
pp. 3. ij. ul. 3. s. de succo absin. mane bibite p octē dies q
tinuātō valde curat illas egritudines s3 apparet talis p
tus abhomiabilis ideo v3 sibi misceri zucū sufficiens p
dulcoratōe. Ad buliāt absin. in sero capno miscendo
parū zucū. Ad fiat siropus ex eo isto modo dispēsātō
Rx. extremitatū absin. m. s. florū cētauree florū viola/
rū florū boragis florū tamaristi añ. 3 ij. radic. reupō/
tici liqride añ. 3. j. vuarū passularū. 3. s. oia cōtūdant
et buliāt i aqua ad cōsūptionē tercie ptis postea cola co
latum dulcorēt cū sufficiēte zucō et fiat siropus de q su
mat tepide mane et sero p qlibet vice i qntate mediij ci
phi. prius sumant pillule de reubarbaro. ⁊ pfortatū w
diazodon albanis postremo. Itē absin. v3 i alopicia.
sc3 i casu capillorū et in tinea. Rx. de absin. et abrotano
⁊ de spica celtica de qlibet quātū plac3 et buliāt cū vino
⁊ ideo fiat abluco capiti. Et etiā succus absin. cū melle l
farina ordei mixtus ad liuorē vel ad vestigia circa oculos
v3 aliorū locorū ex pūssioe vel gūssione veniēcia. Et al3
succ⁹ absin. cū puluē lubricorū mixt⁹ cū parū melle p
vermes. Itē succus absin. octo ipositus v3 p rubedi
nē ei⁹ et pānū. Itē vapor decoctionis absin. ex vino ⁊
aqua auri immissus v3 qtra sorditatē et tinitū eius Et
succus absin. cū oleo nudeorū psicorū auri immissus iter
ficiat vermes Itē vinū decoctōis absin. cū cortice citri v3
i fetore oris pueniēte ex materia putida in stomacho
pccate. v3 succ⁹ absi. cū melle mixt⁹ p ebrietatē. v3 et ab
si cū ann. ⁊ oleo pi coctū fiat in passar. mēstruū puocātō



Abrotanum

aueronde

Abrotanum calidum est in primo et sic in secundo.
 Quic. valet in alopecia et tinea ut supra dictum est et
 abstin. Abro valet ad accelerandū barbā et eius omni us-
 u mo. Rx. succū abro: cū oleo anetino vel oleo de squā-
 to misceto de q̄ liniantur barba vel alius loc⁹ capillatus
 Item decoctio abrotani et isopi cū liquorā bullēdo in aq̄
 cū zucro penidij dulcorato: multū valet ad diarrham

pectoris ex causa frigida ab intra sumendo Sed ab ex
tra liniatur minera pectoris cum butyro mens maior vel cum
unguento dialtee pro maiori mollificatione humorum pectoris
tunc in pectore postea sumantur pillule de agarico pro eua
cuatione materiei pectoris per viam ductuum communium. deinde
de sumatur diapedidum vel diatrips salomonis pro confort
tatione Item abro. valet contra vermes et lubricos et ascar
ides. Item abro. contriti et pulueris lupinorum ann. 3. s.
misce cum felle aliuus aialis et oleo de absinthio et fiat lini
mentum supra intestina. Item valet succus abrotani et ab
sinthii cum lacte bibendo Item succus abro. mixtus cum mirra
in modum pessarii applicatus educit menstrua. secundum
et fetum mortuum eiicit et clausam vuluam aperit et flegmatica
apostemata ibidem nascenda sanat. vel fiat suffumigium
Item abro. sasmine arthemisie ann. m. ij. polegi origani re
nacen ann. m. j. asarebace apii ann. m. s. contendant omnia et
fiat suffumigium et poterit puocat menstrua. Item resoluit
apostemata flegmatica et dure resolutionis si misceatur suc
cus abro. cum farina ordei vel melle et supponatur Item
remouet passiones laterum Item abro. fugat venenosa a
nimalia si ponitur in angulis domus vel cum aqua deco
ctionis eius domus vel cubile aspergat. vel fiat fumus in
tomo de abro Item abro. coctum in vino et bibendum est contra ve
nenum. et abro. contritum cum sale et oleo communi et pulsus
manuum et pedum inde ungantur febrientis autem poris mi
nuit rigorem. Item abro. coctum cum apio in vino et parum
dulcoratum cum iure stragivire soluit et lapidem fragit. et
quod caput inungit cum abro. contritum cum oleo pro verrugine et
scotomie:



Altea

Witten hoemisch

Altea calida et sicca cum equalitate: operatio ⁊ pprie-
tas ipsius est lenificare ⁊ maturare et mollicare et re-
soluere et abstergere. Semen ⁊ radix sunt maioris ef-
ficacie: notanter radix viridis. Decoctio radicis altee ⁊
seminis eius cum abrotano et vino et potata ꝑz stran-
guine et lapidi et supfluitatibus audis et stianice ⁊ vl-
ceribus nernorum. Et qñ radix altee decoquitur in ace-
to cum picro ⁊ parū mastice et fiat inde ablutio ois

repide sumendo valet contra dolore dentiū. Itē semen
altee coctum cum allio et aceto et inde liniatur morphea
in sole eradicat eā. Idē mixtum cum oleo et applica-
tum morui venenoso confert. Et similiter valet in pū-
tura apum Itē quando bibitur radix altee cum vino
aut aqua cum parum mastice decocta curat vel cera in
resinorum et contusiones neruorum. Itē radix altee
valet apostematibus calidis mamillarum et apostema-
tibus ani et tencōni neruorū et apostematibus duris et
scrofulis: et soluit apostemata inflata et tumore in pal-
pebris et glandes aurium et sedat dolore iuncturarū: et v-
ad extensionem neruorū decocta cum farina fenugreci
et farina seminis lini cum sepo aneti et terpetina miscendo
quia resoluit et maturat et aperit apostemata Idē mū-
dificat matricem et superfluitates partus si inde fiat pe-
llaria. Itē decoctio radicis altee et abrotani cum aceto et
liniatur super alopiā curat eā in sole exsiccando. Itē
decoctio seminis altee et liquiritie et ficū facta cum aqua
dulcorata cum zucro albo v- in tussi in cā frigida et fa-
cile excreare facit sputū: Et probibet sputū sanguinis
si additur dragantum. Idē v- cōtra sitim et ardorem
vane Et v- etiā in pleuresi et pēripulmonia tali modo
℞. radicū altee. ʒ. i. liquiritie. ʒ. s. radicū cicoree ordeī
seminum quatuor frigidorū. se. endiuie. se. portulace-
an. ʒ. i. florū violarum ruarū passularū an. ʒ. s. oia
contundantur et bulliantur. Et exhibetur eo mō quo
superius narratum est capitulo de absinthio.

**Acorus****Gheel lelieri**

Acorus calidus ē et sic i scōo h3 virtutē diureticā dissol-
 lutiam absterfuā et apinūā. Acor⁹ ergo v3 ad dissol-
 uedū duriciē splenis: et valet cōtra opilatōem splenis
 et epatis ex causa frigida prouenientē: isto modo dis-
 pensando. ℞. radicem acozī conquassatī quartam. lb
 humectetur radix in aceto ad tres dies cui adde radi-
 cem reupontici. 3. ij. florū boraginīs stolopēdiæ añ. m.
 s. se. anisi liquiritiæ añ. 3. ij. ruay passulay. 3. s. oia

grosso modo trita et bulita in aqua simplicia duarū li-
brarum ad consumptōem tercię partis cola et colatur
dulcorando cū zucro quod sufficiat et fiat potus mane et
sero tepide sumendus pro qualibet vice in quantitate me-
diij cyphi. Postea sumantur pillule vtriusque. R. masse
pillularum de reubarbaro: masse pillularum de lapide
lasuli añ. 3. S. misce cum siropo de stolopendria et fiant
pillule. vij. aut. ix. deinde sumatur diagalange vel dia-
boraginatū pro confortatiuo: postremo vngat mi-
nera splenis acepanis cum vngento dialtee pro molli-
ficatiōe materie opilantis. Item vinum etiā decoctiōis
acori valet ad idem sed non fabricanti. Valet etiā aco-
rus contra ictericiam coctus cū stolopendria et endiuia
et liquericiā et quatuor seminibus frigidis colatū cum
zucro albo dulcoretur sumatur vt supra. Item acorus
valet contra alginem seu pannum oculorum. R. succi
acori et feniculi añ. 3. iij. lapidis calaminaris. 3. j. aloe
paciā thurie añ. 3. S. terenda terantur subtilissime et bu-
liantur parum pro incorporatione: et fiat colatura per
pannum quo vtatur ad oculos cum penna guttatim
applicando. Item succus acori datus in potu vel eius
elixatura prouocat vrinam quia abstergit et aperit. et
valet colorī lateris et pulmonis: et idē valet moribus
venenosis. Valet etiam ad colorem matris qñ sit en-
haestina. i. sessio super acorū decoctum. Dicitur qñ qs
pneo se gestat acorū nūq̃ iuuat fluxum sanguinis
vel spasmus: dicit Pandecta.



Aretosa

Sulzer

Aretosa: alia ē domestica. alia siluestris. nā frigida est in primo et sicca in secundo. In ipsa est stipiditas et acetositas superat colerā: et acetose hūiditas est laudabilis. Radix acetose cū aceto cocta cōfert scabiei plerose et excoꝛiacoꝛi vnguīs. Idē valet cōtra morpheā et serpigine et filibus defecatoꝛibus oculis: pluribus vicijs

talía loca inungēdo. Postea vngātur talia loca scabi
osa cū tali vngēto ℞. succi acetose. 3. ij. teripentīne. 3. s.
salis cō. s. 3. j. misce cū oleo laurino et fiat vngētū circa
ignē incorporando. Itē acetosa valet contra ictericiā
ex opilatione causata a cā calida. Unde decoquat ac
etosa cum aqua endiuie et cū quatuor seminibus frigi
dis et inde potet: vel coquatur cū vino albo subtili et h
vinū bibatur et valet cōtra ictericiā a cā frigida. Et ta
le vinum dicitur sedare nauisā. Itē acetosa v3 contra
puncturā scorpionis vel alterius aialis venenosi. An
dicit Serapio et Auicēna: qd si quis comedat de aceto
sa vel bibat de eius decoctōe et postea pūgitur a scorp
ione non nocet ei pūctura: et ita valet cōtra venenū. It
aqua acetose mixta cū parū tyriace valet cōtra pestilēti
am Unde. ℞. aque acetose. 3. s. et. 3. j. tyriace misce et
fiat haustus qui tenet tepide circa mediū noctis: deīn
tegatur patēs ad prouocatōem sudoris istud p exp
tu habeatur. Itē acetosa habet acetositatē et stipidita
tē manifestas in suo sapore adeo qd curat vlcera intesti
norū et fluxū ventris. Et virtus seminis eius ē fortior
instringendo ventrē. Valet etiā in fluxu emoroidarū suc
cus acetose bibitus: et v3 etiā ebriosis. Itē fit ex aceto
sa ep'astrū ad scophulas. Dicit qd si eius radix suspē
ditur in collo hūis scophulas iuuat ab ea Auicēna
valet etiā succus eius vel decoctio acetose cū vino p co
ore dentū tepide abluēdo os. Itē radix eius trita et
bulita cū vino valet fluxui matriāis et frōgit lapidē in
renibus. Idē v3 rasur: intestinorum. Auicēna.



Agrimonia

Odermenich

Agrimonia ē calida et sicca in seco. Decoctio radicis
 eius cū salina ⁊ p̄mula vris p̄pe s̄ lusselbloemē: cū vi-
 no vteri v3 ad palisim: isto mō siropū dispēsādo. Be-
 radicē agrimonei saline p̄mule vris añ. m. j. radicē pi-
 onie cathupucie añ. m. j. castorie calebori ciamomi añ
 3. ij. conduncātur grosso mō et buliātur cū vino vteri
 duarū librarū ad cōsumptōem tercię partis cola cola-
 tum dulcorare cum sufficiēti melle cōsummato: ⁊ fiat

digestiūm: de quo sumatur mane et sero tepide pro q̄
libet vice in q̄ritate medij c̄phi: quo siropo consump/
to sumantur sequentes pillule in sero eundo dorminū .
℞. masse pillularum de eusorbio masse pillularum fe
tidarum. añ. 3. s. misce cum siropo de scicados et fiant
pillule septem aut nouē. postea sumatur diacastoreūm
vel diamusci pro confortatiuis mane et sero assumēdo
vngendo etiā nudan. i. posteriorem partē colli ⁊ loca
paliticata cum isto vngento parū prius calefacto. ℞.
succū agrimonie sinapis pulpe seminis pionie añ. 3. j .
castorei p̄iretri añ. 3. s. croci. 3. s. conterantur et misce
antur cum oleo de castoreo et parum crete circa ignē in/
corporando et fiat vngentum molle. Itē succus agri
monie clarificatus in quo imbibatur parū thutie pul
uerisate lento igne incorporate et eum residētiā fecerit
p̄ frigide applicari oculis et clarificat eos Itē succus
agrimonie cum farina fenugreci et boli armeni cū aux
ugia porci miscendo valet contra tumorem et dolorem
membrorum. Agrimonia sumpta in cibis vel olenib⁹
mixta cum bletibus et spinachia valet ad dolorem ven
tris et splenis. Item agrimonia est diuretica valde et
viridis trita et cum aqua acetose potata valet ad ātra
ces. i. pustulas malas: et ad morsum serpentum et ca
nis et hominis rabidi. Et valet similiter ab extra ap
plicando .

off



Asclepias

Loech

Asclepias est planta et est duplex. aliud est domesticum. aliud silvestre quod scordion dicitur est calefactiuum et exsiccatiuum in tercio usque ad quartum. et silvestre plus illo. unde defacili potest dispo. quod fiat venenum et hoc illo modo. capiatur semine asclepias et seminetur et ex illius asclepias producti semine iterum seminetur et hoc fiat quinquies vel pluries tunc asclepias posterius productum erit venenum. quare asclepias deplantari et non seminari debet. hoc fit communiter propter

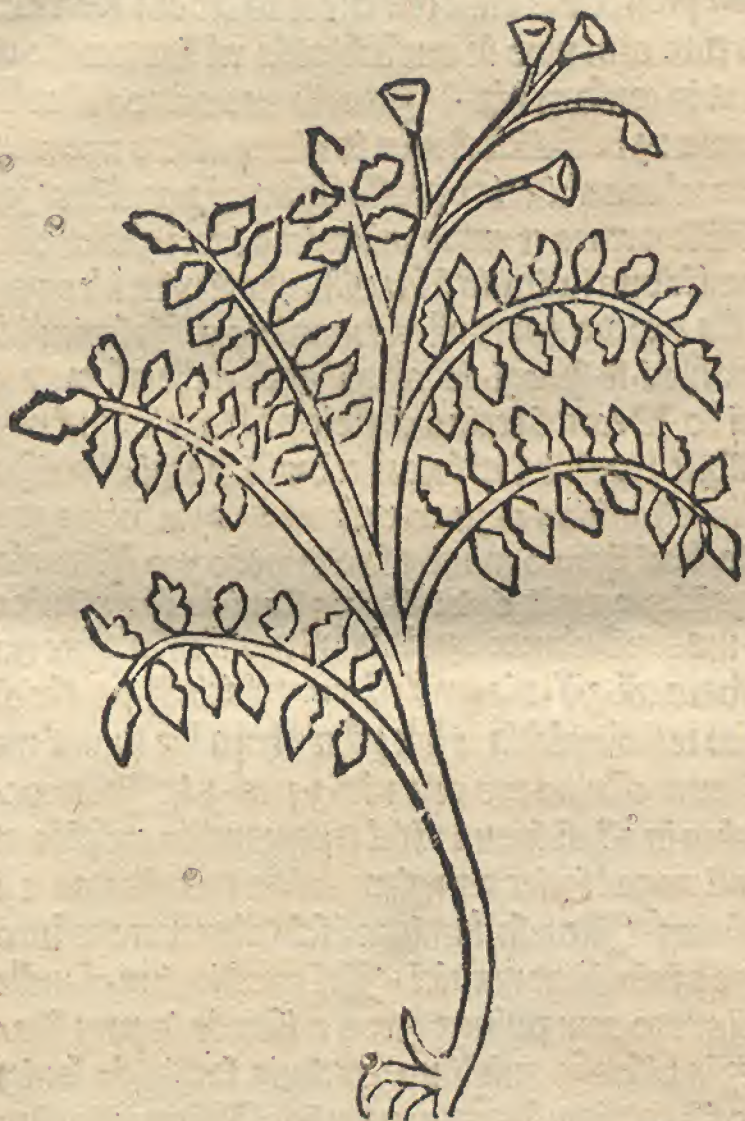
causā iā dictā licet oculani eā ignorāt Item alleū p̄fert
alopīe p̄ueniēte ex putrido hūoē Si misceat alleū cō
nitū cū oleo lauri uel cū fecibus olei cois de illo liniat lo
cus et valet. Item alleū cōtusū applicatū vlcēibus hui
dis et furfuribus capit p̄fert. Idē v̄z p̄tra pediculos
z lēdes z si assiduā ei⁹ cōmestio v̄z ad idē. Item dicūt
doctores q̄ assidua ei⁹ cōmestio iduāt sodā id est dolo
rē capit. imo magn⁹ v̄sus allei crudi iduāt lepram et
b̄mōi graues morbos. Item alleū notāte crudiū p̄mest
um debilitat v̄sū quia mltū exsiccat s̄z hūidis odīs nō
obest. Item decoctio allei cū mastice et p̄iretro valz dolo
ri dentū cū os ite tepide abluīt. Alleū coctū z assatū cū
zuaro mixtū p̄mestū clarificat vocē z p̄fert nissi ātiq̄ z do
lori pectoris ex frigiditate. Valz etiā alleū h̄m̄ib⁹ gros
sos hūiores z viscosos i stomacho qm̄ ē calefactiū i
saliū z īsolutiū. Item p̄fert alē eū illis q̄ v̄si sūt fr̄gis
nā fr̄gi dicūt reuēnosip̄e excessiue fr̄giditāt. Silt v̄z
rusticis q̄ excessiue bibūt aquā fr̄gidā et v̄tūtur abis
grossis z fr̄gidis p̄pter hoc d̄r q̄ alleū sit teriaca rust
iconi. z alleū rectificat aquā bibitā post ei⁹ p̄mestioēz
q̄re v̄z nauigātib⁹ q̄ bibūt aquā sepe nūo corruptam.
Item alleū p̄mitū z sūptū cū aq̄ mellis educit soluēte flec
ma et varmes. Item alleū est valde sedatiū īflatiōnū q̄
fiūt ex v̄tositate. vnde dicit Bāli. de p̄seruatōe sanitat
q̄ alleū pl⁹ īsoluit v̄tositates alijs medicis v̄tositatū
īsolutis. Item valz succus ei⁹ ad īmouēdū morphēam
ad v̄ngedū eā p̄us scarificatā. Item cōtra fetorē allei
cōmesti valet radix p̄reos cōmesta:



Alhahenge ¶ Krieken ouer zee

Alhakēge ē vna species solatri ⁊ ē frīgida ⁊ sicca cūtra
scōm gradū. et habz folia filia folijs solatri. et habet
fructū i cīsta rotūdū silez dñice: ⁊ est fructus granū ru
bicūdū sile vne. et virt⁹ eius pñia est virtutū vne lupie
Alhakēge delet fistulas. succus ei⁹ mixtus cū succo ce
litonie et cū vīniolo romaō puluerisato itromittēdo fist
ulis plurib⁹ viabus et interpellatis tēporib⁹ abluat

fistula cū melle rosato donec mortificet fistula: hoc send
es cū virulēcia amplius emanare nō habet h̄ sanies al
ba tunc propinqua est cōsolidadoni. Valet etiam ad
antiqua vlcera auris ⁊ ad vlcera inflata qñ tota herba
cū supitibus cōquassata cū aceto ibidē loco emplastri
apponatur. Confert etiā asmātū et inflacōni epatis et
ictericie et difficultati vrine et stranguirie quia puocat
vrinā et dissolluit calculū in renibus seu in vesica peccā/
tem in forma potus sumendo R. succū alkakenge succū
petrosilini añ. lb. s. semis feniculi seminis apij. se. lactu
ce se. saxifrage vel milij solis añ. 3. ij. vuaz passularum
florū violarū añ. 3. s. buliantur omnia i aqua et paz
vini albi ad cōsūpcōnem tercię ptis et colemr ⁊ dulco
retur cū zucro albo q̄ sufficit et fiat siropus valens ad
ea ut supra narratū ē mane ⁊ sero tepide administran/
do pro qualibet vice in quantitate medij dph̄i quo po
tu cōsumpto sequentes pillule sumātur dtra mediū
noctis. R. masse pillularū fetidarum. ʒ. ij. masse pillu
larū de miseration ʒ. i. misce cum siropo acetoso de radid/
bus ⁊ fiant pillule ix. altera die sumatur electuariū du
cis vel dialacca p cōfortatiuo: Itē valet succus alkahē
ge bibitus apostematib⁹ intrinsecis et extrinsecis. et pre
cipue grana alkakenge bibita valent vlceribus renum
et vesice:.



Anieos

Reynwaen

Anieos seu athanasia seu tanacetum est planta cui⁹
 semine vrimur in medicinis: et est calida et sicca in ter/
 cio. Valet in doloribus ventris ex ventrositate causatis

Et est prouocatio vrine et mēstrui ad hec oia valet decoctio eius cum vino in causa frigida vel fiat decoctio cū aqua in causa calida. Item succus ameos cū melle mixtus v3 interficiēdo hmes in vētre peccātes noie ascarides vel cucurbitini ex grosso flegmate pueniētes Itē mūdificat renes et venas inluericas ideo v3 calculosis et patiētibz strāguirēz seu difficultatē vrine ideo valz ad illa decoctio anathasie acuminādo cū seie feniculi. se petrosilini. se. spargi. se. alkakēge cū melle despumato potādo. Decoctō ē eius cū stolopēdia et folijs sene et semibus petrosilini et feniculi et brusli spargi cū vuispassulis et liquiritia cū zucro dulcorādo v3 in forma pot9 cōtra febze qrtanā mane et sero sumēdo pro q̄libet vice in quātitate medij cyphi. Desup sumēdo tres pillulas. R. masse pillulay de lapide lasuli masse pillulay de reubarbaro añ. 3. S. diagrediij ḡ. iiij. mastias ḡ. j. misce cū siropo de stolopēdia et fiāt pillule ix. postea sumat mētridatum cū vino pro vna vice. 3. j. vel. 3. ij. Itē decoctio eius in aq̄ cū farina tritici et paz mellis miscēdo et cū tali yngat facies detergit maculas mēphreas et liuorē eius. Item suffumigatō fecā ex landauo et succo ameos mūdificat matrīcē. Itē decoctio eius cū melle despumato cum puluere yreos miscendo in poti sup/ra v3 in discrasia anhelitus pectoris facilitādo saniez pectoris per viam sreatus euacuādo Itē decoctio eius cū mēra et parum galange valet ad nausēā et subuersionem stomachi.



Anetum

Dille

Anetū est calidū iter scōm z terciū grad: z ficiū iter pā
mū z scōm grad. Et qñ adurit fit ficiū i scōo. Est re/
solutim z maniatim apostēanū z vlcēz: notāt. se. aneti
intelligit pūlū cū ra. altee z auxugia porā v3 ad apostēa

ta flegmatica maturato ea ad saniei generatōem. Et ci
nis seminis aneti cōbusti valet vlcēibus exsiccādo ea
cū puluē radiis yreos miscēdo. Itē oleū aneti cōfert
doloribus neruorū et iūctarū cū vngēto dialtee miscēn
do. Oleū etiā aneti cū oleo papaueris mixtū iduat sō
nū vngēdo cū eo tempora. Itē oleū aneti confert dolori
auris eius hūiditatē exsiccādo mixtū cū oleo amigdu
larū amaranū repide auribus istillādo. Et assiduatio
semis aneti cōmestī debilitat visum. Auicēna. Itē se
mē aneti v3 cōtra viciū pectoris ex frigida itate pueniēs.
Ande. Rx. ficus. v. aut plures in succo aneti ibibitas
in nocte cū parū semis anisi et yssopi et liquericiē cū vi
no buliēdo: deīn coletur et colatura detur patiēti: facit ei
excreare flegma in sanie cōuersum Itē puluis seminis
aneti in sorbicōibus vel in iure carniū vel in pulmēis
exhibitus v3 mulieribus quia facit lac habūdāē i ma
millis. Cōfert etiā semē aneti cōfectū singultui pueniē
ti ex repletōe abī narrantis in stomacho. Idē v3 dolori
ventris punitiuo. Et etiā anis aneti applicatis emo
roidibus natis et ano et virge vlcerate et tumefactōni
testiculorū. Itē decoctio semis aneti cū mastice v3 con
sisto vomitū et nausēā et singultū ex frigida cū. Et fre
quēs vsus aneti nō v3: quia anetū crebre sumptū ab
sāndit sperma: aiūt Auicēna et Serapio. Et qñ mulie
ris sedet in decoctō: aneti hoc cōfert dolori matricis.
Itē v3 semē aneti tritū et puluerisatū vlcēib9 hñtib9
sanie dō icarnat et reso'uit ea: Auicē Serapio pādetā:



Apium

Apium est calidum in primo et sic in secundo gradu. Quicquid
sed secundum platearium est circa tertium gradu et hinc in medio
tercio. Est resolutum in flatibus: apium opilatio: et se/
datum doloris: et sunt plures species apij: domesticus et
silvestris: et aliud quod oritur in aqua. Et semine apij debet
sumi in medicinis: quia in eis est maior virtus. Semine

Eppe

apij masticatū valet in fetore oris . Apiū etiā valet in
opilatōe splenis z epatis ex cā frigida . ℞ . succi apii . ʒ
iij . stolopēdie boragis añ . m . s . radicē acozī busti sp/
gi añ . ʒ . i . seminū feniculi petrosilini añ . ʒ . i . fiat decoctō
in aqua ad cōsumptōem medietatis coletur z colatū
dulcorē cū zucro albo z fiat potus quo vtat̃ vt supra
dictū ē . ca . ix . cū suis pillulis z cōfortantiis exhibēdis
Et emplastrū factū cū succo apij z semine aneti z radi
ce altee cum paz butiri maij miscendo : cū quo empla/
stretur regio splenis z epatis z valet decopilādo ea .
Itē succus etiā apij cū milio solis z saxifraga z semi
ne alkakēge ex his fit siropus cum vino z zucro z va
let ad frāgēdiū lapidē cū de eo potatur . Item apiū vʒ
ad alopiā qñ bulitur apiū cū sabrotano i lixiniō quo
abluatur caput . Item apiū incitat ad epilentia . An
dicit Ba . q̃ pregnantēs non debent vti eo : quia soluit
retentacula fetus z in corpore infantis putrida apostēa
ra z scabiē facit nasci : z lactantes pueros abstineāt ab
apio ne quer fiat infidiēs z epilenticus : quia dissoluit
materiā z eā mouet sursum : z meatus puerozū sunt
subiles z propter eozū cōstrictōem parati sunt ad epī
lentiā . Itē decoctio ra . apii z feniculi in succo sumiter
re z storiole cū paz zucri dulcorādo fit siropus cōtra
pdropisim ex flegmate . Idē vʒ contra yctericā proue
niētem ex opilatione . Item apiū decoctū in vino cū
seminibus feniculi petrosilini z milio solis valet ad strā
guiriā z prouocat vānam z mēstruū : z eo magis pro
uocat vānā qñ miscetur licontropōn in tali decoctōe .

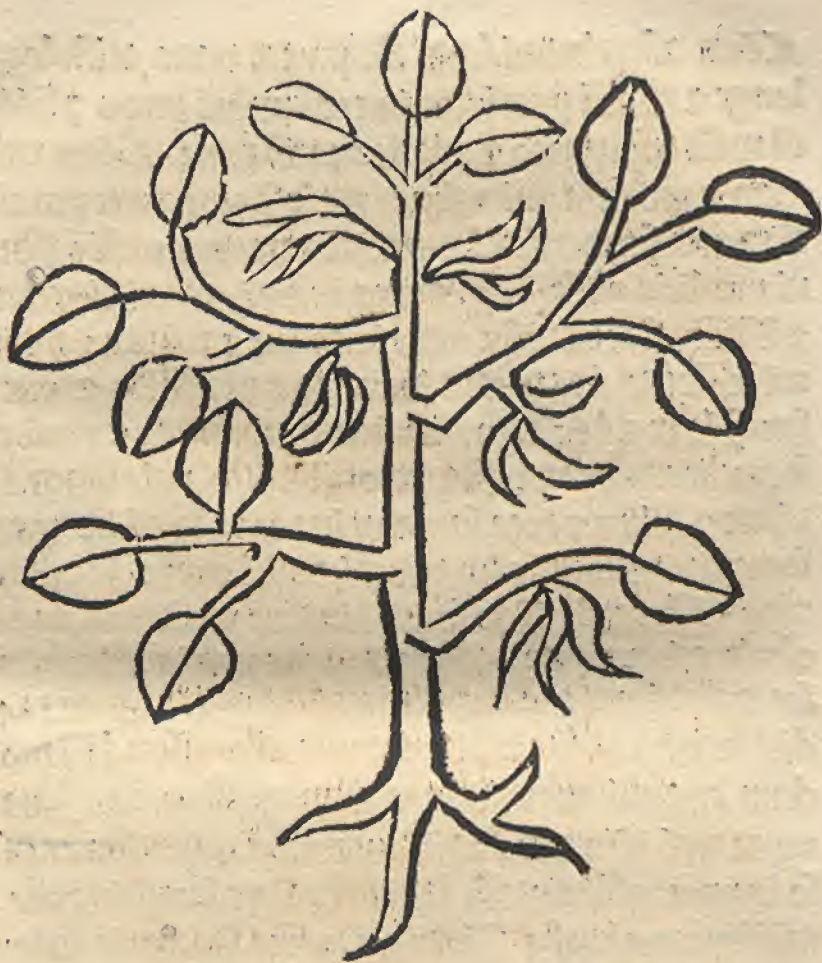


Arthemisia

Bivoet

Arthemisia est herba calida et sicca in tercio scdm platanum: et dicitur mī herbarum: cuius folia sūt maioris efficacie p̄cipue. i. virida q̄ exsiccata. Artemisia ē apitica valpe ideo v̄z in opilatōibus splenis et epatis ex cā frigida: fiat decoctio eius et stolorundie et parum absinthii cum vino et zucro dulcorata. Idem valet in yctericā vicio splenis cui addatur parum flouū cetauree. Et

residuum de herbis relictum applicetur regioni splenis
repide. hoc idem valebit ad splenis tumore. Item bal-
neum factum ex aqua decoctionis arthimessie et foliorum lau-
ri et anathasie in quo mulier sedet vel vulua fomentetur
multum versus ad prouocandum menstrua et fetum mortuum
expellendo. Item arthimessia cocta cum folijs lauri cum
oleo oliue vel nucum versus ad menstrua prouocandum et inde
matrix pessarietur. Contra thenasmonem ex frigidity-
te: recipiat patiens panem fumum colifonie posite super car-
bones: deinde calefiat arthimessia in vino et posita super
lapidem molarem et sedeat desuper patiens probatum est.
valet etiam puluerisata arthimessia cum rasura eboris et
cornu cerui et nuce muscata cum melle mixta et vino de-
coctionis arthimessie potata mulieribus non secundis quia
valet contra sterilitatem factam ex humiditate. Pandecta
et Platearius. Nam si esset sterilitas ex siccitate
obesset quod potest perpendi ex complexionem mulieris
si sit pinguis vel macilenta: et utatur tali mane et sero in
modum electuarij: postea balneatur et fomentetur vul-
ua et pessarietur ut supra insinuatum est. valet etiam
puluis arthimessie et marubij contra glandines que nas-
cuntur circa anum aut aures. primo scarificetur: postea
apponatur puluis eius. Arthimessia fugat demonia
posita vel fumigata in domo. Item ipsa cotusa cum
auxugia et supposita pedum dolorem tollit ex itinere.



Aristologia longa Sarasine

Aristologia habet duas species scz longā ⁊ rotundā
 ambe sunt calide in primo gra. ⁊ frige in secundo. Scdm
 aliqs sunt calide in tercio ⁊ frige in secundo. Longa aristo
 logia est absterfue ⁊ calefactie virtutis: ideo v3 in vlc
 rum incarnatōibus. Puluis aristologie longe cū pul
 uere pteos mixtus multum v3 in consolidatōe vlcerū

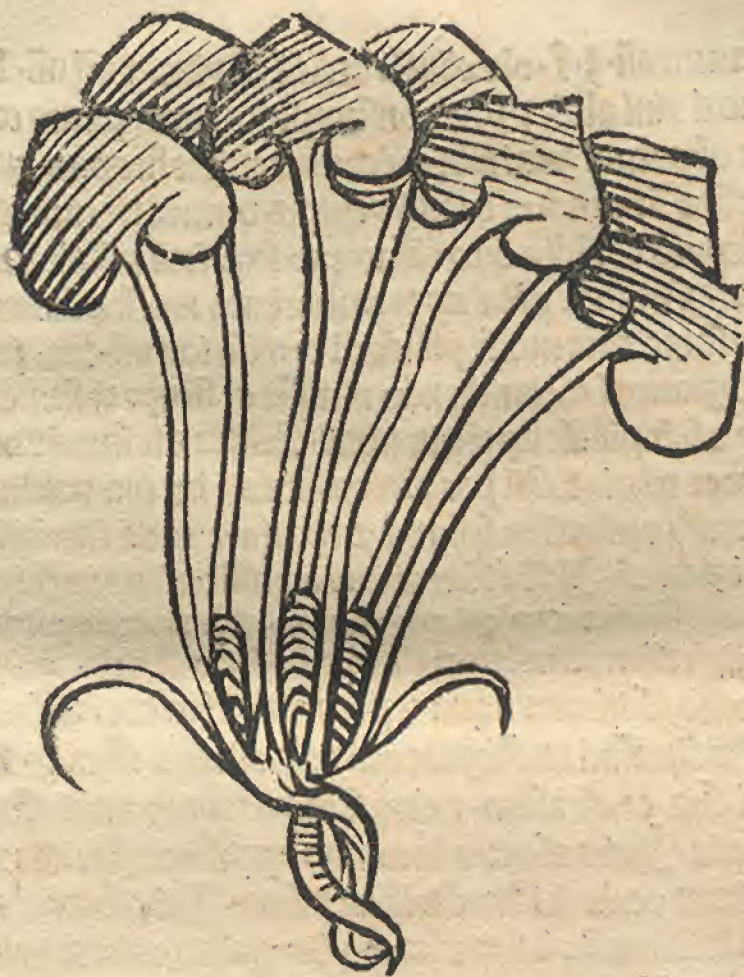
Contra asma humidum. **R.** partes duas aristologie
longe et mediā partē genciane cū puluē pteos pñānt
cū melle despumato et tale electuariū detur. **C**ontra vene
num et modum animalium venenosorum detur puluis
eius cum succo rute vel mente cum parum mellis. **P**ul
uis radices aristo. lōge mortuā carnē corrodit in vulnē
et fistulis fiat liāniū et melle inunctus et desuper puluis
aristo. longe spargatur et intromittatur fistulis et con
fert. **I**tem ad expellendum fetum mortuum et viuū et
secundinam deponit. **F**iat decoctio aristologie longe cū
pipere et mirra et de ea sumatur in potu. **S**ed ab extra
fomentetur matris cum decoctōe radic. aristo. lōge cū
vino. **E**t vtrā etiā pessarijs factis ex radice decocta cū
oleo et mirra et pipere. **I**tem infixa corpori et vlcenibus
seu vulneribus euocat puluis aristologie lōge cū ra
dice pteos et radice diptami cum melle miscendo i mo
dum vngenti vulneribus talibus applicando. **I**tem
aqua decoctōis astrologie longe valet epilepticis ex q̄
so humore afflictis. **E**t similiter valet asmatidis ex fi
mili humore lapsis. **I**tem ad mēbra spasmodica super
omne medicamen est vtilis aristologia lōga mīra mīx
ta cum radice altee contuse cum oleo et auxugia porci
misce vngendo talia loca aristologia sicca fumigata i
tomo fugat demonia. **P**andelia. **I**tem aristo. decoc
ta in aqua et bibita valet podagricis.



Aristologia rotunda hoelouortel

Aristologia rotunda est eiusdē caliditatis et siccitatis ut
 longa. Et rotunda magis cōpetit medicie p̄cipue radix
 eius: habet autem virtutem dissoluēdi s̄sumēdi et ex/
 pellendi Et radix debet colligi ante productionem floz
 Radix aristologie rotunde utilissima ē ad cūas q̄ ma

gis habet subiliare: ergo per omnia rotunda efficacior
est longa. In quibus vulneribus aut alijs discahis
volumus grossum humorē fortius subiliare aristolo
gia rotunda est incolumior. Pandecta. Itē pilus ar
istologie rotunde confectus cum succo lappadij et su
mittere et parum aleopatrie et calceviue cum oleo laurino
mixtus v3 contra scabiē. Puluis etiā aristologie rotunde
in vlceribus carnē mortuā corrodit: et notanter in fistu
lis extirpare facit cum melle miscendo. Itē contra epi
lentiā et palisum v3 unguentum factū ex puluē aristolo
gie rotunde. Recipe partes. ij. et castorei vna pte et sulphuris
vivi et eusorbiij añ. pte mediā misce cum oleo de castoreo
et cera qd sufficit et fiat unguentum vñ ungetur nuda cu3
spina tori inferius Itē vini decoctōis aristologie ro.
et asari et apii v3 puocādo mēstrua et fetū mortuū et vi
uū et sequidina de tali potando. Pessaria ex his scā cu3
melle valēt ad idē addēdo mirrā. Itē decoctio aristo
ro. et psopi et liquide cum vino v3 asmaticis. Valet etiā
puluis arist. ro. cum puluē aloē et calcē viue cum melle mix
tū ad vlcēā cācrosa in naribus Itē v3 etiā arist. ad to
loēs qd fiūt ppter aliquē hūorē opilātē i cessu spirituum
vitaliū rotunda sanat magis q3 lōga Et v3 puluis ari
stolo. ro. cum melle ad putredinē oīs et carnis dētiue et
giguiant Itē puluis arist. ro. mixt⁹ cum puluē radici
diptami et melle i modū ūgētī spias trahit q3 ari. ro. h3
virtutē absterfuiā subiliantiā et attenuantiā et attracti
uā: i his opatōnibus arist. ro. ē dignior lōga: l3 lōga
fit dignior i nascētis et vulneribus putridis quia ma
gis absterfuiā. Pandecta Serapio Placarius.



Asarum

Wasservortel

Asarū est calidū et siccū in tercio: aperit et resoluit ⁊ abstergit et mēbra frigida calefacit et sedat dolores intēn secos om̃s. mēstrua ergo prouocat et vr̃nā ⁊ flema te grosso retentam. valet ergo ydropicis quos purgat per vr̃nam isto mō. ℞. asari ameos radicē acoꝝ añ. m. s. busti spargi seminum feniculi petrosilini milij solis añ. 3. s. sumi terre. m. j. folioꝝ seen vuarum passa

larum añ. 3. 5. oia cōtusa buliāt cū vino z aq̄ añ. lb. i
aceri vini albi. 3. j. ad consumptōem tercie partis colet
z cū parum zuci albi dulcoretur et fiat siropus mane
z sero sumendus eo mō vt supra dictum est cum alijs
siropis potādis quo cōsumpto sequētes pillule sumā
tur. R. masse pillularū de reubarbaro masse pillularū
de fumo terre masse pillularū de miserion añ. 3. j. pul/
pe granoī coconidij nūo p. misce cū siropo de fumo ter
re z fiāt pillule septē aut nouē. Altera die sumāt dia/
lacca vel diacostū pro confortatiuis : hec oia valebunt
contra opilatōem splenis z epatis z cōtra ictericiā ex
frigida cā. Idē cōfert artēdis passionibus : et p̄cipue
valet stiatice z do'ori andorū. Et asarum purgat
aliquāliter ventrē sicut elleboros albus. Auic. Et de/
coctio asari cum aqua et parum mellis : hoc idē facit.
Radix asari intelligitur quia est maioris efficacis. B.
ri. sim. ca. de asaro. z eius virtus est virtus acoī. Pan
decta. Item asarum in colicis appositum subtiliat tu
nicam oculorū ideo clarificat visum. Itē qñ ponit asa
rum in musto ita qd cū eo buliat : postea detur hoc vinū
p̄dropicis et ictericis z confert ipsis. Et cōfert atq̄ fe/
bri notanter quartane eius decoctio cū stolopendia et
folijs sene in vino : nā aperit opilatōem splenis z epatis
z cōfert duriciā eius. Et decoctio eius in vino in sper/
mate augmentum facit. Melius qd ei admisceat ad so
lutiōem faciendā est aq̄ casei cū spica z aqua mellis
Jobes mesue. Et oleū ipsius cum laudano iuuamē
tum facit vngendo spīnam de xi in febre opilationū.

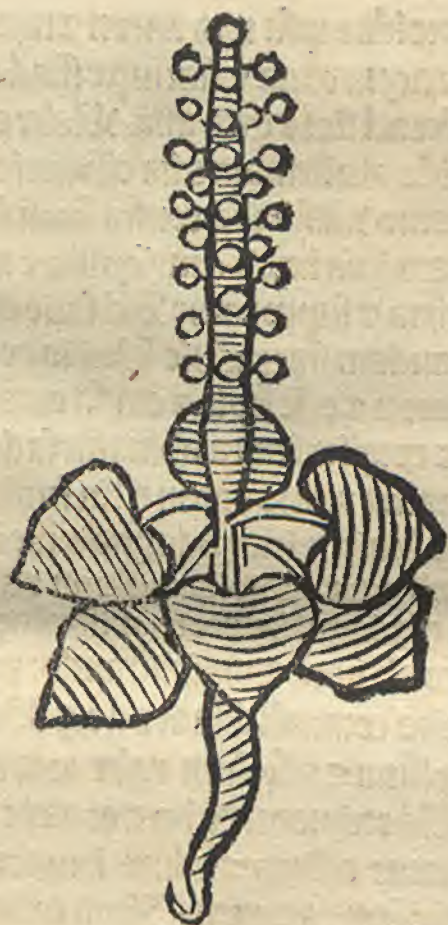


Atriplex

Milde of melde

Atriplex est herba que humectat in secando et instigida in pmo: et etiā resoluit resolutōe pauca. Et v3 apothematibus calidis sc3 erispile in pncipio sui vel eius fine: et cū indurat et instigida flueshis atriplex magis conuenit ei. Et decoctio seminis atripletis et endiuie et stolopendrie cum aqua et parum zuci miscendo valet aduersus ptericiā proueniētem vicio opilatōis sple

nīs et epatis ex cā calida. Et quādo coquitur in oleribus cum mercuriali mollit ventrē. Et quādo fit emplastrum ex eo et radice altee decoctum in aqua applicando apostematib⁹ calidior resoluūt ea. Item semē atriplicis cum aqua rassani et parum croci miscendo de q̄ sumatur sobrie bonam quantitātē repifactā prouocato vomitum et non solum prouocat vomitum sed etiā assellare facit: immo assumptio solius succi atriplicis in quantitāte .3. ij. vel .3. iij. facit vomere et assellare. Gera/pio. Et atriplex contusa cum semper riuā et aceto v3 contra ignem sacrum. Atriplex etiā trita cum melle valet curādo feruorē podagre. Et folia eius cōmesta in iure carniū vel cū oleribus dolorem vesice amputat. Et cōmestum cū blentibus et mercuriali febres acutas extinguit. Et lūbricos educit miscēdo succum atriplicis cū semine lūbricorum. Cōmestū dissintericiis auxiliatur. Atriplex contusum cum radice altee ⁊ suppositū manūis dolorē minuat. Item atriplex cruda siue cocta omnes duricies sanat addēdo radicem altee et semen fenugreci et semen lini cum parum butiri cōtōdēdo. Item succus atriplicis cum melle mixtus v3 dolori vnguinū siue plecte. Atriplex domestica multū frigidior est agresti: quapropter flegmatibus confert cōmista cum aceto applicata. Atriplex in oleribus cōmesta bene nutrit. Stercoris vero et calidum epas habentib⁹ beneficium prestat.



Aaron

Aron

Aaron. i. iarus est calida & sicca in primo scōm p̄dā/
 dectam: sed scōm plateariū est calida & sicca in tercio.
 habet virtutem dissoluēdi laxandi & attenuādi & ab/
 stergēdi: valet ad menstrua prouocāda siāt pessaria cū
 laudano & mirro cū succo aaron. Et valet contra in/
 flationē aurīū emplastrum factum cum ipsa aaron &
 amīno bulita cum parum vini & olei cōis. Valet etiā

contra emoroidas ipsa tota aaron ⁊ taxus barbatu
cum vino ⁊ aqua cocta ⁊ fiat super illud eukacissima.
Idem valet ad fici circa anū. Valet etiā herba ipsa
contra frigida apostemata trita cū veteri auxugia ⁊ ca
lide apponatur. Valet etiā contra scrofulas ⁊ indura
ta apostemata ipsa herba cum squilla ⁊ auxugia vfi/
na veteri mixta ⁊ supponatur. Ad faciē depurandā ⁊ cu
tem subniliandam fiat puluis subtilis ex radice exsicca
ta ipsius aaron ⁊ osse sepie ⁊ cerusa cum aqua rosarū
miscendo ⁊ ex tali mixtura abluatur facies. Diascozi/
des cap. aaron virtus aaron est in semie foliis ⁊ radi
ce cum fimo bonis mixta podagris medetur. Radix
ab intra ⁊ ab extra exhibita multum attenuat mēbra
tumefacta ex pingui humore. misceatur ergo cum tar
taro ⁊ zūcro ab intra amministrando; ⁊ ab extra cum
tartaro ⁊ oleo commū. Unde ad expellēdū toracis hu
morem grossum ⁊ viscosum valet tota herba in cibis
cōmesta. Vel recipiatur herba decocta in aqua ⁊ paz
mellis ⁊ vtatur ad excreandum humore in pectore et
guttore viscosum peccantem. Item puluis radis aaron
super vlcera putrida applicata malam carnem cor
rodit ⁊ superfluā; ⁊ sic scdm folia ⁊ semen h3 magnam
efficaciā; scdm radicem autē maximam. Pandecta.
Platearius ⁊c.



Auricula muris Mays oren

Auricula muris est que calefacit parum et deficcatur sine mordicatione et abstergit absterfione forti et attrahit. Emplastrum factum ex auricula muris et ex aaron et taro barbato in vino cocta valet contra tumorem ani. Et succus auricule muris cum aqua celidonie curat oculorum caliginem. Et confert ydropicis calculosis et epandis fiat in potus ex eo laureola et fustice et ediuia in aqua et pax aceti et

uis passulis ⁊ semine feniculi petrosilini cocta ⁊ cola-
tum dulcoratum cum zucro ⁊ vtatur mane ⁊ sero tepi-
de: postea sumantur pillule. R. masse pillularū de mi-
serion masse pillularum de reubarbaro añ. ʒ. ʒ. ʒ. pulpe
granorum coconidii nūo. v. misce cū siropo de sumoter-
re ⁊ fiant pillule noue. Tercio sumatur dialacca vñ elec-
tuariū ducis p conforatis. Itē ipsa herba cōtusa cū
radice diptami mixta attrahit infixa corpori notāter te-
las euocat ⁊ tumore in vulnere non permittit. Et dolo-
rem dentiū prohibet succus auricule muris cum edera
terrestri contusa ⁊ naribus immissus. hic succus mix-
tus cum melle valet caliginī oculorum. Moribus ex-
nenatis succus bibitus medicatur. Succus auricule
muris naribus infusus putredinem capitis purgat.
Et succus eius vulnera conglutinat ⁊ ventrem molli-
ficat cum mulla exhibitus in potu. Et succus eius cū
taxobarbato in vino coctus confert exitui ani ⁊ cale-
factum fiat eukadisma. Et confert epilentie bibita cū
vino. Et puluis eius mixtus cum parū zindberis fa-
cit sternutare ⁊ caput inde purgat. Itē auricula mu-
ris cum catapucia ⁊ amīno cocta talis potus cū vino
factus valet in colica ⁊ yliaca passionibus. Itē succ⁹
eius cum bolo armeno valet in sputo sanguinis. Et
valet contra vertiginem eius puluis naribus imposi-
tus euacuando flema. Et vñ contra suffocationē ma-
nū succus eius datus cum aqua arthimēsie.



Plantaglossa Voeghebladere

Plantaglossa siue plantago est frigida et sicca in secundo gradu. et sunt due species scilicet maior et minor. Utilis est ad exsiccatum vulnera et mundificandum eorum putredinem. et succus eius cum parva aleoparici puluerisati miscendo. Et confortat cum aqua endiuie bulliendo et colatum cum zucro albo miscendo et fiat potus in causa calida. Et cum succo eius et aqua endiuie regionem epatis limendo vel epithimando

Et repugnat sacro igni succus eius cum succo semper vi
ue et aceto miscendo. Valet etiam emoroidibus succus eius
cum pulvere radices aaron miscendo. Et omne carne que est
ex ignis virtute refrigerat. Et etiam dissinterias et flux
um ventris et contra fluxum menstruorum. Valet etiam emop
toias et pleracionem pulmonis curat. Be. succum aruo/
glosse cum eius semine et bolo armeo et corallis rubris pul
uerisatis miscendo et sumatur in potu. Item radix eius
cum aqua et piretro cocta valet dolori dentium si os inde
repide abluatur ut ait. Pandecta et Serapio etc. Et
succus eius cum panacei valet ad maculas nigras in
corpore abstergendas. Succus eius versus vulneri circa na
sum vel oculos. Item succus eius cum panacei teriace versus
contra quartanam datus ante duas horas accessionis.
Succus eius versus cum auxugia veteri pora vulneribus re
centibus quia consolidat multum. Item succus aruoglos
se mixtus cum cerusa et panacei valet ad postulas et pu
tredinem oris. Et versus contra erisipilam. id est desedationem cu
tis ignitam: ideo versus pleribus corrosivis: propter hoc
versus pleribus intestinozum et incarnat ea et fistulas et alia
placera antiqua. Et semen eius et radix et folia sunt api
nua opilatois epatis et renum. Et versus febribus tercia
nis et quartanis quando bibitur succus eius ante acces
sionem. Item succus eius versus ad plera fluentia: morsui
canis presidium prestat: et ydropisum curat: et pituitis
confert. Pandecta Platanus.



Ambrosiana Uilde saluie

Ambrosiana dicitur saluia agrestis. est calida et sic in secundo gradu. Dioscorides dicit quod ambrosiana est species arthemisie que vocatur tanacetum. Idem dicit Plinius. Valerius contra universalem et particularem paralysim. Recipe ambrosiane herbe paralisis cathapudice an. m. j. centauree. m. s. castorei sinapis an. 3. s. semis albarum. 3. j. contendantur lingua et bullantur in vino et aqua an. lb. j. ad consumptionem tercie partis coletur

z colatum dulcoretur cum parum mellis despumati z
fiat potus quo vratur mane z sero tepide pro qualibz
vice in quantitate. iiii. 3. quo potu consumpto sequen/
tes pillule sumantur. R. masse pillularum de eusorbio
masse pillularum fetidarum añ. 3. S. misce cū siropo de
siccados: z fiant pillule vii. Deinde sumantur diacas/
toriū z diamusci pro confortatis. Valet etiā idē potus
contra paralysim lingue gargarizando pluribus vicibz
ideo valet carentibus voce vicio applie p̄icularis.

Item cōfert etiā decoctio ambrosiane cum succo apii
z endiuie z stolopendrie cum seminibus diureticis scz
semine spargi feniculi petrosilini zc. aduersus ydripi/
sim z yctericiā. Et desuper sumantur pillule. R. mas/
se pillularum de miseriō masse pillularum de fumoter/
re masse pillularum de reubarbaro: misce cum oximelle
squillitico z fiant pillule nouē: postea sumantur: pro cō/
fortatis dialacca vel diarodon albat. Item succus am/
brofiane mixtus cum nudis p̄secorūz cōtra lūbricos
Item v3 ambrosiana cocta cū arthimisia z taxobar/
baro in vino contra tenasimonem cū fuerit sessio super
talem decoctōem calefactam. Item valet etiā decoctio
ambrosiane cum saluia domestica z feniculo in vino p̄/
tra dolorem capitis nomine emigrania. Item etiā decoc/
tio eius contra dolorem nervorum z pedum.

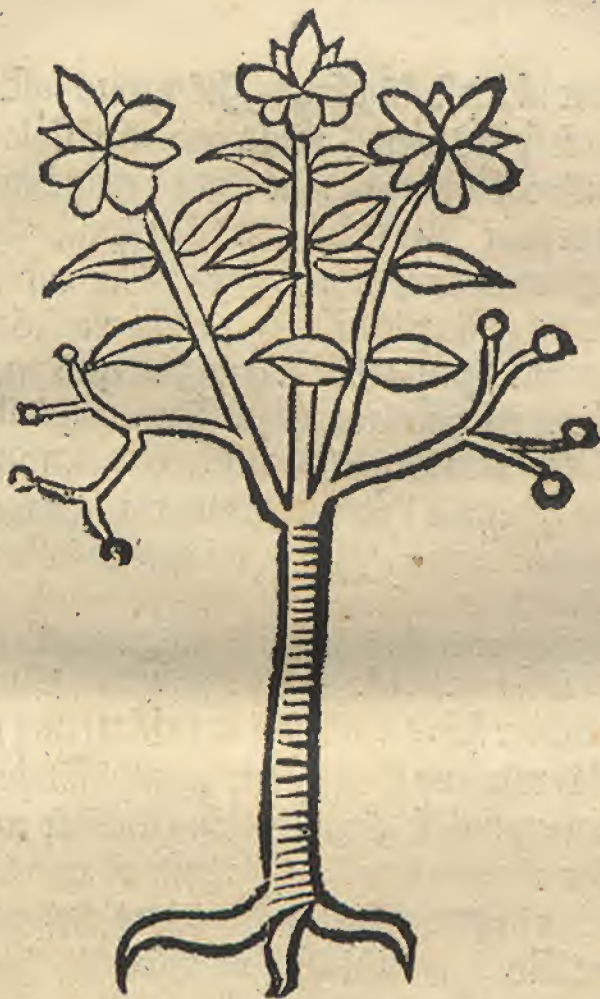


Asfodillus

Al Dondert hopyē

Asfodillus calidus et hieus in tercio gradu. Platea-
rius: vānam prouocat ipetrat mēstruis dolorē lateris
tollit prouenientem ex cōquassatōibus Succus eius
cum apio et anathasia cum radice bauli spargi et se-
mine feniculi petrosilini cum vino decoquēdo istud ad
predicta cōfert. Item puluis radicis eius vs ad vlcēa
putrida. et decoctio asfodilli cū vino vs ad psilia vlcēa
ea abluēdo et ea saluberrime curat. Et succus eius cū

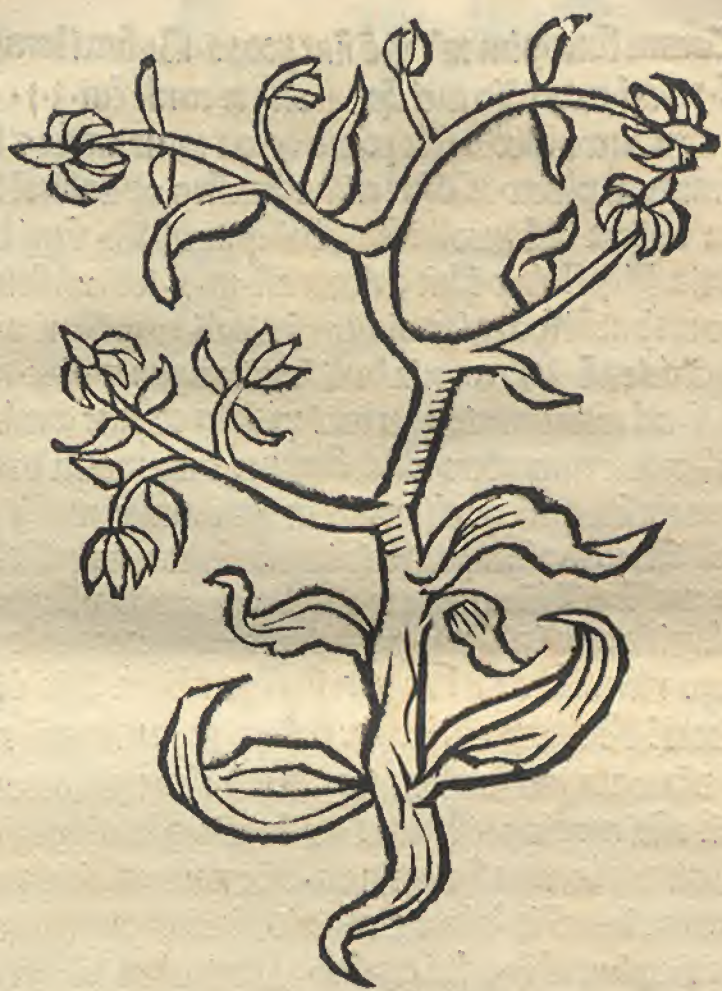
sece vini ⁊ mitra ⁊ parū croci mixtus vꝫ tumorē ⁊ oꝝ
deolis circa oculos applicando. Item succus eius re
pide auribus parū infusus vꝫ dolorē dētiū cū succo ede
re terrestis miscēdo. Idē doloribus aurium singulare
p̄fidiū p̄stat. Radix affodilli cum abrotano in lix
iuio cocta ⁊ caput inde lauetur vꝫ ad alopiā siue ca
lum capillorū. Radix eius cocta cum fursure tritū in
aqua liuorē faciei ex sole factum emendat. Radix etiā
cocta cum aqua mollit ventrē. Affodillus multū con
trarius est serpentibus. Item radix affodilli cum oleo
pistata vel melle cum quo liniatur locus pilis carens ⁊
facit ibidem pilos oriri. Confert etiā cōtra strāguiriā
⁊ dissuriā. R̄. affodillum coctum in vino cū gñis mi
lii solis ⁊ semine apii ad consumptōem medietatis :
da patiēti colaturā cū zucro. Itē cū scribitur. R̄. affo
dillorum debet intelligi radix. Item valet cōtra ydro
p̄sim ex cā frigida seꝫ contra leucostemāciā ⁊ yposar
cam. R̄. succū affodilloꝝ mediani corticis sambuci et
ebuli añ. 3. iiii. semis apii. se. spargi radicū bursi añ.
3. ij. oia contusa buliātur in vino cum parū aceti ad cō
sumptōem medietatis colatum dulcoretur cum zucro
⁊ fiat potus habens prerogatiuā super alios potus cō
similis intentionis: quo bibito sequētes pillule sumāt
R̄. masse pillularum de miseriō masse pillularū fetida
rum añ. 3. s. turbis. 3. s. zindberis gra. j. misce cū ori
melle squillitico ⁊ fiāt pillule ix. Dosteā sumat dialac
ca vel diacurama vel diacostum pro confortatiuis.



Agnus castus Water wilghe

Agnus castus est arbor calida ⁊ sic in tercio. Scapio
 Et h3 virtutē subtiliādi ⁊ resoluēdi: ⁊ h3 etiā virtutē ab
 scidēdi coitū ⁊ maxie qñ cōmeditur semē eius in abis
 Et illa que administrantur in medicina ex hac arbore
 sunt folia flores ⁊ semen: ⁊ prouocat menstruum eius
 decoctio • Item semen eius comestum in multa

quantitate iduat sodā z subet. Itē agnus castus valz
i opilatōe splēis z epat. Eius decoctō cū stolopēdia
z absinthio z ligūia cū vino cocta z colatū cū zucro
sumat in potu. Idē vñ bibat cū oximelle ydropicis
Itē agnus castus vñ cōtra duriciē vētris z splēis. R
semis agni casti puluerisati. 3. ij. radicē altee cōtuse mī
ce cū fece olei z paz vini z fiat vngētū quo vngat re/
gio splenis vel ventris indurati. Item emplastrū fac/
tū ex foliis z floribus eius z castoreo z aceto z catha
plasmēt genitalia vñ cōtra geomorrea. i. euacuationē
spermatīs in somno. Itē vñ etiā agnus castus libidi
nē reprīmēdo detur succus ipsius in potu in q̄ decoqua
tur paz castorei. Somententur etiā genitalia ex aq̄ de
coctōis ipsius z libido carnis reprīmitur. Quidā fa/
ciūt lectulū ex foliis agni casti vt reddat hoiez castum
Quidā extinguūt libidinē sperma inspissando cum se
mie lactucephili. se. ātrulli meloni cūcūris cūcūbite
portulace cū aceto agresta z cāphora zc. sumēdo eorū
decoctōem in potu: vel in somētatōibus circa genitalia
Aliqui laborāt inaniēdo spūs z cōsumēdo sperma vt
sunt ruta maiorana agnus castus cūminū anetū cala
mentum zc. sunt enī calida z apātia ventositatē cōsu/
mentia. Item somentum factum ex decoctōe agni ca
sti z ceptri galli z arthimēsie in aq̄ superfluitates ma
triciis exficcat z ipsius officīū angustat z ad cōceptio
nem disponit. Itē cōtra litargiā acāpe agnū castū cas
toreū apiū z saluiā z fiat decoctio in aq̄ salsa cū q̄ forti
ficetur posterior pars capitis embrocādo posteriōrē p
tem capitis. Pādicta Placarius .

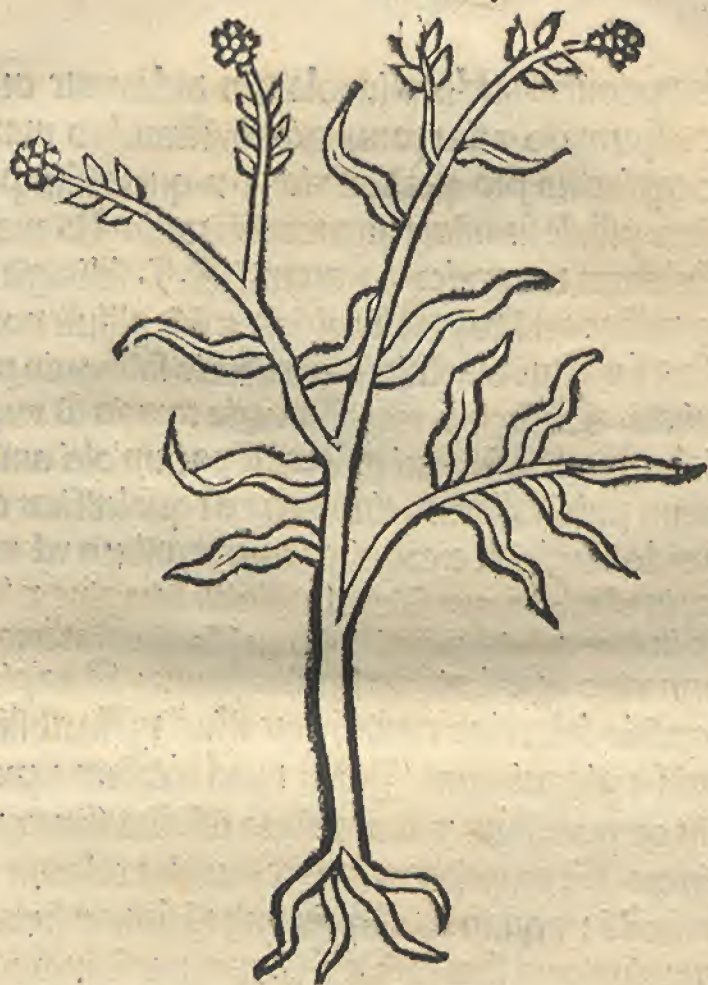


Borago

Borago est calida et hūida in primo gra. Eius folia
dū sint virida præcipue competunt medicane: exsiccata
non conferūt: scđario semē. Virtutē hz generādi bonum
sanguinem: vnde v3 cōualefcētibz ex egritudine eius
decoctio. v3 etiā cordiāis siue hincopisātibz et melā
colicis borago cum carnibus comesta vel loco olerum

Bernage

Contra fyncopim tali mō fiat potus. **Rx.** succi boragis
lb. j. vini decoctōis citri q̄rt. j. ossz de corde cui. 3. j. mis
ce cum zucro albo z fiat potus quo vtatur mane z sero
quantum placet. **C**ōfert etiā aduersus opilatōnē sple
nis z cōtra melancoliā seu febrē q̄rtanā. **Rx.** succi bora
ginis. lb. j. stolopēdie culture añ. m. **S.** foliorū sene ra
diciū busti spargi seminum feniculi petrosilini anisi
liquitiā añ. 3. **S.** omnia buliātur in aqua z vino añ.
lb. **S.** ad consumptionem tercie partis coletur z colatū
dulcoretur cum zucro z fiat siropus quo vtatur tepide
mane z sero pro qualibet vice in quantitate medij cī /
phi. Quo consumpto recipiantur sequentes pillule.
Rx. masse pillularum de reubarbaro masse pillularū
de lapide lasuli añ. 3. **S.** pulx granorum catapudie nu
mero vii. misce cum siropo de stolopendia z fiāt pillu
le nouē. **P**rinceps sumatur teriace. 3. j. cum parū vini
vel diacoris pro confortatis. **R**adix boraginis non p
petit vsui medicīne. **H**erba cruda cōmesta cū buglos
sa generat bonum sanguinem. **C**ontra yctericiā valet
succus eius vel ipsa herba cū atriplice cum carnib⁹ coc
ta cuius ius vel broidiū confert. **I**tem olera scā cū bora
gine z bletibus z petrosilino in iure carnū elixata pre
stant bonum nutrimentū. **I**tem borago sua propieta
te habet cor confortare. **U**nde aqua boragis est mul
tum cordialis z valet in pluribus passionibus: z i ip
sa aqua decoquātur folia sene z fiat inde siropus cum
zucro z valebit patiētibus multum debilitatis. **S**era
pio **P**andecta **A**uicenna.



Buglossa

Osseri tongheri

Buglossa siue lingua bouis qđ idē ē qz assimilāt in fi-
gura sua lingue bouis: ⁊ virtus eius prima ē q̄ calefacit
⁊ hūectat. Scđa virtus est q̄ cōfert tussientibus ex aspe-
ritate pulmōis. Isto modo fiat potus. ℞. succi bu-
glosse. lb. .j. ysoꝑi mellisse añ. m. s. ra. lilii. radic. yreos
enule campane liquiritie añ. 3. s. ficuum siccarum nu-
mero septem bullantur singula cum aqua. lb. .ij. ad

consumptionem medietatis colatum dulcoretur cum
melle despumato et fiat potus administrandus mane
et sero repetendus pro qualibet vice. 3. v. quo consumpto
sequentes pillule sumantur circa medium noctis. R. mas-
se pillularum de agarico. 3. j. agarici. 3. j. salis gēme
gra. j. misce cum siropo de liquiritia et fiat pillule nouē
Postea sumantur diapenidii vel diaphris salmonis pro
fortatius. Postremo ungatur regio toracis cum unge-
to dialtee mane et sero cui misceatur parum olei amig-
dalarum dulcium Virtus eius tercia est que letificat cor
scilicet quando buglossa decoquitur cum carnibus vel mis-
ceatur in oleribus que fiat ex buglossa boragine et ble-
tibus in iure carniū recentium decoquendo; aut fiat decoc-
tio cum vino quod vinum simile operatur. Serapio.
Et quando folia eius conburuntur istud v3 fluxibilita-
ti dentium et ginguiarum. Idem v3 ad alcolam et pro-
prie in ore puerorum et in omnibus caliditatibus que
sunt in ore. Et proprietas eius est purgare coleram et
melancoliā: et quando aliquis vult eā sumere sumat
succum eius cum sene puluerisato cum parū zinziberis
et parum zuci Mesue. Valet etiā ut sumatur succus
eius cum bolo armeno in cordiaca passiōe miscendo pa-
rum de mellecrato. Mandata.



Betonica

Bethonich

Betonica est calida ⁊ sic in tercio: h3 virtutē abstergen-
di ⁊ incidendi grossos hūores ideo v3 ad frāgēdum
lapidē renum ⁊ vesice ⁊ prouocat menstrua. Et valet
in doloribus laterum. Et v3 contra opilationem sple-
nis: ad hec omnia confert decoctio eius ⁊ stolopendrie
⁊ radicis feniculi cum vino potando. Idē v3 in ydro

piſi addendo radices bruſti ſpargi notanter in cā fri/
gida. Item pulvis betonice v3 ad consolidādū vul/
nera capitis cum mirra eſt parum croci miſcēdo. Itē
betonica decocta in aceto cum edera terreſtri ⁊ parū pi/
reni valet ad dolorem dentiū os abluēdo. Aqua beto/
nice cū puluē aleopatiā ⁊ parū thutie pulueriſate miſ/
cendo v3 cōtra obſcuritatē viſus iponēdo oculis gut/
tatim. Item decoctio betonice in vino ⁊ parū abſintei
⁊ cubeba. v3 ad dolorem capitis confortādo nervos.
Et betonica cum ſpica celūca ⁊ cubebis in lixiuio coc/
ta v3 cōtra ſtriginē ⁊ dolorē capitis ipſum caput cre/
bre inde lauando. Idem v3 cōtra epilēſiā. Itē decoc/
tio betonice cum aceto v3 cōtra morſurā aialis veneno/
ſi deſuper applicando. Et vinum decoctōis eius cum
parum galange pulueriſate v3 eruaduacōni acetofe.
Idem decoctio radicis betonice ⁊ florū cartami data
in potu cum ydromelle facit potēter vomere ſlema.
Item quādo bibitur betonica cocta in vino v3 maliciā
ei indiciāriū mortiferariū. Serapio. Et vinū decoctio/
nis betonice cū bolo armeno mixtū v3 ſpuētibz ſan/
guinem ex pectore. Coſert etiā vinū betonice cū ebulo
⁊ catapucia decoctū contra artericā. Idē v3 colice paſ/
ſioni. Et vinū betonice v3 mulieri in partu nō febrici/
tanti. Et febricitanti v3 aqua betonice. Pandecta Se/
rapio Platearius.



Branca vsina Merē clau

Branca vsina est herba calida et humida in secundo gradu virtutem habet mollificandi et maturandi et leniendi. valet contra ariditatem nervorum et membrorum et ad apostemata indurata. Et contra vicium splenis induratum fiat unguentum ex branca vsina et radice altee et seminibus fenugreci et lini cum oleo communi bulliatur et coletur colato addatur cere quod sufficit et fiat unguentum quod valet vniuersaliter ad omnia apostemata

indurata ⁊ ad viciū pectoris ex flegmate fiscofo ibidem
peccante quod indiget mollificatōe vt per viā sciat⁹ fa
cilius euacuetur ⁊ si loco olei commūis recipatur oleū
amigdalārū dulciū cōfortat eo melius pectus liniēdo
Idem vngētum v3 ad dolorem matricis ⁊ ad dolorē
aliōz mēbroz ex frigiditate ⁊ ventositate quod sic pōt
dispensari. ℞. succū brauce v3 fine. 3. iij. sauiue polegii
arthimēsie abrotani abhntei saluie maiorane rosmā
rini añ. m. j. cinamomi spice cimini galāge añ. 3 ij. oia
contundantur ⁊ buliantur cum vīno ad vīni cōsump
tōem postea expūmatur succus cui adde cere albe q̄ su
fficiat ⁊ fiat vngentū molle spēs supradictas in fine ad
dēdo ⁊ inde liniatur venter vel alia loca dolorosa ex fleg
mate seu ventositate. Brauca v3 fina sedat dolorē iunc
tarū cū adipeanseris ⁊ radice altee ⁊ pan vīni miscen
do: similiter v3 ad extēsiōē mēbroz inde liniata. Itē
 decoctio brauce v3 fine ⁊ folioz altee ⁊ semie phili in aq̄
valet contra ardorē vīne ⁊ intestinōz dolorē. Et pre
cipue valet contra sitim ⁊ apostema ipsius ani: ⁊ con
tra morsum aialis venenosi. Pandecta Platearius.



Bleta

Roomsch koler

Bleta est frigi. & hūide cōplexōis. & sunt due spēs al/
 ba & nigra. Alba h3 virtutem abstergendī & liniendi
 & humectandi & infrigidādi: sed nigra h3 aliq̄lē stīpici
 tatem: ideo nigra stringit ventrē: sed alba sua hūidita
 te laxat ventrē ideo vsūpat̄ v3 decoctio blete ī carnib⁹
 Et etiā expurgādo superfluitates capitis fiat īn ster/

nutratoriū cū succo blete ⁊ melle ⁊ parum zinziberis ipo
nendo naribus. Et succus eius cum semper viua phī
let generatōem apostēatis. Idē valet ad ignē sacrum
⁊ ad erisipilā cū aceto mixtum. Et vsus blete nimius
mordicat stomadum ⁊ iēstina: ⁊ ambē spēs sūt pau
ci nutrimenti propter nitrositatē que est in eis. Gera/
pio. Sed bleta est bona in apriēdo opilatōem splēis
⁊ epatis ab intra capiēdo eius decoctōem cū stolo pē
dria loco cibi. Item ex decoctōe eius radicis ⁊ abrota
ni abluuntur caput aufert furcures ⁊ lēdes capitis ⁊ pe
diculos Item ex succo blete ⁊ sale niri fiat mixtura q̄
abluatur morphea ⁊ cōfert. Idem v3 ad vlcea frau/
dulenta putridā carnē abluēdo. Idē v3 ad vlcera
nem oris. Idem v3 ad impetiginē ⁊ curat vlcea nari
um. Item cum liniuntur caput cum succo blete ⁊ abro/
tani facit oriri pilos in alopecia. Itē decoctio blete v3
cōtra sitim ⁊ tussim. Et decoctio blete cū sinapi aut cū
aceto comeditur spleneticiis cōfert ⁊ eis est bona medi/
cina magis q̄ nutrimentū. Diascorides cap. de bleta
Bleta epati laborātibz ⁊ spleneticiis cū sinapi vtilissi
me esui datur. Ignem sacz ⁊ que adusta sunt cū al/
bumine illinīta restringit ⁊ ad incolumitatē reducit.
Item succus blete auribus repide parum infusus se
dat colorem aurū. Et liniatur cum eo cicatrix aufert
eius liuorem seu nigredinem. Pandecta.



Bursa pastoris Telschen cruyt

Bursa pastoris siue ſāguinaria ē fri. & plexōis: h3 An
tē ſtipitiādi: & ſūt due ſpēs vna h3 folia i modū pere &
dicit bursa pastoris: ſ3 alia dicit cētīnodia & ē herba ſer
pens ſuper terrā hñs folia in modū rute & ſemē h3 ſca
folia & dicitur etiā lingua paſſerina. ¶ Hec herbe multū
iuvat ad apoſtemata calida ſc3 ad erīſipilam : & va
let ſimiliter ad flemones ſiue poſtulas rubicundas

ex calore ideo bursa pastoris cū aceto cōtusa ⁊ talibus
iam dictis applicata repercutit hūiores ne reumatizare
habeāt ad locum apostematum. Et summū ē remediū
dissintericiis ⁊ emoptoiis decoctio burse pastoris cum
plantagine ⁊ bolo armeno cum aqua pluuiāli decoq̃
do ⁊ inde bibatur donec cesset talis fluxus: sed ab ex/
tra super intestina fiat cathaplasma cum tota herba ip/
sius burse pastoris ⁊ plantaginīs ⁊ boli armeni ⁊ al/
buminis oui cū aqua pluuiāli decoq̃do hoc magnū
prestat in tali casu iuuamentum. Sic succus burse pa/
storis est cōsolidatiū vulnērū sanguinosorū. Iuuat
etiā ad vlcera in auribus existentia repleta putredine
pus ibi existens exsiccat. Iuuat etiā ad fluxū mēstru/
orū decoctio burse pastoris ⁊ pſecarie. i. herbe cum ma/
culis nigris cum aqua pluuiāli. Et cum eodē fiat fo/
mentatio per inferiūs circa femoralia. Succus etiā bi/
bitus cum bolo armeno mixtus emoptoiis medicat
⁊ colicis ⁊ stranguiniosis opitūatur: vrinā prouocat
moribus venenatis cum vino bibitus prodest: colo/
rem aurū cōpſat. Et decoctio burse pastoris cū semp/
riua in aceto ⁊ applicata loco ignito valet contra lig/
nem sacrum.



Berberus

Uersil3

Berberus est frigi. ⁊ sic. in scdo. sed filuestris est frigi. ⁊ sic. in fine tercii gra. ⁊ ē frutex cū spinis. ⁊ fruct⁹ ei⁹ est cum stipicitate fori vincti colerā. Succus fruct⁹ eius cum aqua plantaginis abscondit fluxū ventris in ueteratum ⁊ humiditates a matrice fluētes. Et quādo fit emplastrū cum fructu berberis mīto cū succo dīptami vel auricule muris attrahit sagittas infixas car/

ni vel spinas ⁊ alia similia. Et succus fructus berberi
aufert fitim calida ⁊ fortificat stomachū ⁊ epar preter
naturaliter calefacta vidē colere. Et succus berberi cum
aqua rosarum valet apostematibus calidis cum albu /
mine oui miscendo ip̄is suppositum. Et confert val /
de fluxui sanguinis pueniētis ex rasura intestinorum
succus fructus berberi cum aqua plantaginis cum pa
rum mastice miscēdo. Valet etiā contra calefactionem
epatis succus berberi cum aqua endiuie ⁊ parū sanda
li rubri miscendo ⁊ epar ep̄thimando crebre tunc per /
pendas infrigidationem. Valet etiā contra discrasiaz
febrilem notanter in febre tertiana isto mō ℞. succi ber
berorum succi endiuie añ lb. s. floru violarum. m. j. se
minum quatuor frigidorū 3. ij. prunorū damasceni nu
mero vii. omnia buliātur in aqua simplicī. lb. j. ad cō
sumptōem tercię partis colando colatum dulcorando
cū zucro albo: ⁊ fiat siropus sumendus vt supra dictū
est in aliis capitulis: quo consumpto sequētes pillule
sumātur. ℞. masse pillularū de reubar. ʒ. ij. masse pil
lularum de fumo terre. ʒ. j. diagrediū gra. iij. misce cū
siropo de endiuia ⁊ fiāt pillule nouē: sequēti die sumā
tur diarodō albatū vel triasandali pro confortatis: pos
tea ep̄thimādo epar vt supra. **¶** Adecta **¶** Plac. ⁊ c.



Baselicon

baselich

Baselicois due sunt spēs: vna est gariofillata q̄ ha-
 bet odorem gariofillorū: z ē cali. in p̄mo gradu z fic.
 in sc̄do z ē maioris efficac̄e. Plac̄. auctoritate p̄stāni
 s̄ citinū ē ca. z fic. i p̄mo. z cū repit̄ baselico i recept̄ se
 mē intelligit̄ in medicis: s̄ i ēplastris ip̄a herba sumit̄.
 Et sua aroman̄itate h̄z virtutē p̄fortādi z dissoluendi
 z p̄sumēdi z abstergēdi z mūdicādi dicit̄ Pandecta

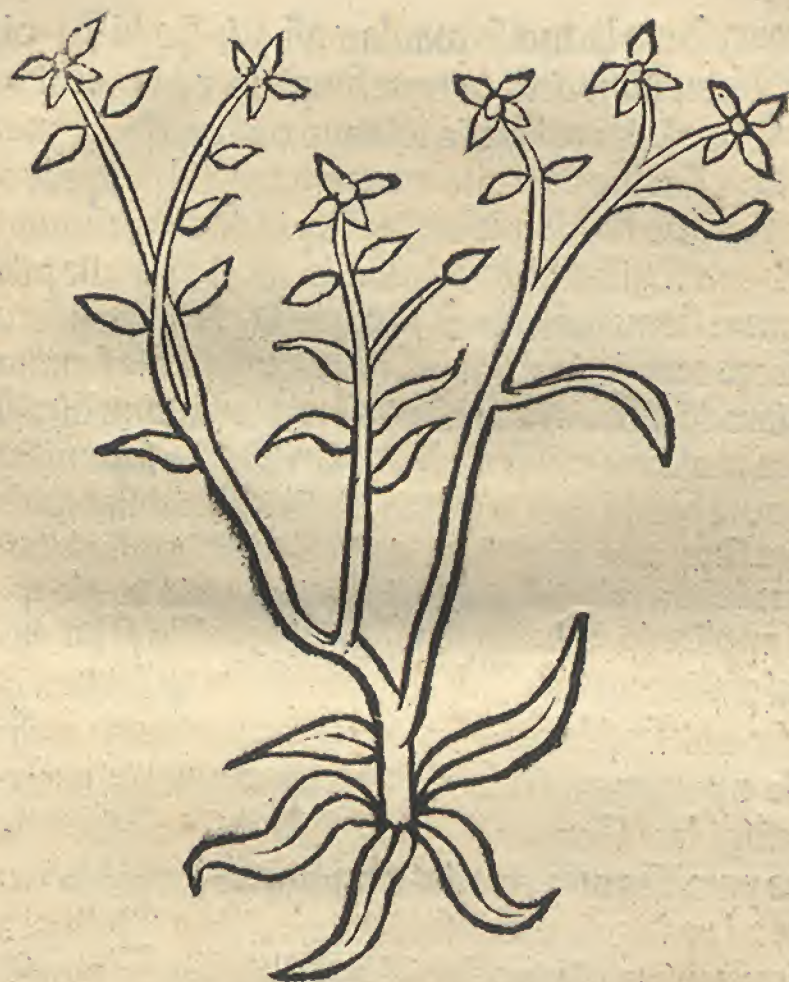
authoritate diascorid. cap. de ozimo vel baselicone qđ
tus eius inter medicos penitus sit incerta: z dicūt qđ sit
inutilis stomacho z oculos ebreat z insaniā facit. Et
quādo baselicon putrefit in sole contingit vermes gene
rari ex ea herba. Et putant aliqui qđ si quis eo die qđ
baseliconem sumpserit a scorpione ferietur nō posse sal
uari: sed hec opinio falsa est. Pandecta imo stomacho
prodest eo qđ inflatōes eius dissoluit: z v3 ad alia iu
uamenta: qm̄ v3 ad hincopim z cordiacā passionē: de
aqua decoctōis vel vinū decoctōis eius cum citro i mo
dum infusionis per noctē. Ipsa herba v3 infrigidati
one stomachi: hoc modo decoquatur in vino cū mēta
z galanga. Sic idem v3 contra indigestionē ex frigi
ditate. Valet etiā ad fluxū ventris ex frigiditate princi
paliter ad liēteriā que dicitur fluxus ventris cibalis ta
li mō. Recipiatur semē baseliconis cū paz acacie. i. sue
ci prunorū agrestiu in aqua pluuiāli z detur patiēti et
valebit. Valet etiā ad matrīcē mūdificandā z mēstrua
puocāda fiat decoctio eius cū arthimēsia z foliis lau
ri z fomentetur matrīx z fiat inde pessariū siue supposi
toriū ad vuluā: hoc idem v3 ad cōceptū. Ipsa herba
baselicon z rarus barbatus cū vino cocta cū oleo mix
ta z cathaplasinata andris iuuat ad tenasimonē. Ba
selicon comestū in oleribus prestat bonum. āhelitum.
Et decoctio eius cum vino bibita valet doloribus ocu
lorum. Pandecta Platearius.

**Brionia****Voitte ouygaert**

Brionia est calide et sicce complexionis scz tota herba scz folia fructus et radix et hnt virtutē abstergēdi et subnili andi et dissoluēdi ideo valēt in duritiē splenis faciēdo emplastrum ex eo et radice altee et ficiabus cū aqua de coquēdo cū auxugia porā et loco idurato ipsius splenis applicando vel alio mēbro indurato et valebit.

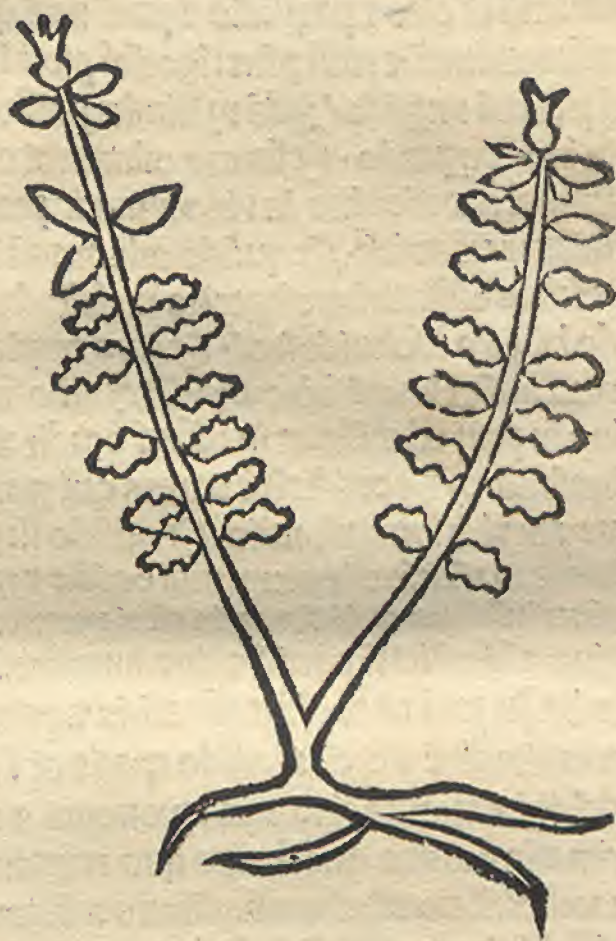
Item cum succo brionie abradūtur pili coriorū. Et

succus brionie cum sale communi perfert vlceribus fraudulentiis quando abluuntur cum eo. Idem valet curando fixuras tibiarum. Item radix eius contusa cum feno greco et orobis et aceto quo abluatur cutis mundificat et abstergit eam et aufert panum et vestigia nigra et cicatrices vlcerum: et aufert liuorem sub oculo. Et succus brionie mixtus cum oleo et parum cere fiat unguentum ad fistulas ani et sedat dolorem. Et summitates huius herbe in principio sue maturitatis coquitur cum feniculo et petrosilino et bibitur prouocat urinam et laxat ventrem. Et quando fit emplastrum ex decoctione brionie cum vino sedat panericiu. id est apostemata in vngue: et etiam resoluit apostemata et aperit ea. Extrahit etiam ossa in vlceribus et putridam carnem vngentum ex succo eius et viride etiam factum cum parum olei et cere. Et vinum decoctionis eius valet ad apoplexiam et epilepsiam et occidit fetum: et confert moribus viri et parum inde sumere debet et si nimis sumatur de ea accidit permixtio rois dos eius est. 3. ij. Et quando mulier subiicit brioniam sibi expellit fetum et secundinam. Et si bibitur eius decoctio cum vino prouocat urinam et menstruum et quando fit sessio super idem per mulierem mundificat matricem. Iunamentum etiam facit ad apostemata saniosum rum pendum fiat emplastrum cum brionia et altea et auxugia porci mutuo cocta. Serapio. Aliucena. Pandecta.

**Licorea****Idemel stotel**

Licorea est frigida et humida in secundo gradu. Et sunt
 due species: una agrestis: alia ortulana. Et ortulana ma-
 gis refrigerat quam silvestris. Succus eius vult contra opilati-
 onem epatis et eius calefactionem isto modo sumendo. Recipe suc-
 ci cicoree et endiuie stoloniarum an. lb. s. florum viola-
 rum purarum passularum an. 3. s. quatuor seminum frigi-

toruꝫ semis lactuce se. portulace añ. 3. ij. spodiū. 3. j. oia
p̄tusa buliātur cū lb. ij. aque simplicis ⁊ parū aceti ad
p̄sumptōem medietatis colatum dulcorādo cū zucro
albo ⁊ fiat siropus quo vtatur mane ⁊ sero tepide vt
supra: quo siropo consumpto sequētes pillule sumant̃
℞. masse pillularum de reubarbaro. ʒ. ij. masse pillu
larum stomaticarum. ʒ. j. diagrediū. gra. iiii. misce cū
siropo de endiuia ⁊ fiāt pillule ix. Altea die sumatur
diarodō albat̃is vel triasandalī vel dragantum frigidū
pro confortatis. Et ab extra fiat inunctio super mine
neram epatis cum vngento triasandalī: vel fiat epithi
ma super epar cum aqua endiuie miscēdo puluerisatū
sandalum rubrū cū pānis lineis imbibitis in ip̄o epa
ti applicatis Succus etiā cicoree iuuamētū p̄stat mor
sui aialis venenosi. Idē vꝫ erispule seu apostemati ig
nito cum sauidō ordeī siue ordeo fracto cū aceto miscē
do ⁊ parum ceruse inde fit vngentum vtile vbi oportet
infrigidare Succus cicoree mixtus cū succo altee ⁊ her
ba paralisis cum oleo lini ⁊ parum croci miscēdo va
let ad podagrā notāter sedādo dolorē eius. Itē aqua
cicoree mixta cū nitro siue salenitri valet contra morseā
ipsam abluēdo crebre. ¶ Dādec. Item succus eius cum
aq̄ lactuce vꝫ cōfortādo cor. Auic. de viribus cordis.



Calamentum Steen munte

Calamentum est ca. z sic in tercio g. Et sunt tres species. vna est in odore suo z i foliis filis polegio nisi qd folia sūt maiora. z aliqui nomināt illud polegiū agreste. Et secūda spēs noiatur nepita. Et est tertia species filis mēte agresti nisi quia folia sūt lōgiora foliis mēte. Pandecta Serapio auctoritate Ga. qñ bibīt succus eius cum aqua mellis prouocat sudorem. Et ca/

lamentum tritū cū oleo ⁊ pay salis ⁊ panī aceti q̄ vn/
gatur pulsus manuū ⁊ pedū ꝑfert rigoib⁹ ꝑiotiā an̄
ꝑ oxismū ꝑt horā vngēdo. Idē vꝛstiatice passiōi ip̄
sam stiam inde vngendo. Et succus calamenti cū vi/
no sumptus vel decoctio eius in vino sūpra in potu ꝑ/
uocat menstrua efficaciter. Et quādo calamentū sumi/
tur in medicāis cōferentibus leprosis multū ꝑfert ip̄s
resoluendo hūiores resolutiōe forti. Et eius emplastra
tio cum vino aufert linorē sub oculo. Et quādo sumit̄
succus eius in potu vel miscetur in disteri occidit asca/
rides ⁊ lumbricos. Et occidit filii vermes qui generāt̄
in auribus ⁊ in vlceribus ꝑfundis. Et quādo sit ꝑssa/
riū ex calamento cōtuso cū parum vini occidit ⁊ expel/
lit fenū. igitur instisua quid̄ vntus in est ei ꝑpter cali/
ditatem eius ⁊ subtilitatē partiū ⁊ eius amaritudinē
Et sola herba in potu data cōfert asmatias ⁊ ycterias
ꝑpter amaritudinē maxie apriēdo epatis op̄latiō
nem. vnde bibita decoctio eius vinā ꝑrouocat. ⁊ mor/
fibus venenatis occurrat eius succus quo vngatur cu/
tis lesa: ⁊ toxiōibus vel cōquassatōibus mēbrozum
subuenit Et bibitum calamētū cū vino venenū ampu/
rat. ⁊ ꝑmestū ⁊ bibitum stomatis ꝑstat effectū Et
suo sumigio serpentes de domibus fugat. Vnde nobi/
lissimus antidotis meruit ascribi Pandecta: ⁊ hodie
a mediis diacalamantum predicatur.



Tentaurea

Dulcit gulde

Cētaurea cal. ⁊ sic. i. tercio g. ⁊ sūt due spēs. s. maior ⁊
 mior: ⁊ ē p̄solidaria m̄: q̄ si radix cētauree maioris po
 nat i olla buliēte i q̄ sūt carnes seprate eas p̄glutinat.
 Et si recēs ponatur super vulnus p̄solidat vehementer
 ⁊ similiter exsiccata puluerisata idē facit. Radix cētau
 ree maioris sūpra in potu cū liquorā v̄z i sputo sāguis
 Itē decoctio cētauree maioris i mioris cū stolopēdia

z vuispassulis z liquiritia z colatum cum zucro dul/
coratum confert febicitantibus. Dicit Platea. aucto
ritate S. q. centaurea est ex medicinis nobilibus i re
mouendo opilationē splenis z epatis sine noūmēto
ergo yctericia causata ex opilatōe valet decoctio iā supe
rius dicta. Item decoctio eius cū vino prouocat men
strua z educit fetum: z nullo modo pregnantī exhibe/
atur quia abortum causar. talis etiā decoctio cū semine
feniculi z petrosilini prouocat vānā. Et similiter vinū
decoctōis centauree addito zucro valet contra opilatio
nem splenis z epatis renū z vesice contra stranguireas
z dissureā. Et centaurea cū vino z oleo decocta z ca/
thaplasmata circa renes z pudibunda z pectini z etiā
super splenem confert. Argentum etiā factū ex succo
eius z puluere z oleo z parum cere v3 super splenē idu
ratum. Item in duricie splenis z epatis z ad alia pre
dicta z pācipaliter contra yctericiā valet talis sirop⁹
℞. succi centauree lb. j. aque stolorpendie lb. s. ra. feni
culi petrosilini apii quatuor seminū frigidiorū añ. 3. s.
quibus decoctis ad psumptōem tercię partis colatur
cum zucro dulcoretur z fiat potus sumendus v3 supra
Prius sumantur pillule de reubar. z diacalanitū pro
confortatiuo. Idem potus v3 contra yliacā passionem
Item pro oculis clarificandis valet succus eius cum
aqua rob. Pandecta Platearius.



Cartamus Uilde saffraen

Cartamus est ca. in pmo ⁊ sic. in scdo gra. ⁊ melior
 pars plante ipsius est semen post illud flos eius. Est
 autē cartamus aperitiuus absteriuus cōturbiuus
 faciēs nausēā: ideo iest ei virtus prouocatio vomitus ⁊
 laxatiua per ventrem ⁊ multū nocet stomacho faciēs
 fastidiū: sed est debilis solutiōis ideo additur ei parum
 zingiberis pro rectificatione: sed qd nocet stomacho emē

atur cū galanga vel macibus. Semē cartami datuz
cum parum mellis despumati z parū galāge purgat
ventrem. Item flos cartami tritus mixtus cum aceto
z liniatur super malam carnez siue impetiginē aufert eā
Et idē auctoritate mesue linitum super linguā puero/
rum vel os plceratum confert. Cartami flores decocti
cum vino ab extra applicando lac coagulati dissoluit
z dissolutum coagulat: z laxat humores fleumaticos
z adustos cum parum zindiberis miscēdo. Decoquē
etiā medulla seminis cartami cū spēbus vt supra in iu
re galli: z multum valebit proeductōe fleumaticis pec/
cantis in pectore seu stomacho per vomitū similiter p vē
trem. Idem valet in colica per viā clisteris. Decoctio
vero floris cartami in aqua mellis remouet yctericāz
Valeet etiā potus floz cartami ptra pūcturā scorpiōis
Item lac amigdalariū dulciū cū succo seminiū cartami
z aqua ordeī aut phlii cū aniso z pax mellis fiat deco
ctio z colatura quod vzin dissinteria z dicūt multū va
lere: z quātitas illius pro vna dosi est. ʒ. vi. Item floēs
cartami pusti cū aceto z pūcture scorpionis apposituz
pferit Et quidā putāt qd si percussus a scorpiōe si tenu
erit radicē cartami non sentiet dolorē: z qñ picit eā senti
et. Item gallus antiquus virga percussus z illico iter
fectus z deplumatus z in eius ventre ponatur de cartā
mo z polipodio z aniso z calamēto z cinamomo z bu
liatur in aqua cuius ius multum valebit ad predicta
Pandecta Platearius.



Linoglossa ¶ Dont 3 tonghe

Linoglossa. i. lingua canis: et dicitur a canis quod est canis et glossos quod est lingua: et est herba similis arnoglossen: nisi quia sunt ei costae apparentes in foliis. Huius succus mixtus cum aceto medetur ulceribus omnis et aliis ulceribus fraudulenter. Et est frigidus et plexoris et sic. Et eius succus cum succo plantaginis et radicis yreos et parum mellis valet ad alcolam siue apostemata omnis ulcerum

Et balneū decoctōis dīno glosse cum plātagine ⁊ bur
se pastoris ꝛ ꝓtra geomorrea. Et post balneū fomen
tetur genitalia cum decoctōe florū agnī casti ⁊ parum
castorei ⁊ acetī. Mel fiat potus cū semie lactuce ꝓfilii dī
nulli melonū ciuēris portulace storiole. sumat cū ace
to ⁊ agresta qui potus extinguit libidinē inspissādo sp
ma. Alia autē sunt inanitiā spūs ꝓsumēdo sperma et
ventositates ꝓt agnus castus ruta maiorana calamē
tum amīnū anetū: sunt enī aperitiā ⁊ resolutiā. ꝓlati
cap. agnus castus. Confert etiā decoctio dīnoglosse cō
tra viscositatem stomachi ⁊ ꝓtra discrasia ꝓulmōis ex
calida cā cū aqua mellis ministrādo. Itē accipias li
guā canis siue dīnoglossam cū corde rānicule ⁊ eius
matrice pone vbi vis ⁊ post modicū tēpōis ꝓgregabū
tur oēs cāes villezhi predictū sub pollice ꝓdis habueris
omnes canes obmutescunt nec poterint larrare Et si ꝓ
dictum in collo alicuius canis ꝓsueris ita qꝓ nō ꝓssit
ore attingere semper vertetur in circuitu ad modū rore
volubilis donec cadat in terram velut mortuus: ⁊ h̄ est
expertum nostro tēpore. Albertus de virtutibus herba
rum.



Camomilla

Camilleri

Camomilla est ca. z sic. in pmo: h3. Virtutē mollificādi
 z dissoluēdi: frōdes z flores sunt equalis virtutis. Et
 aqua decoctōis eius cū arthimēsia cū qua somētetur
 matris v3 puocādo mēstruū. Idē v3 mulieribus dis-
 ficulter pariētib3. Decoctio florū camomillaz z ex-
 tremitatū absinthei z radicū feniculi petrosilini z qua-
 tuor seminum frigidorū in vino cū zucto albo dulcorā-
 do de quo bibatur v3 vīnam puocando lapidem ex

pellendo: inflationem splenis et colorem hepatis et yliorum
dissoluit et yctericiam curat. Confert etiam decoctio camo/
millarum et florum violarum et quatuor seminum frigidarum
et se. lactuce et endiuie cum liquida et sicibus cum aqua et
parum zuci miscendo in potu exhibendo v3 pipulmo/
niadis et epatiadis. Item flores camomillarum cum aceto
et parum salis cois et oleo eius conquassata v3 febri/
bus pionicis pulsum manuum et pedum inde emplastran/
do ante horam posissim. Sed cum oleo camomillarum vn/
gatur dorsum patientis febrem tertianam valet contra rigo/
rem eius. Et cum aliquis fuerit fatigatus propter la/
bores tunc inungatur dorsum cum oleo eius et oleo ane/
ti et de mane nichil sentitur. Et decoctio eius et arbi/
metie in vino bibita et supposita fomento menstruis im/
perat abortum celebrat: calculos frangit: urinam prouo/
cat: torsionibus et inflationibus auxiliatur. Est autem
ex tenuatoria et propterea diuretica est et relaxatiua co/
densat et arefacit: ideo in doloribus multum iuuat. Item
flores camomillarum in oleo corti cum quo vngatur
ypocistidia colorem sedat. Idem sedat colorem capitis et
oculorum. Hepatiadis succus eius potui datus precipue fe/
bricitatibus cum aqua endiuie mirifice prodest. Pan/
decta. Camomilla sedat colorem apostematum mollifi/
cando et resoluendo. Auicenna.



Camepitheos Groot gainādre

Camepitheos ca. z hic i scōo g. z diāt camedreos ma
ior: h̄y h̄y tūre diureticā mūdificatiuā z laxatiuā: z est re
solutiuū p̄tositatū z attenuatim grossoz h̄ūoz: ideo
p̄z ō opilatōem splēis z epatis atq; mātias: v̄nā p
uocat z mēstua extirpat z p̄tericiā ciāt z nēfesi aux
iliat z intestia purgat. Istō modo fiat ponus. Recipe
camepitheos arthimēsie skolopendrie. añ. m. vnum

radicum busti spargi seminu feniculini petrosilini añ.
3.ij. oia buliantur in vino ⁊ aqua ad psumtōem tercie
partis. colatum dulcoretur cum zucro ⁊ fiat potus qui
ad oia predicta presidiū prestat. Et succus camepithe
os cum mellificato ⁊ bibitur v3 strāguirie. Et succus
camepitheos habet virtutem conglutinandi ⁊ incānā/
di seu consolidandi vulnera magna: ⁊ curat plagas
putidas ⁊ resoluit duricies mamillarum miscēdo suc
co eius farinam fenugreci ⁊ farinam seminis lini cum
succo radicū altee Et quando bibitur de succo came
pitheos cum ydromelle. xl. diebus curat ystericiā: ⁊ v3
in potu egritudinibus epatis ⁊ ad stranguireā ⁊ do/
lorē renū ⁊ ad punctōes intestinoy. Item succus came
pitheos cum succo caulii cum melle miscendo v3 ad p
glutinandū vulnera ⁊ phibet dilatationes fornice et
aliorum apostematū de putredine multum corosi/
ua. Item puluis camepitheos cum melle datus val3
pra lumbricos cum succo centauree miscendo. Item
succus eius cum succo premule veris vel succo herbe pa
ralisis in vino cocta miscēdo castoreū quo inungatur
locus paliticatus magnum prestat iuuamentū. Et de
coctio camepitheos cum abrotano ⁊ vino ⁊ zucro mis
cendo in potu data manicem infrigidatā calefcit ⁊ mū
dificat a superfluitatibus flegmaticis. Pandecta.



Capillus veneris Steen rute

Capillus veneris alio nomine adiantum. Pandecta
 et iohes mesue cap. de capillo veneris dicitur capill⁹ fo-
 tiū. et scōm quosdam coriandū putei nūcupatur. Et ē
 herba cuius folia sunt similia foliis coriandū. Et scōm
 diascoridem dicitur polericon que oia in idē redeunt.
 Nasatur in locis vmbrosis et aquosis et parietibus
 humidis et circa fontes: frigide et sicce est complexiōis
 tpe. Platearius: Virtutem habet diureticā: recēs ē mī

te efficacie: exficatus paucis virtutis: herba vtilis ē non
radix. Confert contra calefactionem epatis et febri ter
tiane prodest ex eo factus siropus. ℞. aque decoctōis
eius et endiuie et scolopendrie cum seminibus quatuor
frigidis et se. portulace et lactuie et ex his fiat siropus
cum sacro quo vratur mane et sero pro qualibet vice i
quantitate medii cyphi. Deinceps sumantur pillule de
reubarbaro cum acimine triū granorū diagredii: vel
loco pillularum. ℞. electuarii de succo rob. diasene añ.
3. ij. cassi fistule. 3. ii. misce et fiat bolus. Postea sumat
triasandalū vel diadragantū pro confortatiuis. Capill⁹
veneris facit oriri capillos in alopecia et dissoluit scro/
fulas: eius succus mixtus cum succo abortani et parū
mellis quo liniatur locus depilatus: vel ponantur ipsa
ad lixiuū quo abluatur locus depilatus ratificādo at
tem callosam inde liniatur locus talis cū succis et melle
vt supra. Item succus capilli veneris cum semine seni/
culi et milii solis decoctus cum vino frāgit lapidē: et iu
uat ad excreādū hūiores fletmaticos in pectore pccātes
cum succo pteos et parū sacri miscendo. Serapio.
Item elixatura capilli veneris et scolopendrie in vino
valet opilatoī splenis et epatis et strāguine: et abscedit
fluxum ventris. Pandecta.



Cepe

Enpuin

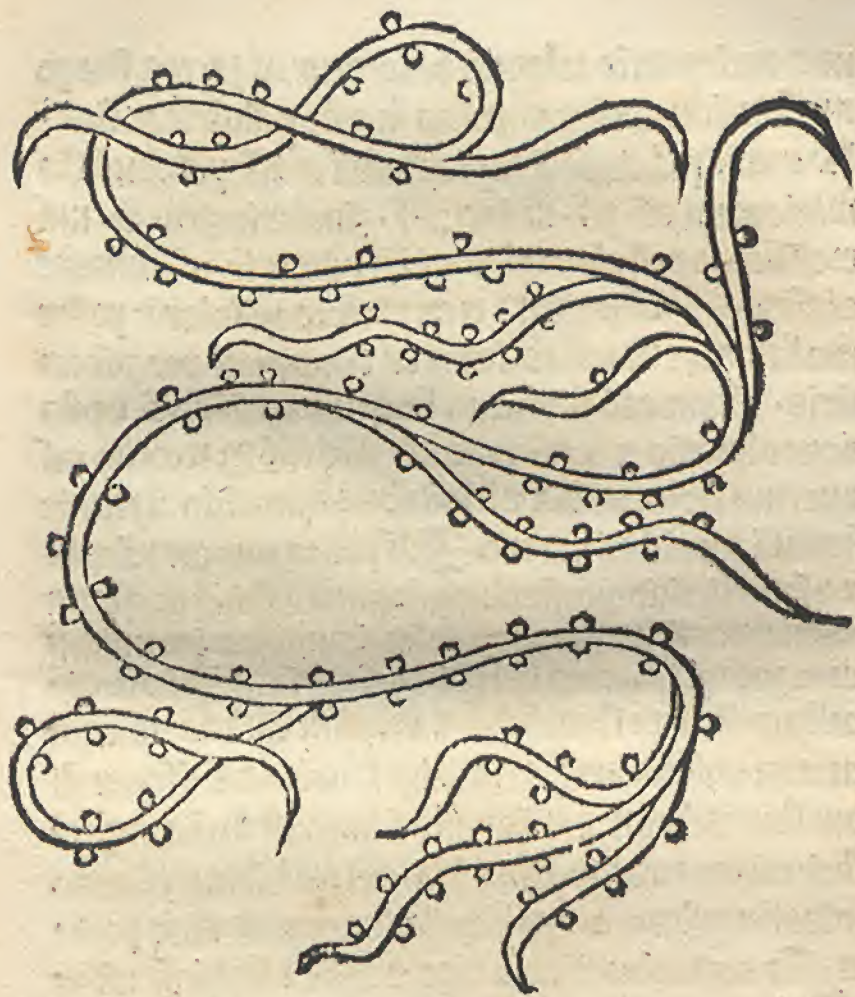
Cepe calide sūt in quarto cū aliq̃li hūiditate: ⁊ cepe longe ⁊ rubri coloris sunt acutiores rotūdis ⁊ cepis albis ⁊ est aperitiua quia aperit orificia venarum que sunt in ano: ideo aperiūt cepe emoroidas quādo applicantur ano. Et puocāt mēstua applicādo cepā in modū pessarij. Itē cepa ē inflatia ⁊ difficilis digestōis notanter cruda. Et cepa cocta calefacit corpus ⁊ subtiliat in ipso g̃ssos hūores flegmaticos idō colerici nocet: s; flegmatici ⁊ habūdātib⁹ flegmate viscoso ⁊ crudo p̃fert: q; ce pa

scindit et subtiliat grossos humores ideo talibus epulas prestat tutas. Item cepe generant frigus et mordicant et gignunt ventositates molliunt ventrem et fit ex eis suppositoium. Et succus ceparum mixtus cum puluere maiorane et parum zinziberis naribus inflatus purgat caput. et dicitur caput purgium. Et cepa trusa cum aqua et ruta valet in morfu canis rabidi. et cepa mixta cum nido prudinum et melle prestat squinantie prefidiu ab extra applicando. Item cepa trusa cum aceto et indelinatur morfea in sole et perfert. Et quando succus cepearum cum turbia miscetur et applicatur oculis valet ad pruritum oculorum qui a fleemate salso causatur. Et quando miscetur cum sale et administratur super verrucas aufert eas. Et quando succus eius miscetur cum adipe galline et apponitur aufert calles seu nodos qui sunt in pedibus propter caldamenta. Et succus ceparum distillatus in aurem confert debilitati auditus et in tinitu eius et aque descendit in eam. Et quando linitur succus eius cum succo abrotani super alopecia facit nasci pilos: et circa barbam inunctus facit eam accelerare quia fricatio facta cum cepis aperit poros et inde aptatur locus pro cresecencia pilorum in longum et hoc habetur pro experito. Serapio. Item cepe valent ad prouocandum coitum. Et frequenter comestum obtenebrat visum. Item inducit somnum quia replet caput vaporibus.

**Coriandrū****Coriāder**

Coriandrū est planta cuius semine cōmuniter vrimur in
 medicāis: et est frī. in pmo et sic. in scōo. Auic. s. Se
 rapio dicit ipsum dedinare ad caliditatē: similiter Ga
 lienus: sed diascoridō p̄tradiat et vult qd sit frigidū. Nō
 succus eius valet apostēanibus calidis cū aceto et suc
 co semper viue miscendo Itē succus coriādrī cū farina
 fabarum et fursure tritici cū ros et aceto miscendo remo

uet inflationē testiculoy ipsiis applicando. Item coriā
dū preparatū cū aceto post prādiū p̄mestū v̄z ad p̄bi
bendū ascēsum vaporoy ad caput: ideo epilentia pueni
ens ex vaporoy exalatō: ad caput per coriā dū post prā/
diū p̄mestū curatur. Et coriā dū preparatū puluerisa
tū cū succo plātagis bibitū valet p̄ fluxū sanguis. Et
succus eius cū aceto valet p̄ ignē sacū. Item semē eius
cū aq̄ plātagis potatū a muliere ilico strigit mēstruū;
et fluxū v̄ntis pater experiētia. P̄dicta ca. de corian/
dro. Coriā dūm recēs est frigidū narcoticū inducens
sincopim et stuporē quia suo odoratu cōgelat vapo/
res et fumositates ascēdere ad caput ideo v̄z in soda si
ue dolore capitis Et valet ebrietati ideo ponitur in cibis
epilēticoy: q̄n cause epilētie sunt vapores ascēdentes a
stomacho. Et aqua infusiois coriā dū cū zucro absin
dit virge erectōem et desiccāt sperma. Item succus coriā
dū naribus inflatus restringit sanguinē nariū. Idez
fit q̄n odoratur. Item succus coriā dū cū succo semp vi/
ue et aceti cū pane miscēdo valet applicare in crispila
vel ap̄tematibus calidis vel miscēdo succū coriā dū cū
lacte vel cerusa et aceto vel oleo ros̄ et idē facit in igne p̄
fico Serapio Item coriā dū preparatum valet p̄ ver
iginē causatū a vapore calido aut flectmatico. Et suc
cus eius distillatus in oculo sedat eius pulsationem.
Et coriā dūm valet in tremore cordis: dādo eius pul
uerem cum aqua boraginīs.



Eustuta

Uoranghe

Eustuta est res inoluta super linū est calidū in pmo ⁊
 ficum citra secūdū. Est mūdificatim ⁊ purgatim me-
 lācolie pīcipaliter se cūdario flegma. Isto mō B. cul-
 ture stolopēdie añ. m. j. polipodii ra. esule. folioꝝ sene
 añ. 3. S. floꝝ violarum boragis añ. m. S. omnia bullā
 tur in vino ⁊ aq̄ añ. lb. j. accū parum ad cōsumptioꝝ

nem tercię partis colatum dulcoretur cū zucro ⁊ fiat po-
tus sumēdus vt supra: postea sumāt pillule sequētes .
℞. masse pillularū de lapide lasuli masse pillularū sto-
maticarum añ. ʒ. s. turbīt. ʒ. s. zindberis gra. iij. mis-
ce cū siropo de stolo pendua ⁊ fiāt pillule ix. vel sumatur
diasene. ʒ. s. cū predicta decoctōe loco pillularū: postre-
mo sumatur diacalamētum vel diacapperi. pro pforta-
tiuis. Vallet etiā predictus siropus apertiēdo ꝑ opila-
tiones splenis ⁊ epatis ⁊ renū. Ad idē vʒ decoctio cus-
tute cum stolo pendua ⁊ seminibus diuretijs scz semie
feniculi petrosilini in vino. Idē potus puocat vrinam
⁊ pferit yctericię que sit ab opilatione splenis ⁊ epatis
⁊ iuuamentū prestat proprie febricantibus infantium
cum zucro dulcorata iam dicta decoctio. Itē decoctio
custute est bona stomacho ⁊ maxime quādo miscetur
cum ea anisum apiū ⁊ galange Serapio Lōfortat eti-
am stomachum ⁊ aufert quod in eo est fixū de super/
fluitantibus decoctio iam dicta. Et qñ bibitur cū aceto
sedat singultum ⁊ aperit opilationes cum vino pota-
ta. Et aqua decoctionis eius ⁊ anisi ⁊ scabiose cōfert
colori pūgitiuo vntis: quia mundificat sordes intes-
tinorū ⁊ matricis ⁊ renū. Auicēna. Item eius cō-
plexio est scōm pplexionem herbe cui adheret: quoniam
sit calida per adherentiā calide herbe seu arboris: ⁊ sit fr-
gida per adherentiā frigide. Pandecta .

**Cyperus****Avicenna galien**

Cyperus est calidus et sic in secundo: et est herba triangularis. Et radix eius pertinet ad usum medicinale: habet virtutem diureticam: ideo valet contra stranguariam dissuriam et contra lapides: et tali modo fit usus. Recipe radicem cyperi bene tritam radicem petrosilini an. 3. ꝑ. seminum apii feniculi saxifrage an. 3. 1. omnia pulsa bullantur in vino ad consumptionem tertie partis.

colatum: cū yucco dulcoretur et fiat potus. Ad idē valet
cataplasma cū apio bulito coctato in oleo et ap/
plicata pecteni p̄ certo prouocat urinā hūiores dissoluē
do. Et decoctio radicis apii in vino cū saxifraga et cū
firinga in v̄gā iniecta lapidē frāgit pro certo confert
Itē valet p̄ colorem stomachi et intestinorum ex frigidita
te et ventositate p̄dicta portio: vel ad idē v̄z vinū decocti
onis apii cū cinamomo: h̄z enī p̄fortare virtutē digesti
uā. Itē decoctio apii triti in oleo fere vsq; ad p̄sump
tionē. postea super carbonēs ponatur et patiens recipiat
fumum per os et per nares: optimū remediū est in litar
gia. i. obliuione seu apostēate flegmatico. Puluis ra/
dicis eius posuit vulnēbus putridis putredinē tol/
lit Platearius. Item vsus eius facit bonū colorem et bo
num odorem oris. Item apius tritus et mixtus cū suc
co palistis et paꝝ olei castorei v̄z ad colorem iuncturam
ea tepide ungendo et nervos debilitatos. Item frequē
vsus radicis apii inducit leprā quia adurit sanguinē
Aluicēna. Item decoctio apii p̄fert putredinē natiūz
et oris et mollificatōi gingiue. Et vinū decoctōis eius
confert distillationi urine et debilitati vesice valde et fri/
gori eius vehementer et similiter operatur in renibus.
Similiter cōfert frigori maniacis et emoiroidibus aux
iliū p̄stat emplastrādo cū decoctōe eius. Et decoctio
eius siccū dicta v̄z febribus inueteratis ex flegma
te. Serapio Pandecta Platearius.



Galidonia

Scheeluwortel

Galidonia calida ⁊ sic. i. q̄rto g̃. Et sūt due. s. maior ⁊
 miortī vna pro alia pōt pōi. Et cū i receptū recipiūt
 radix nō herba dēt pōi. Radix ē maioris efficacie: vir
 tutē h̃z dissoluēdi p̃sumēdi ⁊ attrahēdi. Et offert colorē
 hētū ex frigida cā. radix aliquātulū trita ⁊ circa dētē
 colēte teneatur. Et offert etiā ad caput purgādū a frigi
 dis hūioisib⁹: ⁊ vuluā repletā flegmate exficcare habet.

radix celidonie trita coquantur et patiens fumum per os re-
cipiat: postea fiat gargarisma ex celidonia in vino coc-
ta et colato addatur parum zindberis et piretri et parum
aceti et mellis et valebit. Item celidonia trita et in vino
cocta et spogia infusa in tali decoctione intestinis appli-
cata valet in colica passione. Confert etiam ad menstrua
prouocanda et ad matricem mundificanda: fiat fomentum cre-
bre ipsi matrici ex aqua decoctionis ipsius. Item aqua
decoctionis ipsius cum melle mixta per ad cancerum oris ad-
dendo puluerem rosarum siccarum in modum pulmenti.
Item puluis radices celidonie cum succo celidonie mix-
tus valet ad fistulas oris eius immittendo. Platearius
Et succus celidonie vel aqua eius in qua sit dissoluta
tuthia utilis est ad visum confortandum in quo cernitur ali-
quod grossum secundum pupillam. Quidam recipiunt vinum
decoctionis eius radices contra yctericiam. Diascorius.
ca. de celidonia dicit: succus celidonie maioris melle coc-
tus super carbonem oculorum maculas tergit. Item suc-
cus celidonie cum parum sulphure quo ungetur cutis eius
scabiem detrahitis et ungues leprosos excludit. Succus
eius melli mixtus naribus infusus caput purgat.
Padepta. Idem dicit Serapio auctoritate diascorii.

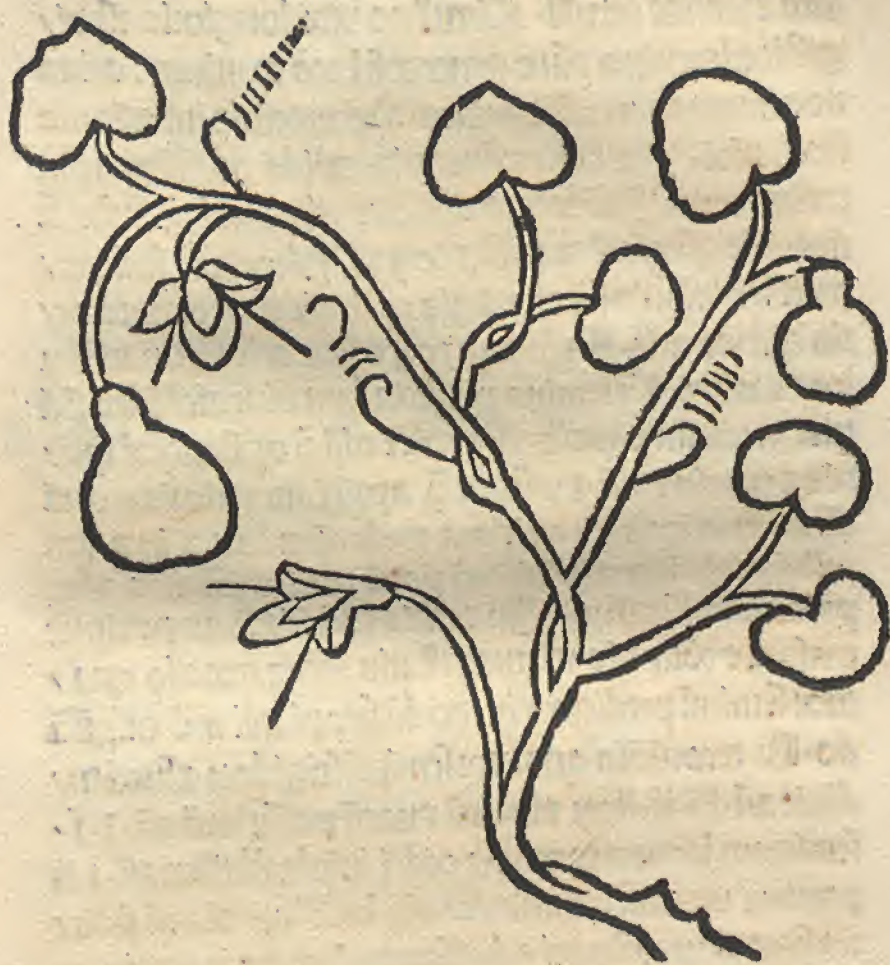


Cathapucia

Spricuoortel

Cathapucia cali. est in tercio ⁊ hūida in scdo ḡ. Qñ
 autē in receptis recipitur fructus nō herba debet poni re
 moto exteriori cortice. Et cathapucia viridis virtutem
 hz pñcipaliter purgādi flegma scādario melācolia et
 colerā. Itē etiā virtutē purgādi hūiores per superiora ex
 vinctuositate ⁊ lenitate quā hz: vnde quādoqz sanis cō
 fert sanis p cōseruatōe sanitatis. Et dat etiā egis ad

egritudinē remouēdam ꝑ febrē quotidianā de flema
re salso ex quo generatur scabies. Istō modo fiat po
tus. R. cathapucie scabiose sumi terre añ. m. j. radic.
esule minoris polipodij añ. 3. s. custute folioꝝ sene añ.
3. ij. omniū istoꝝ fiat bulitio in aqua in eius colatura
addatur parū mellis despumati ⁊ fiat siropus diges
tiuus ⁊ relaxatiuus. Ad idē fiat darenū capiēdo ca
thapuciā trita cū spēbus scz cinamomo galāga ⁊c.
cū vino parū decoq̃tur cū melle n̄ miscēdo ⁊ pꝑ sacculū
distillando vt moris est ⁊ multū valebit delicatis pati
entibus febrē quotidianā. Idē etiā modus prodest
podagricis. Item in iure etiā carniū recentū vel alioꝝ
ciboꝝ tale darenū potest misceri. Confert etiā vinū deco
ctōis cathapucie in yliaca passione Idē pꝑhidiū pre
stat ꝑ paralysim ⁊ arthriticā cū radice esule ⁊ herba no
mine premula vtris decoquēdo cū parū mellis despu
mati miscēdo. Itē puluis cathapucie cū parū cina
momi in ouo sorbili sumptus vel in brodiis sumendo
sine molestia purgat hūiores fleumaticos Et vltus so
liorū cathapucie est debilior graniis. Et grana xv. ex
corticata ⁊ mixta cū parū aleopatia ⁊ parū mastice in
modum pillularū purgāt flema ⁊ coleram ⁊ hūidi
tates aquosas ⁊ prouocat nauseā ⁊ vomitū. Et ꝑfert
etiā potus decoctōis eius contra scabiē ⁊ in lepra auxi
liū prestat ⁊ lūbricos laxādo expellit. Serapio Pan
decta.

**Cucumer****Zouvuorden**

Cucumer est frigidus et sic in sebo. Semen in receptis
 assumit. Et semen citrulli et cucurbitae et melonum et cucu-
 meris sunt fere eiusdem virtutis. Ista semina sedant cali-
 ditatem et coleram: et prestant cucumeres et citrulli et
 malum chinum et preparant ad humorem putre-
 factionem et ad febres. Et semen cucumeris me-

lius ē semine citrulli. Citrullus vero longioris est di/
gestionis: cuius vsus generat febres cronicas: cuius
nocumentum expellit anisum a vehementia inflationis
stomachi. Itē hñtes sincopim calidā odorātes ipm
reniuiscunt. Itē succus cucūeris vel citrulli zē sedat fi
tim. Et qñ bibit de radice eoy cū ydromelle facit vo/
mere hūorē subtilē eo magis qñ huic p̄miscetur decoctio
cathapudie. Et succus eoy cōfert doloribus testicu
loy z vesice. Et semina predicta sunt diuretica ideo p̄a
pue medicīne cōp̄tūt. Et valēt etiā p̄ opilationē sple
nis z epatis renū z vesice z p̄ apostēata pectoris a costi
cibus exterioribus mūdara vnde cōterātur z in aqua
ordei coquātur z colatū cū parū zucī miscēat z p̄fert
predictis dyscrasijs. In acutis etiā febribus p̄cipue
tercianis cōtinuis vel interpellatis cōfert decoctio qua
tuor seminū predictoy in modū siropi tali mō dispēsā
do. R. decoctiōis quatuor seminū frigidoy z succū en/
diuie añ. lb. ij. floz violatū vuarū passularū añ. 3. S.
seminum lactuce portulace ordeī iuiube sebesten añ. 3. ij
prunoy damascenū numero vij. buliātur oia cū p̄dic
tis succis z parū aceti ad cōsumptōem tercie partis co
latū dulcoretur cū zucro albo z fiat siropus sumēdus
vt supra in alijs cap. insinuatū ē. Postea sumat elec
tariū de succo rob. 3. S. cū parū cassiisulīs miscendo
pro laxatiuo. Postremo sumatur māsandali vel dia
rob albat. pro cōfortatiuis. Idem siropus valet acu
te febricitantibus epaticis z ethicis z aliquāliter per vī
nam purgat z laxat. P̄dēdicta Placarius Scapio.



Calamus filuestris | Voilt riet

Calamus filuestris aromaticus est cali. z sic. pplexio
 nis: z h3vntē subtiliādi z fortificādi sua aromatiāta
 te. Et prouocat vīnā z mēstrua bona puocatōe: no/
 tāter vīnū decoctōis ei⁹ cū asa rabacca z abrotano cū
 paz melle despumati dulcorādo: de q̄ sumatur in ponu
 mane z sero pro qualibet vice in quātitate mediū apli
 Et herbe tales reli de post decoctōez calide applicēt circa
 femoralia manicem aptat pro puocatōe mēstruū Si
 militer v3 vīnū decoctōis calami filuestris cū gramine

z semine apii z ebuli ptra ydropisim ex frigida ca ad
dendo colato parum zuci. Idē etiā pfert distillatōni
vine scz strāguirē z egritudinibus renū Et qñ pssa
riū sit ex herbis relictis post decoctionē iā dictā puocat
menstruū z pfert dolori matricis. Ad idem valet bal/
neū in quo sint predictę herbe bulite quod balneū au/
fert matrici dolorē. Serapio. Item emplastrū factū
ex dicto calamo cū sanamūdi z radice diptami mutuo
cū oleo p̄ssato pfert z auxiliū magnū prestat i fractu
ra crurū vel in eorū p̄tusione: ideo in lingua vulgari su/
mit sibi suū p̄p̄riū nomē ascriptū sue virtutis noie beyn
welde cū eius virtus in restauratōe crurū dissoluōne
p̄tinue p̄tentiū p̄tusione: patet p̄r exp̄iētiā Et radix h̄
calami siluestris est multū aromatica z filis calamo
aromatico. Valet cōtra dolorē stomachi z intestinorū
ex frigiditate z ventositate. Vinum decoctōis eius cū
cinamomo z galanga digestiōne confortat: vel deure
puluis eius cum galanga z cinamomo z parū zuci
in modum tragee.



Canapus

Kemp

Canapus est ca. z sic. i scdo g. Semē canapii est maioris efficacē q̄z herba quod ex exsiccat exsiccatōe forti
 Et h̄z virtutē resoluēdi inflatōes z v̄tositates: ideo v̄z ip̄
 sū admistratē in ydropisi ex frigida cā Et q̄n n̄m̄iū co
 medit̄ exp̄ssio sui succi desiccāt sp̄ma. Et qdā exp̄mūt
 succū eius q̄ distillat in aurē z sedat colozē eius potēt
 Scapio. Et radix quādo cogt̄ cū ra. maluz z solam

in modum emplastri valet apostematibus calidis .
Et cortex est ydoneus ad faciendū funes . Et de prope-
tate eius est qđ desiccat hūiditates que sūt in auribus
quādo distillatur in eis ex oleo eius Et quādo aliqs
vritur succo expresso a semie facit soda . Et folia cana-
pi cū abrotano in lixiuio bulita z caput inde lauetur .
delet furfures z scit ad piloz longinudinem . Et eius
nutrimentum non est pueniens stomacho quia duē di-
gestiōis existit . Item semen eius eduat ventositates .
Item succus totius herbe applicatus vulneri dolores
eius mitigat . Item siropus acetosus de zucro exhibi-
tus post sumptōem ipsius canapi aufert nocimentū
prestitū ex esu ipsius canapi: cū canapio sit multū eua-
poratiuus vaporū ad cerebz vnde generat soda siue do-
lor capitis: ob id siropus acetosus de zucro prefat⁹ ta-
le nocumētum aufert . Item ex decoctōe radcis z se-
canapi cum cerusa z oleo rosarum sit emplastrum apo-
stematibus calidis z erisipile Item cū pmedit succus
seminis canapi in abis scit stomachū tolētem tolerere .
z facit etiā malū hūorē in stomacho eructuare: huic ob-
uiat diacimīnum quod est ventositatū resolutiuū .



Daucus creticus Voghelriest

Daucus creticus calidus et sic in tercio gra. cuius flores magis ppetunt vsui medicine q̃ folia et radix minime: cuius due sunt species. s. daucus creticus qui maioris est efficacie. Et est daucus asininus qui existit a bus asinoy. hic innuitur daucus creticus. Vnde habet dissoluendi psumendi attenuandi et est diureticum.

Contra frigidū asma ⁊ tussim de frigida cā p̄fertur
vinū decoctōis eius ⁊ ficiū fīccarū cū ligīdīa si sit talis
distrahia sine febre: sed cū febre detur aq̄ decoctōis dauid
cretia ⁊ ficiū fīccarū ⁊ liquiritiē. Et detur etiā diapras
fū cū vino decoctōis eius in cā frigida: vel cū aq̄ decoctōis
eius in cā calida. Lōferr etiā vinū decoctōis eius
cum anīso cōtra grossam ventositatē: vnde yliaca pas
sio sepe numero mīp̄gnat h̄z Contra ydropisim de frī
gida cā detur talis siropus. R̄. floz dauid. m. j. semi
num apii feniculi petrosilini añ. 3. s. Radicū brusti sp
gī añ. 3. ij. buliātur in vino ⁊ aq̄ añ. lb. j. ad p̄sumpti
onem fere medietatis ⁊ colatum dulcoretur cū paꝝ mel
lis despumati ⁊ fiat potus sumendus vt supra quo cō
sumpto sumātur pillule de miserion. Et postremo ex
hibeātur dialacca vel diacoros pro p̄fortatis. Talis
etiā potus iā dictus opīulat opilatōe splenis ac epati
⁊ vias meatuū vinarū aperit. Talis autē potus ma
tricem mūdificat ⁊ extergit a suis superfluitatibus si
ne molestia miscēdo cū trīffera magna nicolai: Vel fi
at pessariū inde cū trīffera cui misceratur puluis dauid ⁊
parū mirre in oleo buliēdo ⁊ matriā imponatur. Itē
p̄tra viciū lapidis ⁊ strāguiriā ⁊ dissutiā vꝝ vinū de
coctōis dauid. Plat. Pandecta Serapio.



Diptamus

Diptam

Diptam⁹ ca. ⁊ sic. i. tercio g. i. calidis locis lapidosis
 p̄cipue repit. Radix diptami maioris ē efficacie q̄ her
 ba: ⁊ radix i. receptū recipit. Eligēda ē radix q̄ intenuis
 h̄z solidā substantiā nō pforatā: Virtutē h̄z dissoluēdi ⁊
 sumēdi attrahēdi venenū vnde p̄cipue v̄z cōtra mor
 sum animalium venenosoz ip̄a herba trita cum succo
 ceparum ⁊ applicata morlui miro modo valebit.

Potus etiā factus ex diptamo z arthimētia z sana/
mundi z auricula muris cū vino decoquēdo v3 vulne/
ratis ab intra sumēdo z istū potū vulgares reputāt p
magno secreto z talis potus ab intro vulnerata mem/
bra cōsolidat vt experiētia docet. Sed puluis diptami
cum cerusa z parū terpenīne miscēdo in modū unguēti
q̃ ab extra applicatur vulnus p̃solidat. Item ad mē/
strua puocāda z ad fetū mortuū z ad secūdinā educē/
dā v3 potus factus ex decoctione diptami z arthime/
tie z abrotani cum vino z parū mellis despumati Ad
idē v3 puluis dytami cū mitra z succo arthimētie mi/
scēdo i modū pessarij matrici iponēdo qd̃ efficacia ma/
gnā h3 in prouocatōe mēstrui z aliorū vt supra. **Cō**/
fert etiā iā dictus potus p̃ stranguiriā z dissuriā: vel vi/
num decoctōis radicis diptami v3 ad idē **Cō**fert etiā
vinum decoctōis radicis diptami cū succo absinthei p̃
dolorem stomachi ex vsu fungorū factū. Item contra
frigidū asma fit decoctio ficiū siccatū in vino z expri/
matur cui misceatur puluis diptami. Item decoctio
diptami cū ebulo z apio in aq̃ z cū parū mellis despu/
mati p̃fert p̃ ydropisim ex frigida cā. Item qñ fricatur
corpus in balneo cū decoctōe diptami v3 p̃ p̃tericiā.
Item qñ sternitur hec herba in domo fugat animalia
venenosa. **Platanius Pandecta Serapio.**



Esula minor Eleyri spozie

Esula est calida et sicca in tercio: cuius radix vsui medicine ppetit h3 Virtutē purgādi flegma pāncipaliter et melancoliā. Lōfert esula p febrē quotidianā: similiter valet p artxeticas passiones sc3 ptra podagrā: cirogrā et contra paralifum: et ptra yliacam passionem et ptra ydropisim ex frigida cā isto mō s3. radis esule radis petrosilini: ebuli radic acozi añ. 3. j. seminis feniculi seminis apii et anisi añ. 3. ij. mastias cinamomi añ. 3.

1. ex his fiat decoctio in aqua lb. ij. et cum iucro dulcoret
colatum et fiat siropus sumendus ut supra digestiuus
et laxatiuus. Et si delicati abhorrent tale potum deco/
quantur radices esule cum carnibus recentibus et uispa
stulis et aniso et de brodio eius sumant et valebit ad sup/
dictas passiones: vel fiat daretum ex puluere radices
esule et aliis speciebus scilicet cinamomo galanga aniso ma/
sticis etc. et erit minus abhominabile et magis delectabi/
le. Et esula interdicta sit habentibus calidam complexi/
onem et induat febrem potius eam: et inuenerunt plures tale
nocumentum in eius operatione. Serapio. Et prece/
pue nocet patientibus emoroidas: nam aperit venas ani et
inducit fluxum sanguinis earum quia vene ille de natura
sua sunt fluxibiles. Et venas quas aperit etiam obstru/
it sua stipticitate et siccitate et sic facit venas emoroida/
les tumescere et ille medicinae que laxant cum stipticitate et
acuitate sicut esula et miserion faciunt hoc. Serapio. de
stebrau. i. esula. Item in lacte esule non est aliqua bo/
nitas ymo nocet illi qui accipit ipsum. Et medici viato/
res cum tali lacte multos homines interfecerunt propter pau/
ditatem scilicet ipsorum. Et questum est ab eis que esset medicina
quam dabant in potu denudabant lac esule fore cum oleo
fissamio mixtum et laxabant aliquos usque ad mortem
Serapio Pandecta Platearius.



Endiuiā

Endiuiē

Endiuiā ē fr̄. ⁊ sic. i pmo. scia ⁊ folia medicie ppetue
 ⁊ folia vsui abaz valēt ⁊ maxie virida sūt magne effi
 cacie sed sicca nullius. Et diuretica hz virtutē ⁊ virtutē
 cōfortādi ⁊ ex frigiditate alterādi: ideo v3 p opilationē
 splenis ⁊ epatis ex cā calida. Et valet etiam contra yc
 tericiā ⁊ simplicem terciānam ⁊ duplicē ⁊ eā calefac
 tionem epatis ⁊ calidum apostema: ad hec oīa valet

talis potus. R. succi endiuie lb. j. stolopandrie dcoree :
lactuce añ. m. s. floz violarum: vuarū passularū: qñi
or seminiū frigidorū añ. 3. ij. oia bulliātur in aqua lb. j.
s. ad p̄sumptōem quasi medietatis colatū dulcoretur
cum zucro ⁊ fiat siropus quo vtatur ad plures vices
vt supra infinuatum est. Deinde sumatur reubarbari
3. ij. in infusione cū aqua endiuie cui cū forti expressiōe
addatur diaseniconis ⁊ cassifistule añ. 3. ij. ⁊ fiat hau
stus laxatiuus. Deinde sumatur triasandali vel p̄ser /
ua violarū pro cōfortatis. Qz ab extra obuiādo huic
distrasie valet epithimare regionē epatis cū aq̄ endiuie
cui parū de sandalo rubeo misceatur pro diēta in ciborū
ac potuiū āministratōe sumantur cibaria ad frigidita /
tem dedinantia vt sunt sorbella de ordeo ⁊ zucro: vel pul
tes de farina ordeī cū zucro ⁊ parū aceti miscēdo ⁊ can
croiū vsus cū aceto decocti p̄fert: ⁊ aqua ordeī cū zucro
albo decocta cōfert loco potus ⁊ ita obuiabis predictis
distrasijis. Itē aqua endiuie cū cerusa ⁊ aceto est mi /
rabile epithima super mēbra preternaturalit̄ calefacta
Ex aqua etiā endiuie ⁊ succo altee cū parū croci fit in /
unctio optima ad podagrā Itē lac quidā endiuie cū
thutia mixtum abstergit albuginē oculi. Item fit ex
aqua endiuie ⁊ farina ordeī cū parū croci emplastrū
tremorū cordis ⁊ confortat cor. Auicēna.



Eupatoriū Boelheris' fruyt

Eupatoriū est calidum in primo ⁊ hiccū in secūdo idē est q̄ saluā agrestis valet contra vniuersalem paralī-
sim ⁊ particularem. Contra vniuersalem talis cōfert
potus. ℞. succi eupatoriꝝ saluie añ. lb. j. premule vris
origani: maiorane añ. m. s. castorei cinamomi añ. ʒ. ij
fiat decoctio cum zucto albo dulcorādo ⁊ qua sumat
mane ⁊ sero tepide amministrādo pro qualibet vice in
quātitate mediꝝ cōpbi quo potu p̄sumato. ℞. cōpbi
pillule sequentes. ℞. masse pillularū ⁊ eusorbio. ʒ.

ij. masse pillularum fetidaru. ʒ. j. turbit. ʒ. s. zinzibere/
ris gra. ij. misce malaxando cū siropo de sticados ⁊ fi/
ant pillule vij. vel ix. Quibus pillulis sumptis suma/
tur diacastoreū vel diandros nicolai pro confortatiuis
Item contra ydropisim ⁊ yctericiā ex cā frigida si fi/
ant ex opilatōe splenis ⁊ epatis talis cōgruit potus.
℞. eupatoriū saluie ebuli añ. m. j. seminuꝝ apii: fenici/
li petrosilini añ. ʒ. s. omniū fiat bullitio in vino ⁊ cū zu/
cro fiat siropus sumendus vt supra. Deinceps sumā/
tur pillule de miseration. Et postremo recipiātur dialac/
ca vel electuariū duās pro pfortatiuis. Item decoctio
eupatoriū ⁊ abrotani valet in alopiā ⁊ tina caput in
lauādo. Item succus eupatoriū cū succo lapaciū acu/
ti cum auxugia veteri porci ⁊ pay salis pīs mutuo mis/
cendo cum parum sulphuris si placet in modū unḡe/
ti quo unḡatur locus scabiosus ⁊ multum prodest.
Item vinū decoctōis eupatoriū cū absinthio ⁊ parū
zuci confert febribus cronias ⁊ antiquis ⁊ si addat/
assarum valebit eo melius. Confert etiā loco potus vi/
num decoctōis eupatoriū ⁊ anisi doloribus ⁊ vlcib⁹
intestinoꝝ. Auicenna.



Enula

Allant

Enula cuius radix prestat iuuamētū in medicis ē ca-
 lida et sicca in secundo gradu et in ipsa ē aliq̄lis humi-
 ditas superflua: ppter h̄ nō calefcit corpus statim q̄n ei
 occurrīt. Cōfert oibus lesiōibus et doloribus frigidis
 et inflatōibus vētositatū. Cōfert etiā dolori pueniēti ex
 contusione lacerorum: his omnibus succurrēdu; erit

cum emplastro facto ex decoctōe radicis enule ⁊ yreos
⁊ radicis altee cū parū olei lini miscēdo ⁊ predictis lo
cis exhibendo ⁊ auxiliabitur sp̄s. ⁊ offert etiā omni/
bus predictis de cā frigida potus ex enula factus cum
radice yreos ⁊ semie anisi cū parū mellis desputati mis/
cēdo. ⁊ offert etiā predictū ēplastrū stiatice ⁊ dolori iūc
turarū. Prefatus etiā potus auxiliū prestat mūdificā
do pectus ⁊ adiuuat ad expuēdū seu excreādū hūorē
flecmaticū in pectore peccātē ⁊ v3 ⁊ tussim ⁊ est bone ope
rationis qñ ei admiscetur diayris salomonis. Et vinū
decoctōis enule cū cinamomo ⁊ galanga miscēdo con
fortat stomachū ifrigidatū ⁊ cor. Auicēnd cap. de enu
la. Et enula est duplicis maneriei scz oxulana ⁊ cam
pestris. De oxulana mens hic versatur. Et vinum de
coctōis enule cū parū zuci mixtū cōfert spūalibus mē
bris seu cordialibus. Juxta illud Enula cāpana red
dit precordia sana. Contra dolorē stomachi ⁊ intestio
rum ⁊ contra yliacā ⁊ strāguiriā ⁊ colicā passiones v3
talis tragea ex frigida cā intelligēdo R. enule cāpane
cinamomi añ. 3. ij. galāge anisi liquicii añ. 3. j. radicis
yreos: zineiberis añ. 3. s. macis: gariofiloz nudis mu
scate añ. 3. j. omnia pulueriscentur ⁊ cū sufficiētī zucro
albo miscēantur ⁊ fiat tragea. Itē qñ bibitur decoctio
enule cū semie spargi ⁊ milie solis prouocat vānam et
menstrua. Pandecta Serapio ꝛ.



Epatica

Leuercruij

Epatica frigida est ⁊ sic in primo gradu. Est herba iuxta aquas crescens in lapidibus humidis. Et valet contra viciū epatis vnde denoiata est. Et valet contra calefactōem epatis ⁊ ꝑ yctericiā: detur aq̃ decoctio nis epatice ⁊ endiuie cū zucro miscēdo. Et ꝑ easdē passiones ⁊ p̃cipaliter ꝑ febrē tertianā p̃tinuā vel interpellatā viciū epatis exuberāter calefci vel apostematū si at siropus talis qui maiore prestat incolumitatē predictis discahis. R̃ succoꝝ epatice: endiuie: lactuce añ

lib. j. floz violarū: ruarū passularū añ. 3. s. prunorū
damasceni numero viij. oim fiat bullitio ad psumptio
nem medietatis coletur z colatum dulcoretur cū suffici
enti zucro albo z fiat siropus mane z sero sumēdus p
qualibet vice in quātitate 3. iij. quo siropo cōsumpro
sequēs formacia sumatur. Rx. electuarij de succo rosaz
3. s. reubarbari. 3. j. spice g. iij. cassie fistule extracte. 3.
iij. terātur reubar. z spica z misceātur cū supiore siro/
po. 3. iij. z fiat haustus tepide sumēdus Deinceps su
matur masandali vel pserua violarū pro confortatis.
Et ab extra epithimetur regio epatis cū aqua ediuie
cui admixtū est puluis sādali rubri 3. ij. 3. s. spodiū pul
uerisati cū pāno lineo in eo humedato applicetur epa
ti pluribus vicibus. Itē epatica et stolopendia z en
diuia in aqua cocta cū parū zucri dulcorādo v3 3 opī
latōem splenis z epatis ex cā calida. Valet etiā cōtra
omnē egritudinē epatis z 3 eius apostemata calida.
Predicte herbe pssate z supposite epati pferit in princi
pio apostematis repratiēdo. Eadē emplastratio ap
plicata matrici abscondit eius mensrua. Similiter ap
posita calido apostemati sedat eoz calefactionem.



Eleborus albus Vois nies cruit

Eleborus albus calidus est ⁊ hieus in tercio: ⁊ due sunt spēs sc̄ albus ⁊ niger: albus dicitur q̄ eius radix existit alba vel albū hūorē sc̄ flegmaticū purgat: ⁊ nīg dicitur q̄ nīgū hūorē vel melācolicū purgat. Et cū in medicinis reperitur eius radix in receptis intelligit. Et hic proprietates ellebori albi ponimus. Antiqui autem vrebantur elleboro albo in purgationibus: sicut et nos nunc tempore vrimur scammonea: quia

tunc erant corpora fortiora et eius violentiam poterant sus-
tinere. Nunc autem corpora humana debiliora sunt et ellebo-
ri albi violentiam tollerare non possunt unde cum summa
cautela moderno tempore danda est medicina elleborata: prius
debilibus ac macilentis elleborus precipue albus et stri-
ctum pectus hominibus non debet dari quia cum violentia vo-
mitum prouocat et similiter per secessum violenter purgat
sed fleumaticis facile vomitibus et pinguibus potest da-
ri. Item infusio ellebori albi per noctem in aqua feniculi
que misceatur cum oximelle valebit multum febris quotidi-
ane de fleumate vitio. Idem profert aduersus arteticam
passionem et podragam et dironiam et contra paralysim
Oximel est decoctio facta ex aceto et melle. Confert eni-
am ab extra applicare decoctionem ellebori albi cum origa-
no emplastrata membrum paralyticis vel arteticam passio-
nem patientibus cui parum alimuri admisceatur de aqua
salsa ex piscibus sale conditis extracta ut est aqua qua alleca
conditi sunt. Item puluis ellebori albi mixtus cum succo pi-
ficarum vel oleo amigdalarum amaranum auribus instilla-
tus valet contra vermes aurium. Item ellebori albi decoctus in
lixiuio quo abluatur caput versus pediculos et furfu-
res. Item contra scabiem versus unguentum factum ex elleb. al. et litar-
gio et oleo communis et aceto. Mandata Serapio Pla-
darius Mesue etc.



Eleborus niger souert nies'ruit

Eleborus niger calide et sicce existit proplexiōis et si debite preparetur totū corpus rectificat et bonū colorem dat sanguinem bonificat quia solutiuus est melancolicū humoris. Et rectificatur si imittatur galline et cū ea bullatur et addatur feniculus et illud brodiū magnū prestat iuuamentum. Item decoctio elebori nigri vs ad cutis defecationē. Item puluis tam albi q̃ nigri elebori corrodit carnem putridā in vlceribus putridis. Puluis etiā elebori nigri mixt⁹ cū melle vs applicare fistulis et i

nibus diebus possibile ē curare eā. **Dādeda.** Vterq;
elleborus tā albus q̄ niger sunt absterfue vntis ideo
pueniūt in morfea z lepra z scabie sc̄ decoctō ellebori v
triusq; in succo lappac̄i acuti cū litargiro z pay mel/
lis miscendo. **Acetum** decoctōis vtriusq; ellebori p̄fert
colori dentiū os tepide abluēdo Et in tali decoctōe mi
sceatur pisa vel frumētū z propinetur colūbis in cibo oc
cidit eas. **Item** elleborus niger est ca. z hic in tercio.
Dādeda. Et est subtiliatius solutius melācolia
hūoris z corrosiuus carniū putridarū in vlceribus.
Et dicitur q̄ quādo nascitur elleborus niger apud ra
dices arborū sūt fructus illius arboris solutui. **Contra**
vermes aurīū puluis ellebori nigri misceatur cū succo
abfinthēi z guttati z tepide auribus insillitur z p̄fert
Itē infusio radicis ellebori nigri cū semie feniculi aut
petrosilini in aqua stolopendrie cū parū zuci miscendo
coleram z flegma per ventrē purgat: purgatio illa me/
lancolicis epileniis arthriticis z palitiis medicatur.
Et pessariū factū cū melle z elleboro nigro mēstua p/
uocat z abortum facit. **Dādeda** Jobes mesue dicit
album elleborum delere vitari quia p̄focatiuus z ve/
nenum corpori.

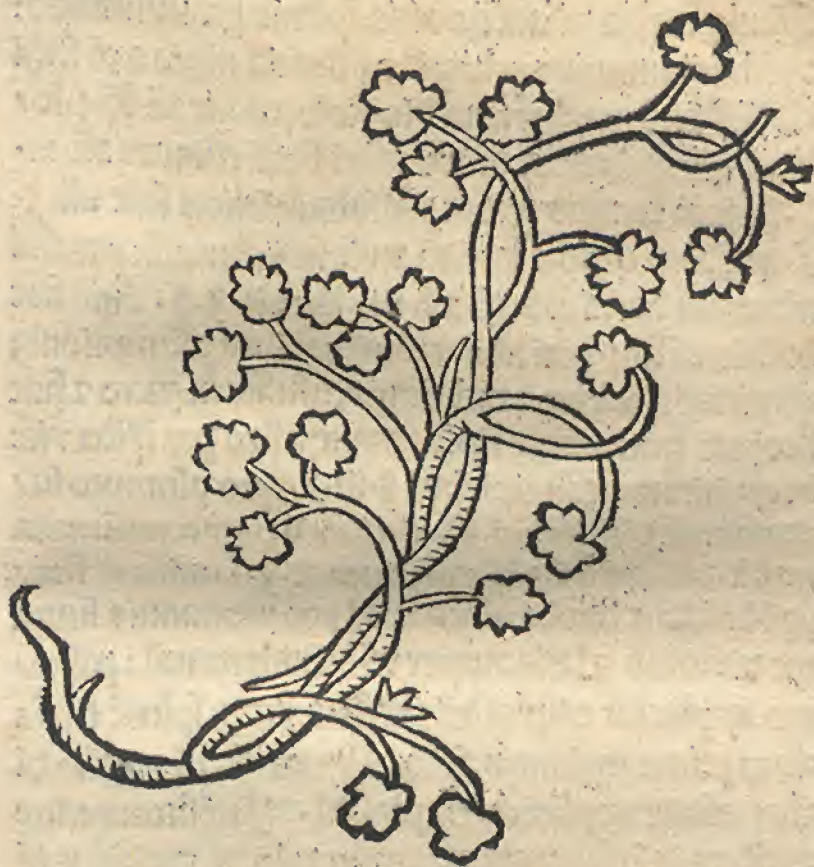


Ebulus

Adic

Ebulus est calide et sicce complexionis: quia virtus eius
 desiccat et icarnat et resoluit resolutione parata. Huius radi-
 ces et folia sunt ea que in via medicine valent. Item multum
 resoluit et aperit ideo prouocat menstrua. fiat fumiga-
 tio cum ebulo et arthemisia et abrotano in vino deco-
 quendo circa matricem applicando. Item ebulo v3 podagra
 inflata vel alia membra inflata ex materia flematica.

R. ebuli floz camomillarum melliloti añ. m. j. fursu
ris mīci. m. ij. buliātur in lixiuio z cū eo ter aut qua/
ter in die lauētur pedes aut pars inflata z cōfert. Suc
cus etiā ebuli cū aqua salſa v3 ꝑ arteticā z cūrogrā z po
dagrā ab extra applicādo. Cōfert etiā vinū decoctōis
radiis ebuli seminū feniculi petrosilini z apii in ydro
pisi de frigida cā: z in tali discrasia eximū remediū est
Pandecta cap. de ebulo. Item succus ebuli in aures
imissus sonitū earū ꝑpēat: z vermes aurū cum succo
abſinthei miscendo occidit Succus ebuli morſibus ve
nenatis occurrit. Et sanguinē z lac ꝑgelatū soluit. Et
sanguisugas occidit succus ebuli bibitus. Et vinum
decoctōis eius cū ligricia tussim antiquā ꝑpēat. Et
ſquinantiis ſingularē preſtat effectū. Succus ebuli
cum aqua plātaginis cū parū piretri z parū mellis
rosati miscēdo in modū gargarisimi: idē prohibet reu/
ma fluere ad guttur. Cōfert etiā idē ad dolorē dētiū
os abluēdo. Idē subuenit vuule pendentī. Itē aq̃
decoctōis radiis ebuli cū stolopendria spleneticos mi
re iuuat. Et vinum decoctōis eius z apii calculosis ꝑ
dest. **P**andecta .



Edera terrestris Onderhaue

Edera terrestris q̄nū ad eius folia vsui medicīne p̄p̄tit. Item folia eius cū aceto cocta cū foliis altee ⁊ radice acoꝝ splenē tumētē attenuat. Isto mō dispensando. ℞. succi edere terrestris succi stolopendie añ. lb. s. radiciꝝ altee farine fabarū radiciꝝ acoꝝ añ. 3. ij. ōnia contusa buliātur cū succis ⁊ parū aceti quo ēplastreꝝ splen tumefactus ⁊ p̄fert. Sed ab intra sumēdo cōfert sequēs potus tumefactioni splenis ⁊ omni opilationi

splenis ⁊ alijs discrasijs vicio splenis proueniētibz:
vt febris quartana ydropisis ytericia nigra a cā frigi
da. ℞. succoz edere terrestris stolopendrie añ. lb. j. fo/
liozū extremitatū absinthei: asari: flozū cētauree añ. m.
℞. flozū boragis ruarū passulatu: folioz sene añ. 3.
℞. epithimi custure seminu anisi: apii: feniculi: petrosili
ni: radicū brusti spargi. añ. 3. ij. ligridie. 3. ℞. oniu fiat
bulitio cū lb. j. vini albi ⁊ parū aceti ad psumptionez
medietatis coletur ⁊ dulcoretur cū sufficiēti zucro ⁊ fiat
siropus quo vtatur tepide mane ⁊ sero pro qūbet vice
in quātitate mediū cūphī: vel 3. ij. ℞. quo psumpto su/
matur tōle purgatiuū. ℞. electuarij hamec mesue: dia
turbī. dialene añ. 3. ij. cassi extracte. 3. ℞. misce cū siro/
po iā dicto ⁊ fiat haustus Sed pro pfortatiuis sumā
tur diacorus vel diacappere vel diacalamentū: postre/
mo applicetur emplastrū predictū supra splenē tepefa
ctum pūmo regionem splenis vngendo cū vngēto di
altre desuper applicādo emplastrū. Itē succus edere
naribus infusus purgat caput ⁊ dolores capitis mīni
gat. Et succus cū herba auri dextre infusus sinistro dē
ti dolenti medetur. Itē decoctio edere in lixiuio cū cor
tiabz nuci nōdū maturatū nigrescat capillos. Pā/
deda.





Edera arboorea

Uoghe

Edera arboorea ab heredo est dicta eo qd arboribus ad
 hereat: vel dicitur ab edo quia a capris editur et ipsis
 lac multiplicat. Radix eius frigide est nature: et frigida
 inducit esse terram ubi crescit: virore seu viriditate diu ser
 uat folia eius. Et est amara et stiptica saporis. Edere
 autem due sunt species scilicet alba et nigra siue masculina et
 feia. Edera alba fructum defert album: et nigra nigrum: et edera

coronari solebant poete in signū viuacis ingenij et sub
tilis. Quā albertus magnus alexāder suos milites co
ronauit. Est autē talis edera arbor ut dicit plinius mi
num in altū se extendens q̄ diu inuenit arbore vel mure
per quē serpit radicata seu ramosa hōis folia interdū et
angulosa grauis odoris et amari saporis sub cuius
vmbra latent vermes. Edera quāuis fit amara vtilis
est medicine. Nam virtus ei in est stiptica et p̄strictiua
ideo dissintericiis medetur. Itē succus eius mixtus cū
oleo amigdalatū amararū auribus imissus iuuat cō
tra sorditatē. Idem succus naribus instillatus caput
purgat: colore eius minigat. Et p̄rys ē p̄posita et ideo
in causis p̄rys operatur propter quod virtutē h̄z matu
ratiuā attractiua mūdificatiua et mitigatiua: ideo hīc
cui nutritus edera arborea eius sanguis acquirit pro
prietatē diureticā ad frāgēdū calculū in renibus et ves
ica. Est autem quedā spēs edere super cuius folia ros
inuiscatur ac in laudanū cōuertitur: cuius virtus mag
na a medicis experitur. Nā fumus eius mēstrua pro
uocat et educit et secūdinās expellit. Serapio.



Fumus terre

Griseom

Fumus terre calidus est et hucus in secundo gradu. Pā-
 decta. et dicitur fumus terre quia generatur a fumosi-
 tate grossa a terra resoluta et superficiem terre adherens
 Et quanto viridior tanto efficacior existit et exsiccata nul-
 lius virtus: principaliter purgat melancholiam: scilicet flegma
 salsum et coleram: et est diureticum. Unde decoctio eius

cum aliis appropriatis valet leprosis et ydropicis de
frigida ca. **R.** succi fumii terre lb. j. extremitatū abfin/
thexi florū centauree florū boragis añ. m. s. radiis esu
le polipo līi radiis ebuli añ. 3. j. custute epithimi foli/
orū sene añ. 3. s. seminū feniculi petrosilini leuistici apii
mirabolonoy kebulorū indorū añ. 3. ij. lignicie. 3. j. oia
grosso mō p̄m̄dantur et buliātur cū aq̄ simplicia lb. j.
s. cū parū acetī ad cōsumptōem medietatis coletur et
dulcoretur cū zucro et fiat siropus qui sumatur mane
et sero tepide pro qualibet vice in quantitate medii cū
phi. Quo p̄sūpto sequētes pillule sumātur. **R.** mas
se pillularum de miseriō. 3. ij. masse pillularū de fumo
terre. 3. j. turbīt. 3. s. granoy coconidiij numero v. 3i
cibris gra. iij. misce malaxādo cū siropo de fumo terre
et fiāt pillule ix. Postea sumantur dialacca vel diacof
tum vel diacoros pro p̄fortatis. Confert etiā succus
fumii terre cum sero caprino cū mirabolonis miscendo
predictis passionibus. Item succus fumii terre cui mi
sceatur puluis milij solis vel saxifrage et p̄fert p̄uocan
do vrinā. Item succus fumii terre v3 ad putrefactionē
oris et gingiuarū os cū eo abluēdo. Itē succus fumii
terre cum zucro v3 ad opilationē splenis et epatis de fri
gida ca. Itē succus fumii terre cū sulphure et oleo lau
ri valet cōtra scabiē. Pandecta Platearius.



Feniculus

Winzel

Feniculus est ca. ⁊ sic. i. secūdo gra. Virtutē h̄z diure-
tica. Semē ⁊ folia ⁊ radix eius vsui medicāne p̄p̄t.
Itē aq̄ feniculi sua p̄p̄ietate clarificat oculos cū thu-
ria ⁊ lapide calaminariis puluerisatis miscēdo fiat in
colliriū. An̄ serpētes exeūtes de cauernis h̄ntes malos
oclos vadūt ad feniculū. Itē se. fenī. vel radis v̄l folia
eius comesta facit mulieribus augmentare lac.

Item decoctio seminis vel radicis feniculi cum semine petrosilini et milij solis et saxifrage in vino prouocat urinam et menstrua. Item vinum decoctiois feniculi et brusci spargi leuistici perfert opilatōi splenis et epatis. Idem est resolutiuū ventositatū. Item semini morsum animalium venenosorum valet decoctio feniculi cum cepis in modum emplastri loco applicando. Idem valet semini morsum canis rabidi. Item vinum decoctiois feniculi et mete digestiuū confortat et nauseā sedat ex causa frigida puenientem. Item vinum decoctiois feniculi valet difficulter urinantibus et contra stranguiriā et dissuriā etc. Item vinum decoctiois feniculi cum radice hermodattuli et radice esule cum zucro miscendo confert semini ydropisim ex frigida causa. Item succus feniculi soli expostus per .xx. dies valet contra pannum vel maculam oculorum. Et contra eorum oculorum parum certū est remediū: conficiantur parū aloepatici cum succo feniculi et ponatur in vase eneo ad solem ad .xx. dies et ponatur in oculis more colirij. Platearius. Item feniculi vsus frequēs corde est digestio nis licet conferat nauhe et inflationi stomachi tamen multum prestat nutrimentū. Auicenna cap. de feniculo. Item in febribus croniciis seu inueteratis valet aqua decoctiois feniculi petrosilini et radicis esule cum parū zucri miscendo. Pandecta Platearius Auicenna.

mutu. parum



Fragaria

Ertbeseitruit

Fragaria est frigide pplexōis. Valet ꝑ apostema gutturis isto modo. Rx. succi fragarie ⁊ aque plantaginis añ. ʒ. iij. mellis rosati. ʒ. j. succi moroy celsi. ʒ. s. albi greci balastie añ. ʒ. j. fiat inde cū parū aceti gargarismus. Item aqua decoctōis fragarie vʒ ꝑ sudorē ⁊ calorem. Et si in tali decoctōe fragarie dissolueretur dragantū vʒ ꝑ sitim. Cōfert etiā vinū decoctōis fragarie ⁊ seminis petrosilini ⁊ saxifrage ꝑ calculū de tali potando. Item succus fragarie cū melle rosatū valet ad pl

cerationē oris. Et fragaria sumpta cū boragine i abis
generat bonū sanguinē. Succus fragarie cum ana/
momo sumptus valet ꝑ fetorē oris. Idem valet ꝑ to/
lore capitis ꝑ corde. Itē oleraſcā ex foliis fraga/
rie ꝑ bletibus ꝑ boragine cū vuispassulis valet contra
ethicā. Et succus fragarie cū foliis fraxini mutuo de/
cocta in modū ēplastrū valet ꝑtra fracturā cruris quia
ꝑsolidat. Idē emplastrū cū foliis altee incorporatum
ꝑtra contusionem in corpore in mēbris a casu vel ꝑcussi/
one factam multū prodest. Itē oia vulnera cū succo
fragarie linita ꝑsolidat. Et si quis fuerit leſus quā/
tū ad membra interiora succus fragarie cū succo con/
solide minoris mixtus ꝑsolidat vulnera ibidē discōti/
nuata si sumatur in potu. Prodest etiā mulieribus ꝑ
nimīū fluxū mēstruorū cū succo plantaginis mixtum.



Fraxinus

Eschen

Fraxinus frigidus ⁊ ficus in secūdo . Virtus eius est
 q̄ cū fuerit recēs ꝑglutiat vulnēa recētia . ⁊ aq̄ i q̄ folia
 recētia fraxini cū radice ei⁹ sunt cocta i modū ēplastrī cō
 fert fracture ossiū ipsa ꝑglutinādo ⁊ ꝑsolidādo . Itē
 vinū decoctōis corticis fraxini ⁊ cortici tamarisci datū
 i ponu infallibiliter splenem attenuat . Nam res ꝑbata
 est : q̄ si detur porcello bibere aliquibus diebus ⁊

interficiatur minimum inuenies splenē. Dandecta ea
pítulo de fraxino Itē valet ꝑ dissinteriā z lienteriam z
fluxum ventris aqua pluuialis decoctōis corticis frax
ini z seminis plantagis. Et ex tali decoctōe fiat somē
tum cuꝫ spongia super intestina vꝫ similiter ꝑ predictas
passiones. Idem applicatum cum spongia super sto
machum addendo parū aceti vꝫ ꝑ vomitū ex debilita
te vtutis contentiue. Item ex cineribus corticis fraxi
ni z succo lappaci acuti cum parum olei laurini z pa
rum argenti viui mutuo miscendo in modum vngen
ti quod vꝫ scabiosis. Itē. 3. 1. 5. pulueris corticis frax
ini cum vino miscendo purgat flegma. Serapio cap
de fraxino. Et humiditas que reperitur in capitibus q̄
in pīncipio nascuntur in ramis qñ apparēt si liniatur
facies cū ea hūiditate abstergit maculas fedas faciei.
Et ex illa exsiccata humiditate generantur animalia
que assimulantur cūciabibus. Item folia fraxini contra
venenū sunt vtilia. Nam succo expresso z potui dato ꝑ
serpentes seu venenū sumū opiferū est. Et tantā habet
virtutem vt serpentes eius ymbra matutinā vel vesp
tinā nō attingant. Quod si inter ignem z folia frax
ini ponatur serpens in ignem plus q̄ fraxinū fugient
Bartholomeus anglicus dicit de proprietatibus rer.



Grana solis

Steēber

Grana solis. i. miliū solis est calidū z sic. in tercio: ei⁹
 semē ē maioris efficacie z albū rotūdū z lapidosū: nas
 citur in locis asperis z altis. Virtus eius seminis ē puo
 catia vaine z fractura calculi: ideo vinū decoctōis miliū
 solis z seminis feniculi petrosilini prouocat vānā z frā
 git lapidē. Sed fiat potus inde qui melioris est effica
 cie. R. succi miliū solis aquarū feniculi: petrosilini añ.

lb. ʒ. seminū milij solis: saxifrage: alkakēge: apij añ. ʒ.
ʒ. radicū busti spargi añ. ʒ. ij. semis melonū sanguis
hirci añ. ʒ. j. oia p̄tusa buliātur in vino. lb. j. ʒ. ad cō
sumptōem fere medietatis colatū cū zucro dulcoretur
z fiat potus mane z sero sumēdus. Itē vinū decoctio
nis milij solis vel puluis milij solis in cibis mixt⁹ sol
uit stranguiriā z diffuriā z yliciā passiōes. Serapio
auctoritate ras. q̄ puluis milij solis mirabilis est i p̄
uocatōe vrine z menstrui z frāgit lapidē in renibus et
vesica quocūq; mō sumatur: vel in via cibi aut decoctō
nis aut tragee. Itē tragea p̄is exhibita cibis mixta
cum milio solis miro mō cōferre h̄z tum in prouocan
do vrinā tum in purgando menstrua z frāgēdo calcu
lum in renibus ac vesica. R̄. seminū milij solis: saxifra
ge alkakenge seminis spargi apij z melonis añ. ʒ. j. cū
namomi gariofiloz macis galāge sanguis hirci añ
ʒ. ʒ. zucci albi quartā lb. misce z fiat tragea in vino ā
ministrāda vel in via cibi. Et melius valebit āminis/
trare trageā ipe necessitatis in balneo aque dulcis cū
aqua feniculi vel raffani maioris. Et in aqua balnei
sint cocte tales herbe v̄puta absinthēū: feniculus. petro
filinū: tanacetum: flores camomillarum. Platanius
Pandecta Serapio zc.



Galleticum

Wanēcam

Galleticum alio noie ceptū galli: calidum est ⁊ ficiū
 De proprietate galletici est purgare matricē potū in /
 de faciēdo. ℞. succi galletici: succi arthimēsie añ. lb
 abrotani seminiū feniculi anisi petrosilini añ. m. s. ana
 momi galangi añ. 3. j. omnia buliantur in vino suffi
 cienti ad consumptionem medietatis: colatum dulco
 reur cum melle spumato: et fiat potus sumendus ma
 ne et sero ad placitum: quo potu consumpto se /

quens euformatū pferre h3. **R.** gere pigre galieni. 3.
ij. diafenitionis. 3. j. cass3 extracte. 3. s. misce cū pdcō
poru z fiat haustus. Deinceps sumātur diambra vel
electuariū de gemmis vel zucū regal pro confortatis :
Balneū etiā aq̄ dulcis cū suis herbis appropriat pos
tremo conferre habet matricem mūdificatā a suis feci/
bus magis aptādo ad eius cōceptionē. **H**erbx cōue/
niētes matriā in balneo sint mellissa matricaria arthi/
mesia galienicū psopus organū menta zc. **I**te post
balneū sumatur. 3. j. de metidato cū aq̄ arthimesie z i
presenti casu multū valebit. **E**t alijs diebus fiat som
num cum decoctione galienicū z arthimesie z matrica/
rie zc. in vīo cocta matriā inde somētādo istud crebre
fiat: z eo melius aptabis matricem infrigidatā ad po
tentia cōceptōis. **E**t ad cibos misceatur zucū regal
vel tragea cōis pro confortatione stomachi z aliorum
membroz. **P**latearius.

**Gariofillata****gariofilaet**

Gariofillata calida est ⁊ sic in scōo: ⁊ ista herba mag
 nam h̄z efficaciam scōm folia maiorē q̄ scōm radices.
 Unde folia non radix in medicina poni debent ⁊ recē/
 tia maioris sunt virtutis q̄ exsiccata. Habet autē vir-
 tem dissoluēdi p̄sumēdi ap̄riēdi. Et gariofillata dici-
 tur quia habet odorē similem gariofillis. Somentum

factum ex vino decoctōis garioffilate ⁊ galleniā ⁊ ar/
thimēie menstruū prouocat. Et suppositoziū vel ps/
sariū factum ex succo garioffilate ⁊ arthimēie cū mī/
ra miscendo valet ad idē matriā applicando. Itē vi/
num decoctionis garioffilate ⁊ mente cum galāga mi/
scendo valet ad pfortandū digestiū ⁊ contra dolores
stomachi ⁊ intestinorum ⁊ p̄ ventositates ex frigidita/
te. Item vinum decoctōis garioffilate ⁊ coriandi pre/
parati valet in doloribus capitis ex ventositate ex sto/
macho proueniente. Item garioffilata sua aromati/
tate emendatur in passionibus cordis. Vinū ergo de/
coctionis garioffilate cū cinamomo ⁊ macibus miscē/
do valet contra cordis discrasia. Item succus gariof/
filate mixtus cum viridis eris fistulis iūctus curat eas
Item vinū decoctōis eius ⁊ cimini ⁊ scabiose confert
in colica ⁊ yliaca passionibus. Et succus garioffila/
te cum aqua plantaginis miscēdo est ficatione virtutis et
scōm ventrē reumata sufficēter fistit. Pandecta capi/
tulo de garioffilata .



Gentiana

Encien

Gentiana calida ē ⁊ sicca in secūdo gra. cuius herba
eodē nomine appellatur. Et eius radix vsui medicā/
ne competit. Unde radix eius ⁊ non herba in medi/
cinis ponitur. Et gēiana multā hñs amaritudinem
bona ē: ⁊ parua hñs amaritudinē abiciēda est. Itē ei
virtutē dissoluēdi ꝑsumēdi ⁊ attrahendi est diureticum
Vinū decoctionis eius radici⁹ ⁊ radici⁹ ꝑros cum li/
quiricia valet ꝑ inueteratū asma. Ad idē valet empla/
strum factū de puluere gentiane et radice ꝑros cū melle
miscēdo pectori applicādo: vel vngatur pectus cū vngē

to dialtee cui misceatur puluis radic yreos ⁊ magnus
prestat presidiū. Itē epilētiis ⁊ fert puluis genciane
cum aqua maiorane. Et puluis eius datus cū succo
mente in potu prodest moriui aialiū xnenosoz. Et pul
uis genciane mixtus cū succo ceparū valet ⁊ moriū
reptiliū animalū vulneci supponēdo. Itē puluis gē
ciane cū puluere abrotani cū succo arthimētie ⁊ parū
mellis fiat pessariū matriā supponēdo ad prouocādū
menstruū fetū mortuū ⁊ secūdinā ⁊ miro mō conferre
h3. Platearius. Et huius eius magna existit aprien
do opilationes. Et quādo sumitur succus genciane
vel aqua decoctōis eius cū cinamomo prodest dolori
lateris ⁊ torsioni neruoz ⁊ eozū corrosioni ⁊ dolori epa
tis ⁊ stomachi. Et puluis genciane mixtus cū pulue
re aleopatiā curat vlcera corrosiua ⁊ fraudulēta. Et
succus abrotani cū puluē genciane mixtus aufert mor
phem albam: Serapio Pandecta.



Genista

Brempt

Genista est frutex calide ⁊ sicce complexiōis in secundario gradu: ⁊ pducit flores citrini coloris filēs figure lune. Et semē eius ē calidus. Et in flore eius est stipite ⁊ humiditas superflua cū virtute instisua quare multiplicat vomitū. Et sunt omnes partes eius turbatiē instisue subtiliatie ⁊ prouocatiē. Nocet stomacho et

cordi: et cum melle ros tollitur eius nocumētū et cum masti-
ce. Semen autē eius propinandū est cum aqua mellis
rosarum aut cum semine anisi aut feniculi et auferunt
nocumentum floz vel seminū geneste. Et flos genes-
te decoctione mediocriter sustinet. semē autē eius plus
sustinet. Est autem alia que vocatur genesta frigide
et sicce complexionis similis geneste superiori sed minor
est et hz stipites minores et angustiores et album florē
facit. Pandecta hec dicit cap. de genesta. Et dīasco-
simili capitulo dicit qd semen geneste et flos bibitus
cum mulla humores vomitibus purgat. Iohes me-
sue dicit per vomitum et per ventrē educit flegma et per iū-
cturas fori motione materias educit. Et mundificat
renes ab omnibus superfluitatibus et prouocat vrinā
foriter: et frangit lapidem in renibus et vesica et neqz p-
mittit materiā figi in eis neqz lapidem condensari. Ad
hec omnia potus ex semine et floribus geneste factis co-
ferre habet isto mō. ℞. floz geneste et semis eius et se-
minis anisi et feniculi añ. m. s. radicū spargi et petrosi-
lini añ. 3. s. mastias. 3. s. fiat omniū decoctio in vino
et aqua añ. lb. j. ad psumptionem tercię partis et cola-
tum dulcoretur cum melle ros et fiat potus sumendus
vt supra. Idem valet ad apostemata splenis. Item
aqua decoctionis floz et seminis eius cum aq plan-
taginis valet p dissinteriā. Et fomentum ex tali factuz
valet ad constringendum fluxū mēstruoz Pandecta.



Gramen

gers

Gramē est frigidū z siccū in principio primi gradus. Aqua decoctionis eius z radic petrosilini valet cōtra dissuriā si bibatur z frāgit lapidē z curat vulnera ve / hce z prouocat vrīnaz z est cōglutinatiua z curat reu / ma ventris. Item succus gramis vulnera recētia dū sunt sanguinolenta pglutinat: sed semē eius prouocat vrīnā z defiecat quod currit ad stomachū z intestia ex hūiditatib⁹ qz virtus eius est deficcariā sine stipiditate.

Item radix eius est sanguilētorū vlcerū p̄solidatiua
ipsa radix cum succo eius desuper cathaplasmata ad
id p̄fert. Item elixatura graminis torſionibus vētrīs
z diſſurię medicatur vulnēra vſicę optime curat z cal
culos frangit z vrinā prouocat. Canes qñ volunt se
purgare hanc herbā māducāt. Item in splenis tolo
re valerīum decoctionis graminis z stolo pēdie tra
diās fraxini cū parū zucī mīſcēdo z potū talē admini
ſtrando. Sed talis decoctio sine zucro valet ipſi ſpleni
ab extra applicando ipſū ſplenē ſomētādo inde mor
ſentiet beneficiū. Pandecta cap. de gramie. Et āuicēna
eodē capitulo dicit Gramen facit coherere plagas ſeu
vulnēra ſanguinea. Et decoctio eius cum diptamo z
ſemine petroſilini z ſaxifrage in vīno extrahit lapides
Et ſemen eius in vīno decoctū vel aqua prouocat vri
nam prouocatōe forti z abſcīdit vomitū z fluxū ven
nis. Pandecta auctoritate galienī. Item ſuccus gra
minis cum parū abrotani puluerisati z parū mellis i
potu datus valet p̄ vermes ſeu lumbrīcos a propieta
te. Sed ab extra valet ſuccus eius cū felle ibauri mīx
tus intēſtina vngendo. Itē ſuccus graminis cū herba
z parum aceti valet contra ignem ſacrum.

**Hermodattulus****Titelose**

Hermodattulus est herba que florescit in fine autūni
 ⁊ quidē h̄z florē albū ⁊ quidē ad nigredinē declinantē
 Et est qdā dattulus h̄ns florē rubrū: sed albū florem
 deferens est melior: alij sunt tāq̃z venena. Et est calidū
 ⁊ sicū citra secūdū gra. Auicēna scōo libro cap. de her
 modattulo. Et solutōe educit flegma a iuncturis: ⁊ ē
 medicia p̄ferēs arthriticis passionibus. Et quia nocet

stomacho ⁊ nausēā prestat ⁊ ventositates impregnat:
ideo valet radix hermodattuli miscere zinziber ⁊ masti
cē ⁊ ciminū ⁊ dos eius est a. 3. j. ad. 3. ij. Mesue. Item
radix si crude comedatur occidit strāgulando sicut fū
gus occidit. Serapio eodē cap. Ne aliquis erret co
medendo radicē hermodattuli loco cepari quia ē dul
cis ⁊ delectabilis saporis. Et radix p̄fert illis comedē
tibus fungos malos. est eis summū remediū. Item
albus est bonus podagre: sed rubeus occidit. Sera
pio. Idē p̄firmat mesue. Et radix hermodattuli pul
uerisata exsiccat vlcera antiqua ⁊ abstergit ea cum pa
rum melle miscēdo: ⁊ est ea. ⁊ sic. in tercio. Mesue. Et
radix hermodattuli v3 variolis. Et melior ex eo ē qui
est albus exterius. Niger vero ⁊ rubeus sunt ambo in
terficiētes: ⁊ eius radicis nimius vsus facit p̄vomere
sanguinem ⁊ inducit eius adustionem ⁊ nocumētum
magnum ⁊ egritudines sicut erisipilā in capite ⁊ alijs
partibus corporis. Serapio. Item radix eius h3 v
tutem attrahendi p̄sumēdi ⁊ dissoluēdi. Et aqua fenī
culi decoctōis radicis hermodattuli valet in yliaca et
colica passionibus febre non existente acuta. Et pul
uis radicis eius valet benedictē laxatiue miscendo pur
gando humores in articulis peccantes. Et puluis eius
cum sapone valet fistulis imponere. Platearius.



Zusquiamus

Bessem

Zusquiamus est frigide et sicce complexionis. Et ex eo deterius et fraudulentius est nigrum unde rubrum sed album est magis incolume: et est id quod administratur. Si autem non reperitur album administratur rubrum et alienetur nigrum semper. Nigrum est frigidum et siccum in fine tertii et album in principio ipsius. Auicenna capitulo de iusquiamo. Et est stupefactivum et abscedit fluxum sanguinis et sedat sua stupefactione dolores percussos: et

sedat dolorē apostēatū calefactorū preternaturaliter: ideo
valet erisipile eius succus cū parū aceti. Et succus ei⁹
cū sulfure tritici z parū aceti valet ꝑ inflationē z dolorē
testiculorū. Et succus iusquiami cū succo herbe palifis
cum quo epithimet locus dolorosus arterice passiōis
z magnū prestat iuuamētū: z bibatur. ꝑ. 1. de semine
albo cū ydromelle ante z eo melius valebit. Item suc
cus vel oleū eius sedat dolorē auris tepide imponendo.
Et succus eius cum aceto vel vinum decoctōis eius cū
aceto z piretro valet dolori dentitū. Et succus eius cum
aqua rosarum applicatus fronti inducit somnū. Et
si ex foliis ipsius ꝑmedatur aliquid ꝑturbat rationez
Item succus foliorū ipsius linitus super oculos sedat
eorū dolores z prohibet fluxū hūorū ad oculos. Et fit
ex foliis iusquiami emplastrū cū parū aceti ꝑz aposte/
matibus mamillarū. Et eius succus cū folijs iusqui
ami mixtum in modū pessarij ꝑz dolori matricis z ab
scondit fluxū mēstruorū. Item vsus eius est venenum
quo ratio permiscetur z destruit memoriā z inducit in
aniā. Item ꝑ instatiā vigiliarū in acutis febribus ꝑz
inducere somnū somētādo pedes z tempora cū aq̃ deco
ctōis foliorū iusquiami sed ad frontē addatur lac mu
lieris cū albumine oui z parū aceti. Platearius.

at decoctio in vino ⁊ aqua añ. lb. j. ad p̄sumptionem
tercie partis colatum dulcoretur cum zūcro vel melle de
spumato: ⁊ fiat potus sumendus mane ⁊ sero tepide
pro qualibet vice in quantitate mediꝝ aꝑhi quo p̄sūp
to sequentes pillule sumantur. ℞. masse pillularū de
agarico. ℥. ij. masse pillularū aggregatiuarū. ℥. j. aga
rici. ℥. s. salis gēme gra. j. misce cū siropo de ylopo ⁊ fi
ant pillule ix. Beinde sumantur diasopū vel diapras
sum vel diadragantū calidū pro p̄fortatiuis. hec oia
valent predictis discrasijs a cā frigida proueniētibus
Item vinum decoctōis ylopi ⁊ ficū hiearū ⁊ liquiri
cie valet p̄ tussim frigidā. Vinum etiā decoctōis ylo/
pi ⁊ ficū ⁊ seminum feniculi petrosilini valet dolori sto
machi ⁊ intestinoxum. Et si cum his decoquitur ar
thimēsia mundificat matricem a suis superfluitatib⁹
frigidis. Et fomentum factum ex decoctione folioꝝ
ylopi ⁊ arthimēsie ⁊ abrotani in vino valet matrici a
suis superfluitatibus mundificādo ⁊ abstergendo.
Item contra catarrū frigidū ⁊ casum vuule fiat gar
garismus ex decoctōe ylopi ⁊ floꝝ rosarū ⁊ p̄iretri cū
vino ⁊ parū aceti: postea vuula subleuetur cū digito ⁊
super spargatur puluis zināberis ⁊ p̄iretri. Auicēna.



Ireos vel pris Souertelouortel

Iris vel preos conueniunt in folijs z differunt in floribus: pñ rectus Iris purpureū florē gerit preos albū Gladiolus croceū sed spatula fetida nullū. Validū z ficum est in fine terciū. Radice vtimur in medicis Et vna radix pro alia potest poni. Platearius. Virtutē habens diureticā dissolutiuā et aperitiuā: ideo v3 contra opilationem splenis z epatis renum z vesice z contra viciū pectoris et pulmonis et stomachi et

intestinoꝝ ex ventositate ⁊ ꝑ ydropisum ex cā frigi/
da: pro his oibꝫ discrasijs prodest vinum decoctōis
radicis yreos ⁊ yfopi ⁊ seminū feniculi petrosilini ani
si ligricie cū parū mellis despumati miscēdo. Item pul
uis radicis yris prodest vlceribus putridis quia car
nem mortuā ⁊ putidā ⁊ superfluā corodit. Ex pul
uere radicis yreos ⁊ thune cū aqua rosarū vel feniculi
fiat colliriū ⁊ vꝫ ad pānū oculorū. Daret etiā virtutem
absterfuiā ⁊ mūdicatiuā ⁊ digestiuā ideo succus ra
dicis eiꝰ ⁊ parum pulueris esule cum aqua mellis mi
scendo purgat flegma grossum ⁊ educit ipsū. Et aqua
decoctionis radicis yreos cum parū ellebori albi ⁊ ce
ruse faciē mundificat eius pannum ⁊ lentigiones au
ferendo. Item succus radicis yreos mixtus cū melle
rob. vel puluis radicis eius confert vlceribus sordidis
⁊ facit nasci carnem in fistulis ⁊ alijs vlceribus. Item
puluis radicis eius cū auxugia porci mixtus lenificat
duricies ⁊ apostemata grossa ⁊ scrofulas. Item eius
oleū valet in spasmus ⁊ paralisi ⁊ stiatice ⁊ p̄ritōi lacer
torum. Item aperit etiā orificia venarū emoroidarū
⁊ aufert geomorrea ⁊ pollutionem ⁊ prouocat men
strua cum vino decoctōis eius. Item eius oleū cum
oleo rosarū ⁊ parū aceti remouet sodā. Et puluis eiꝰ
facit sternutationem. Auicenna.



Juniperus

Geneuee

Juniperus est calidū ⁊ sic. in tercio gra. Cū reperitur
in receptis fructus intelligitur: h3 autē virtutē dissoluē
di ⁊ psumendi. Et valet ꝑ fluxum ventris ex stāmo /
monea vel alio acuto laxatiuo adherente villis stoma
chi ⁊ intestinoꝝ: fiat decoctio iuniperi in aqua pluuiā

li et patiens se submergat in tali aqua usque ad umbilicum.
Et vinum decoctionis iuniperi et radicis preos confert stranguine et dissurie et yliace passioni. Item oleum iuniperi efficacissimum est contra quartanam ex melancholia. Datur oleum in quantitate 3. s. in cibo vel alio modo materia digesta. An-
guntur etiam partes dolentes in yliaca et stranguina pas-
sionibus. Et contra epilepsiam ungatur spina dorsum. Idem
valet contra quartanam ut supra ungendo spinam dorsum
et pulsuum manuum ante proximum per horam. Item etiam
oleum iuniperi contra vitium lapidis incipiat per furingam.
Contra asma inueteratum ex frigida causa. Datur fruc-
tus cum ficibus siccis. Vel datur vinum decoctionis fruc-
tuum iuniperi et ficium siccantium et liquiritie. Platearius.
Oleum valet pro totius lacertorum et doloribus pectoris et in
tussi cum oleo amigdalinarum dulcium mineram pectoris est
ca igne ungendo. Oleum etiam ipsius valet doloribus iunc-
turarum. Vinum decoctionis iuniperi aperit opilationes circa
stomachum factas et matricis et confert doloribus eius.
Et fomentetur matrix cum decoctione iuniperi et arthi-
me et radicis preos et mundificatur matrix prouo-
cando menstruum. Oleum expellit noxamentum punctu-
re animalium venenosorum ungendo locum puncture ip-
so oleo. Auicenna eodem capitulo.

**Tringus****Erups distel**

Tringus ē calid⁹ ⁊ hu. i pmo: ⁊ hūiditas āplior ē caliditate sua. Et vsus radiās i melle ⁊ dīte multū augmētāt spma ⁊ auget i coītu ⁊ ad vge erectionē ⁊ pstat bonū nutrīmētū. Scapio e. c. ⁊ Aliū. Et radix yrigi cū aliq̃li spē aromatica ꝑ medīt aut cū melle aut zucro ⁊ cī namomo ꝑficiat Tringus ē spēs spine cuius folia apponātur oleribus ⁊ melius pstat nutrīmētū. Et vus

radicis yringi est sicut Xtus baudie siue pastenace co
mestice. Item radix yringi id ē secacol cruda p mesta
curat geomorrea. Pandecta. e. ca. Et folia yringi et
plautaginis in aqua z aceto cocta pferunt inflationi
stomachi z apostematibus oculi z alijs apostematibus
calidis. Et quidā dicūt q flos huius herbe cui⁹
color est purpureus si bibatur aqua decoctōis eius p
fert squinācie z epilecie que accidit infantibus. Et suc
cus eius inunctus super apostemata calida liborū se
dat eoz pullum seu pulsatiōem. Pandecta. Et quā
do bibitur succus radicis yringi albi coloris puocat
pīnam z menstrua dissoluit inflatiōes z tortōes sto
machi. Et quando bibitur cū vīno decoctōis radicis
eius valet colorī epatis z moribus venenatis. Pan
decta. Item Serapio dic vtrum yringum tpe veris i
summitate eius deferre florē cuius color est sicut color
violarum nisi quia sunt maiores eis: z qñ cadūt flo
res habet semen in quātitate ciceris plenū hūiditate ni
grum dulcis saporis. Serapio eodem capitulo.



Lilium

lelien

Liliū est calidum et hūidum in p̄mo et est comesticiū cum albis floribus: valet ad apostemata frigida maturanda cum auxugia et oleo nitrū et coctum et superponatur. Item radix lilij cum radice brance r̄sine et radice altee mutuo cocte cum vino et coletur et colatūe addatur cera et oleū añ q̄ sufficiat et fiat unguentum cōtra viciū splenis et duriciē eius. Et radix lilij comest

ci cum aceto mutuo conquassata valet contra malum
morum siue scabiē malā ipsam ungēdo Et virtus ra
diciſ est que desiccet desiccatoē ipſatā z abstergat ab /
sterfione temperata. Et radix mūdificat z maturat.

Item radix lilij z altee mutuo bulita in aqua in mo
dum pulvis cum butiro mixta in modū emplastri v3
potissime in passiōibus pectoris tale emplastrum pec
torā repide applicandū in asmate vel in tussi sicca pro
mollificatōe materie flegmatice in pectore vel pulmone
peccantis vt eo facilius poterit per viā secretus eā euā
cuare Item radix lilij cum aceto cocta seu assata max
ime valet in p̄bustione ignis vel aque calide. Item ole
um lilij valet ad remouēdum tinitum aurij z ad sedā
dum dolorem auris. Unde ponatur parua quātitas
talis olei rep̄sci in aure z prodest. Item radix lilij to
mestici est bona ad incarnandū oia vlcera z mollificat
duriēs matris z prouocat menstrua : z oleum lilij
resoluit sine mordicatōe z mollificat Ideo p̄fert duri
dei matris ipsam matricem ungendo cū ungēto su
perius dicto de asmate vel de tussi sicca: vel cū radice lilij
assata cum oleo lini z butiri fiat p̄staria suo mō appli
canda z valebit multū. Pandecta. Serap. Polar.



Lupulus

Il Dopperi

Lupulus est calidus et sic in primo gradu ad frigiditatem ordinatus. Est autem sedatiuus dolorum calidorum et extinguiuus inflammationum et lenitiuus. Indiget rectificatione quia aperit officina venarum propter quod miscendum est ei aliquid ex draganto aut mastice et rectius quod vigorat eius operatio est aqua casei cum spica et mastice. Addecta ea de volubili Lupulus educit solutione coleram crassam et mundificat sanguinem ab ea et clarificat

ipsum et sedat inflammacionem eius. Et offert ei iuuam
tum magnū infusio lupuli in aqua casei. Et siropus
lupuli remouet yctericiā et p̄fert in ydropisi a cā calida
Isto modo fiat siropus. R̄. succū lupuli et endiuie et
scopolendie añ. lb. iij. floz violarū et boragis ruarū pal
sulaz añ m. i. seminum anisi ordeī: quatuor seminum
frigidoy maioray añ. 3. S. aceti vini albi. 3. i. boim fiat
decoctio ad p̄sumptionem medietatis colatum dulco
retur cum zucro albo et fiat potus quo vtatur mane et
sero vt decet: postea sumantur pillule tales. R̄. masse
pillularum de reubarbaro. 3. ij. masse pillularū de fu
mo terre. 3. i. diagrediij gra. iij. misce cum siropo de fu
mo terre et fiat pillule ix. Et sumantur tria sandali vel
diarodō albat pro p̄fortatis. Item succus lupuli cū
sorbello ordeī valet in dolore capitis a cā calida et con
fert etiā calefactōi stomachi et epatis. Et siropus iā
dictus prodest febribus colericis vel sanguineis et so
lutōe educit colerā adustā cū facilitate et aperit opilati
ones epatis et splenis et miseraicariū. Itē succus lupu
li cū aqua casei vel endiuie multū valet in yctericia et p̄
fert apostemati epatis calidi. Idā decta ca. de volubilo.



Lappaciū acutū

Partike

Lappaciū acutum est calidum ⁊ siccū in tercio scōm
 Plateariū. Et sunt due spēs scz acutū ⁊ rotūdū: ⁊ acu-
 tum quia acuta hz folia: ⁊ rotūdū rotūda habet folia
 Cum simpliciter ponitur rotūdū intelligitur. Lap-
 paciū acutū valet contra scabiē impetiginē seu serpig-
 nem in modū vngentū. ℞. succi lappacij acuti . lb. s .

olei nucum quar. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. pias bulliat simul et coletur
et colature addatur pulueris sulphuris et tartari an.
ʒ. ʒ. misce et fiat unguentum. Item ad apostemata ma/
turanda recipiatur lappacium acutum et in oleo coctum et
cum auxugia porci mixtum. Valet etiam ad duriciem sple/
nis succus lappacii acuti cum storaceliquida et armo/
niaco et aceto perficiatur et dimittatur hic tribus diebus
postea fiat decoctio et coletur et colature addatur cera et
oleum quantum sufficit et fiat unguentum. Item vinum aut aqua
decoctionis eius et radicem busti et spargi soluit opila/
tionem splenis aut epatis. Contra scrophulas et no/
dositates in corpore vel alias excrescentias cutis. Va/
let emplastrum ex radice lappacii acuti et auxugia fi/
mul minus. Semen lappacii acuti habet quid stipitacum
manifeste: ideo succus lappacii acuti et plantaginis per/
fert in dissenteria et diarea. Mandecta cap. de lappacio
acuto. Item contra stranguriam et dissuriam fiat decoc/
tio lappacii acuti et radicis yreos in vino et bibatur. Et
ad idem valet decoctio lappacii acuti et yreos et petro/
filini in vino et oleo et pedini supponatur. Idem pro/
uocat urinam in multa quantitate. Contra ydropisim
nomine leuco rheumatismo fiat potus ex succo lappacii
acuti lb. ʒ. ʒ. vini lb. ʒ. ʒ. fiat decoctio cum ʒ. ʒ. esule et ra/
dicis yreos. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. cum melle despumato: detur pati eius co/
latura. Platearius.



Lactuca

lactich

Lactuca est duplex. s. domestica et silvestris: ut^o lactuce domestice ē firi. et hūide pplexōis tpare Decoctio lactuce in aq̃ et parū aceti p̃fert apostēatibus calidis et crī supile super ea emplastrādo Et lactuca sup̃ra i via cūbi absēdit firi: et absēdit etiā distillationē hūiditatis sp̃matice et p̃fert pollutiōi que fit in somno. Ad idē ṽz semē eius in potu sumptum. Ex rebus enī que sunt

Scie spermatū est semē lactuce qñ bibitur cum aqua Et
lactuca est melioris nutrimentū z melioris hūoris oib⁹
oleribus alijs: quia ipsa generat sanguinē q̄cūq; mul-
tum non malū ymo bonum in fine bonitatis. Serapio
cap. de lactuca Et non reperio herbam cū possim ciare
adeo vigilias sicut cum illa herba: hūor enī q̄ generat⁹
ex ea est frigidus z hūidus. Et nō accidit ex ea noci-
mentū sicut accidit ex alijs oleribus z nō refrigerat ven-
trē nec laxat eū: quia non hz stipritatē nec ponticitatē
nec salsedine nec acuitatē. Et vniuersaliter nō ē in ea
nis absterfua vel ventris laxatiua. Item lactuca em-
plastrata cū suo succo apostematū calido manifestabi-
tur eius infrigidatio. Item lactuca domestica est bo-
na stomacho z infrigidat ventrē z facit dormire z mulie-
ribus prouocat lac. Et qñ ipsa decoquitur in cibis pre-
cipue cum carnibus recentibus est boni nutrimentū no-
tanter in corpore preternaturaliter calefco ideo v3 coleri-
cis. z in febre acuta lactuca multū valebit cū parū ace-
ti amministrādo in cibis cocta vel cruda comesta. Et
aqua decoctōis lactuce cum parum zucā v3 opilatō-
nem splenis z epatis z somnū induat. z semē eius cū
lacte mulieris z albumine oui super frontem vngēdo
inducit somnum. Serapio.

**Leuisticus****leuesche**

Leuisticus calidus est ⁊ hucus in secūdo gra. Semē ⁊ radix non herba in medicinis debet poni cū inuenitur in receptis. Virtutem habet diureticā aperiendī extenuandi. Unde vinum decoctōis leuisticā p̄fert p̄opilatio nem splenis ⁊ epatis a cā frīgida : vel aqua decoctōis leuisticā valet ad idē a cā calida. Sed melius isto mō dispensabitur ponis ad idem conueniens. ℞. succū sto

lopēdrie. lb. j. succi abfinthei q̄r. j. flozū lupozū boza/
ginis: seminuꝝ leuistici feniculi petrosilini añ. m. j. rui-
rum passularum radicū busti spargi: reupontici añ. ʒ
ʒ. lipricie. ʒ. ij. oim grosso mō p̄titoꝝ fiat buliō i aq̄
lb. ij. cū parū aceti ad p̄sumptionē medietatis colatur
re addatur zuci albi q̄ sufficiat pro dulcoratiōe: z fiat
potus mane z sero sumendus tepide eo mō vt supra
in alijs cap. infinuātū ē. Quo potu consumpto sequē-
tes pillule sumantur. Rx. masse pillularum de miseriō
masse pillularum de lapide lasuli añ. ʒ. ʒ. turbī. ʒ. ʒ. +
zinciberis gra. ij. misce cū siropo de stolopendua z fiāt
pillule ix. Et pro confortatiuis sumatur diayris sal/
monis vel diacoros vel diacapperis. Et idez potest cō-
ferre in febrī quartana vido opilationis splenis pro/
ueniēte. Item vinum decoctōis leuistici z radicis ga-
lange z cinamomi valet p̄ colozē stomachi splenis z i
testinorum ex ventositate factū Itē puluis seminis le-
uistici z cinamomi z reupontici z galange cū zucro al-
bo miscendo in modū tragee de qua tragea datur in ci-
bis z valebit ad idem iā dictū colozē stomachi intesti-
noz z splenis. Platearius.

**L**auendula

laueridel

Lauendula ē calide et sic. pplexōis q̄ sua aromaticitate
 pforat nervos. et sua calefactōe p̄sūt materiā palis
 Isto mō dispēsādo siropū. ℞. floz lauēdule: maio-
 rane siccados arabici añ. m. s. floz rois marini semis
 coriāchi p̄parū: culcebarū se. rute castorei añ. 3. ij. oim
 p̄tusoz fiat decoctō i vīo et aq̄ saluie añ. lb. j. ad p̄sūp-
 tionem tercie parti colet et colature addatur zucī albi

quod sufficiat et fiat potus sumendus mane et sero te
pide pro qualibet vice in quantitate medijs aphisi: quo
potu sumpto sequentes pillule sumantur. Rx. masse pil
lularum codiatarum masse pillularum de hermodattu
lo añ. 3. s. turbis. 3. s. zinziberis gra. iij. misce cum firo /
po de scicados et fiat pillule viij. Pro confortatis suma
tur electuarij plinis arconiden vel dianthos vel diacas
torij. 2c. Fiat etiam caput purgij vel sternutatorij tra
predictam discrasia neruorum vel paralisis. Rx. florum
vel foliorum lauedule florum rosis marini seminis baselico
nis et nigelle añ. 3. j. pireni zinziberis añ. 3. s. decoqua
tur in aqua saluie et eius colatura attrahatur per na
res et purgabitur inde cerebrum. Vel misceantur predicta
puluerisata et naribus attrahatur talis puluis erit ster
nutatorij: pro purgatione capitis vel cerebri a quo omnis
nerui habent originem tamque riuoli ex fonte. Et nuda siue
posterior pars colli ungatur cum oleo castorei cui puluis
eruce et parui croci et cinamomi misceantur: vel cum oleo li
ni vel oleo vulpino et perfertur.



Laureola

meZereon

Laureola calida et sicca in quarto: frutex est cuius semen vsui medicine competit: et appellatur coconidium. Et cum reperitur in receptis laureola vel miserion fructus eius. i. coconidium intelligitur. Virtute h3 purgandi flegma et coleram. An et sanis et egris non multum febricitantibus potest dari. Et quia nocet epati ideo ei?

acuitas frangitur cum aceto in quo humidetur et ex-
siccetur. Et eius malicia etiam corrigitur cum succo absinthii
vel miselagine psilii vel succo portulacae: Et sunt due
species: melius miserion est in quo sunt plurima folia
et similia folijs oliue et subtiliora. Et est acutum mu-
dificatiuum et excoctiuum. Valet ergo succus laureole
cum paruo aceti cum litargiro et cerusa mixtus ad mor-
fea et alboras et ad lentiginis liniendo eas. Et quando mis-
cetur ei sulphur et administratur valet ad vlcera sordi-
da et ad malam specie scabiei cum melle miscendo. Item
aqua decoctiois laureole cum paruo aceti valet in dolo-
re dentium. Item soluendo educat aqua citrinam et flegma et
melancolia. Infusio foliorum eius vel seminis in aqua
absinthii vel sumiterre cum zucro dulcorando valet in
ydropsi et frigida causa. Idem valet in difficultate vrine
vehementer. Caueas ne des in substantia quia multum
molestat corpus humanum. Et pillule de miserione sunt
inde quibus misceantur aliqua grana coconidii quod ad
eius pulpam cum parum mastice et soluit mirabili-
ter aqua citrinam in ydropsi. Ad repamendum eius a-
cumen quia natura mouet sursum per vomitum et deor-
sum per viam intestinorum lubricando. Puluis ergo
coconidii et seminis plantaginis diu bulliatur in oleo et
ex tali oleo ungatur pecten et intestina et renes propter
stranguiriam et dissuriam. Et oleum decoctiois eius vix ad au-
res pro sordiditate. Platearius Gerapio eodem c.

**Mellissa****mellisse**

Mellissa calida et sicca est in secundo gradu: viridis et sicca magne est efficacie: exsiccata prius ad solē postea in umbra ad annum seruatur. Virtutē habet confortandi cōsumēdi dissoluēdi et extergēdi: similē h3 effcā maiorane. Ideo decoctio mellisse et arthimēsie et matricarie in vino cū parū zuci albi colatū dulcoretur: et multū valebit prouocādo mēstrua et mūdificādo matricē ad cōceptōem adiūuat. Ad idem valet ad fomētādū

matricem cum vino decoctōis mellisse ⁊ matricarie et
arthimessie. Ad idem similiter valet pessariū ex predic
tis herbis ptusis factū cū succo ceparū inunctū. Et vi
num decoctōis mellisse ⁊ corticis citri ⁊ parū cinamo
mi valet contra sincopim quia multū cōfortat cor.
Auicenna de viribus cordis: dū fuerit sincopis a cau
sa frigida. Item mellissa in vino decocta cū altea ⁊ oleo
cathaplasmata super dura apostemata maturat ea.
Et idem valet cōtra duriciē splenis ⁊ epatis quia eā
relaxat ⁊ resoluit. Idem confert puncture scorpionis
vel morsui canis mēbz lesum emplastrando. Item
mellissa ore masticata cū parū pīetri p̄fert dolori denti
um. Et aqua decoctōis mellisse ⁊ seminis plantagis
confert dissintericis si cū aqua pluuiāli decoquātur va
lebit melius. Item vinum decoctōis mellisse ⁊ radi
cis p̄reos ⁊ liquiritiē cū parū zucā opitulantur asmati
cis ⁊ anhelosis. Et quando fit emplastrū cū mellissa
⁊ premula veris ⁊ ebuli ⁊ altee cum oleo castorij ⁊ ca
momillarum sedat dolorem iuncturarū scz podogre ci
rogre ⁊c. Proprietas mellisse in cibis p̄meste est letifi
care cor ⁊ facit digerī cibū grossum: aperit opilatōes ce
rebrī ⁊ remouet accīdētia solitudinis ⁊ tioris q̄ accīdūt
a melācolia ⁊ hūore adusto. P̄adecta eodē cap.



Mellifolium

Garbe

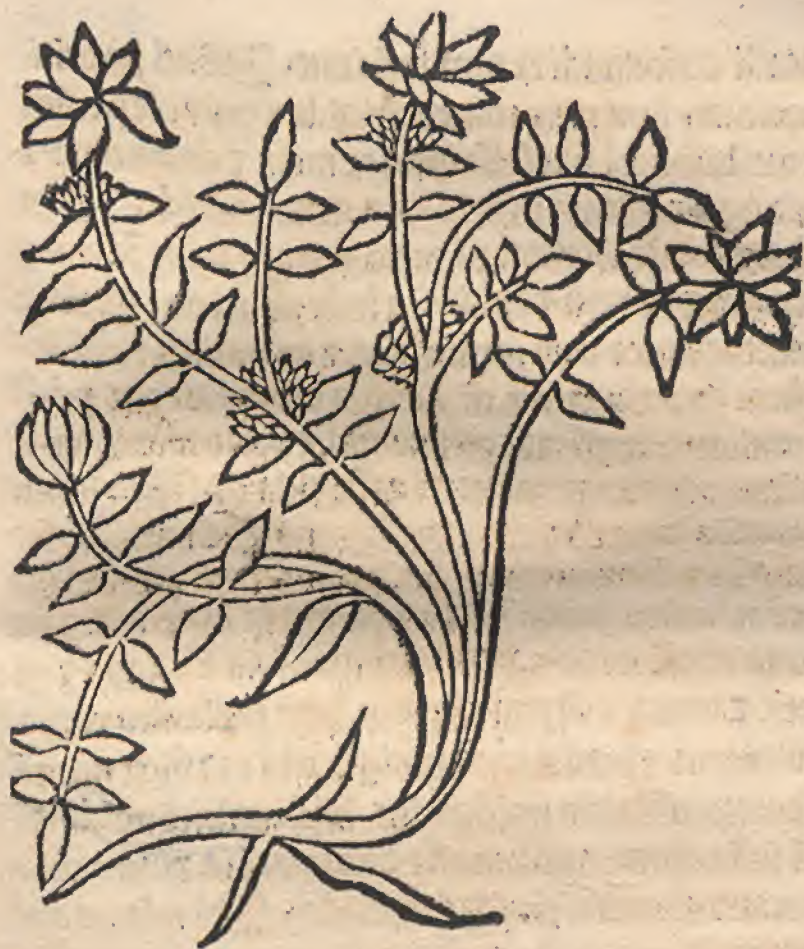
Mellifoliū est herba hñs folia similia folijs feniculi .
 ⁊ plurimisq; folijs fulciti ē vnde sumptū nomē: ⁊ est
 frigide ⁊ sicce complexionis. Vulnera cōglutināt eius
 succus ⁊ sine tumore preseruat. Succus mellifolij cū
 decoctione pīretti in aceto mixtus confert dolori dentiū
 a cā calida. Dioscorides auctoritate Pōadecte e. cap.

Valeat etiā succus eius ꝑ vine difficultatē. Et idē ꝑ
contra calculum cum aceto miscendo Pandecta Ga
lienus vij. simplicium cap. de mellifolio dicit quia melli
foliū est ficitie virtutis intm ꝑt ꝑsolidet vulnera. Ad
ignem sacrum summum remediū est. Succus melle/
folij cum succo semper viue cum aceto mixtus ꝑfidi
um ꝑstat magnū. Et mellefoliō scōm pliniū caulis
est tener similis feniculo. plurimisqꝫ folijs vnde ꝫ no/
men accepit: nascitur in palustribus locis. Eius ēpla
strum factum cum mellefolio ꝫ edera terrestri cōtufis
cum parum acetī ꝫ cum ꝑiretro contrito miscēdo ꝫ su
ꝑ maxillam applicando multum confert. Et si de ea
dem mixtura aliquid apponatur denti dolenti valebit
eo efficacius. Et fiat emplastrum cum mellefolio ꝫ plā
tagine ꝫ vitica cum aceto ꝫ sale miscendo applicando
pulsui manuū ꝫ pedū ante ꝑoximū ꝑ ꝫ hōrā aufert fe
brem ꝑioticā. Confert etiā aqꝫ decoctionis mellefolij ꝫ
plantaginīs ꝫ bursę pastoris ꝫ rosarū ꝫ fluxū sāguis
vel ꝫ fluxū quēcūqꝫ ventris. Vel emplastretur super in
testina mellefoliū ꝫ tufum cū plātagine ꝫ bursa pasto
ris cum albumine ouorū miscēdo ꝫ sup intestina ēplas
trādo. hoc multū valebit ꝫ fluxū intestinorum.

**Malua****malue**

Malua fri. ē i pmo hūida i scōo. e^o duplex ē manerief
 scz domestica q̄ i ortz z fē i oib⁹ locis repit: z ē filuestris
 q̄ maluauit⁹ z bismalua dicitur: z crescit alt⁹ z latiora hz
 folia z hz viscosā hūiditatē q̄ ē minus frigida. Mal

ua cocta cum vermiculari ⁊ aceto in principio applica
ta apostemati calido ꝑfert. Ad maturandū apostema/
ta folia malue cum radice altee ⁊ farina fenugreci buli
antur cum auxugia porci recenti miscendo ⁊ ipsa apos/
temata indurata emplastrando ⁊ eius duriciē tollet.
Idē cōfert ad duriciē splenis ⁊ epatis. Itē fomen
tū factū quantū ad pedes cū decoctiōe malue et florū
camomillaz et absinthiei valet ad sōnum ꝑuocandum
in febrīb⁹ acutis. Itē malua mercuriali cocta cū carni
bus ⁊ oleribus ⁊ ꝑmesta soluit ventrē in febribus ꝑp
ter ventris constipationē Itē ad mēstua ꝑuocanda
recipiatur radix malue in modū digiti aliquātulū ra
datur exterius ⁊ inungatur cum melle ⁊ postea asper/
gatur puluere scāmonie ⁊ supponatur ⁊ certū ē reme/
diū. Itē maluauius siue altea plus valet in presen
ti casu q̃ malua quia magis mollificat ⁊ maturat q̃
folia vel radix malue Et siā sola radix altee cū auxugia
porci trita posita super apostema maturat eius duriciē
⁊ mollificat ⁊ relaxat. Vel fiat vngētū isto mō. Be.
succū malueuisti ⁊ pulueris farine fenugreci ⁊ farine se
minis lini cum parū butiri ⁊ olei ⁊ cere fiat ex illis vn
gentum quo vngantur apostemata indurata. Idem
vngentum multū prodest in duriciē splenis ⁊ cōtra dis
crasīā pectoris ⁊ contra tussim ex cā frigida. Et valet
contra asperitatem pectoris ⁊ pulmonis Serapio.

**Menta****Mūte**

Menta calida et sicca est in secundo gradu: cuius plures sunt species: est enim domestica et orulana dicitur: et hæc mediocriter calefacit et confortat: et est alia filuetris que mentastrū dicitur: et hoc maiorem habet virtutē calefaciendi. Menta domestica magis cōpetit vsui medicine et viridis: et exsiccata est magne efficacie. Debet autem exsiccare in vmbroso loco per annum seruiatur in virtute magna. Virtutem habet dissoluendi et consu-

mendi ⁊ pfortandi ex aromaticitate. Item ad appetitū
prouocandum vicio materie frigide ⁊ humide peccatis
in ore stomachi fiat salsamentū ex mēta ⁊ cinamomo ⁊
galanga ⁊ parum piperis cum aceto miscēdo. Item
succus mente ortolane cū aceto mixtus valet ꝑ fetores
oris gingivarum ⁊ dentium os inde abluēdo. Postea
fricentur dentes cum menta sicca ⁊ eo melius valebit.
Item decoctio mente cū aceto ⁊ albumine oui ꝑdest
ꝑ vomitum applicata ori stomachi proueniētem ex de
bilitate virtutis recentius vel ex frigida cā. Item vinum
decoctōis mente valet contra hincopim si fuerit sine fe/
bre. Cum febre autem valet succus mente cū parū ace
ti cum frustro panis tosti ⁊ hūectati in succo tali: ⁊ na
ribus applicando ⁊ inde fricentur labia ⁊ lingua ⁊ gi
guie ⁊ dentes ⁊ tēpora: ⁊ ligetur super pulsantes venas
temporum ⁊ brachiorū: ⁊ patiens etiā masticer mentā
⁊ humorositatem transgliciat. Ad matricē mūdificā
dā folia mente ⁊ arthimēsie ⁊ abrotani in vino ⁊ oleo
buliantur: ⁊ matricē inde fomētādo. Item mēta ⁊ ane
tum cocta cum vino ⁊ oleo ⁊ superponatur mamillis
prodest ꝑ coagulationem lactis. Item decoctio duo
rum aut triū manipulorum mente ⁊ scabiose in vino sup
ponatur intestinis ꝑfert contra colicam. Item vinum
decoctōis mente ⁊ stolopendrie ⁊ absinthii cū parū mel
lis despumati valet ꝑ opilationē splenis ⁊ epatis ⁊ v
ināliū ex humore frigido causatam.

**Mellilotum****mallote**

Mellilotū ca. est z sic. i pmo g^o. In ipso ē stipritas
 pauca cū resolutōe: ppter illud digerit. Et ē liqfactiūū
 supfluitatū: z resolutiūū subtiliatūū z cōfortatim z se
 datim doloris isto mō. Recipiātur flores melliloti et
 flores heuri. j. flores violarū citrinarū z folia altee cū
 farina seminis lini z farina fenugreci: z seminis papa
 ueris cum butiro fiat emplastrum mītigatiūū do
 loris sup apostēata calī. applicādo Idē v3 ad apāta

indurata quia mollificat et resoluit. Idē valet ad du-
ritiē splenis et epatis et ad asperitatē pectoris et pulmōis
ipsis mēbris ab extra applicādo. Item succus melli-
loti vel oleū melliloti distillatū in aures perfert apostēati-
bus earū et doloibus. Ex floribus melliloti et absin-
thei et maiorane fiat decoctio cū q̄ decoctōe embracetur
caput et sedabit sodā. Itē decoctio florum melliloti et fa-
rie fenugreci et furfuris tritici cū aceto et applicata apo-
stemati ani et testiculorum et iuuamentū prestat magnū
Aluicēna eodē cap. Itē mellilotū virtutē h̄z portadi
sua aromaditate et diureticā ex subtilitate substance.
Unde vinum decoctōis eius portat digestionem ven-
tositatem resoluit opilationē renū et vesice aperit. Se-
men eius in brodijs et cibis p̄mixtū confert ad predcā
et reddit cibū boni odoris et saporis. Et succus mellilo-
ti cum succo celidonie et parum pulueris viridis eris
potissimū ē remediū cōtra cācrū et fistulā et emoroidas
Item suffumigatio camomillarū prouocat mēstrua
et facit abortum. Item mellilotū coctū in vino cū mē-
ta et absinthio et emplastrū super stomachū sedat dolo-
rem eius Item flores melliloti et semē aneni in vino co-
cta et emplastrata perfert apostematibus oculorum. Itē
si manus aliquis liniat succo melliloti foriter et sine
lesione poterit portare ferrū cadens intra manum. Dā-
deta.

lelie



Matricaria

mater

Matricaria id ē arthimēsia quod idē ē: vt dicit *San*
deca cap. de arthimēsia: ⁊ dicitur etiā alio noīe mater
herbarum. Et est eiusdē plexōis ⁊ virtutis vt arthi
mēsia existit calida ⁊ sicca in terciō q̃. cuius folia cōpe
tunt vsui medicīne. Et maioris sunt efficacīe viridia q̃
exsiccata. Item matricaria confert ad conceptionem

perficiendam ⁊ ꝑ sterilitatē factā ex hūiditate ꝑꝑꝑia
tꝑ puluis matricarie ⁊ mellisse ⁊ rasure eboris cum vino
potentur non parum conferre hꝫ ad cōceptōem notan
ter sumatur post fluxū mēstruoz. Etiaꝑ mellissa ⁊ ma
tricularia cum succo satirionis in vino bulita ⁊ emplaf
trata super matricem: vel matrix inde fumigata miro
modo ꝑfert ad conceptionem post purgatōem. ꝑꝑꝑo
dest etiā si balnietur mulier in aqua vbi cocta sunt ar
thimētia: mellissa: matricaria. Et pessaria ex his her
bis scā scꝫ conquassando has tres herbas iam dictas
miscendo cum rasura eboris ⁊ imponātur pudendis ⁊
confert prouocando menstrua. Contra tenasimonē ex
frigiditate. ꝑꝑꝑiat patiēs fumū colifonie posite sup
carbones deinde calefiat arthimētia super testā addito
taxobarbato ex his herbis calefactis ponantur super
lapidem molarē ⁊ sedeat patiēs desuper ⁊ anus intra
bit: istud ꝑꝑꝑo experto habetur. Et vꝫ ꝫ glāndulas que
nascuntur circa aures ⁊ anū: fiat ꝑꝑꝑus circa ea loca sca
rificatio postea supponatur puluis arthimētie ⁊ mar
rubij ⁊ prodest.



Maiozania

Maseleprie

Maiozana cali. z sic. i. tercio. Virtute bz pfortadi ex aro-
maticitate dissoluendi z psumendi z mudificandi ex qli /
tanibus suis habet etiā virtutem calefactiuā valde. Et
quādo sumit i potu decoctō eius in vino cū cathapu-
dia z ebulo pfert ydropicis i pncipio ei⁹ z strāguine.
Et qñ succus folioꝝ eius miscetur cū melle z fit linimē-
tū eo aufert liuorem sanguis mortui qui est sub oculo

Et quādo fit naſtale vel peſſariū cū decoctōe maiorane /
ne ⁊ abſorant cum albo ꝑuſo ⁊ prouocat menſtrua .
Item puluis maiorane cum parum ſincliberis ⁊ pap
pireni naribus inflatus purgat caput ⁊ ꝑfortat Et vi
num decoctionis eius ſtomachū ꝑfortat ⁊ digeſtiuā
virtutem ⁊ inſtigdatum ſtomachū calefacit: ſimiliter
facit puluis maiorane in cibo aſſumptus. Et tota her
ba ipſius maiorane cū origano calefacta ſuper teſtam
⁊ in ſacculo poſita ⁊ dolori ſtomachi vel inſteſtinatum
applicata dolorē ex ventofitātibus aufert. Capiti etiā
ſuperpoſita prodeſt ꝑtra frigidum reuma. Item ſom
num factum ex decoctōe maiorane ⁊ arthimēſie in vino
cocta vulue applicando matricem mundificat ⁊ ſuper
flua ꝑſumit. Item maiorana cū aceto ꝑuſa ⁊ ſale cō
fert puncture ſcorpionis vel aliorum animalium veneno
ſor. Item decoctio maiorane cū folijs altee ⁊ ſaria ſenu
greci ⁊ ſemis lini in vino in cā frigida vel cū aq̄ in cau
ſa calida miro mō ſedat dolorē apoſtematum flecmati
corū vel ſupertortōes lacertorū vel neruorū applicata.
Item ſuccus eius cū melle linitus ſuper veſtigia facta
poſt ventofatōnē delet ea ne appareāt cicatrices Item
caputpurgiū factū cū puluere eius vt ſupra apertit opi
latōes cerebri ideo valet in epileſia ⁊ paraliſi ⁊ tortia
oris ⁊ emigrania . ſ. dolor capitis. Berapio.



Marubium

maelrouie

Marubiū. i. prassiū calidū z sic. in tercio gra. Virtutē
 habet dissoluendi z psumendi ex q̄litatibus suis: z ex
 amaritudine diureticū est: dissoluit enī z aperit. Cuius
 potus p̄fert discrasie pectoris z pulmonis ex flegmate fi
 scoso: ideo valet p̄ asma z p̄ tussi isto mō. ℞. succi ma
 rubij. lb. .j. ysopti mellisse añ. m. s. ficiū ficcarū nūero
 vij. ruarum passularum. 3. j. ligūciēraf. 3. ij. dragān

3. 1. omniū cōtusarū fiat bulitio cū lb. 1. vini albi ad sump-
tionem tercie partis colatū dulcoretur cū sufficē
ti zucro z fiat potus tepide sumendus mane pro qua
libet vice. 3. iij. quo consumpto sequētes pillule sumā-
tur. ℞. masse pillularum de agarico. ʒ. ij. masse pillu-
larum fenidarum. ʒ. 1. agarici. ʒ. ʒ. salis gēme gra. 1.
misce cum siropo de liquiricia z fiat pillule ix. Altera die
sumatur diaprassū vel diadragantum calidū pro cō-
fortatiuis. Et ab extra v3 ungere minerā pectoris cū
ungento dialtee pro maiori mollificatiōe materie peccā-
tis. Item sola decoctio prassij z ficū ficcarū in vino
valet contra tussim ex frigida cā z si additur succus li-
quiricie valebit eo melius. Item vinum decoctionis
prassij z seminis feniculi confert strāguirie z dissurie z
contra colicam passionem. Ipsa herba cū folijs lilij
z altee in vino z oleo cocta applicate pectini z intestinū
in modū emplastri v3 ad idē ex causa frigida. Contra
emoroidas inflatas z non vlceratas prodest decoctio
prassij z aneti cū vino z aqua salsa z fiat enkadsima. i.
sessio super ipsas herbas. Contra vermes aurii inícia-
tur succus eius auribus. Item vinum decoctōis eius
apert opilatōes splenis z epatis z mūdificat pectus z
pulmonem per siccum z prouocat mēstrua qñ bibi-
tur. Serapio.



Mora celsi

moerbesien

Mora celsi dulcia sūt calida ⁊ hu. ⁊ acetosa sūt ad frigiditatē ⁊ hūiditatē dedinātia ⁊ illa sūt domestica Et sunt filuestria noie morabaci ⁊ sunt frigide ⁊ sicce ⁊ pleionis ⁊ sunt rubea in pāmis ⁊ cum sunt nigra colli

guntur. Domestica virtutē h3 dissoluēdi psumendi et
mundificandi. Cōfert squinantia z p casum vuule et
braucos z vicia fauciu. Et electuariū in tali casu con
ueniens diamoron dicitur z fit inde gargarisma. R.
succū mori domesticū vel diamerō. ʒ. j. s. aq̄ plātagis. ʒ.
iij. aceti mellis rosarū añ. ʒ. s. misce z fiat gargarism⁹
Valet etiā loco diamorō decoctio succi mori celsi cum
melle despūato z seruatur ad lōgū tēpus. Itē succus
etiā de moris dulcibus aliquātulū calefact⁹ z datus po
tū soluit ventrem si sit p̄stipatus ex frigida cā. Et vi
num decoctōis moroz mūdificat intestina. Succus
coriāis eius vel vinuz decoctōis coriāis vel puluis cor
tiāis eius cū melle lūbricos necat. Cortex mori celsi vir
tutē h3 psumēdi z mūdificādi. Mora filuestria virtutē
habēt p̄strigendi grāia acetositatis. Itē decoctio fo
liorum z coriāis mori in vino z parū aceti v3 in doloē
centū os inde abluēdo. Item ēplastrū ex folijs mo
ri celsi z oleo valet in p̄bustione ignis vel aq̄ calide.
Itē decoctio foliorū mori z vini z ficū in aq̄ pluuiā
li denigrat capillos. Item succus moria acetosi z foli
orum eius p̄fert ad apostema oris z vuulue: z est vlti
mum ad squinantia z p̄focatōem. Morū malū est
stomacho corrumpitur enī in eo. Et oportet vt comen
dantur omnes species eius ante cibū: z post cibum sūp
ta corrumpūtur. z coleticiis non obsunt. Et morū ali
qualiter exsiccatum retinet ventrem z opitulanur dissin
ticiis. Auiscenna eodem capitulo.

**Mercurialis****mercurial**

Mercurialis calide ⁊ sicce cōplexiōis in pmo gradu.
 ⁊ est duplex scz masculus ⁊ femina que ē maior ⁊ ma-
 sculus minor: ⁊ hz rotūda semia. Pā decta auctoꝝ ita
 te aũrois libro colliget cap. de mercuriali. Atqz mer-
 curialis in cibis elixatus ⁊ cōestus ventrem soluit.
 Elixatura eius accepta hūores aq̃sos purgat vt mer

curialis cum bletibus z vuispassulis buliāt cū iuē car
niū recentū de illo brodio multū sūat z sufficiēter lubri
cat. Sit etiā ex mercuriali distere isto mō. R̄. mercuria
lis bletis maris violarum malue añ. m. .j. folioꝝ sene
polipodij añ. ʒ. .j. decoquātur in aq̄ lb. ij. s. ad p̄sump
tioneꝝ fere tercię partis coletur colature misceatur cassi
fistule extracte. ʒ. .j. benedictelaxatiue. ʒ. s. olei violari
olei aneti añ. ʒ. .j. s. salis gēme. ʒ. s. misce z fiat euema
i. distere. Dicitur q̄ folia semie trita z puncta vertebro
vel succis femine bibitus seias generare scit. Et de so
lijs masculi z succo eius simili disciplina factū mascul
los generare facit. Item mercurialis in capone coctus
z ius caponis decocti acceptum purgat hūiores gros
sos z aquosos z nigrā colerā. Idem p̄fert febribus
tpalibus z tipicis seu interpellatis egritudinibus tre
moribus z inflatōibus stomachi z asmaticis z arteti
cis singulare remediū ē. Galienus viij. simpliciu cap
itulo de linofostida. i. mercuriali. Vtūmur quidē om̄is
eo ad ventris sub ductōes solū Et vinū decoctōis mer
curialis z calamenti sufficiens diaforeticum est. Dan
dicta eodem capitulo .



Mandragora Doel ouortel

Mādragoā ē frī. ⁊ hu. i. tercio scōm Zuiē. sꝫ scōm pā
 dectā ē frī. i. tercio. ⁊ ē i. ea cū hoc caliditas pauca: sꝫ in
 pomis mādragore ē hūiditas: ⁊ ppter hāccām indu
 cūt subet. i. somnū pꝫundū: sed cortex eius radīas ē frī
 gidus multū ⁊ cū hoc defecat. Et qñ ex ista radīce ex
 hibetur alicui in potu vel in cibo cum pane incidit su /
 mens eam in subet. i. somnum. ⁊ ideo vtuntur cirogici

quādo volunt membū incidere. Et si radix in vino decoquatur donec minuat̃ tertia pars ⁊ colatur ⁊ reponitur: ⁊ si accipitur ex ea quantitas 3. j. ⁊ admiscetur ad nimias vigilias ⁊ ad sedādos dolores. Et qñ fuit necesse incidere vel cauterisare aliquod mēbrū ⁊ volum⁹ q̃ non sentiat̃ur detur ei in potu prius. 3. j. vel. 3. s. succū radicis cum mellificato facit euomere flegma ⁊ colera: sicut elleborus: sed si accipiat̃ur nimium occidit. Itē qñ cortex supponitur ano sicut suppositoꝝ facit dormire. Et quādo radix eius elixatur cum ebore sex horis molificat ipsum ⁊ facit ipsum abilem ad faciēdū quācūq; figurā volueris. Radix vero eius qñ for̃iter teritur et fit emplastrū cū ea aceto curat erisipilam. Hoc idē qñ miscetur cum oleo vel melle p̃fert moriui venenoso. Et qñ miscetur succus eius radicis vel decoctio cū vino et lauit̃ ordeī valet in sedādo dolore iuncturarum ⁊ om̃is alios dolores. Pandecta.



Nasturciū ortulauū Hofherse

Nasturciū domesticū ⁊ agreste domesticū est calidū ⁊ ficut in tercio gradu ⁊ est similis virtute sinapis.

Est resolutiuū maturatiuū cū lenitate. Retinet capillos cadētes. Vinū decoctōis eius. Et linctio succi eius super crines. Emplastrum etiā ex eo factū cū succo ei⁹ ⁊ semper viua ⁊ sale super carbūculū applicādo vel super ignem pficum confert. Et iā succus nasturcij cū melle mixtus valet ad scabiē plerosam. Prodest etiā

in colobibus iunduratum vinum decoctionis eius Et
emplastrum ex eo factū cum aceto ⁊ sauidō de ordeo il
lud confert omni mollificatōi neruorum. Vinum etiā
decoctōis eius cum succo yreos vel puluere yreos mū
dificat pectus ⁊ pulmonem ideo v3 in asmate propter il
lud quod est in eo de inscisiōe ⁊ subtiliatōe. Et vinū
decoctōis eius calefacit stomachum ⁊ epar ⁊ confert
grossiciē splenis. Et emplastrum ex eo ⁊ melle factū
spleni v3 Et qñ bibitur succus eius cū succo anipliā
⁊ parum aceti facit vomere colerā rubrā ⁊ educit eā.
Item eius vsus augmētū facit in coitu sumēdo in sa
lato cum bauā ⁊ cum radice yringi Item succus eius
cum succo absinthii educit solutōe vermes ⁊ prouocat
menstrua ⁊ eiāt ferum. Et vinum decoctōis nasturcū
soluit ventositates ⁊ confert colice passiōi. Et succus
eius confert puncture venenosorum animalū bibitus
⁊ more emplastri suppositum cū melle. Et qñ ex eo sus
fumigatur domus effugat ea. Aliē. Contra strāgui
riā herba ipsa decocta in vino ⁊ oleo posita super pēti
nem prodest. Valet etiā tenasimoni puluis nasturcū ⁊
āmini ⁊ colophonie. Item semen eius masticatū valet
in paralisi lingue. Item puluis seminis eius narib⁹
inflatus valet p̄ frigiditatē ⁊ hūiditatē cerebri.



Nasturtiū aquaticū Noaterberse

Nasturtiū aquaticum: id est senariū calidū in primo
 ⁊ ficū in scōo gradu. Pandecta: sed scōm plateariū
 est calidū ⁊ ficū in tercio. Nasturtiū coctum cū carni-
 bus addendo mellissam mundificat pectus ⁊ pulmo-
 nem a frigidis hūoribus. Itē olera scā ex nasturtio
 aq̃tico ⁊ petrosilino ⁊ aceto v3 ꝑ colicam ⁊ yliacā pas-
 siones. Et fomentum factū ex eisdē herbis cum vino
 coctis super intestina applicando valet ad easdē pas-
 siones. Semen nasturtij aquatici strigit vētrē qui fluit
 propter caliditatē qñ bibit decoctō eius in aqua plu /

uiali vel sumitur cum succo citoniorum et ipsum perfortat membra. Semen nasturcij aqua crudum mestum vel mixtum cum semine apij petrosilini cum brodio carniū recentius sumendo valet contra calculū et urinā prouocat et mēstruis imperat. Et dissintericis pdest decoctio seminis cum aqua plātaginis. Item fomentū factū ex aqua salsa et oleo decoctōis nasturcij aqua valet ad dolorē yliacū et valz ad strāguiriā et dissuriā nasturciū cum vino coctū et cum marubio cathaplasmatū sup pectinē magnū pstat iuuamentū. Et illa herba potest crude sumi in salato cum folijs feniculi et petrosilini cum lactuca et boragie cum parum aceti et salis et parum olei oliue sit inde bonū salatum conueniēs in prouocando urinam calculum ei cendo et mēstrua prouocat et fetū expellit etiā qñ se sola comeditur. Et v3 vlceribus intestinorum. Serapio eodem capitulo.



Nigella

Balsam

Nigella calida et sicca est in tercio. Virtus existit in semine. Virtute habet diuretica ex amaritudine dissoluedi et sumendi ex qualitatibus suis. Item emplastrum factum ex farina seminis nigelle cum succo absinthii circa umbilicum applicatum pueris iumbricos necat. Ungentum contra scabiem fiat decoctio pulueris nigelle in magna quantitate cum sulphure in aceto ad aliquam spissitudinem.

addito oleo fiat inde unguentum bonum ad scabiem et em-
petiginem. Et ad lentiginem faciei valet farina seminis
nigelle et ceruse cum aceto perfecta. Et oleum amigdularum
amararum decoctionis farine seminis nigelle instillat⁹ au-
ribus vermes aurium necat. Item vinum decoctionis nigelle
et seminis nasturcij et se. aneti et se. petrosilini confert con-
tra straguriam et diffusiam et yliacam passionem. Et nigel-
la in minima quantitate sumpta necat. Pandecta. sed
in magna quantitate cum vino et oleo cocta et in sacculo
applicata pectini et renibus per ad pedem. Marina deco-
ctionis farine nigelle et succi vermicularis curat carbuncu-
lum cum aceto coquendo. Et farina seminis nigelle cum
aceto cocta miscendo parum piretri et in ore retentum mi-
tigat dolorem dentium. Et vinum decoctionis nigelle et arthi-
mesie pluribus diebus potatum menstruis imperat: vi-
nam prouocat et lac deponit: quia desiccet nimis. Et
pingues et glutiosos humores digerit. Et caputpur-
gium factum cum puluere eius et puluere radices preos na-
ribus inflando perfert ne aqua descendat ad oculos. Et prop-
ter eas eius est que aufert febrem fleumaticam et melancoliam
et confert morbum serpentum. Pandecta.



Menifar

zee bloemē

Menifar frū. ⁊ hu. i scōo. Et ē duplex qdā cefert albū
 florē qē melior: ⁊ ē croceū florē pducēs qd non ē adeo
 bonum. Et flos eius vsui mediāne compertit. Et ex

floribus fit siropus ꝓ febre acuta ꝓ epari calore. flores
nenufaris ꝓ flores violarū ꝓ semē endiuie ꝓ semē lactu
ce ꝓ portulace ꝓ semina quatuor frigida q̄ oia decoquā
tur in aq̄ ꝓ parū aceti ꝓ colature addatur zucū suffi
dens ꝓ fiat siropus ꝓueniēs ꝓdictis discasijs. Con
tra dolorē capitis ex calore. ꝓrecipiātur flores nenufa
ris ꝓ infundantur in aqua simplicī ꝓ noctē mane ta
lis aqua bibatur. Et flores etiā naribus applicetur
ꝓ valebit. Idem confert aduersus instantiā vigiliay
quia somnum educit. Et eius oleū sedat dolorē capiti
vel alioꝝ membrorū ꝓueniēte vicio caloris. Et flores
eius cocti cum floribus lilij in aceto stomacho emplaf
trando eius dolorē mitigat. Et aq̄ decoctōis floꝝ ne
nufaris bibita refice dolorem mitigat. Et succus floꝝ
eius cum cerusa miscendo maculas corporis deter
git. Et addita pice alopiā emēdat. Et tumorē testi
culorū tollunt flores nenufaris ꝓ rosarum cocti in ace
to cum farina tritici testibus applicando: sine dubio
multum prodest. Semen etiā eius assidue bibitum
id facere nouit. Item radix nenufaris ꝓ semē eius
autem hñt desiccatiuā sine mordicatōe ideo reuma vē
tris repāmit. Semen vero eius in potu datum sperma
tis fluxum repāmit si plus a rōe fluat. Et est multum
cordialis Auicē. de viribus cordis. Vinum decoctōis
radicis eius ꝓ corticis tamarischi valet apostematibus
splenis. Auicenna.



Origanum Quilde maselepyne

Origanū calidū est ⁊ ficū in tercio gradu Cuius duplex est spēs scz origanū siluestre quod latiora h3 folia ⁊ fortius opratur. Aliud est domesticum quod in ortis reperitur ⁊ minora h3 folia ⁊ suauius oprat: ⁊ istud in medicinis ponēdū ē. Virtutē h3 dissoluēdi psumendi attrahēdi relaxādi. Folia origanī cū floribus ⁊ maiorana in sacculo posita ⁊ super testam calefca sine liquore capiti applicetur sacculus pferet 3 frigidum reuma caput cooperiatur vt sudet. Vinū decoctōis illarū herbarum cum olibano mixtū ⁊ gargarismatuz gigniarū ⁊ faucū psumit hūiditates. Et puluis origa

ni cū zinzibere z parū salis cōmunis vsti positus super
vulnam inflatā ex hūiditate cōsumit eā. Contra frigi-
dum reuma vrimur vīno decoctōis eius z ficiū ficca-
rum. Et vīnum decoctōis eius confortat digestionez
cum puluere galāge miscēdo. Dolorē stomachi z ite-
stinorum ex ventositate excludit. Et ipsa herba cū na-
sturtio oxulano ī vīno cocta z supposita renibus strā-
guiriā soluit. Idē cōfert renasmoni ex frigida cā cum
anus fuerit extra suū finē ipsam decoctōem herbarum
ano applicando z fiat eukacīma. Itē idē officio vul-
ue applicatum cum oleo mixtum duriciē matricis sol-
uit. Et fomētum factū ex aq̃ decoctōis eius z arthime-
sie matricē mūdificat z mēstrua puocat. Serapio. Et
xtus ābarū herbarū est calida z prouocat vīnā. Et
quādo bibitur decoctio earum laxat ventrē z scit dēscē-
dere superfluitates colericas. Et quādo sumitur ī potu
cum aceto p̃fert spleneticiis z potui venenoso. Serapio
eodem capitulo .

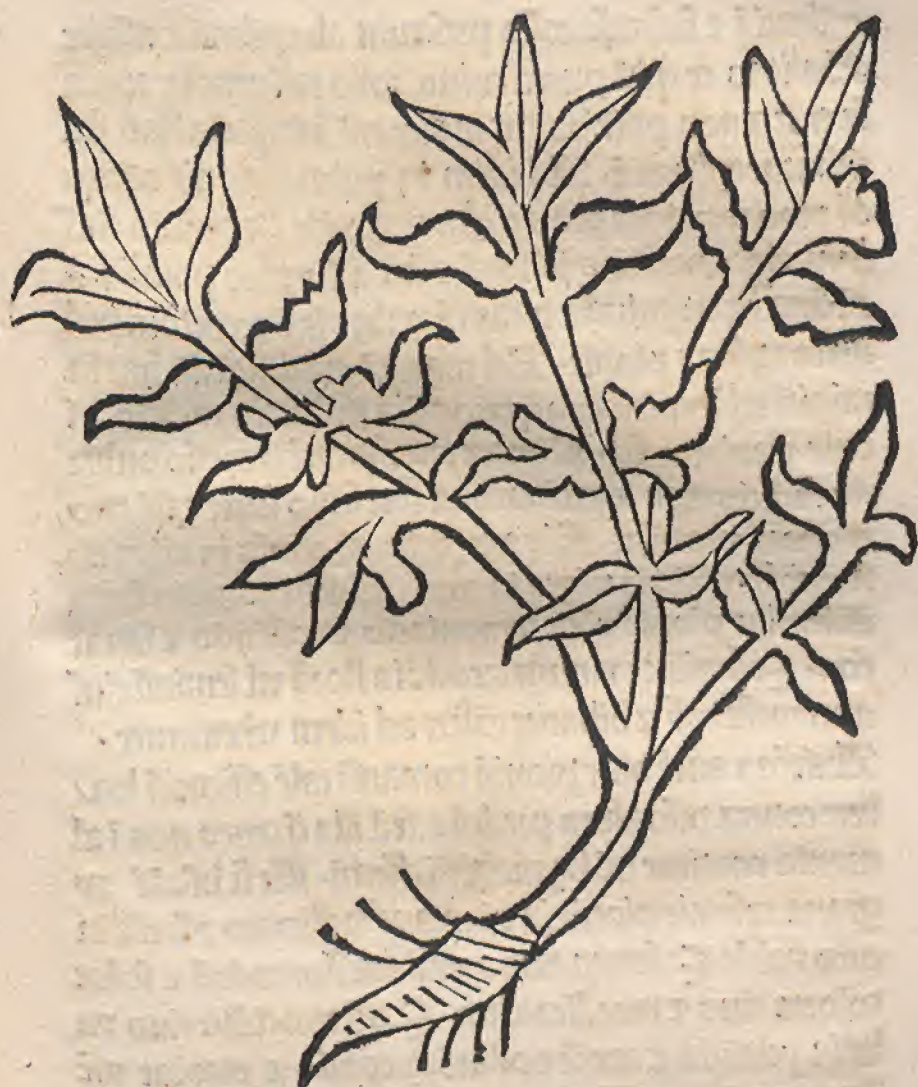


Piretrum

Beertram

Piretrū ē cali. z hic i. tercio Auic. melius ē qđ ē acutū
 z mordicanūū lique. z radix piretri ponit i. mediāis
 Nō qđ acutū piretrū pmo cū masticat nō pāpit: s; oēt
 aliquātulū masticare z tenē i. oē: h; virtutē dissoluēdi
 attrahēdi z psumēdi: gargarismus cū aceto z vino de
 coctōis radicē piretri z zinziberis z ficiū siccatz cerebrū
 a supfluitate flecica mūdificat z hūiditatē vne psumit

Idē fāt radix pīreni sola masticata . Et iter dētes ra
dix eius masticata tollit dolorē dētiū Et masticatū pa
ralisim lique aufert Et radix pīreni cōtusa cū herba pa
ralisi in vīno z oleo cocta emplastrata loco paralitico
z artetico z podagrīco multū cōfert . Itē radix pīreni
trita cum vīno z succo herbe paralisis cocta ad spissitu
dinem cui addatur oleū z cera quod sufficit z fiat un
gentum valens ad predicta optimū . Platearius Et
virtus radicis pīreni est adustīua . Et prouocat su
dorē decoctio radicis pīreni puluerisati z succi calame
ti cum vīno z oleo quo vngatur corpus . Fricatio scā
ex decoctōe radicis pīreni in vīno p̄fert mollificationi
neruoz antiq̄ z stuporū neruoz . Et prohibet generatō
nem alui . i . spāsmi in cruribus aut alijs mēbris Et
vehementer aperit opilatōes calotozū z cōstrictōi natū
Et eius decoctio in vīno cōfert dolorē dētiū ex frigida
cā . Et acetum decoctōis eius cōfirmat dentes motos
si teneatur i ore . Et qñ fricatur cū eo z oleo corpus añ
porissimum rigoris confert rigori feb̄is .



Pyronia

pyronie

Pyronia calida ⁊ sic in secūdo gradu Cuius radix in
medicinis ponitur cū reperitur in receptis. Eligēda est
que nigra existit ⁊ p̄tinua nō perforata: ⁊ in hyeme col
ligitur per ānū seruat̄ur Virtutem habet occultā cōtra

epilentia z suspensa collo preferuat ab epilentia: testate
Galieno de qda puero cuius collo talis radix appen
sa erat z non patiebatur: radice eni subtracta statim pa
tiebatur epilentia. Ad idem v3 puluis pionie datus
cu vino decoctois pionie vel arthimethe Et puluis eius
cum vino decoctois castorei pfert aduersus paralifim
Contra stranguiria z diffuria valet vinu decoctois pul
ueris radice pionie. Ad matricem mudificanda fiat si
migiū vel fometū ex aq decoctois pulueris radice pi
onie z arthimethe. Contra tenasimonē decoctio pulue
ris radice eius z taxibarbari fiat sessio super talē deco
ctionem z confert. Eius decoctio cu cerusa in aq v3 ab
stergedo vestigia nigra in cute. Suffumigatio facta
cu semine pionie pfert demoniacis z epilentis z sanat
eos. Et similiter vinum decoctois floai vel seminu eius
cum melle ros z bibatur cofert ad idem vehementer.
Auicenna autē dicit pionia romanū talē efficaciam ha
bere contra discrasias predcas: sed illa q penes nos i al
mania reperitur nō h3 magnū effectū. Et si bibat p
grana de semine pionie in vino aut mellificato pferūt in
cibo valde. Et semen eius confortat stomachū z sedat
dolores eius z mordicatōem. Et aq decoctois eius va
let in ycterida z aperit opilatōes epatis z puocat mē
strua z vrinam. Auicenna eodem capitulo.



Petroselinum

petercelie

Petroselinū est calidū z sic in scōo. e⁹ duplex ē mane
 ries scz domesticū z agreste: qz seia pāpue ppetūt i me
 diciis. Et cū i recepta petroselinū repit semē intelligitur ip
 sius domesticū: seia p ānū seruāt: Virtutē hz diureticā. ex
 feniculo z petro. z nasturāio aqñico z boragie z lactuca
 pōt fieri pptes salati cū aceto z pax olei oliue z pax sal

Sit etiā inde salsamētū ꝑ calidas discrasias corpis hu-
mani. Herba ipsa in cibis posita digestionē ꝑfortat z
ventositates excludit. Itē succus petrosilini clarificat⁹
mixtus cū puluē thutie ꝑparate in aq̄ ros̄ fit in colicū
um pro oculis. Item semen petrosilini cū semie fenicū
li z apij in cibis comesta confert calculosis. Vel ista
semia puluerisata mixta cū saxifraga cū zucro albo mi-
scendo in modum tragee z valet ad idem. Item ra-
dices petrosilini sunt dure digestionis ergo potius cō-
fert eius brodiū. Item petrosilinum damus in opila-
tione splenis z epatis cum stolo pendia z leuistico in
cibis sumendo. Similiter valet vinum decoctōis illa-
rum herbarū ꝑ eādē discrasia. Decoctio illarū herba-
rum confert in colica z strāguiria quia digerit z resol-
uit. Decoctio etiā seminis petrosilini z feniculi z stolo-
pendie in aq̄ absinthei cuius colatura cū zucro mixta
confert ptericie vicio opilatōis precipue splenis. Itē
virtus etiā totius herbe est ꝑuocatio vaine z mēstrui et
est conueniens inflationibus stomachi z intestinoꝝ.
Terapio.



Polipodium **Voilt varen**

Polipodiū calidum est in secundo ficiū in tercio gra-
 Virtus est in radice que in sapore dulcis est ⁊ nodosa
 ⁊ quod nascitur super radices quercus est efficacius.
 Est resolutiuū ventositatum ⁊ hūiditatu ⁊ in decoctiōe
 polipodij debet poni aliquod exduhuū ventositatis vt ē
 anisum ⁊ semē feniculi et cimini. quia polipodium re/
 soluit hūiores in v̄tositates. Virtutē etiā h̄z polipodi

um dissoluēdi attrahendi z purgādi p̄cipaliter flegma z melācolia secūdarīo: vñ p̄petēter ponitur in decoctōe flegma z melācolia purgāte. Et flegmaticis z melācolicis sanis datur ad p̄seruatōem. Cōtra febrē quotidianā z quartanā z dolore arthriticū z p̄ dolores colice z yliace passionū p̄ferre h̄z. Et talis est vsus. R̄ foliorum sene: radic. polipodij: z radic. esule añ. 3. s. seminū feniculi petrosilini leuistici añ. 3. ij. vuarū passularum: floy violarū boragis añ. m. s. liquicie. 3. j. ōnium contrisoy fiat decoctio in aq̄ z vino añ. lb. j. s. ad p̄sumptionem fere medietatis coletur z colatura dulcoretur sufficienti zucro quod sufficit z fiat potus z vtatur eo mō vt sup̄: quo consumpto sequētes pillule sumantur. R̄. masse pillularū fenidarū masse pillularū de lapide lasuli añ. 3. s. turbit. 3. s. diagredi gra. iij. ziberis mastias añ. gra. j. misce cū siropo acetoso cōposito z fiāt pillule vij. aut ix. R̄. diagalange vel diacoros pro p̄fortatiuis. Item radix polipodij cū parū anisi decoquantur in pullo cum alijs speciebus odoriferis z delicatis homibus multum opitulantur. Contra arthriticā bulliatur radix eius cū semine feniculi z hermodactuli puluerisatum in aq̄ z multū p̄fert. Aliē.



Paritaria

paridane

Paritaria calida et sicca in tercio gradu. Miridis magne est efficacie: exsiccata vero nullius. Virtutem habet dissoluendi presumendi: diaforetica est et extenuatiua ventositatum. Vinum decoctionis paritarie et absinthii cum parum zuci pferit contra frigiditatem stomachi et intestinorum et dolorem eorundem ex frigiditate et ventositate. Idem valet contra stranguiriam et dysuria et yliacam passionem. paritaria calefacta in testa sine aliquo

liquore supponatur loco patiēti: vel etiā in vino decocta
cū semie anisi super locum dolorosum tepide applica /
tum miro mō dolorē mītgat z resoluit. Ipsa etiā pa
ritaria sola decocta cum carnibus z comesta p̄fert dolo
ri stomachi z intestinoy ex frigiditate vel ventositate .
Plures modū hoies faciūt tortas ex ouis z folijs pa
ritarie cōtra predcā accidentia z p̄fert. Cathaplasma
etiā factū ex paritaria z aqua salsa z oleo mutuo coc
ta z pectini apposita valet p̄ strāguiniā z diffusiā zc.
Semen etiā cathaplasmatibus exhibitum ignem sa
cum extinguit miscendo cum succo semp viue z etiaz
p̄bustōibus medicatur. Tumores omnes cōpesāt cū
aceto z sulfuribus tritici cocta. Et postulas emendat
eius succus cum oleo mixtus. Succus paritarie cū
cerusa z aceto mixtus ignem sacū extinguit z herposti /
menum si inde vngatur Et podagricis medicatur suc
cus eius cū vino z parū croci mixtus. Et succus foli
orū eius cum succo liquiæ in ponu acceptis suffiētib⁹
antiquis opitulatur. Et succus eius cū oleo rob mix
tus dolorem aurii mītgat. Succus etiā eius tumor
es faucū loco gargarismi compesāt. Pandecta .



Portulaca

porcelepyne

Portulaca infrigidat in tercio et humectat in secundo. g.
 Virtutibus liniendi et humectandi et infrigidandi. Op-
 timus cibus est febrientibus de colera et colericiis. Si-
 militer sanis etiam cruda vel cocta offert: valet etiam ad ca-
 lorem interiorum membrorum. Conferet etiam ad perspirationem
 ventris aqua decoctiois portulace et lactuce et prunorum et
 pruarum passularum. Idem etiam ad infirmitatem calorem febrile

¶ Valet etiā ꝑ strāguiriā z dissuriā tunc operatur ꝑstic-
tionē ventris. Dia enī in quātū vrinā prouocāt in tā-
tum ventrē ꝑstipāt. ¶ Plac. Sed portulaca cū puenien-
ter apponitur cōstrictionem ventris prohibet: hūectat ei
z relaxat. ¶ Cōfert etiā ꝑ ragadias. i. scissuras labiorū
z ad vlcera eorū. Radices portulace cōburantur in va-
se eneo z fiat puluis cōfectus cū melle z labia in vn-
gantur. hoc idē ragadias leprosorū palleat. ¶ Cōfert
etiā portulaca cōtrita cū aceto ꝑ apostēata calida i pū-
cipio iphs appōita. Et succus portulace z etiā tota
herba si comedatur cōuenit vlceribus intestinorū quia
linir ipsa. Et cōuenit fluxui matricis immoderato: z
succus eius est fortior in hoc. Et portulace vsus nimis
debilitat visum z infrigidat corpus z ꝑhibet vomitū
colericum z aufert libidinē. ¶ Itē portulaca masticata
cū parū aceti fluxū sanguis prohibet nariū: vel etiā co-
mesta ardorē stomachi tollit viciū colere ꝑpterea cau-
sonicis plus alijs febribus ꝑdest super stomachum
etiā ēplastrata cū parū aceti miscēdo idē fēit. Stupo-
rem etiā dentiū sanat masticata. Et quādoqꝫ stiptica
est in sapore ideo vꝫ dissintericis in cibis sumpta. Et
quādo fricātur veruce cū ea eradicat eas ꝑprietate sua
non qualitate. Cuius succus sedat sodā calidam: z cō-
fert etiā doloribus renū z vesice z eorū vlceribus. z ipa
retinet fluxum menstruorū z valet vlceribus matricis
Et aqua eius valet emoroidibus sanguis. ¶ Dādec.

Eui



Pulegium

puleye

Pulegiū ē herba mltū odorifera. Est autē scōm plant. cal. z sic. in tercio. Cuius virtus pñstir in folijs z floribus: z dēt colligi qñ ē in floe. Et ē duplex. s. domesticū z agreste. z vtrūqz ē multū vtile z mediciale. Virtutē hz dissoluēdi psumēdi z pfortādi. Et reuma frigidū constringēdi z desiccādi z matricē mūdificādi z coartādi vē mēstruā. hz enā virtutē educēdi mēstrua z frangēdi

calculū: et confortandi stomachū. In eo etiā ē virtus
excitandi appetitū et extenuandi v̄tositatē. Et ei⁹ virtus
mirabilis est mitigandi dolorē interiorū mēbrozū scz intes/
tinorū. Et eius vsus multū facit ad p̄ceptū ut dicit Plī
nius. Itē polegiū impositū sacculo sup testā calefctā si
ne liquore aliquo et sacculus adeo calidus applicet ca
piti valet p̄tra reuma frigidū. et si maiorana apponit̄
cū siccatos arabico erit eo efficacius. Et gargarism⁹
factus ex aceto decoctiois polegi et ficū siccariū valet
p̄tra frigidam tussim ex conglutinoso hūoē vel etiā
aquoso. Itē aqua eius cū thūia mixtis valet cōtra
dolorē oculorū. Et fomētacio eius sup aures sedat do
lorem earū. Et vinū decoctiois polegi et mēte valet cō
tra dolorē stomachi et intestinorū ex frigida causa vel v̄
tositate. Torte etiā facte ex polegio et mēta cū ouis con
ferūt ad idē. Emplastrū etiā factū ex polegio et men
ta cū vino stomacho applicatū p̄dest ad idē. Somē
tum etiā factum ex decoctōe polegi et arthimēsie hūi/
ditates superfluas matriā deficcat et vuluā coartat: et
hodierno die plures mulieres tali somēto vtuntur. Et
decoctio polegi et seminis feniculi et anisi in vino et oleo
et pectini emplastretur prodest contra stranguriā et dis
suriā. Platearius.



Porrum

Biellooch

Porrum aliud domesticum aliud filuestre calidius in
tercio ficiā in secūdo gradu. Et filuestre est calidiū et
ficius propter illud est deterius. Porrū nocet stoma
chū causans inflatōem ac ventositatē. Et cū sui acumi
ne neruos mordet: facit enim fumos melācolicos exa
lare ad caput obfuscando vīsum. Et eius vsus causat
somnia terribilia: vnde caueāt ab eo colerici et melāco
lici seu maniaci et opilatōem in capite hāntes: volentes

ea comedere rapiat postea lactucā endiuia z similia vt
calor reporetur. Aut porū crudū bene lotū elixetur aqz
lactuca ita mūdificat hūorē grossū a pulmōe. Stopila
tiōez epat z spleis aperit Et porū cū aceto z succo plā
tagis naribus applicatū strigit sāguinē eay. Item
porū crudū p̄tusū sup morsū serpēt̄ p̄fert. Itē succus
pori cū parū mellis sanat vulneta. Et succus porī
cū succo radicū lilij soluit lūboz dolorē. Itē porū cru
dū caulibus comestū valet p̄tra inebrietatē et stimulat
ad coitū. Et porū solo suo odorē fugat serpētes et scor
piōes. Cōfert etiā ad dolorē dentiū cū pirenro et succo
porī dentibus applicādo z interficiat vermes earū. Sz
vlus eius stomachū grauatur: fitim puocat sanguinem
incēdit si ex eo nimīū comedatur. Et semē porī z allei
in potu mixta faciūt strigere sanguinē ex pectore. Item
succus eius cū sumatur p̄fert veruās. Et succus cū sa
le mixtus cōfert vlcenibus fraudulētis. Et porū filue
stre vlcerat corpus. Et eius comestio causat sodā. z p
uocat vrinā z mēstrua: z ābo nocēt vesice z renibus vl
ceratis. Et cōfert emoroidibus coctū z more emplasti
superpositum. z eius vlus cōmouet ad coitū z simlīter
eius semē torāfactū. z folia eius cū granis mirri v3
tenasimonem. z porum cum oleo amigdularum coc
tum valet in colica. Auicenna.



Idontaffilon **Viuebladren**

Idontaffilon grece quicqz foliū latie. Cius radix ficans
ua i tercio mīme vero caliditate māifesta pūcipat. Elix
antia eius cū edēa terrestri dolorē dēniū mītigat ore retē
ta. Et ex decoctōe eius z pīremi z parū mellis fit garga
rismus q putredinē oris tollit. Et decoctio eius cū plā
tagie vētrē frigit. Dissintericiis nocē adhibet. Artheti
cis z shiacis prestat effectū. Elixatura eius cum aceto

213
z cathaplasmata herpestimono p̄fert: z ignē sacū exti-
git cum succo semper viue miscēdo. Et ad apostēata
z pānericiū appōita ad sanītatē p̄ducit: scabiē sol-
uit. Succus radicis eius causas epatis z pulmonis
saluat. Et potionibus venenatis occurrīt Decoctio fo-
liorum eius cū vino cū folijs sene addito pipere quar-
tanarijs remediū est. Et ab epilentiis accepta trigin-
ta diebus prestat effectū. Succus etiā folioꝝ eius ꝑc-
tericis p̄fidiū p̄fert. Et fistulis succus eius immissus
prestat sanītatē. Pandecta. Itē decoctio radicis eius
cum aceto ꝑz ad vlcera deābulantia. Idē p̄fert erisipi-
lis z pānericio z scabiei z doloribus iūcturaru. Idē
confert ad alcolam. i. apostema oris. Et vinum deco-
ctionis folioꝝ eius ꝑz ad epilentiā decē diebus in potu
exhibitum. Succus etiā radicis confert ad cōsolidā-
dum vlcera intestinoꝝ z emoroidaru. Auicēna. Et
si succus eius ore teneatur om̄s oris curat passiones.
Et si quis secū deferat opus dat z auxiliū. Amplius
si quis vult a rege seu p̄ncipe aliquid imp̄trare copi-
am dat eloquētie si secum ipsam herbam deferat z ob-
tinebit quod albertus dicit libro secretorum de virtutibz
herbarum.



Dipinella

Beuenelle

Dipinella est herba similis saxifrage: nō differens nī
 si in pilositate: quia pipinella est pilosa sed saxifraga
 non h3 pilos. vñ vsus Dipinella pilos saxifraga nō
 h3 illos. Et est calide ⁊ sicce plexiōis. Virtutem h3
 diureticā ⁊ virtutē dissoluēdi: lapidē frāgit in renibus

43
z vesica. Confert etiā ꝑ strāguiriā z dissuriā. Ad hec
oīa ꝑz vinū decoctōis pipinelle z saxifrage z milij solis
cū radice petrosilini z spargi. Hec eadē decoctio multū
prodest in colica z yliaca passiōibus. Similiter ꝑstat
auxiliū ꝑ opilationē splenis z epatis. Vel denur seꝑs
potus q maioris erit efficacīe aduersus easdē egrotudi
nes predcās. R. pipinelle saxifrage scabiose cathapu
dē añ. m. j. floz violarū z boragis vuarū passularum
añ. 3. s. seminū petrosilini milij solis anisi liquidie: radi
cum spargi z tamaristi. añ. 3. ij. folioz sene. 3. s. zinci
beris. 3. s. oīa ꝑtūdātur grosso mō z buliātur in lb. ij
aque ad consumptionem tercie partis coletur z cola
tum dulcoretur cum sufficienti zūcro z fiat potus ma
ne z sero tepide sumendus pro qualibet vice in quātū
tate mediij cyphi: quo potu consumpto sequētes pillu
le cūtra mediū noctis exhibeātur. R. masse pillularum
fetidarū: masse pillularū aggregatiuarū añ. 3. s. pulpe
granorū coconidij nūtero vij. misce malaxādo cum si
ropo aut potu superiori z fiāt pillule ix. Postea dentur
diaciminum vel electuariū ducis pro ꝑfortatis Et vn
gantur regiones splenis vel intestinoz vel renū cū vn
gento dialtee vbi dolor expositulat z summū erit reme
diū.

Ex



Papauer

Oelsaet

Papauer frigidū z sic. in secūdo. s. albū. s3 papauer nī
grū est frī. in tercio. Aliū. Semē papaueris medicie
competit notanter album. Et semen papaueris nigrī
nō dēt dari quia magis mordificat. Virtutē h3 iducēdi
sommū. fiat ēplastrū ex seie papaueris z lacte mulieris
z albumis oīi ēca tpa. Et qdā dāt pueris pulueres
papaueris albi cū lacte vt eo meli⁹ dormiāt. z semē pa
paueris vī ipa herba nīta cum oleo ros z supponatur

apostemati calido in principio. et hinc v3 3 calefactionem
epatis. Et oleū violarū cū semine papaueris albi cōfici
atur et in spina dorsi vngat febricitantibus: ideo v3 3 sic
citatem mēbroz vt in ethica et in alijs febribus. Item 3
ficcatē pectoris et psumptōem mēbroz pfert diapa
uer: vel pficiatur electuariū ex succo ligisticie gummiara
bic dragāti anisi et seminis papaueris albi iuxta quā
ritatē alioz et pficiatur cū sirope de papauere et fiat ele
ctuariū qd v3 talefactis et exsiccatis seu ethicis vt sup
Item si caput lauetur cū decoctōe semis papaueris et ra
diis eius inducūt somnū in febribus acutis in qb⁹ in
stātia vigiliarum assistit. Item ex succo papaueris
marini fit opiū quod ē frigidū in q̄rto g^o. et hinc i tercio
Item oia papauera in figura folioz pueniūt: sed disse
runt in floribus: quia aliqd papauer sc3 albū h3 florē
albū. Et papauer nigrū h3 florē nigrū: et papauer ru
bū h3 florē rubū: et papauer cornutū gerit florē glau
cum. Et omnia papauera producūt semē nigrū preter
papauer albū quod h3 semē albū. Et ex succo papa
ueris nigrū fit opiū forte. Item elixatura papaueris in
abīs somnū educit. Item folia papaueris cū aceto exhi
bita tumores tollunt: et ignem sacri extinguūt. Et maxi
me dolorem auferunt ab extra applicando. Et tussim
mitigat et fluxum ventris abscondit: et si nimīū bibitur
litargicos facit et occidit. Dolorem capitis aut aurū
cum croco mīxtum sedat.



Populus

popelboem

Populus est arbor cuius cōplexio est cōposita ex sub
 stancia aquea ⁊ terrea subtili: ppter hoc accidit qd eius
 virtus est composita. Et vinum decoctōis corticis eius
 confert stiatice ⁊ distillatōi vrine. Et dicitur qd prohibz
 conceptōem quādo bibitur de radice eius. Et dicitur
 quādo potatur de folijs populi idē facit post mūdificati

onem menstuoꝝ. Et succus folioꝝ populi qñ distilla
tur in aurē tepide p̄fert doloribus eius. Itē ab ista ar
bore fluit resina: ⁊ hec resina a dialcoꝝide ⁊ ab alijs iu
dicatur medicinalis. Et sanguinē strigit: sudores et
alios fluxus noxios p̄p̄dat. Ex eis qdē sūmitatibus
ante p̄ductionē folioꝝ solet fieri unguētū frigidū opila
tiuū ⁊ caloris mitigatiuū ⁊ somni p̄uocatiuū. Et hoc
unguentum a medicis appellatur unguētū populion ⁊
in multis causis necessariū iudicatur. Et hoc unguētum
dicitur populion quia fit de oculis populi: vꝫ ⁊ calores
febilem acutū. Et vꝫ his q dormire nequūt vinctis tēpo
ribus ⁊ pulsibus ⁊ plātis manū ⁊ pedū. Hoc idem
unguētum cū oleo rosarū vel violarū mixtū: ⁊ super epa
inunctū calorem mirabiliter tollit: ⁊ super vmblicū vinctū
sudore p̄uocat. Et tale unguētū fit isto mō. R. oculorū
populi lb. j. folioꝝ papaueris nigri: folioꝝ man
dragore: folioꝝ iusgami solati. Amicularis lactuce sp̄
viue añ. 3. S. oia cōtūdātur ⁊ buliātur cū vīno ad vi
ni consumptionem: postea cōprimatur p̄ pānū forti cō
pressione cui colato adde auxugie nouelle porcine fi
ne sale quātū sufficit ⁊ moueatur in patella iuxta ignē
in modum unguētū ⁊ in vase reconde. Nicolaus in an
tidotario suo. Therapio.



Pastinaca silvest **vuildmozeri**

Pastinaca fil. i. dauc⁹ afinin⁹: x⁹ vt⁹ calefcit z abstergit
 puocat vrinā z mēstrua tō herba fcit h⁹ maxie vero sem
 z radix: s; qñ ex folijs ei⁹ fit ēplastrū sup vlcēa q̄ iāpī
 ūt corodi cū plāragie puēit ne āpliet Itē qñ fit somē
 tatio cū folijs pastiace fil. z arthimēsie cū vīo puocat
 mēstrua. z post talē purgationē bibat de vīo decoctio
 nis se. pastiace cū rasūa eboris fcit ad cōceptionē. vīnū
 decoctōis past. fil. z se. perosil. z fenicli cōfert strāguīnie

Et valet eius decoctio foliorum pastinace cum folijs al-
tee et radicē lilij cum butyro in patella impastando in mo-
dum emplastri mineram pectoris ungendo quod vix in pleu-
reth Et radix pastinace filuestris in cibis sumpta ad co-
itum excitat non fortiter et puocat urinā. sed pastinaca
filuestris minus valet in cibis. Domestica vero pasti-
naca nomine bauica puenientior est in cibo que multū infla-
tiuū est ideo aliquod ventositas habet et libidinositatis
Semē ergo pastinace domesticę id ē bauicę incitatum
est ad coitum. Pastinaca vero agrestis non adeo est
inflatiua ideo diureticum est et menstruorum cōmoti-
uum. Herba etiā est formaci diaforeticum exterius po-
fitum cum vino cocta addito calamento. Est tamē her-
ba debilior in oibus respectu semis admixtionē a quo
se humiditatis. Pastinaca vero filuestris fortior ē ad
omnia. urinas autem mouet et mēstrua prouocat et to-
ta quidā herba et maxime semē et radix. Quidā autē
filuestrē pastinacā vocant dauicū filuestrē. Pādec-
Radix pastinace appensa collo vix ad tumorē eius.
Etiā serpens nō pōt nocē deferēti radicē. Adacer.



Pastinaca domestica hof pasterne

Pastinaca domestica. i. bauria calida ē i medio secūdi
 z hūida in pūcipio eiusdē. Et est duplex eius maneri
 es. s. domestica z agrestis. Alio nomine pastinaca do
 mestica bauria appellatur. Esui plus cōpetit talis pa
 stinaca q̃ medicine. Virtutē habet generandi sangui
 nē multū z spissū. vnde auget libidinem conualescē
 tibus et melancolicis valet cruda vel cocta comesta.

Et viridis maioris est efficacie: sicca minoris. Sit autē

inde vnum ꝑditum ex radicibus fiat de yrigis ad co
itum icitandū. Et vsus radicis generat bonū sangui/
nem ⁊ multiplicat sperma Et pōt isto mō ꝑdiri. Be. ra
dicū pastinace mūdare ⁊ coq̃ bene ⁊ cortas minuti scin
de ⁊ exp̃ime aquā cui addatur mellis despūatū ⁊ coq̃
tur vsq̃ ad mellis ꝑsumptōez ⁊ ꝑtinuo moueatur ne
adhereat cacubo ⁊ citra finē decoctōis appone pineas
mūdadas: postea apponas sp̃cies aromaticas vt cina
moni zinziberis galāge macis nucis muscate ⁊c. Et
vsus illius ꝑditi virtutem digestiuā miro mō confor/
tat ⁊ bonum sanguinem propagat ⁊ multiplicat sper
ma. Eodem modo fit cōditum rapicū yrigi vel secaul
Platearius. Et pastinaca domestica a quibusdam
daucus domesticus appellatur siue baucia. Est autē
talīs magis cōestibilis q̃ daucus siluestris quātū
ad radices. Et radix talis pastinaca domestice est ex
citatiua ad coitū quia est ventositiua ⁊ calefactia ⁊ hu
medatiua que tria vt plurimum concurrunt ad carnis
libidinem. Pandecta .



Rosa

rosen

Rosa frigida ē i pmo z sic. z scdo gradu. Et rosa vir-
dis z sicca ppetit vsui medicie. Eligēde sunt rose rubri
i medicis. De rob viridib⁹ multa sūt scz mel rosarū: zu-
cā rosarū z mulsā rob. siropus rob: oleū rob. z aqua
rob. Mel rosarū sic fit. Mel despumetur z coletur cū
misceatur folia rob minutim incisa z aliquātilū reco-
quatur: zucā rosarū sic fit. Recipiātur folia rosarum
optime cōnusa vel minutim incisa z cū zucro albo mix

ta ⁊ soli presentetur pro ipsius fermētatoe. Siropus
rosarū hic fit. R. succū rosarū cū zucro albo misceat pe-
nes ignē coquēdo vt decet ⁊ pueniēter datur flegmaticis
melācolicis ⁊ coleticis debilitatis propter dissolutōem
spirituū. Ad idē vꝫ zucrū rosarū notāter coleticis. sed
flegmaticis datur mulla ex aqua ⁊ melle rosarū facta
¶ Mel datur mel rosarū cū aq̃ decoctōis semis feniculi
flegmaticis ad mūdificādū stomachū a suis hūoribus
zucrū etiā rosarū hꝫ virtutē pstrigēdi ⁊ pfortādi. ideo
vꝫ dissintericis ⁊ liētericis seu diaricis: ⁊ in tali casu mi-
sceatur parū masticis pro p̃solidatōe vlceratōis intes-
tinorū: quod vt plurimū p̃sequitur dissinteriā. ¶ Ofert ē
zucrū rosarū cōtra vomitū cū aq̃ pluuiāli. ¶ Cōtra sin-
copim ⁊ cordiacā passiōē q̃ fit ex calefactōe spiritua-
liū mebroꝝ datur aq̃ rosarū vel siropus rob vel zucruz
rob. ¶ Itē q̃ calefactōem epatis ⁊ dolorē capitis fiat in
unctio regionis epatis cū oleo rosarū: vel frōs ⁊ tēpo-
ra vngantur pro dolore capitis. Et q̃ diaforesim vel ni-
miū sudorē vngatur corpus cū oleo rosarū mixto cū
puluere sandali rubei ⁊ albi zc. Et oleū rob scōm q̃sō
fit emplendo vas vitruū rob ⁊ oleo ⁊ faciūt bulire i cal-
dario aq̃ pleno. ¶ Item q̃ corrosiōē oris vꝫ mel rob cū
aqua rob mixtū. Et q̃ sincopim ⁊ cordiacā passiōes
datur aq̃ rob in potu ⁊ facies irroret. Et in colicis ou-
lorum miscetur. Vera. Pādec. ⁊ Anicēna de vīribus
rordis .



Raffanus

Radix

'Raffanus cali. est et sic. in scdo gdu 'Radix autē eius
magis cōpetit vsui medicine. et viridis magis ēz hic
ca. Habz autē virtutē inscidēdi et dissoluēdi. Et fit ex
eo oximel hoc mō. 'Radix ptūdatur et mittatur in ace
to ad tres dies postea aliquātulū bulliatur et colature
detur mellis sufficiētia. Tale oximel valz ptra quarta
nā et quotidianā. Sed si p̄dicte colature misceatur zu

cum sit siropus cōueniens ꝯ quīdianā ex flegmate sal
so vel ꝯ terciānā notā .i. ipurā scz mīxtā ex colera z fleg
mate. Item si frigidī hūiores sint indigestī in stoma
cho radices rassani infusas in aceto z parū mellis co
medat parīes ad saturitatē: post bibat aquā calidā et
digitis in ore missis vel penna in oleo inuncta vomit⁹
prouocetur Et ipsa herba in vino cocta z abhīndeo⁹ z
oleo cathaplasmata regiōi splenis vꝯ ꝯ duriciem eius
vel cathaplasmetur pectini soluit strāguiriā z dissuriā
Platearius. Et succus rassani vel aq̄ decoctōis rassa
ni cū cerusa z parū mellis rob̄ p̄fert lēiginibus faciei z
omni liuori eius faciē inde abluēdo Item rassanus qñ
comeditur generat ventositates z facit eructuare z puo
cat vinā z calefacit Et qñ comedit⁹ an̄ cibū ipellit cibū
ad superiora z nō facit cibū descēdere ad fūdū stomachi
Et propter hāc cām qñ sumitur ante cibū puocat vo
mitū. Et qñ sumitur post cibū mollit ventrē z iuuat di
bum ad descendendum. Et qñ decoquitur radix rassani
in abis p̄fert tussi z hūoribus grossis p̄gregatis i pec
tore. z est pueniēs in ydropisī de cā frīgida. Et qñ suc
cus eius miscetur cum farina lolij facit nasci pilos i alo
piciā. Et gargarismus ex eo factus resoluit squantiā.
Serapio .

**Radix****Mirretich**

Radix cali. ē sic. i. tercio. ⁊ ē herba c^o radix fili mō ap/
 pellat. ⁊ radix vsui medicie ppetit. ⁊ radix raffani tome
 stici filiez h³ virtutē raffani i. c. pcedēt. ⁊ pfert q̄ eas dez
 cās ⁊ eodē mō s³ nō adeo efficac. Platan. Itē radix ei⁹
 v³ q̄ calculū se resoluēt: pūcipaliter ei⁹ aq̄ pdest. Sile
 v³ aq̄ eius calida sūpra pūocādo vomitū cū pēna vel

cū folio quercus. Et raffenus domesticus est. lix. 3.
qđ nos vocamus raffenū est raffen⁹ agrestis: **¶** Dāta
ta. Et folia radiis i cibis sumpta resistunt veneno.
Radix etiā ieiuno stomacho sūpta comesta vel potata
magnum pstat sanitat adiutorium. sed inflationē facit et
ructuationes fetidas. Semē eius urinā mouet venter
malaxat. Decoctio enī radiis in cibis pūis pdest
et flegma thoracis purgat. Et decoctio radiis cum
oximelle sumpta vomitū mouet. cū melle mixta putre
dinē oris curat abluēdo os. Et decoctio radiis i aq̃
liuorē faciei tollit et vim fūgorum venenosorum ppefat.
Semē vero ei⁹ cū aceto coctū et potatū splenē minuit.
Et decoctō tot⁹ herbe radiis et altee in modū catha
plasmatis ydropicis applicata pfert et spleneticis. Et
pādecta dicit nos aut expti sum⁹ de hac planta multo
tēs qđ qñ coquit multū cū hīst ordeī donec dissoluat i
decoctioe et detur in potu habz magnā efficaciam in egri
tudibus pectoris antiquis que sūt ab hūoribus gros
sis. Item semē eius cōfert venenis sicut teriaca. Et ra
fis dicit aūctre Serapiois qđ exptus fuit h⁹ et iuenit ve
rū qđ aq̃ radiis raffenī domesticī sup scorpionē distil
lata vidit ipm statim immobilē. et deinde inflatus est et
crepuit medium. Serapio.



Ruta

Rute

Ruta cali. est et sicca in tercio gradu. cuius duplex est ma-
neries scz domestica et agrestis que pigam diat. Et fo-
lia et seia ppetit vsui medicine. Virtute hz diuretica z oil
soluendi et sumendi. Puluis rute cu picro naribus infla-
tus flema educit et cerebrum mundificat. ideo valet ad
epilepsiam et alias discrasias cerebrales vicio fleomatis
causatas. Vinum etia decoctiois rute et pionie et rois

marini v3 ad idē notātr ad epilētiā . Itē vinū deco/
ctōis rute in potu datū v3 ꝑ defcū visus . Vinū decocti/
onis rute cū piretro v3 dolori dentiū abluēdo os . Et ꝑ
paralīsim mēbroꝝ v3 vinū decoctōis rute z castorij z
herbe paralīsis . Itē ꝑ yliacā passiōē z colicā v3 suc/
cus rute cū parū pulueris esule z mellis mutuo miscē
do z detur patiēti in potu . Itē ꝑ tenasmonē decoquat
ruta z taxus barbatu in vino z oleo z fiat eukadis/
ma . i . sessio super talem decoctionē calefactā Vinū etiā
decoctōis rute z absinthij z corticis tamariscā vel florū
geneste opilatōi splenis z epatis . Et ruta z anetū coc
ta in vino z oleo z cathaplasmata pectini ꝑfert stran/
guirie z dissurie . Itē ad mēstrua prouocanda z fetū
mortuū z secūdinam educēdā detur triffera magna cū
succo rute Idem opatur succus eius solus per os da
tus aut pessarisatus cū mirra . Et ꝑtra lippitudinē ocu
lorum z rubedinem puluis thutie cū succo rute confi
ciatur . Contra venenū bibinū vinū rute bibatur . Et ꝑ
morsum animalū venenosoz v3 ruta ēplastrata mor
sui . Et si q̄s fuerit totus circūdatus ruta viridi : secure
potest accedere ad basiliscū interficiēdū . Serapio auc
toritate diascondis : ruta est de rebus cōferētibz infla
tōibz z ventositatibz z ipsa extinguit libidinē : z eti
am prouocatiua vrine z mēstruorum .



Rosmarinus rosermarine

Rosmarinus cali. z fic. z ē frutex c^o excessus i q^litati
 bus p platea. nō determinat. Sz pādec. aūcte mesue ē
 cali. z fic. i tercio. z ei⁹ sūt plures spēs. Et v^ois omni
 um spērū est similis ex hoc q^o resoluīt mollificat abster
 git z incidit. Et succus eius cū aqua mellis curat ob/
 scuritatē visus q^o fit ex hūiditate grossa. Emplast^z scā
 ex folijs rois marini z succū plātaginis cōfert fluxui

sanguinis emoroidaz. Et idē sedat apostemata calida
ani. et extenuat emoroidas egrediētes et maturat scro
fula ⁊ apostemata difficilis maturatōis addita radi
ce altee. Et vinū decoctiōis folioꝝ rois marini cū sto
lopēdria et boāgie p̄fert ydērie. Et qñ sumitur in po
tu cū vino addita paritaria p̄fert tolsionibus vētris.
Et vinū decoctiōis eius et seminū feniculi ⁊ petrosilini
et arthimēsie p̄dest vrinā et mēstrua prouocādo. Et
succus eius exp̄ssus cū aqua feniculi cū thutia miscen
to fit idē coliriū qđ acuit visū. Et semen ei⁹ qñ sumit i
potu facit idē. Et qñ decoquitur ip̄a tota herba rois
marini cū calamēto in vino et oleo et vngat inde cor
pus puocat sudorē. et sic cōfert in ydropisī. Et vinū
decoctiōis rois marini et rute valz in epilētia addito
paz piperis. Et puluis rois marini cū farina lilij v̄l
sulfuris cū succo ebuli et parū aceti miscēdo valz i po
dagra. Et qñ abluitur caput cū aqua decoctionis ro
is marini et maiorane et floꝝ scīcados cōfert cerebro
et dolori capitis. Contra hincopim detur dianthos cū
vino decoctiōis rois marini. Contra hūiditatē v̄ue vi
nū decoctionis eius gargarisetur cū paz piperis. Con
tra dolorē intestinoꝝ ex v̄etositate detur vinū decoctiōis
eius et cūminī. Ad mēstrua puocāda et ad p̄ceptōes
fiat fomētū circa pudēda cū aqua decoctionis eius et
mellisse. Serapio.:



Rapa

rapen

Rapa calida in secūdo ⁊ hūida in pmo multū plus
 alijs herbis nutrit: dure tamē est digestōis: mollē ⁊ in
 flatā fciit carnē propter sui ventositatē ⁊ iflatōem: ideo
 augmētāt spma ⁊ prouocat coitū Et quāto magis de
 coquāt ⁊ melius nutriūt: ⁊ noaumētū earū aufert ⁊ de
 cog debēt cū carne pigui. Itē podagricā ⁊ arthriticā si
 fomēretur in earū decoctōe dolorē sedāt. Et vinū deco
 ctōis semis raparū domesticarū v3 ō serpentis morsum
 Et tale vinū illiniū sup morsum serpentis prodest.
 Item due sunt sp̄aes raparū scilicet domestica que

superius dicta est et agrestis que vocatur rapolla scdm
pādec. cuius succus mirabiliter herpetibus et fistulis i
positus medetur. Et semē eius est teriaca venenis. Ra
pe cocte et comeste nutriūt et generāt ventositates et inci
tant ad libidinem et augent in spermate. Et decoctio ra
parū applicata super podagrā et super scissuras que fi
unt a frigore confert eis. Et quādo fit eplastrū cū ra
pa p̄rita cū succo ebuli scit ad idem. Et qñ foditur ra
pa vna ad cuius cauaturā ponatur cera liq̄scā cū oleo
ros et ponitur super cineres calidos et calefiat multum
p̄fert scissuris vlceratis que hūt a frigore. Itē folia ra
parū cocta cū petrosilino et feniculo et boragine in iure
carniū et comedātur prouocāt vrinā. Itē semē rape po
nitur in confectionibus teriacarū que hūt p̄ venena. Et
semen rape agrestis administratur in medicinis q̄ mū
dificant faciē corpis scz cū farina lupinorū et farina fa
barum et cerusa in aqua miscendo. Et est alia species
rape pue que qñ comeditur generat inflatōes: et eius
nutrimentum est minus alterius rape. Serapio.

¶



Ribes

aelbesien

Ribes est frigida ⁊ sic in secūdo. ⁊ ē frutex cuius fruc-
tus est rubeus ⁊ dulcis cū acerositate ⁊ sīpnitate. Et
ex hoc ptingit qd in frigidat stomachū ⁊ abscedit flux-
um vētris ⁊ vomitū ⁊ hūm. Et rob eius. i. succus ei⁹
confert cordiāis ⁊ vomitui ⁊ fluxui qui hūit a colera.
Et prouocat appetitū ubi sua frigiditate. Et succus

3
eius exprimitur ex fructibus qñ teruntur ⁊ coqutur expref-
fura illa donec hēat substantiā. Et talis succus abscidit
fitim que accidit a caliditate ⁊ a colera. Et cōfert mor-
billis ⁊ lothar que fiūt in corpore sicut sunt variole cū
similibus. Et modus siropi eius est sicut siropus de
berbaris: ⁊ est frigidus ⁊ ficcus q pōt isto mō fieri. Re-
succi ribes lb. j. succi boragis qñ. lb. semis plātagis seīs
citomoz añ. 3. ij. bulliātur cū parum aceti ad cōsumpti-
onē tercie partis ⁊ colature addatur zuci albi qd suf-
ficiat pro dulcoratōe ⁊ fiat siropus pueniēs calori febrili
⁊ fluxui ventris ex colera. Valet etiā p pestilentia cū
aqua acetose exhibendo ⁊ fitim extinguit. Et stupefacit
dentes eius succus ori exhibitus. Et succus ribes cum
aqua plātagis potatus pferit emoroidibus ⁊ ebrietati
Serapio. Et pādec. auctoritate rasis ribes ē frigida ⁊
ficca strigit vērē. Et idē auctoritate mesue frigida est ⁊
ficca in secūdo gdu: ⁊ rob eius. i. succus fructuū Ribes
est sicut rob acetositaris cū calorem colere ⁊ exuberantia
sanguis extinguit. Et p3 apostēatibus pestiferis seu pes-
tilencie. Item succus ribes cū pulucre thurie mixtus
acuit visum. Etia succus eius valet dolori capitis ex fri-
gidityte.

**Rubea tinctorū****Meede**

Rubea tinctorū est calida et sicca in secundo secūm plures au-
tores. Sed secūm auerroyū in colliget cap. de rubea tin-
ctorū: calida est et sicca in tercio gradu. Et est duplex. scilicet. co-
mestica et agrestis vel maior et minor. Maior ē q̄ maio-
ra h̄z folia. Et minor q̄ miora h̄z folia et mioris virtutis
h̄z autē virtutē p̄fortādi suā p̄uocitate et diuretica ē suā
amaritudine. Contra debilitatē stomachi et epatis ex re

laxatione datur vinū decoctōis eius ⁊ mastidīs. Valz
etiā emplastrū sup stomachū factū ex puluere radicis
rubeae tinctoy ⁊ puluē galāge et mastice ⁊ oleo et cera
Ad menstrua puocāda et fetū mortuū et secūdinam
educēdam cōrūdatur radix rubeae tinctoy cū melle vn
gatur et cū scāmonia spargatur et fiant ide pessaria et
immittat marici ⁊ valebit ad p̄dicta. Item aq̄ deco
ctōis eius si caput inde abluatur reddit capillos rube
os. Quidā ppināt radices tinctore rubeae puluerisa
tas cū mellificato stiatidis nec nō paralitiis. Succus
eius auribus ifusus dolorē aurū mitigat cū sulphurē
mixtus. Pandecta. Virtus etiā radicis rubeae tincto
rū mundificat epar et splenē et aperit opilationes eoy
et puocat mēstrua ⁊ vrinā grossā puocatōne fori. et
abstergit abstēsiōē tpata oia que idigēt abstēsiōe.
ideo p̄fert morphēe albe puluis radicis ei⁹ cū puluere
aloeperici ⁊ succo allei et parum mellis inde vngēdo
morphēā. Et radix huius herbe est rubea sicut ap
pellatur. et habz virtutē puocādi vrinā. Et qñ bibit
succus radia cū mellificato p̄fert ystericē stiatice et pa
ralisi. et facit mingē vrinā multā grossā. et fortassis fa
ciat migere sāguinē ideo valz miscē mastice. Serapio.
capitulo eodem. ⁊.





Solatrum

Nachtscade

Solatru ē fr̃. ⁊ sic. i. scōo. ⁊ sūt q̃tuor spēs: vna earū
comedit: alie vero nō: ⁊ illa q̃ comedit ē domestica ⁊ ē
herba nō magna h̃is ramulos plurios: ⁊ folia ei⁹ ni
gra similia folijs basilicōis: ⁊ h̃z semē rotūdū c⁹ color
ē viridis ⁊ niger: s̃z q̃n matiat fit rubrū: ⁊ q̃n frāgit iue
nit in eo hūiditas multa ⁊ g̃nula sūt seia ei⁹. Et sapor
eius ē stipticus ⁊ est ppositū ex vniūbus compositis

pult inuere serapio quia in eo sunt due substancie. s. ter
rea et aquosa. Et qñ fit emplastrum ex folijs solatri et lap
padio acuto cum aceto et sale factum resoluit apostemata et
curat scabiem plerosam et pruritum eius. Et idem vñ inflati
oni stomachi. Et succus solatri vñ doloribus capitis
ex causa calida ab extra applicando. Et succus eius miscea
tur cum cerusa et litargiro et oleo rosarum et parum aceti con
fert erisipile et alijs apostematibus multum ignitis. Et
qñ idem miscetur cum pane vñ scabiei plerosae. Et qñ fit na
stale vel pessarium cum succo solatri et plantaginis et puluere bo
li armeni confert cursui humiditatum matris. Et cum
succo solatri et succo stolorpedie cum zucro fit siropus cum
clarificatione cui addendo reubarbarum et maxime profert
opilationi splenis et epatis. Vel quod melius est. R. suc
ci solatri. 3. iij. reubarbari. 3. j. spice. 3. s. zucri. 3. s. te
renda terantur et tepide admistrentur. Et 3 calida aposte
mata stomachi vel epatis vel intestinoꝝ profert succus so
latri cum aqua ordei et multum approbat. Idem vñ 3 calefac
tionem epatis pedibus panni intincta in succo eius sepe ap
plicata regioni epatis prodest. Idem fiat 3 colicam et
podagram vel ipsa herba trita cum oleo vel aqua rosarum desu
per ponatur. Contra calida apostemata in principio con
fert solatrum cum aceto contritum pro reprecussione. Et so
latrum raro pro alimento sumitur: sed ut medicina gratia
infrigidationis. Pandec. Serapio .



Spinachia

Spinagie

Spinachia est frigida et hūida in fine pāmi gradus
 Lenire hōz ventrē et p̄fert dolorē pectoris et pulmonis et
 doloribus qui fiūt a colera et sanguie. Et nutrimentū
 eorū est melius nutrimento attritiōis. Et est operatio
 Spinachie prope operatiōem attritiōis. Et in ipsis ē
 tus absterfua lauatiua et vincūt colerā. Et comedūt
 in oleribus vel bulliātur cum carnibus recentibus Lō

ferūt etiā colicibus corā vicio sanguis: z ē lenitiua ven-
tris. Et fortasse restigūt stercus a iure eoy ergo aufe-
rātur spinachie a iure suo z si comedātur pferūt ē heli-
tui z pectori z pulmōi calido. Itē spinachia ingredit
optimū genus olerū tpe p̄stipatōis ventris qđ notan-
ter pōt sumi tempore estatis z fit isto mō. Recipiātur
spinachie z bletes z atriplex z lactuce borago q̄ omnia
buliātur maxie in iure carniū recētū z multū pferunt
ad p̄dca accidētia. Sed vbi ē maior intētio infri-
gationis in corpore exuberanter calido possunt addi por-
tulace. Et vbi est maior intētio lubricatōis p̄cipue
i corpore multū p̄stipato ex calore addatur mercurialis
cum vuispassulis. In hieme vero pferūt olera scā ex
nasturcio aq̄tico petrosilino z vitica minorī z seniculo
z spinachia quod omni tēpore pōt sumi. Et nūq̄ ex-
pedit corpori tēperato q̄ herbe crude sumantur exceptis
lactuicis z portulacis z boragine ip̄ibus feruidis ad cō-
pescēdū sanguinis feruorē z estuatōem in stomacho et
epate. Et vsus frequēs olerū nō p̄fert vt p̄z p̄ auroym
quito colliget: omnia olera generant melancoliā dēp-
ta lactuca z boragine.



Siler mōtanū Voilt cōmūn

Siler mōtanū. i. filiclos ca. z sic. i. fine secūdi scōm pā
 dec. z auic. Virtūē hz iādēdi z dissoluēdi hūores flētū
 eos fiscosos z pgelatos: z ppter hō apertit vīas oēs z cā
 nales opilatōes z puocat vānā z mēstrua z pferit asma
 ti z oib⁹ egūdib⁹ flētū q. z se. filēis mōtāi pōit i medi
 cis. Virtūē hz diureticā. vinū decoctōis seīs ei⁹ pferit 3

stranguiriā z diffuriā z ꝑ opilatōem splenis z epatis
renū z vesice. Et puluis semis fileos cū ficibus ficis
mixtus ꝑfert ad idē. Sumigatio etiā scā cū herba file
ris mōtani z abrotano mēstrua puocat z vꝫ ꝑ stran
guiriā z diffuriā ipse herbe in vino cocte pectini empla
strata stranguiriā soluit. Et vinū decoctōis fileris mō
tani z radiis yreos ꝑfert in asmate z epileſia. Et scā
pio auctoritate dialcoſid. Virtus eius ē calefactia scꝫ
radiis eius z seīs. Et qñ sumitur vinum decoctōis
eius prouocat vīnam. z coartatōi anhelitus cōfert et
suffocationi matricis z in prouocando menstruū ex
pellit serum. Et idem etiā ꝑfert tussi antique z debili
tati digestōis z torſionibus ventris z debilitati epatis
Et quādo sumitur ex semine eius aut radice eius in vi
no z pipere preseruat z defendit hominē a frigore aeris
Et propter hoc confert innerantibus in hyeme. Et qñ
hoīes z alia aialia de hac plāta comedūt tpe coitus eo
rum ꝑfert eis statim ad pregnādū. Pandec. z Serap.
Auicēna. vinum decoctōis radiis eius z se. ꝑfert i do
lore torſi. Et aqꝫ decoctōis eius z robꝫ valet in soda. id
est in dolore capitis :

Exro

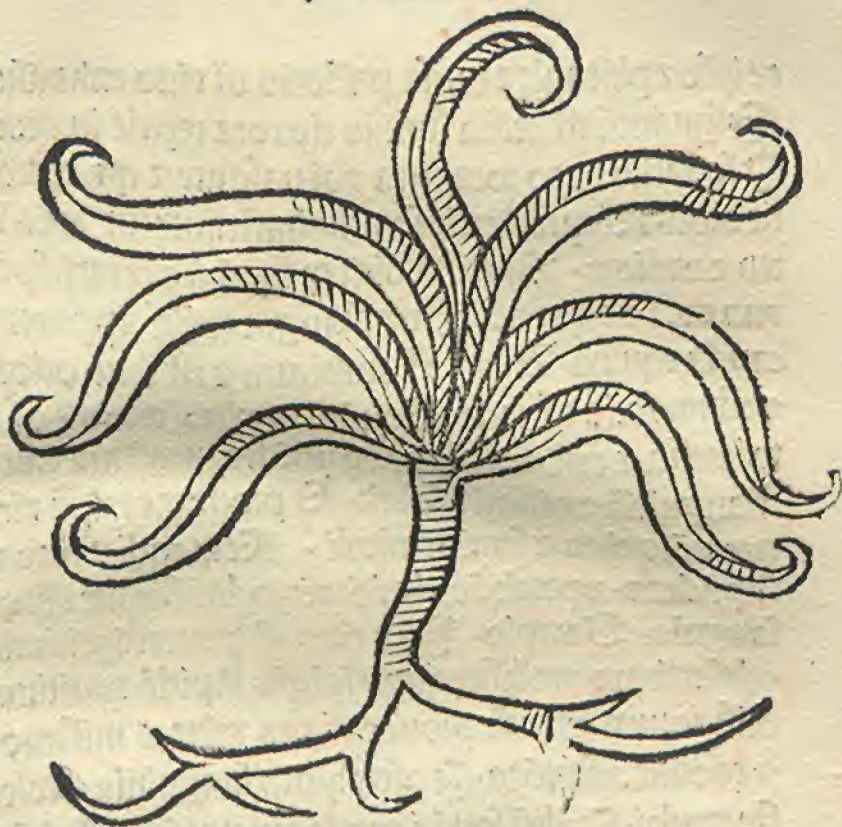


Sinapis

mostaert zaet

Sinapis est cali. z sic. in q̄rto g̃du. Et eius duplex ē
species: vna est cuius semina exterius sunt sub nigra i
terius vero alba. Alia cuius semina interius z exterius
sunt alba: z h̄nt vnā virtutē sed p̄ma spēs ē acutior se
cunda. Et est eligendum illud quod no ē nimis ficu
z nec extenuatum z sit granū grossum z si frāgitur ē al
bū. Virtus folioꝝ ē vlceraia propter hoc pūgit mul

tum qñ teritur z miscetur cū radice enule puluerisate et
dimittatur per horā z p̄fert s̄tiatice vlceroſe. Et qñ miſ
cetur cū oleo lauri z inde linitur ſcabies vlceroſa ſanat
eā. Et idē confert dolori ſplenis z aufert etiā maculas
vnguū. Et qñ radix eius ſuppenditur collo patiētiuz
dolorē dentiū prodeſt. Et h̄z etiā ſnūtē attrahēdi z cō
ſumendi ſuperfluitates cerebri qñ maſticator vel fiat gar
garismus cū puluē eius z p̄iretri z zīdiberis ana pon
dere cū melle roſarū z aq̄ plātagis miſcēdo. Idē con
fert apoſtēati oris z in caſu vnuile Et qñ fit ex ſeie ſina
pis z vitello oui z parū ſalis vngētum valet ad ſcro
fulas. Et puluis eius mixtus cū zīdiberis narib⁹ ap
poſitus cauſat ſternutatōem z v̄z in epilētia z litargia
quia excitat eos ad talia patiētes Et etiā qñ fit ēplaſtz
ex eo z ſeie rute z eius oleo cōfert in litargia capiti ap
plicādo pilis prius abraſis. Et ſemē ſinapis cū ſuc
co abrotani mixtus v̄z ad alopiā z ad dolores ātiq̄s
ſc̄z ſplenis z ſtiatice paſſiōis quia trahit materiā ad ex
teriora z conſumit eā. Et qñ miſcetur eius ſemē cū ce
ruſa z melle z aq̄ diſſolutōis furfuris tritici mūdicat
faciei maculas. Et ſemē eius coctū cū aceto v̄z ad ſca
biem vlceratam. Et aqua decoctōis eius v̄z febribus
p̄ioſicis ſiue interpellatis. Pandecta Auicenna 2c.



Squinantum

hemel gras

Squinantū dicitur palea cameloz qꝛ cameli eā herbā co
medūt cali. ⁊ sic. i scōo Pādec. ⁊ auic. In arabia repe
ritur. Eligēdū ē subalbidū: ⁊ qđ duꝝ existit circa stipi
tē abiciat. Virtutē hꝝ purgādi flegma pꝛicipaliter nō
qđ p se ponitur sed cū purgātibus flegma vt polipodio
esula zc. In ipsa ē stipticitas quare p̄fert in fluxu san
guis intestioꝝ ⁊ renū. Et qñ bibit vinū decoctōis eiꝰ
cū polipodio ⁊ succo sumi terre cū zūcro miscēdo p̄fert
in ydropisi de frīgida cā Et vinū decoctōis eius cū pi
pre valet in spasmo ⁊ dolore lacertorum. Cōfert etiā
in dolore manūis vīdo eius nimie lubicationis fiat

ex ipso et platagie et bursa pastoris cum vino euacuisima
Et signatum est herba similis cipro: et reperit in pratis
Et fortassis ex eo tota terra ubi nascitur et quando desiccata
fit alba. Et quod ex ipso administratur sunt folia flores
et radices. Auicenna dicit quod signatum est duarum specierum
una earum est que non habet fructum nigrum sed apparet ut
cauda equina. Aliud est arabicum et est boni odoris
et est maioris efficacie. Signatum in vino decoctum cum ar
thimisia et cathaplasmatum pudendis menstrua educit
stranguiniam et dissuriam soluit. Et prouocat urinam vinum
decoctiois eius et semis feniculi. Et in radice eius est
stipticitas. propter hanc stipticitatem administratur in fluxu
sanguinis. Serapio. Flos eius est paucis stipticitatis
causticius mollicatius fragilis lapideus aperitiuus
officiorum venarum: prouocatiuus urine et mestrui
et resoluit inflaciones. Et prouocat sputum sanguinis et dolori
stomachi. Et oleum signatum prodest in paritu. Auicenna
signatum est stipticum: quapropter confert eius flos
fluxui sanguinis vndeque fit. **¶ Adecta.**



Serpentaria

serpentine

Serpentaria. i. draguntea maior calida z sic. Herba est cuius radix vsui medicine. Excessus eius nō determinatur ab autoribus. Platearius: sed pādec. auctoritate serapiōis. c. de luff. i. draguntee dicit qđ draguntea est maior z minor. Maior ē qđ vocatur serpentaria quia habet vestigia in modum serpentis. vel quia venenum serpentis fugat. Sed minor est illa que vocatur aaron. z est illa que habet folia plana. Pandecta etiā auctoritate Galieni. vi. simpliciu capitulo de serpenta

123
ria: substantia radices eius subtilior est substantia radices
aaron et in sapore eius est acuitas et amaritudo et stipti-
citas pauca. et est calida. et sic. in primo Virtute habet dissoluere
di et mundificandi. Succus eius mixtus cum aqua rosae et cum
parum cerule et in sole repetitur et inde facies perungatur ip-
sam enim claritatem reddit et panem eius deponit. Et prodest
fistule pulvis radices eius perficiatur cum sapone et fistule
imponatur foramen eius dilatat intantum quod os fractum
seu putrefactum extrahi possit Item confert etiam ad can-
crum isto modo. Pulveris serpentarie duas partes et tertiam
partem calidis viue mesceantur cum parum vini vel aceti in mo-
dum paste in testa super carbone efficeatur et pulvis inde
factus cancro supponatur: cancerum corrodit mundificat et cu-
rat. Ad apostema maturandum et rupendum et ad menstrua pro-
uocandum folia viridia cum oleo cocta cathaplasma super
apostema et suppositoium inde factum prouocat menstrua
Serpentina habet quod aliquid simile aaron tamen in folijs quam in
radice: sed acius est eo et amarius ideo magis calefacti-
uum. Et radix eius expurgat viscera omnia grossos humores
et fiscosos subtiliat: ideo vinum decoctionis eius et stolo-
pe dicitur mundificat et aperit opilationes splenis et epatis et re-
nū quia subtiliat humores grossos. Pādec. Sed alexan-
der de virtutibus herbarum dicit: serpentaria cum trifolio in
humata generat serpentes rufes et virides de quibus si
fiat pulvis et ponatur in lampade ardente videbitur
copia serpentum. etc.



Satirion

hasen cullen

Satirion. i. testiculus vulpis est calidus et hūidus i
 primo. habet folia filia folijs lilij albi et etiā in floribus
 puenit: et quod de ipsa administratur ē radix q̄ dulcis ē
 Et i hūiditate eius ē inflatō supflua grā c^o iārat ad libi
 dinē. Et vinū decoctōis radicis eius iārat ad libidīnē
 Et radix ei⁹ elixata cū carnibus recētib⁹ lassata magis
 puenit ad carnis libidīnē. Et dialcori. dicit ca. orchis. i.

satiron qđ si vir comedat maiorē prē radīcis satirionis
generat masculos: z si miorē prē generat feiaz. Et mu
liēres priū ytalie dāt eā radicē tritā cū la de capno ad i
citādū libidinē. Virtus etiā radīcis eius ē qđ resoluit
apostēata inflata qñ ponitur super ea decoctio radīcis
cum oleo. Et eius succis cū melle rob. mūdificat vlcē
ra sordida z apostēata frau dulēta putrida curat z eri
sipilā que ē defecatio cutis vido sanguis colerici. Et i
ipsa est stipticitas: ideo retinet parū ventrē qñ bibitur
precipue: alia eius species que simili mō apparet. sed
illa species habet florē purpureū. z illa species trita cū
sale aperit emoroidas. Et qñ administratur sicca pibet
dilatatiōem vlcetum z abscondit putredinem eorū z cu
rat vlcera fraudulenta que sūt in ore. Sed est alia spe
cies satirionis que vocatur palma dōristi cuius folia
sunt similia folijs prime species satirionis sed sunt gra
diora cū nigris maculis que venenis resistit quā si qđ
penes se habuerit a maleficijs z venenis securus erit.
Pandecta. Et illa spēs est calī. z sic. in secūdo: z est ei
proprietas mūdificādi cutē z pferit mēbris neruosis.
Pandec. auctoritate Aliuicēne.

Exxie



Sricados citrinū Mottēcruir

Sricados citrinū est absinthēū marīnum calefacit in
secūdo gradu ⁊ deficcāt in tercio hñs minutū semē filē
semieherbe que dicitur abrotanū: ⁊ ē plēa semīne: et h3
folia stricta ⁊ nō ē ita amara sicut absinthēū: ⁊ h3 odo
rē graue: ⁊ nō ē tāte stīpīcītātis sicut absinthēū: s3 ⁊

eius est diuersa a virtute absinthii. Illa est mala stoma-
cho et occidit vermes in ventre plus q̃ absinthium quā
eo apponitur extra et q̃n recipitur ab intra. Et q̃n luit̃
cū melle interficit vermes et expellit eos cū laxatōe leni
Et q̃n coquitur cū lenib⁹ et bibitur facit idē. Virtus eti-
am siccados animi est instisua resolutia ventositatum
Et eius animis cū oleo eius vel oleo amigdalio linunt̃ cō-
fert alopiā. Et ei⁹ oleū facit nasci barbā que tardatur
Et decoctio eius cū aceto p̃hibet herpestiomeū et carbū-
culos. Item ad obthalmiā valz vapor decoctiōis ei⁹
In aqua ros. et resoluit eā. Cōfert difficultatē abelitus
vinū decoctionis eius. Item decoctio eius et absinthii i
aq̃ et exhibeatur cū parū mellis extrahit vermes et as-
carides et interficit eas. Et vinū decoctionis eius cū ar-
thimelia et seie petrosilini puocat vrinā et mēstrua. Et
eius oleū p̃fert frigori rigorē febrilis pulsū manuum et pe-
dū ante horā rigoris inde vngēdo. Idem oleū p̃fert
pūcture scorpionis aut aliorū animalū venenosorū. Item
vinū decoctionis eius et draganti spiritualia calescit mē-
bra miscēdo cū panz zuci p̃pter eius amaritudinem.
Idem valet p̃ strāguriā et dissuriā et ad opilationē
splenis et epati addēdo stolopēdriā. Item cū infirmus
surgit ab infirmitate ad neruorū p̃fortationē valet aq̃
decoctionis eius et lauendule. . . .



Sarcocolla arabica Sarcocolla na

Sarcocolla arabica est calida et sic in tercio. Pado. Sed
 scdm iohā. mesue. ca. desica. arabico ē ca. i pmo et sic
 in scdo. Et ē cōpositū ex pñib⁹ terreis fri. dñtib⁹ ei stip
 ticitatē paucā et ex pñib⁹ igneis subtilibus a qbus in
 sūt ei acuitas et amaritudo s; acuitas plus ē sua ama
 ritudine. et amaritudo plus est stipiticitate ipsius. ppter
 qd ē subtilitatuū. solutuū. apertuū opilationū ab/

steriliū. et solutiū nature: et ē preseruariū phibēs
a putrefactione. Et est ex parte stipticitatis pauce cō
fortatim cordis et cerebrū et neruorum et viscerū. Et phibēdū
ē hūmilibus colerā in stomacho: turbat enim eam in/
ducens siti et vomitū et estuariōem laboriosam. Et etiā
colericis obest. Et ē ex debilitate soluentibus ppter quod
miscēdū est ei sal gēma aut mirabolani indi seu kebuli
magnificāt enim operationem eius. Et scicados ara
bicū solutiōe educit melācolia et flegma: mūdificat cere
brū et neruos et mēbra sensuū: et ppe in egritudinib⁹ ca
pitis. Effusio florum scicados arabici scz. 3. s. vel. 3. j. in
aq̄ casei cū puissassulis additis mirabolanis nigris et
kebulis. 3. ij. et stet infusione per noctem coletur et cola
ture addatur diasenicōis vel dia sene. 3. j. cassifistule. 3
ij. misce et fiat haustus pueniēs pro solutiōe hūorum vt
supra. Et fomentatio scā ex eo et maiorana et spicacel
tica cū aq̄ decoctōis eius: vel lotio capitis pferit egritu
dinibus frigidis capitis. Et oleū scicados arabici cō
fortat cerebrū et neruos et os calefcit et viuificat. Et eua
poratio decoctionis eius aperit opilatōes aurium. Et vi
num decoctōis eius et stolopendrie cū sqlla ē medicina
bona in opilatōe splenis et epatis et viscerū. Et est seda
tiū doloris lacertorum et neruorum et iūcturarū scdm oēm
modū administratōis. Mesue Serapio.

**Spargus****Spargen**

Spargus calide et sicce cōplexiōis habet virtutē ap-
 titiua opilatōnū splenis et epat̃ z renū. et habz etiā vir-
 tutē absterfuā. Et pprie semē eius et radix. Et quā-
 do decoquit̃ radix eius z bibitur decoctio spūs cōfert
 strāguīnē z ictericē z stiatice passionibus in vino deco-
 quēdo. Et qñ ex decoctiōe eius cū addito pīetro fit
 mixtio z inde abluat̃ os p̃fert p̃ dolorē dentū Et qñ elix

anur vna elixatōe seu ebullitōe ⁊ comeditur mollit vē /
trē ⁊ prouocat vrinā. ⁊ qñ cogitur in vino p̄dest deco /
ctio eius modū aialū venenosoz. Et semē eius quā /
do bibitur facit operatōes radicis. Et dicitur q̄ elixatu /
ra eius occidit canes. Et dicunt aliq̄ q̄ qñ cornua arie /
nim sepeliūtur in terra nascūtur inde spargi. Et p̄petas /
eius est remouere colozē lūboz q̄ fit a flegmate ⁊ ven /
tositate. Et etiā remouet colozē colice passiōis q̄ molli /
ficat ventrē. Et si hō vrit eo multū facit nauseā. Radix /
⁊ semē spargi sunt diuretica modicū nutritiōē hñtes ⁊
non bene digerūtur. Est etiā absterfue virtus nō ta /
men calefacit manifeste neq̄ infrigidat ideo tā renū q̄
epatis deopilatūus est spargus ⁊ magis semē ⁊ radi /
ces q̄ herba. Pandecta ⁊ Serapio. Et scōm platea /
nū spargus est calidus ⁊ hūis in tercio ⁊ semē ⁊ ra /
dix vsui medicīne competunt. Et extremitates spargo /
rum ante productōem semis cū carnibus elixate vel cū
sola aqua valent p̄ opilatōem splenis ⁊ epatis ⁊ con /
tra stranguiriā ⁊ dissuriā. Et similiter p̄ colozē stoma /
chi ⁊ intestinoy ⁊ p̄ yliacā passiōē. Itē vniuersaliter
aqua decoctōis seminis eius valet ad predcā. Et semē
eius per annum seruatur.



Sauina

lauel boem

Sauina calida z sic. i. tercio. solū folia medicie ppetūt.
 Vinū decoctōis eius valet p̄ dolorē stomachi z intesti
 norū z yliae passionis z p̄ strāguiriā. Et sauina coc
 ta cū semie aneti z folijs altee in vino z cathaplasma
 ta sup pectinē p̄ strāguiriā z dissuriā z idē prouocat
 rinā sedādo dolorē vesice. Est eni sauina diaforetica z
 diuretica fomētatio ex ea facta ex aq̄ decoctionis eius vel

vino valet ꝑ predcā scz puocādo vīnā z mēstrua: z se
cūdina educit decocta in oleo. Et ꝑ tenasimon ex frigi
da cā decoctio in vino z aceto cū taxobarbato miscen
do z fiat eukacīma id ē sessio sup talē decoctōem z mē
trū valebit ꝑponitur etiā saffina puluerisata cū sulphu
re z litargiro z succo lappacī acuti z parūz auxugie
porā z fiat inde vngētum ꝑ scabiē vlcerosam seu famo
sam. Vapor etiā decoctiōis sauinē z bethonice in vino
decoquēdo prodest aduersus reuma frigidūz ꝑ nates
sumēdo. ꝑdālecta. Itē vītis etiā eius dissoluit z dis
pergit putredinē vlcerū putredon malorū corodētūz
antiquorū Et succus eius cū melle mixtus mūdicat
vlcera melācolica sordida z aufert erisipilā. Et ꝑpter
causam sue subtilitatis prouocat mēstrua plus omni
aliā medicīna. Et eius vsus nimius facit migere sāguī
nem z interficit fetū viuēre z expellit mortuū. Serapio
Et folia eius ꝑnusa cū aceto prohibet z dilatatiōem vl
cerum corodentiū z sedat apostemata corrosiua Et aq
decoctiōis eius cū cerusa aufert liuorē cutis z aufert esca
ram factam ex igne .

**Semper uiua****Donde baer**

Semp uiua est herba sic dicta quia sep viridis frigi-
da est in tercio gradu cu siccate pauca. Et viridis est
multe efficacie et in medicis non ponitur exsiccata. Vir-
tute habet istrigidandi et alterandi cataplasmata cu ace-
to vel agresta mixta sup membra multu calefca et apos-
temata calida quia extinguit calorem extraneu et sedat
doloru factu ex causa calida cuiuslibz memri i principio
applicando gratia repulsiōis materie licz postmodum
absit in spissando materiā: Contra pustiōez aque vel
ignis fiat unguēu ex succo ei⁹ et oleo ros. et parū cere.
sed nō debet poni in tribus p̄mis diebus sed calida po-
nātur ut fumositate fiat euaporatio. vnde p̄us iunga-
mus sapone et similib⁹. post terciū vero diē iungimus

ungento vt supra ad liniendum. Item succus semp
vive vel eius aq̃ confert fluxui sanguis nariū ungedo
frōtē tūmpara ⁊ guttur ⁊ epar mīscēdo parū sandali
rubei Et experimento hētur q̃ multū valet notāter flux
ui nariū proueniēti ex ebullitōe sanguinis in iuuenib⁹
ex epate calefacto. Et sunt due spēs sc̃z maior q̃ vt plu
rimū nascitur in locis edificatis ex lateribus. Quidaz
faciūt eā nasci in domibus suis super tectū. Sed mior
sc̃z vermicularis nascitur in muris ⁊ in locis petrosis ⁊
substantia eius est aquosa ⁊ sapor eius stipticus. Lō /
fert etiā succus eius erisipule ⁊ apostēatibus multū ca
lidis que dilatantur in corpore. Itē semper viua cocta
cum radice plantaginiis posita sup̃ podagrā p̃fert ⁊ se
dat dolorem eius. Itē succus cū aceto p̃fert in plaga
sancti anthoni. Serapio .

Exxiii



Squilla

Squille

Squilla ē calida ⁊ sic in tercio. ⁊ dicitur cepa muris q̃ mur-
res interficiat. Est enī p̃posita ex p̃tibus igneis in sup̃ficie
dātibus ei acuitatis vehemētiā ⁊ ex p̃tibus terreis ad-
ustis dātibus ei amaritudinē ⁊ ex p̃tibus aeris dātibus
ei de dulcedie aliqd. Est enī istiusua ⁊ vlcera tū adustia
resolutia materierū attractia ad exteriora: subtiliatia p̃-
tū grossay ⁊ viscosay a putredie p̃seruatia. ⁊ reificat
cū assatōe. ⁊ p̃parat cū acetori matēias g̃ssas submersas
facile potēit expellē. ⁊ meli⁹ ē q̃ cepa sq̃lle coquantur et

postea administretur et sic minuetur fortitudo et acuitas
sue virtutis: et assata h3 multa et maxima iuuamenta
Et assatur inter purnas vel inuoluatur pasta vel luto in
furno donec coquitur: deinde extrahatur. Et acetum squallit
cum sic fit cepa quille sandatur in laminas et cum filo separati
m affigantur et ficcantur in umbra. xl. diebus: postea sum
matur quantitas unius manipuli et ponatur in vase vi
miato et picciatur desuper acetum fortissimum et ponatur in so
le. xl. diebus. Et cum aceto squallitico fit ablutio oris et re
stringit gingiuas laxas et confirmat dentes commotos et
aufert putredinem oris. Et elixatura squille preparata
cum melle in potu administrata fortificat tracheam arteriam
et clarificat vocem et uffert ad debilitatem stomachi et ad
maliciam digestionis et opilaciones eius et ad melancoliam
et appoplexiam et epilepsiam et fragit lapidem vesice et confert
suffocationi matris et apostematibus splenis et ad stiat
cam et meliorat colorem et acuit visum: et eius succus pro
idatur ad aurem et perfert grauitati auditus. Et unum
saliter valet omnibus egritudinibus corporis: preterquam
placibus intrinsicis. et confert in ydropisi et ycteride et
stranguine et paralisi. Auicenna. Dodec. Scapio.



Sambucus

Ulier

Sambucus est calidus ⁊ ficus in tercio gra. Est qđ
dam diurencum. i. aperitiuū ⁊ diaforeticū id est sudo/
ris prouocatiuū: Folia sambuci hūida nō ficca: qñ cō
tusa cū aceto ⁊ sale ponuntur super emperiginem. i. ma
lā spēm scabiei ⁊ pānū faciei multū p̄fert ⁊ resoluit oēs

supfluitatē aut. Idē aqua decoctiōis eius cū ceruſa .
Et odor floꝝ ſambuci iduāt ſodā . i . dolozē capitis il
lis q ſūt calide pplexiōis z ſi tales odorēt nīmū de eo
incurrūt fluxū ſanguinis nariū . Et vinū decoctiōis ei⁹
et lauedule cōfert in catarro et hoibus habūdātib⁹
fleḡte ſalſo et ſenibus frigide pplexiōis . Et cōfert dolo
rib⁹ q ſiūt ex flegmate viſcoſo . Folia vel flores ſam
buci et folia altee cū vino cocta z ēplaſtrata pdeſt . Et
oleū floꝝ ſambuci cōfert egritudibus frigidis in neruis
Et odor eius licz cauſet dolozē capitis verūptamē cū ſi
ſoluit ſedā factā a flegmate qñ odorat . Et facit poſſi
dē rubedinē in facie multitudo odoranti eius . Et fo
lia eius qñ coquūtur cū alijs oleribus laxat flegma .
Similiter ſumitates ramoꝝ elixe z pmeſte faciūt . Ita
dix vxo eius p ſe l cū radice ebuli i vino cocta et datur
pdropiſis miro mō pfert . Et qñ coquit in aqua cum
arctōmeſia et fiat eucadiſma in quo ſedet mulier laxat
duridē matricis z dilatāt oriſiciū eius z mūdificat eā
z ſecūdina expellit . Et ē bonū pbuſtiōi ignis z mor
ſui canis ſuccus eius . Et ſuccus eius denigrat capil
los z cōgluīnat plera cōcava z fiſtulas . Et ex ſucco
eius et ſepo irano addito ſucco altee cōfert podagre .
Et ſuccus eius immiſſus auri ſedat tinnitū eius z occi
dit Ames in eis . Serapio . Auicenna . Pandecta . . .



Salix

Uvilghe

Salix ē fr. ⁊ sic. pplexiōis in pmo. Vir⁹ folioꝝ ⁊ cor
ticū et fructoꝝ salicis ⁊ succi eius ē stiptica. Et qñ bibūt
folia eius cū vīo ⁊ pipē pferūt celice passiōi. Et qñ sūt
aq̃ decoctiōis eius phibz ip̃gnōez. Et aqua decoctio
nis fructus eius pferit sputo sanguis qñ bibūt. Et cor
tex eius similiter facit hoc. Et decoctio eius administra
ta super pedes podagricorum confert eis multum.

Idē mūdificat surfures capitis lixiuū inde factū. Et
aq̄ seu hūiditas repta itra coricē abstergit oculū z au
fert tenebrofitatem eius. Item succus salicis glutiat
vulnera recētia. z succus eius p̄fert fluxui sanguinis.
Item cinis salicis scz corticis eius est exsiccatuus m̄
tū in oibus in q̄bus medicus idiget exsiccatōe. Itēz
succus eius cum aqua plantaginis multū cōfert i dī
finteria. Et succus folioz salicis cum aceto remouet ve
rucas z nodos z pustulas in corpore genitas. Item
succus eius confert in dēlori auris. Et virtus fructus
z folioz eius est stiptica sine punctōe: z desiccatur exsic
catione occulta. Et ex aqua decoctōis folioz salicis et
corticis eius z plantaginis cum bolo armeno fit distere
illi qui egerit sanguinem. Et succus eius mittitur i au
res ex q̄bus emittitur sanies. Et succus eius cōglutiat
z consolidat vlcera magna. Et operatio in his rebus
est fortior qm̄ bibitur cū vino stiptico nigro. Et qm̄ ex
folijs recentibus eius solis fit emplastrū cōfert fluxui
sanguinis vndeāq̄ exeat Et succus folioz eius cum
aqua endiuie cum parū zuci albi v̄z p̄ calozē febrilem
in potu exhibitus. Item aqua eius valet p̄ vtericidaz
z opilatōem epatis. Itē folia eius in cubili sp̄sa fe
bricitantes refrigerant. Auicenna Serapio.

Exerpii



Saxifraga

Steenbze

Saxifraga calida est ⁊ sic in tercio: sic dicitur qz saxū
frāgit. Virtutē hz diureticā ⁊ dissolutiuā: lapidē frāgit
in renibus ⁊ vesica. Et etiā ꝑ strāguiniā ⁊ dissuriā et
viciū lapidis. Linū decoctōis saxifrage ⁊ semis fenicu
li petrosilini misij solis cōfert multū talib⁹ discrasijs iā

dictis. Idē v3 ꝑ colicā z yliacā passiōes. Et puluis
saxifrage in ouo sorbili exhibitus v3 ad idē. Vel de
sequēs potus q maioris ē efficacē aduersus pdcās di
scrasias. R. saxifrage scabiose cathapudē añ. m. j. flo
rū boraginīs: violarū ruarū passularū añ. 3. s. seminū
feniculi petrosilini apij milij solis anisi ligricie añ. 3. ij.
omnia pūdātur z buliātur in duabus lb. aq fontalis
ad ꝑsumptionem tercie partis z colatū dulcoretur cū
sufficiēti zūcro albo z fiat potus mane z sero sumēdus
pro qualibet vice in quātitate mediij apli tepide sumē
do: quo potu cōsumpto sequēs euformatū exhibeatur
citra mediū noctis. R. benedictę laxatiue diafenicōis.
añ. 3. ij. cassie extracte. 3. s. misce cū decoctōe ꝑi z fiat
haustus: postea sumatur electuariū ducis vel diacūmi
num pro ꝑfortatis Et super itestina dolorosa vngatur
vngentum dialtee z miro mō ꝑferre h3. Itē vinū de
coctōis saxifrage z florū tamariscī confert multū adu
sus opilatōem splēis z epatis Itē vinū decoctōis sax
ifrage z radicis feniculi z esule necnō hermodattuli añ
3. ij. post coletur z de tali colatura mīxta cū parū zūci
detur patiēti in mane stomacho ieiuno existente z ꝑfert
aduersus ydropisum ex frigida causa .

Exeroli



Scolopendria

Herst rōghe

Scolopendria calida est i pmo z sic i secūdo g. Virtū
h3 mādēdi z resoluēdi duriciē splenis. Et scolopendria
stipticitate cū amaritudie pūcipat: q̄propter pfert splēi
bibita cū aceto. Vel vinū decoctōis eius cōfert ad idē
addito tamarisco de q̄ poterit q̄dragita diebus resol
uit z extenuat splenē. Et h3 herba crescit in muris z fōi
bus z locis petrosis. Et folia scolopēdiæ cū folijs altee
in vino cocta z cathaplasmata sup splenē z pfert debili
tati ei⁹. Et vinū decoctōis scolopēdiæ z petrosilini pfert
distillat oī p̄rie. z vinū decoctōis ei⁹ cū mēta pfert singl

tui. Et vinū decoctōis eius cum endiuia prodest ycte-
ricie. Et vinū decoctōis eius et saxifrage bibinū frāgit
lapidē vñice et renū. Et putāt qdā qd ipsa phibet ipre-
gnationē si suspenditur sola ad collū mulieris. Et ori-
mel factū ex melle et aceto decoctōis stolopendrie mag-
nifice p̄fert opilatōi splenis et yctericie et singultui. Et
hecherba nascitur in muris edificiorū et in petris. et nō
h̄z stipitē neqz florē neqz semē. Et folia eius sunt sicut
folia polipodij et pars eius inferior est q̄si rubea. et p̄s
superior viridis. Et substātia eius ē subtilis. Et virtus
eius p̄ma est calida. et secūda virtus ē que incidit et re-
soluit. et terciā virtus est que frāgit lapidē et resoluit du-
riticie splenis. Et ex puluere stolopendrie et puluere tama-
risā eiusdē ponderis scz. 3. j. et cinamomi. 3. s. et pulue-
ris sene. 3. j. mutuo misceātur cū duabus vñcijs zu-
ci albi in modum tragee et vtatur in abis p̄fert ad sin-
gula p̄dictā. Auicēna. Serapio Pandecta. *



Scabiosa

Haes oren

Scabiosa calida est et sic in scdo g. Az scabiē. Succus eius cū sulfure et litargiro et oleo lauri fit unguentū scabiē. Et unguentū addito puluere abrotani p̄fert alopicie. Et succus eius lūbricos necat et eo magis quando cū succo absinthii et parū mellis miscetur et potui exhibeatur. Vel fiat cathaplasma super ventres ex folijs decoctōis eius et abrotani et absinthii cū melle et aceto

miscēdo. Et decoctio totius herbe in vino p̄fert ad emo-
roidas p̄strigēdas. Vicitur q̄ sanctus urbanus ad
petitōem cuiusdā sororis sue anhelantis super scabiose
tutes qm̄ ip̄e p̄tinue p̄tebatur misit sibi sup̄ petitione
infra scriptos vsus. Urbanus pro se nescit p̄ciū sca-
biose. Illā purgat pectus quod cōp̄mit egra senectus
Lenit pulmonē purgat laterū regionē. Apostēa fran-
git si locū bibita tangit. Tribus vincta foris antracē
liberat hōis. Ex illo hētur q̄ scabiosa est herba mag-
ne virtutis quia cōfert pectori vicio flegmatis ibidē pec-
catis p̄cipue senibus confert in pectore discrasia.
Similiter ei⁹ succus cū ligricia lenit pulmonē ⁊ dolo-
rem laterū sedat. Et aq̄ decoctōis eius ⁊ betonice cum
parū zuci bibita apostēa dissoluit. Et similiter empla-
strata scabiosa cum plantagine in aceto ⁊ aq̄ rosarū
decocta super antracē aut alia apostēata ignita appli-
cata liberat patiētē ad aliquas horas a tali discrasia.
Item balneū decoctōis scabiose ⁊ taxibarbatū sup̄ ta-
les herbas sedēdo cōfert ad exitum ani ⁊ ad strigēdū
emoroidas. Mandata Platearius. ⁊c.

Exl



Salvia

salvia

Salvia ē calide ⁊ sic. pplexōis. Succus salviae ⁊ succus herbe paralisis cū oleo castorij v3 ad mēbra nervosa ⁊ v3 in paralisi vngēdo loca ⁊ mēbra paralytica. Ad idē pfert vinū decoctōis salviae ⁊ rois marini ⁊ herbe pālisis ppe slotel bloemē. ⁊ aq salviae v3 in tremore manuū. vñ lauet manus cū aq salviae. Itē succus salviae cōfert ad cōfortandū gīngivas os inde abluendo

cum parū mellis rosati miscēdo. Et salvia in cibis cōe
sta p̄fortat stomachū. Et vinū decoctōis saluie z p̄ro
filini aperit viā vinarū. Et caput purgiū factū ex suc
co saluie cui misceat p̄icetū istud maxie educit flegma
de capite. Decoctio foliorū saluie z ramorū eius z arthi
mehe qñ bibitur puocat vrinā z mēstrua z expellit fe
rum. Et succus saluie p̄fert morsui venenoso. Et succ⁹
saluie denigrat capillos liniendo eos cū succo. Et con
fert apostematibus. Et abscondit fluxū sanguinis. Et
mundificat vlcera fraudulēta Et decoctio saluie in aq̄
cū parū mellis rosarum cū qua abluātur genitalia vi
rorū z mulierum sedat ipsorū mēbrorū pruritū. Virt⁹
saluie est diuretica. i. aperitiua mēstruis imperat: abor
sum facit: z sanguinem ex vulneribus fluētē strigit: sor
dida vulnera purgat. Vinū decoctōis eius p̄fert para
lyticis z cathaplasmatum super partem paraliticā Et
dicunt magi de salvia q̄ ipsa putrescā sub fimo genēa
tur auis quedā hñs caudā serpentinā z albā de cuius
cinere si ponatur in lampade apparet q̄ domus sit ple
na serpentibus. Pandec. Idē dicit albertus de virtuti
bus herbarum.



Spicanardi

Spicanardi

Spice tres sunt species: q̄dā est spicanardi q̄ etiā arōi
ca dicitur: et est calida in primo et sic in secūdo gradu.
et alia est spica romana et dicitur celtica. et est mōrana
hic intelligitur spicanardi: cuius substantia est p̄posita ex
tribus substantijs: vna earū ē v̄tius stipica et secunda
est acuta nō nimis: tertia tēdinat parū ad amaritudi-

23
nem. Et vinū decoctiōis spīce bibita vīnas mouet ⁊
mordicatōem stomachi sanat: ⁊ fluxū ventris fīcat et
caput confortat ⁊ confert epatī ⁊ orī stomachi. Et 8^o
spīcenardi est absterfīua auctoritate serapīōis: ⁊ cōfert
epatī ⁊ orī stomachi: ⁊ qñ bibīt ⁊ ponīt extra puocat
vīnā ⁊ defīcat hūiores q adueniūt ad intestīna ⁊ con
fert hūioribus q cōgregantur in capite ⁊ pectore. Et for
tior spērū spīce in hoc est indicā de qua nūc loqmur. Et
idē auctoritate dīascoī. Virtus spīce nardi est calida
⁊ fīca ⁊ prouocat vīnā: ⁊ ppter hō qñ bibītur stringit
ventrē. Et qñ sit ex ea nastale siue pessariū cū mūmīa et
parū olēi rosarū stringit menstrua ⁊ defīcat hūiditates
que currūt ad collū maricis. Et qñ bibītur cū aq̄ frī
gida sedat hincopim ⁊ confert cordiace passiōi ⁊ in
flāmatōibus epatis ⁊ ycterīe ⁊ egritudinibus renū.
Et qñ decoquitur in aq̄ ⁊ sedet in ea mulier confert apo
stematibus calidis que sūt in manīce. Et confert talī
spīca casui capilloꝝ ⁊ palpebrarū propter eius stiptici
tatem ⁊ facit ipsos pilos nascī ⁊ confert medicis ocu
loꝝ scz puluis spīce cū puluē thūrie misceatur in aqua
ros ⁊ fiat coliriū. Cōtra debilitatē cerebri applicet spī
ca naribus. Et 3 sorditatem ex frigida cā v3 oleum de
spīca. Et vinū decoctiōis spīce cōfert cōtra opilationem
splenis ⁊ epatis. Et oleū de spīca optimū est paralītū
⁊ artēicis. Auicenna Serapio .



Spica celtica Roomsch spica

Spica celtica est spica romana q̄ nascit̄ in hūia. Est
calide ⁊ sic. cōplexōis Et ē plāta hñs folia lōga c⁹ co
lor vergit ad rubeclīnē. Et flos eius ē citrinus: ⁊ meli
or ex ea ē recēs boni odoris mltarū radicū: nō facile frā
gibilis: ⁊ qđ de ip̄a admiscrat̄ ē radix eius ⁊ stipites ⁊
flores: q̄ i eis ē boitas odoris Et ip̄a euellit̄ cū radici
bus ⁊ hūt ex ea fasciculi plene manus. ⁊ vinū decoctio
nis ei⁹ p̄uocat vinā. ⁊ cōfert multū stomacho qñ bi
bīt cū decoctōe absinthii. ⁊ aq̄ decoctōis ei⁹ cōfert aposte

manibus calidis epatis z ycterice z inflāmati stoma
chi. Et qñ bibitur cū vino cōfert apostēatibus splenis
z dolori ventris z vesice z renū. Et acetū decoctōis eius
p̄fert moribus venenosoz aialū. Et p̄petas eius ē q̄
retinet mēstrua superflua qñ sumitur in potu. Et scōm
diascoridē eius hñs ē diuretica z prodest iecoris mō
zi z ycteris p̄fert aqua decoctōis eius z absinthei. Et
spleni vesice z renibus medetur. Sed z moribus ve
nenatis cum vino data opitūatur. Et spica celtica in
greditur in confectōibus vngentorū calidoz. Et om
nes spēs spice cū bibuntur cum vino conferunt spleni
Omnes etiā spice puocāt vīnā. Et prohibēt oia apo
stemata matricis sedēdo in decoctōe earū. Et p̄ferunt
doloribus renū: z prohibent cursū materierū ad intes
tina. Et hñt p̄petatē in retinēdo fluxū superflūū matri
cis. Et spica celtica est calidior spice mōrana: z ē in vir
tute similis spice mōrane nisi quia prouocat p̄us vī
nam z p̄fert magis stomacho. Serapi ¶ Dandeta.



Serpillū **ōser** **mauouē** **bed** **stro**
 Serpillum calefacit ⁊ deficcat in tercio gradu. ⁊ dicit
 serpillū qz serpit super terrā. Et ē serpillū domesticū ⁊ ali
 ud siluestre. Domesticū ramos diffundit super terrā.
 siluestre in lōgū crescit. Serpillū puocat mēstrua ⁊ vri

111.3
nā qñ sūntur i potu. Et idē p̄fert tozhoib⁹ vētris z amī
tōibus musculoy z apostēatibus epatis calidis. Et ē
bonū p̄ noaumētū venenoy qñ bibitur. Et fit ēplastrū
supra modum aialiūvenenosoy Et qñ serpillū cogtur
cū aceto z parū olei rob⁹ z p̄citur super caput sedat so/
dā. i. dolorē capitis. z ē p̄ueniēs propriē litargie z fre
nesi. Et qñ sūntur acētū decoctōis eius in potu sedat vo
mitū sanguis Et vinū decoctōis eius in potu exhibitū
p̄fert p̄ hincopim⁹ z p̄ distillatōem vrine scz p̄ strāguiniā
z dissuriā. z p̄fert lapidi renū z vesice. Et ēplastrū ex
eo cū aceto factū v3 p̄ pūcturā apū. Et aperit opilatō/
nes viarum vrine. Et de eo bibitū tiorē epatis p̄p̄/
at. Itē emoptoicis mederi dicitur acētū decoctōis eius
datū. Pandecta Et auicēna dicit qd qñ pedes de ser
pillo pascūtur fāt emulgē sanguinē Et decoctio serpil
li cū radice preos cum iucto penidij dulcorata extrahit
hūiditates viscosas a pectore z pulmōe: z p̄fert cōtur/
batōi stomachi z nausēe: z puocat mēstrua z vrinam
foriter: quia virtus eius est subtilitaria z resolutia z a
peritiua quia aperit opilatōes nariū. Et folia z flores
medicīne cōpetunt que in vlla calefā in sacculo posita
z capiti exhibito valet p̄ frigidū reuma. Et vinū deco
ctōis eius cū succo ligriāe v3 p̄ tussim. Et vinū decoc
tōis eius cum aniso valet p̄ dolorē stomachi ex vento
sitate. Platanius Pandecta Serapio .

Exliiii



Taxus barbatus

Uolle

Taxus barbatus est fr. z sic. plexoris. Et duo sunt eius genēa. s. mascul⁹ z feia. vna ē mascul⁹ z ē alba: z alia feia ē nig. Masculus at hz folia ob lōga z angusta z hastā tenuē z semē tenue. Feia vero hz folia cauliculo similia: sed asperiora z latiora z hastā lōgā vni⁹ cubiti albam z asperam flores virides z albos z semen nigrum. Radix est dura grossitudinem pollicis

hñs z nascitur in cāpis. Itē radices oīs generis sūt
stiptice fluxū ventris cū vino strigit. Elixatura earū
bibita p̄ssatōes z dolores laterū tollit: tussim minigat
Vinū decoctōis eius cū succo ligriāe miscēdo. Et dolo
rē dentiū compescit succus eius cū pīetro os inde ablu
endo vel gargarisando. Et folia eius cocta in aq̄ z ca
thaplasmata super durides z tumores oculorū p̄ferūt
Et maligna vulnera succus eius melle z vino mixt⁹
ad sanitatē pducit. Aceto vero mixto vulneribus recē
tibus singulare p̄fidiū ē. Et succus taxibarbari pun
ctum scorpionis minigat. Et folia p̄rita cū aceto p̄bu
stioni opitulātur. Radix fluxibiles passiones iuuat.
Quidā gargarisant radicis decoctōem cū aceto z pīe
tro addito ad dentiū dolorē. Folia vero diaforetice sūt
z cū decoquātur cū calamēto in vino z cathaplas
mentur super stomachū. Decoctio etiā floz taxibarba
ri capillos purificat. Fomentatio etiā scā ex vino deco
ctōis eius valet p̄ emoroidas fluētes. Ad idem valet
si anus ex vino decoctōis eius tergatur post affellatio
nem. Valet etiā ad tenasmonē euhasima ex aq̄ deco
ctōis eius z arthimēsie. Pandec. Plac.



Tormētil

Tormētil

Tormētil est herba similis pentastiloni. nisi quia h3
septē folia vtraque pilosa. Cui⁹ radix rubea et tortuo
sa filis galāge s3 nō hab3 acumen. flos eius rubeus.
Et ipa iudicatur frigida et sicca in tercio. Et h3 virtu
te⁹ solidādi et cōfortādi cōceptū. Puluis eius cū pul
uere yreos super vulnera spersa cōsolidat ea. Et vinū de
coctōis radīcis tormētille et spīce bibitū multū facit ad

conceptionem Et filix fomētatio scā ex folijs tormētille
z mellisse z raxibarbati in vino ad sex vel septē dies de
super sedendo notanter post purgatōem p̄fert ad p̄cep
tōem Et valet ad suriā z dissuriā cū vino decoctōis ei⁹
Ad constringendū mēstrua fiat fomētū ex aq̄ pluuiā
li decoctōis pulueris eius. Vel ex duabus partibus
tormētille z vna parte spice cū melle miscēdo z sup̄ vē
trem vngatur iuuat ad p̄ceptōem. Et puluis tormētīl
le z puluis spice z liniature cornu ceruini cū parū zu
cū albi in modū tragee in vino datus multū p̄fert ad
conceptōem. Item puluis tormentille cum albumie
oui decoquatur super tegulā z detur patienti confert p̄
vomitū ex debilitate stomachi. Et tormētilla v̄z p̄ tene
brofitatē oculorū coq̄tur in vino z cū thutia in lapide
calaminari trita z colatum exhibeatur. Idē v̄z ad li
potomiā z in obtalmia z rubore oculorū. Et aq̄ tormē
tille v̄z ad idē. Item puluis eius v̄z ad cācrū z p̄ venenū
animale aut pestilenciāle ab intra sumptus cū aq̄ ace
tose. Pandecta.

Exloī



Viola

violettē

Viola frigida est et hūida in pmo. De floribus violarū fit siropus: et zucrū violarū et oleū violarū. Et siropus violarū fit sic: floēs violarū coquāt i aq̃ et ex colatūa et zucro fit siropus: vel ex succo florū violarū et zucro fit sirop⁹ violarū. vel floēs violarū dīmittāt i aq̃ tepida p noctē ex e⁹ colatūa et zucro fit siropus violarū. Et ex violarū succo et zucro melior fit siropus. vt oleū

violarum fit per decoctionem floy violarū in oleo oliue :
z eius colatura dicitur oleū violarū. Et iunctio olei vi
olarū exterius scā super epar pfert ꝑ calefcōem epatis .
¶ Andio etiā scā super tēpora z frōtē dolorē capitis ex ca
lore scā remouet z somnū iducit. Siropus ergo vio
larū virtutē hꝫ liniēdi infrigidādi hūectādi : ideo vꝫ in
febribus acutis notāter in tertiāna p̄tinua seu interpel
lata Et zucū violarū fit eo mō q̄ fit zucū rosarū vꝫ pu
ta succus violarū misceat cū zucro albo. Vel folia flo
rū violarū minutim inscisa cū zucro albo mixta z soli p̄
sententur in vitro albo per xl. dies pro ipsius fermētacōe
¶ Itē viole p̄rite siue ipsa herba applicata super calidū
apostēa cōfert in p̄ncipio. Somētatio etiā facta ex de
coctione ipsius herbe violarie z super pedes z frōtē ap
plicata somnū inducit in acutis febribus . Flores vel
folia violarū cōesta cū boragine z lactuca cū carnibus
recentibus elixata cōferūt in afflictōe febali. Decoctio
etiā violarū bona est scabiei loco scabioso applicata.
Et odor floy violarum vel succus earū fronti illinitus
sedat sodam siue dolorē capitis ex cā calida. Et decoc
tio earū cū zucro penidij confert tussi calide z linīt pect⁹
z confert in pleuresi z peripulmonia . Et idē vꝫ inflati
oni stomachi. Et siropus violarū cōfert dolori renū
z prouocat v̄inam z soluēdo educit coleram . Auicē
na Platearius Serapio.

Exloii



Virga pastoris

harden

Virga pastoris eius virtus infrigidat et deficcet in principio tercii gradus. Et radix eius deficcet in secundo gradu. Et sunt due species scilicet masculus et feia. Succus eius mixtus cum litargiro curat scissuras ani et fistulas et emoroidas interiores. Et homines qui in capite huius plantae inveniuntur in curio ligati et collo suspensi dicuntur fe-

bre quartana penitus curat. Et virga pastor h3 virtute
ipcuriendi et icarnandi. et pferit inflammationi oris stomachi
qn appoinur extra pntia cu aq rosar. Et ide pferit apo
stemati qd erisipila appellat z apostematibus atiqs.
Et ide ipcurit z phibet hnores q fluunt ad mebra. Et e
ex melioribus medicis erisipile qn dilatatur z qn exte
ditur abulans de mebro ad mebru. Et cofert vlcenibus
alijs ad q fluunt hnoes. Et succus eius pglutinat vul
nera recetia cu suo sanguine. Et pferit vlcenibus auris. z
si est in ea sanies defecit ea. Et absindit fluxu mēstru
oz immoderatu sometatio fca ex virga pastor et ar
noglossa ptusis z mania applicatis. Et decoctio eius
cu bolo armeo in potu data curat vlcenatioez intestinoz
et spum sanguinis. Et sistit fluxu hnoez vntecūqz fluunt
cu succo plātagis miscēdo. Idē pferit fluxui sanguis a
tiq vicio colē. Et decoctio eius cu vio pferit distillationi
vrine qa puocat vrina puocatioe forti. Et qn idē bibi
tur in febris pntia an accessionē proximā p hora co
fert mltū. Idem valz in moribus venenosis. Et succus
eius pferit in fistula maridis. Pandecta Therapio.



Artica

Metel

Artica ⁊ semen eius sūt calida in principio tercij et sic.
In scōo. ⁊ semē ē minoris siccitatē q̃ ip̃a herba. Et ṽ-
tus ṽrtice est vlceraia attractia resolutiua et in virtute
adustia. Et in ip̃a etiā ē virtus aperitiua et absterfuiua
fortis. Artica cū rassano cocta et farina semis lini dis-
rūpit apostemata matuatiōi p̃p̃iā Et cinis p̃bustiois
ei⁹ p̃fert in cācro. Et cinis talis cū sale mixt⁹ p̃dest vlcerib⁹

que accidunt a morsura canum et vlceribus malignis
et cancro. Et emplastrum ex ea et sale factum v3 contritioni
neruorum. Et folia vrtice contrita abscondunt fluxum sanguis
narium. Et semine eius contritum et naribus inflatum aperit opi
latorem colatorum fortiter. Quando bibitur semine tantum cum aqua
ordei mundificat pectus educendo humores grossos. Et
semen eius in vino coctum excitat coitum. Vel puluis se
minis vrtice in ovo sorbili sumptus v3 ad idem. Aperit
etiam officium matricis vt matris recipiat sperma. Et filii
si comedatur cum cepis et ouis idem facit. Et quando supponi
tur cum mirra prouocat menstrua et aperit matricem. Et filii
quando bibitur eius decoctio cum parum mirre: vel folia vrtice
contrita cum mirra et parum vini in modum emplastri pferunt
aperiendo matricem quando ei applicatur soluendo educit fleg
ma et humorem crudum sua absterfione non cum virtute solui
ua que fit in ipsa vrtice. Et oleum vrtice pferunt ad idem.
Et confert etiam ad membra paralitica ungendo ea. Et
suppositoria facta ex melle et puluere vrtice soluiunt. Et vr
tica hoc in se aliquod ventositatis ad luxuriam prouocanda
maxime si cum sapa bibitur. i. vino dulci. Auicenna
Pandecta Therapio.

Exlii



Valeriana

Valeriaen

Valeriana est calida in secundo gradu. sicca in fine ei⁹
 Et virtus eius assimilatur virtuti spicenardi. Et multi
 valerianā nardū agrestē appellāt. Et radix eius in me
 dicina ponitur Virtutē h̄z diureticā. Dioscori. dicit su
 i. valeriana feruens est virtutis mictualis in prouocā
 do urinā Vinū decoctōis eius cū semine feniculi et apij

multū puocat vrinā. Et eius elixatura minigat late/
ris dolorē et incitat ad puocatiōez mēstruoz. Cōfert
etiā 3 strāguiriā et dissuriā. Venur vinū decoctiōis ei⁹
addita radice petrosilini. Valēiana etiā cū pio cocta cū
apio et ēplastrata pectini puocat vrinā. Et vinū decoc/
tiōis eius pfortat digestiuā et cōfert dolori stōchi ex frī/
gida causa. Et vinū decoctiōis valeriane et mastidis
et mēte ē maioris efficacie in pfortādo virtutez digesti/
uā et in pacificādo dolorē stōchi. Cōtra viciū pectoris
ex frigida causa. Venur vinū decoctiōis valeriane et ra/
diis yreos et ligriē et dragāni et multū valebit in scin/
dēdo et eradicādo hūorē crudū et fiscofū per viā sarea/
tus. Idē pfort 3 tussim siccā ex frigida causa. Et ad
supfluitatē matriās deficcādā fiat somētū ex aqua de/
coctiōis valeriane et arthimēsie. Cōtra opilatiōez sple/
nis et epati ex frigida causa. vinū decoctiōis valeriane
et floz tamariscū in ponu det. Dāde. Bialco. Auicēna



Vinea

Mos

Vinea ē res nascēs sup arborē quercus l' nucis vel sup lapides. Et meli⁹ horū ē qđ īperit sup arborē nucī et qđ ē magis odoriferū z albidioris color. Et p^{ri}⁹ ea ē q̄ ad nigredinē ē tendens. Sapor eius ē stipticus t^{em}pate. Et v^{ir}⁹ eius ē q̄ nō īfrigidat frigiditate fortī. s; p^{ro}p^{ri}etate. Et v^{ir}⁹ alia ē q̄ īsoluit z mollificat z p^{ro}p^{ri}etate illud qđ ē sup arborē nucī. Et estimauerūt qđā q̄ est calida in p^{ri}mo z sic in scōo qđ īdādec. iuit in caplo de vinea auctoritate Auicēne. vbi dicit vineā cor p^{ro}fortae qđ idē vult Auic. de v^{ir}ib⁹ corō. Et vīnū decoctionis ei⁹ z arthimēsie p^{ro}fert dolori matricis. Et qñ mulieres sedent ī decoctiōe eius p^{ro}fert mltū ī dolore matricis. et idē facit fomētatio ex ea facta. Et decoctio vinee z herbe palis p^{ro}p^{ri}etate suffel bloemē cū oleo de castorio l' linī mltū

confert in paralisi z artetica passiōibus. Et qñ infūdi-
tur aliqt diebus in vino: facit istud vinū dormire dormi-
tione forti. Et qñ infunditur in vino stiptico pfert sto-
macho z curat fluxum ventris z abscondit vomitum z
aromansat stomachum. Auicēna dicit vsnea aroma-
ticū est: aperit opilatōes z strigit opilatōes z strigit car-
nes mollificatas z linitur supr apostēata calida z le-
dat eoz inflātionem z resoluit duricies iuncturaz.
Et vinū decoctōis eius abstergit visum. Et cōfert tre-
mori cordis z dolori epatis: z confert dolori matricis z
prouocat mēstrua. Pandecta Auicēna Serapio.

Partícula secūda: de sim
plicibus laxatiuis linitus
seu lubricatiuis superiori/
bus antidotis deseruiēti/
bus .

Cap. i. de aloepanico.
Secūdū de agarico .
Tercū de coloquintida .
Quartū de cassia fistula .
Quintū de eulorbio .
Sextū de eblicis kebulis
mirabolonis citrinis .
Septimū de māna .
Octauū de reubarbaro .
Nonū de scāmonea .
Decimū de sene .
Undecimū de tamaridis
Duodecimū de zuco .

Tercia partícula: de specie
bus aromaticis cōforta/
tiuis et alijs cōsimilibus
confortatiuis .

Cap. xij. de anamomo .
xij. de cardamomo .
xv. de croco .
xvi. de calamo arōtico .

xvij. de garioffilis .
xvij. de galanga .
xix. de genciana .
xx. de liquiritia .
xxi. de macibus .
xxij. de nuce muscata .
xxij. de pipere .
xxiiij. de reupontico .
xxv. de sandalo albo citri/
no et rubeo .
xxvj. de tamarisco .
xxvij. de visco .
xxvij. de zindbre .

Quarta partícula: de fru
ctibus et seminibus herba
rum et ortis ab eis .

Cap. xxix. de amigdalīs
dulcibus et amaris .
xxx. de citonijs et pinis .
xxxj. de capparis .
xxxij. de castanijs .
xxxij. de ficibus et pinis
et uispassulis .
xxxij. de iusubis et setes/
ten .
xxxv. de prunis .
xxxvj. de aniso .

xxxvij de bacis laur
xxxviii de culcibis
xxxix de carui
xl de fabis
xli de fenugreco
xlii de semine lini
xliii de lupinis
xliv de milio
xlv de nuabus z auellais
xlvi de ordeo
xlvii de orobo
xlviii de oliuis z oleo oli
uarum
lix de pomis granatis
l de vino et aceto

Quinta pticula de gumis
z alijs verisimilibus.

lj de camphora
lii de draganto
liii de gumi arabico
liiii de laudano
lv de mastice
lvi de mitra
lvii de pice
lviii de resina
lix de stoace ficca z huida
lx de repentina

Sexta pticula de generi
bus salis z mineris terre
z lapidibus.

lxi de alumine
lxii de argento viuo
lxiii de bolo armeno
lxiiii de cerusa
lxv de calce viua
lxvi de corallis rubris et
albis.
lxvii de emantite
lxviii de litargiro
lix de lapide lasuli
lxx de perlis
lxxi de sulphure
lxxii de sale comuni
lxxiii de tartaro
lxxiiii de thuria
lxxxv de viriolo
lxxvi de viridi eris

Septima pticula de aiali
bus z ortis ab eis.

lxxvii de aneta z anlere
lxxviii de lobus
lxxix de capris
lxxx de canais
lxxxi de columbis

lxxxij de castorio
lxxxij. de ceruo
lxxxiiij de hedis
lxxxv de lepore
lxxxvi de porcis
lxxxvij de vitulis
lxxxviij de vulpe
lxxxix de butiro
xc de coagulo
xci de caseo
xcij de cera
xciiij de lacte
xciiij de melle
xcv de spodio
xcvi de spone •

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

blind impression
of Cxlviii

Capitulū primū.

Loepatiā calidū ē z sic. in scōo g̃du. z fit
ex succo cuiusdā herbe q̃ fili mō appellat
Et sūt tria gnā scz cīcōdīnū epanicum et
calbalinū. Optimū aloē dīatur cīcōdīnū z
discernit̃ ex cīcō coloꝛ seu rufō. p̃cipue cū frāgīe appa
ret crocī. color. Epanīcū aut̃ colorū epanī affīat̃. i. sub
nigrū z cīcōdīnū. z h̃z forāia et obscurā substātiā. Ca/
ballinū aut̃ nigrū ē z ātīssīaz et seculētā h̃z substātiā et
horribīlē oꝛōrē. Aloē virtutē h̃z purgādi fīc et colerā
et mudīfīcādi melācolīā. H̃z enī virtutē p̃fortādi oīa
m̃bra neruosa. vñ ṽz p̃ supfluatē hūoꝝ frīgīdoꝝ i stō
cho p̃tētoꝝ q̃ p̃fortat et īpm caput a coloꝛē p̃seruat q̃
ex grossa ventositate stomachi causatur. Alīū datīfīcī
cū aqua rosaz mīscēdo. opīlatīōēz splēis et epanī apīt
mēdīua puoīt p̃lēcātiōēz virge p̃solidat et scabīem cu
rat. Et valz p̃ ydopīsm ex causa frīgī Det̃ aloē. 3j. et
mastīq. 3. s. cū succo absinthī i ebdo da bis in mane
adīstrādo. Itē puluīs ei⁹ cū melle datus lūbrīcos i
refīcīt Plateari⁹

Capitulū ij.

Baric⁹ calid⁹ ē in scōo sic. in tercio: Et agari
cus est fūgus q̃ circa radicē abietis crescit:
Et sūt due spēs Aliud est masculīnū aliud fe
minū feminū est melī⁹ et h̃z formā rotūdā z cū defīcat̃
fit albīssīmū. Masculīnū h̃z formā oblōgā et nō est a
deo albū Et agari⁹ p̃cipalīter purgat fīc secūdaꝛio
melācolīā Et valet cōtra q̃tīdīanā ex fīcē Detur
agari⁹ in quantitate duarū dragmarū cū. 3j. squi
nā cū decoctōe sene z radicis esule. z valet idē p̃ ylia

cā passiōem: et ꝑ dissutiā accipe saxifragam coda i vio
in quo dissolue agaricū 3: s: et da patiēti. Contra fistu-
lā Be agaricū puluerisatum cum sale tartari et sale cō-
muni mixtū cum melle cōficiatur et cū tenta inūcta mī-
te in fistulā et ossa fracta extrahit et malā carnē corro-
dit et fistulā sanat Et ꝑ morpheā accipe sal cōmūe vstū
et agaricū et tartarum eq̄liter et scarificatōe scā superpo-
ne puluerem et fortiter frica.

Cap. iij.

Coloquintida calida in tercio sic. in secūdo ꝑpo-
mum est cuiusdam fruticis quod etiam dicitur
bita alexandrina appellatur. Et sola recepta morifera
est. Contra q̄rtanā aq̄ decoctōis coloquintide. 3. s. et 3.
s. sene: cuius colatura dulcoretur cū zucro et detur ante
accessionis horam. et decoctio coloquintide in aceto cū
quo abluatur os in modum gargarismi valet ꝑtra bo-
lore dentiū: et puluis coloquintide cū melle mixt⁹ ꝑꝑ cō-
tra lumbācos. Et pueris fiat ēplastrū ex coloquintida
et succo absi. circa umblicū applicādo Et ad mēstua
prouocāda fiat fomētū decoctōis interioris coloquinti-
de cū arthimēsia. Et ꝑꝑ etiā cōtra duritiē spleis et epa-
tis decoctio interioris coloquintide cū aq̄ scolopendae et
cum zucro miscendo.

Cap. iiii.

Assia fistula ca. et hūida ipate: h3 Brutē mūdifi-
cādi leniēdi feruorē sāguis miābiliter mitigādi
colerā depūat a sāguie. vñ ꝑꝑ acutū passiōib⁹ febrib⁹
et añ purgatōez vētrē mollificat et aptū purgatōi facit
et cast. gargarisata cū melle rob̄ apta fauci dissoluit.

Alorbiū ca. ē et sic. in q̄rto ḡdu

Cap. v.

Būmī est eiusdē arboris in india quod in die /

bus canicularibus colligit. h3 Virtutē purgādi flema
z attrahēdi. v3 etiā p̄ artenicā z podagrā: z dat̄ in mī
nima tofi bedellio mīscēdo z parū gtrepigri galieni p̄
cedēte digestiōe cū oximelle sgllicito. Cōtra fistulā v3
euforbiū z mastix puluerisata cū sapone mīscēdo z ori
fistule iponat hūiditatē p̄sumit. Et sternutatio fit ide
optia: cū q̄ euacuatur materia a capite. Et p̄apue v3
in litargia puluis naribus inflatus. La. vi.

Emblia sūt fructus crescētes vltra maē: z miābo
loni citrini z kebuli zc. Emblicā purgāt flema
z melācolia cū decoctōe radicis esule mioris z sene. Et
puluis ēblia cū decoctōe taxibarbari mīscēdo v3 cōtra
emoroidas sup anū suppositū. Ita puluis emblicā cū
pulue aloes in oleo distillatus z in inūgat caput v3 p̄
casū capilloz. Om̄s miraboloni sūt frigidi z sic i scōo
gdu Et miraboloni citrini purgāt colerā: s3 kebuli ēbli
ci bellia purgāt flema: s3 indi purgāt melācolia Au
tores dicūt q̄ oēs miraboloni purgāt colerā: s3 qd̄ mī
nus. Citrini p̄cipaliter colerā secūdarīo flema: kebu
li p̄cipaliter flema secūdarīo colerā. Indi p̄cipali
ter melācolia secūdarīo colerā Plat. La. vii.

Anna calida ē z hūida tpate. Est āt ros iuēt⁹
sup q̄sdā herbas diureticas: q̄ cadit i qd̄ pte gre
cie z indie: z iuiscat̄ circa herbas z colligit̄ postea sicut
mel: z ē magne efficacie. Quidā sophisticāt cū melle z
zuaro: qdā cū succo liquiricie. Quā āt māna ē subalbida
z iterius h3 q̄sdā p̄cauitates Et nil dulcius ē p̄ua mā
na: sophisticā āt dulcis ē cū qd̄ acue: Virtutē h3 mūdifi
cādi sāgne. vñ v3 i acut febrīb⁹ cū cassisistia mīscēdo.

Reubarbarū ē ca. z fic. i scōo. dī reu. La. viij.
q̄ i barbā regiōe repit. Et ē radix i p̄cēdē gūis
nō pfoāta cū frāgi² hñs venulas iten⁹ distictas hien
fas hic sub pallidas: z cū mastica² tigit istō ē eligēdū
p̄riū vero nō eligēd: Virtutē hz purgādi colerā p̄cipa
lit z p̄fert p̄ calefcōez epāt z splēis ex hūorib⁹ ca. p̄fert
ēt p̄ terciānā simplicē z duplicē isto mō. i aq̄ decoctōis q̄
tuor se. frī. vt anulli melonū zc. resoluat² cast² fustā z ra
maridī z i colanīa mīscēat² reubarbāi puluēisatū. 3. ij z
spice 3. s. z sūa² i mae. iō v3 p̄ itēciā cū aq̄ eō. mīscēto

Lamonea ē ca. z fic. Solutōe educit La. ix.
colerā cū fortitudie extrahēdi eā a sāge z a p̄is
vehēmter. z dōb ei⁹ ē a gñis. iij. vsq̄ ad 3. s. cū adda²
parū mastiq̄ p̄p̄t daudē oñficiā p̄earū q̄ scā. se solo sūp
apire hz. p̄fert ēt admīscēdo sibi medicīas cordiales stō
ticales z epāticales: sic sūt croc⁹ ciamomū z spica z de

Enne ca. z fic. z crescit i sādalo rubro La. x.
pnb⁹ trāsmar. v3 p̄ melācolicas passiōes z p̄tra
epilētiā z hincopi z opilatōez splēis z epāt: p̄fert ēt ad
ūsus febrē q̄tanā z fluxū emorroidariū. z sirop⁹ scīs
ex decoctōe sene z scolop. z boāgis cū yacro mīscēdo p̄
ueniēter p̄ueit ad p̄dcās passiōes. z dōb ei⁹ ē a. 3. s. ad

Zma 3. j. cū parū zidāber mīscēdo La. xi.
ridi solutōe educit colerā z rep̄mūt feruorē eiūs
z mūdificāt sāginē z p̄ferūt iflatōi epāt z stōdci. ē me
dicīa vera febris acute q̄ idiget lēificatōe: dōb ei⁹ ē ab
3. s. ad. 3. j. cū succo fenidī l' succo eō. l' apij l' sēo capno

Matū cal. z hu. admīstrādo La. xij.
tpate ātra p̄mū: Virtutē hz hūectādi lubācādi et

aliqñt ifrigidadi si fuerit albu l'ru decoctōz. Virtutē h3
lēritiaz absterfiāz z lauatiaz qz itestia reddit lubrica z
lenit pectus et confert stomacho.

Tertia pñda de spēb9 arōnīa pfortatis z alijs con
similibus confortatiuis. Cap. xij.

Cyamomū ca. ē i scōo sic. i terdo. eligi2 ei p
gustū z discerni2 bonū. Virtutē h3 pfortādi cē
bū ex arōnīitate: p solidādi ex p glutiositate
v3 p debilitatē stōchi ex fri. de2 puluis cia. cū puluē car
ui i cibis: p petēter ē i salsamē pōi2 ad appetitū puocā
dū. Lina. masticatū reddit os arōnīcū: p sicopi z cor
diacā passionē de2 puluis ei9 cū puluē garl. i sorbili de

Ardamomū ca. ē z sic. i ouis Cap. xij.

scōo. sem ē cōd arbor: z sūt due spēz mai9 z min9
Maius d2 dom. ming d2 fil. Mai9 ē meli9 qz magis
arōnīcū z i coloē subrufū. Virtutē h3 pfortādi ex arōnī
tate dissol. psumdi ex qñtatib9 suis. v3 p cordiacā pas
siōez ex fri. cā. fiat decoctō ei9 i vīo arōnīco cū paz aq
rob miscēdo de2 patiēti. ad digestōez pfortādā z debili
tatē stōchi puluis ciamomi cū se. anisi de2 i cibis. p de
bilitatē cēbri ex reūate. puluis ei9 cū pul. culcebay nari

Roc9 ca. z sic. i pmo b9 iflat9 pfert Cap. xv

ei9 due sūt spēz. s. ortēb q i ort repi2: z oriētīs q
i pñb9 oriētīb9 repi2: Virtutē h3 pfortādi ex qñtatib9
suis ex arōnīitate sua. pfert p debilitatē stōchi z sicopi
Et v3 p yliacā strāguiciā z dissuriā passiōes: fiat deco
ctio croci i oleo z melle z loco tolēti cathaplasma fiat

Alam9 arōnīc9 ca. z sic. i scōo. radix ē Cap. xvi

quiusō frutū z valde arōnīca ē. Virtutē h3 pfortā

di et p̄su. 3̄ dolorē stōdī et itest. ex frī. et vētositate certū
ē remediū. puluis ei⁹ i q̄ritate. 3̄. s. cū succo abli. et pa
rū vini miscēdo de parietī ad digestōez p̄fortādā. et si
addi puluis cina. valebit eo meli⁹. id v3 ad cordiacā

Trioffili calidi; et sic. i scōo passiōez **La. xvij**
qđ dīcūt i scōo. h3 virtutē p̄fortādi ex arōnitate
et virtutē dissol. et p̄sumēdi ex q̄litanib⁹. v3 ad digestōez
p̄fortādā. de vīnū decoctōis garl. et masticiis mire pro
dest. cōfert ē ad dolorē stōdī ex frī. cā l ex vētositate: de
tur vīnū decoctōis eoz cū se. feidi. v3 ē 3̄ suffocatōem
matriās. puluis garl. cōficiā cū vīo odorifero et suppo
na l iūdat p passariū sum⁹ eoz et receptus iferi⁹ v3.
Ad p̄cipitatōez matriās odorē garl. et vīnū decoctōis
eoz etiā de. ad cēbū cōfortādū applicē garl. et cōfert

Alāga ca. ē et sic. i scōo: radix ē et eli **La. xvij**
gi⁹ q̄ subrusa ē et nodosa et pōdeosa et acutū sa
porē hñs: q̄ at subalbida et leis et fē nullū saporē hñs
et p̄forata abiciēda est. h3 autē virtutē cōfortādi ex arō
nitate sua et dissoluēdi et cōsumēdi ex q̄litanibus. de
vīnū decoctōis ei⁹ ad digestōem cōfortādā et dolorē
stōdī ex frīgida cā vel ex ventositate. et ad cēbū cōfor
tādū pul. galā. applicē nāib⁹. ad corō. pass. et 3̄ sicopi

Enā de pul. ei⁹ cū succo boāgis **La. xix**
ana ca. et sic. i scōo. et radices vsui medicie cōpe
nūt: et q̄ solida cūtinū hñs colorē. et nō p̄foāta icolumi
or ē: sūt mltā hñs amāitudinē bō ē. virtutē h3 diss. p̄f.
attrahēdi: et diureticū: et 3̄ antiquū asma de pul. cū vīo
addita aq̄ ordi: epiletiā de pul. cū succo pioniē. pessariū
ex pul. gēa. cū succo artib. cū panī mell v3 ad mēstruū

prouocandum et fetū mortuū et secūdinā excludit .

Ignia ca. et hu: pate: eligēda ē q̄ tō **La. xx**
iteriq̄ crocea ē: et cū frāgi⁹ nō puluerisat⁹: et q̄ pō
derosa ē: q̄ at subalbida l' subnig⁹ et lēis l' viridis abiciē
da ē: et succ⁹ ei⁹ ē ei⁹ dē efficacē. v³ decoctio ei⁹ cū aq̄ d̄
oia vicia pectori et maxie pleuētiā et pēripulmonia et
vinū decoctōis ei⁹ v³ d̄ tussi: et ligricia masticata et sub
lingua retēta siti et aspitate stōchi et gutturū mitigat .

Alas ca. et fic. i scōo: flos ē et maces **La. xxi**
reperiūt cā nuces muscatas i circūferētia: virtutē
h³ p̄fortādi ex arōritate dissoluēdi et p̄sumēdi ex q̄li/
tatibus suis: eligēd⁹ ē q̄ subrufus ē: q̄ etiā acutū h³ sa
porē cū aliq̄li amaritudine: niger at et terreus et q̄ nō h³
acutū sapore abiciatur. et vinū decoctōis ei⁹ v³ p̄tra i
digestōem ex frigiditate Et masticatio macis v³ ad
p̄fortādū cēbrū: et puluis macis i cibo et potu dat⁹ v³
contra cordiacam passiōez: **Capitulum xxij**

Alx muscata ca. et fic. in scōo. fructus est cuiusd
arbori q̄ in idia nascitur. eligenda est q̄ pōderosa
est: et cū frāgitur iterius nō puluerisat⁹. et est acutū sapo
ris si ista desūt nō ponenda est i medicis. Virtutes h³ cō
fortādi ex arōritate et cōsumēdi ex q̄litatibus. Illux
muscata media vel integra in mane p̄mesta v³ cōtra idi
gestōez stōchi et discoloratōez faciei ex frigiditate: istō
p̄p̄p̄ experientiā. et vinū decoctōis nudis muscate et ma
sticis v³ cōtra frigiditatez stōchi epatis et intestinorūz

Ip ca. est citra q̄ntū ḡ: fic. i medio **La. xxij.**
eiusdem. Et sūt tria genera piperis. est eni pīp ni
grū qd̄ melopīper d̄: et pīp lōgū qd̄ macropīp dīcitur

z piper albū quod leucopiper dicitur. Et ē fructus arboris in
dia nascētis. Sicut quidā piper nigrū fieri per decoctiones: cū
enī dēt colligi propter copiam serpenti appōit ignis circa
arbores. Piper nigrū virtutē huius dissoluēdi principaliter z
sumēdi: piper albū scōario z lōgū. Puluis piperis in
bis mixtus digestōez pfortat z pūpue piper lōgū: Isā
guineis z colēicis nocet vsus piperis: dissoluit enī nimis
z quibusdā quāqz leprā inducit. Cap. xxiii.

Eupontici calī. z sic. pplexiōis. Et ē fere simile
reubarbaro quātū ad iteriora. Virtutē huius mūdi
ficandī ex ponticitate: z diureticū ē sua amaritudie vel
ex q̄litatebus suis. Vinū decoctōis eius cū succo feni
culi cū parū zucri miscēdo sobrie datū soluit opilatōez
splēis z epatis ex frigida cā. Et puluis eius cū melle
datus vsus lūbricos. Et cerotū seu emplastrū factum
ex puluere eius cū oleo z cera vsus debilitatē stōchi.

Andalum frigidum est in tercio. Cap. xxv.
sic. in secūdo. Tres sunt spēs scz albū rufū z
atrinū. Et melius ex sandalo est atrinū pingue: post
atrinum rufū: post rufum album: z cōferūt colorē sto
machī z epati ex colera rubea. z rufū est frigidius al
bo z atrino: z ē magis iuuatiuū. Illa ipm phibet flux
um hūoz ad mēbrā. Et cōfert cordiace passiōi cum fe
bre q̄n hūectatur in aq̄ endiuie z inde linitur cor. z tūc
liniō super epat applicatū cū pāno lineo pferit epati
calefcō ex febre. Et q̄n puluis sandali rubei miscetur cū
parū cāphore z aq̄ rosarū z tēporibus applicet pferit co
lorē capiti q̄ fit ex caliditate. Et puluis sandali rubei mix
tus cū aq̄ solat l' sprue l' portul. vsus i colorē podagze calid.

Capitulum xxvj .

Amarisc⁹ calide et sic est cōplexōis. Rūnū decoctionis tamariscī valet ad opilationem splenis et epatis : et etiam valet ad stranguiriam et disluriam : et diureticus est . Et puluis corticis eius in cibis decoctus : et frequens eius vsus confert ad easdem passiones . Et potus in quo bibitur tamariscus confert etiam ad easdem passiones . Et cortices tamariscī sunt maioris efficacie .

Capitulum xxvij :

Isc⁹ nascitur in arbore glandiū . Et reperitur in arbore pirosum : Est autem optimus qui in arbore quercus nascitur : et manet diu viridis . Riscus habet virtutem subtiliandi attrahendi et dissoluendi . Et qui ex eo bonus est recens planus coloris porri interius viridis exterius : et non calefacit nisi post moram : et in ipso etiam est humiditas superflua indigesta : et est calidus et ficus in tercio gradu . Et est resolutionis : resoluit enim omnes humiditates grossas ex profundo corpore propter fortitudinem virtutis attractatiue : et lenit etiam apostemata : et maturat cum rasina pini miscendo . Idem duriciem splenis curat . et lenit innturas cum tanta cera quantum est ipsum et cum rasina pini miscendo .

Capitulum xxvii.

Zinber calidū in tercio et humidum in primo est. Radix zinberis nascitur in indis seu trā marinis partibus. Vinum decoctionis zinberis et ficiū ficcarum vuispassularum valet ad tussim frigidam et spumaliū frigiditatem. Et puluis zinberis cum ficiū ficcis immixtus et co-medantur: confert etiam ad tussim frigidam et spumaliū frigiditatem. Et vinum decoctionis zinberis et cimini: optime valet ad dolorem stomachi et intestinorum ex ventositate: et etiam digestionem stomachi procurat. Puluis zinberis cum baybace superpositus: valet contra tenasimonem. Et puluis zinberis etiam naribus inflatus: confert maxime contra apoplexiam actu affigentem.

Quarta particula: de fructibus et seminibus herbarum et ortis ab eis.

Capitulum vñsesimumnonum.

Amigdale dulces et amare. Dulces sunt calide
et hūide in primo gradu. Amare sunt calide et sic in secundo
gradu. Et amare pertinet medicie. dulces pertinet esui. ama-
re valet contra asma et tussim ex frigida causa: terantur amigdale
amare et addito zucro propter amaritudinem et fiat pulvis.
Oleum amigdalay amarum vbi ad sorditatem aurium. et versus
amigdalarum amararum vbi contra lubricos. Et emplastrum ex eis
sanctum et applicatum super umbilicum vbi ad idem. Et pessarium ex
eis oleo sancto et missera magna puocat menstrua.

Ironia sunt diuisarum quantitatium Cap. xxx.
quodam sunt dulcia quodam potica seu stiptica quodam ace-
tosa In dulcibus est humiditas terata. in acetosis et alijs
est frigiditas manifesta: et virtus ironiarum est conglutina vulne-
rum et phibet illud quod currit ad apostemata in principio eorum
et forificat os stochi: et pertinet stochi laxo et contra fluxum ven-
tris stipticitate eorum: sed dulcia sunt minus stiptica. Et
oleum eius vbi ad idem. Et semine eius est liniuuum sine stipti-
citate. et eius versus vbi contra sudorem. et oleum eius vbi contra scissuris
frigoris: et est utile vlceribus scabiosis. et succus ironio-
rum vbi contra spumam sanguinis. et semine eius vbi contra asperitatem gut-
turis et lenit pectus seu canam pulmonis. Ad idem predest
iporum muscila. Et ironia valet contra vomitum et fiti sedant
et contra ebrietatem valet. Et siropus ironiarum pertinet ad easdem
passiones. et pira valet sicut licet remissius Cap. xxxi.

Apparis calide et sic in secundo gradu. Radix cortex
folia fructus et flores conferunt versus medicinie. Virtus
tenet confortandi appetitum: et in frigidatum stochum calefaci-
unt. Contra epatis et splenis vitium et eorum duritiam conse-
runt vinum decoctionis comicis apparis optime vbi. Ad idem

valet elaiariū scā de pulueribus cortici capparī z ta
marisā cū zucro. Ad lūbricos pferūt fruct⁹ capparoz
et ad spleis discrasia. Valēt etiā ad yliacā passiōez ī
to mō. Accipe librā mediā cortici capparī z coq̃tur ī
succo radicē ebuli z addat zucū et fiat siropus z sumat
māe z leo. Idē siropus v3 ad arteticā. Cap. xxxij.

Alstanea ē frī. frigidatōe pauca z cūtra p̃mū gra
dū caliditatē z siccitatē existit. et ī opatione ad
glādes sūt maiorē digestiōis. Tussientib⁹ sūt nocīe cal
tanee. Dolorē capiti p̃stāt ppter duritiē digestiōis. no
cūmētū aufertur. cū assantur sunt constipatiue. Et pfe
rūt medicīne mortifere. Serapio. Cap. xxxij.

Ficus pinee z vnepassule. Ficus autē recētes z
fice: z vntus recētū est debilis propter hūidita
tē earū superflua: z fice sūt meliores z maxie carnosē.
Et vntus ficiū ē calida ī fine p̃mī g̃dus z sic ī p̃ci
pio secūdi. Et alia eius vntus ē maturatiā z resolutiā
apostēanū qm̃ misceat cū farina ordeī aut cū medulla pa
nis frumētī. z recētes z fice laxāt vētrē. Et aq̃ decoctio
nis ficiū similis ē mellī ī ṽtute sua. z fice valet elui
z inducūt siti z molliūt vētrē Et sūt pueniētes gutturi
z cāne pulmōis z vesice z renibus z asmatīcis z disco
loratis. Et decoctio earum cum ylopo purgat pectus a
superfluitatibus z confert tussi antiquē z dolori pul
monis. Pandecta. Pinee sunt calide z hūide ī p̃mo
gradu. Valent asmatīcis z ī dolore pulmōis z cō
ferunt etiā cōsumptis. ṽtutē habent leniēdi mundifi
candi z humectandi. z ē optimus abus laborātib⁹

in coloꝛe pulmōis z ap̃anibus pectoris. **A**uepassule. **A**ntē hñt leniēdi z hñctādi. **A**inū decoctōis earū v3. **3** fri. tussī: et i dñs date valēt **3** vomitū colericū.

Aiube z sebesten sūt ca. z hñide. **I**n **Ca. xxxiiij** iube hñt extigūe acuitatē sāguis colēid z pferūt pctori z pulmōi z pferūt vesice z coloꝛi renū z pctoris ex caliditate: z ē malū stōdco: z nutrimētū eaz ē pauci: z digestio earū dura z generāt flet. **S**erap. **S**ebestē ē medicamē mediū i pplexiōe sua i caliditate z frigiditate. laxat vētrē febricitantiū z pferūt tussī calide: z leniūt pctoris z sedāt catarrū calidū z cōferūt ardori vāne q̃ sit ppter mordicatōem colere i vesica z renibus. **P**ādec.

Runa sūt fri. z hñida. **P**runoz alia. **Ca. xxxv** sūt nig̃ alia rubra. **Q**ue nigra sūt z aliq̃tulū dura magis valēt z p̃cipue damascena. **A**ntē hñt ifrigidādi z leniēdi itestia: z valēt acute febricitantib. **E**t p̃sunt cōtra p̃stipatōez vētris ex ficitate: vel ex colera rubra deficcante. **P**laterius. **Cap. xxxvi.**

Aisū ca. et ficcū in tercio. **E**st semē dulce cuiusdā herbe simili noie appellate. **H**abet virtutem cōsumendi dissoluēdi ventositatem extenuādi. **V**aleat **3** ventositates z acida eructuatōem et indigestionē vīnum decoctōis anisi. z masticiis et cinamomi. **A**d mēstrua prouocanda detur triffere magna cū decoctōe anisi. **C**ōtra opilatōem splēis et epatis valet decoctio anisi cum scolopendria. **E**t puluis anisi sumptus in cibo ac potu valet ad augmentatōem sp̃matis z lactis.

Acca lauri est fructus arboris. **Ca. xxxvii** lauri: sūt ea folia q̃ etiā medicie p̃p̃tū. z sūt ca

lice et sic. pplexiois. s3 gna sunt fortioa Virtute hnt con
fortadi ex aronitate et dissoluendi et psumedi. Fructus
lauri p tritu et in testa calefa et cu sacculo capiti applica
ti multu pfert cerebro fleumatico. Et p frigidu reuma ca
pit decoquat baccalauri et rose i aliq vase ore ei9 opila
to et recipiat paties sumu pos et ex illa aq lauet frons
et tepora. Oleu baccay lauri v3 p dolore stochi ex frigi
ditate et ptra artencia. fomentu ex aq decoctiois folionu
lauri manice pfortat et mudificat. et pceptu ipeditum ex
frigiditate adiuuat. Pda decta. Pda lat. La. xxxviii
Abete sunt calide et sic. tpate. Sunt fructus cuius
da arboris in india nascentis. Virtute hnt pforta
di ideo v3 p hincopi cu aq boragis exhibedo. Et vinu
decoctiois eius multu pfert cordiacis. Idem cofert epile
ticis: et cōtra frigidu reuma cofertur culbe cu zucro con
fecte: et eam odor filr multu pdest. La. xxxix

Arui ca. et hica in tercio. e seme vnius herbe sic
appellate: Virtute h3 diuretica. vinu decoctiois ei9
valet cōtra straguria et dissuria. Puluis eius in dlo
sumptus digestoem cofortat: ptohitates sedudat. ser
mine in salsamenis vtimur. appetitu puocat et semine
tantum in medicinis vtimur. Cap. xl.

Alba e fru. et sic. pplexiois: et e viridis ebusda in
primo: parū nutrit: huores gssos gnāt: iflatōez
ventris gnāt et stochu nocet: sāguinem grossu et melā
colicū creat et sumu gssu: ideo cerebrū offēdit et sōnia va
na iduāt. s3 p decoctoem et assatōez remittit eam mali
da. Et aq decoctiois fabarū mudificat facie cu amido
miscēdo. aq floz sa. v3 p obscuritate oculoz. La. xli

Enu m greecum calide et sicce cōplexiōis ē. Virtutē
h3 cōglutinādi maturādi relaxādi Ad maturā
dū apostēata exteriū: accipiat farina fenu greeci cū vi
tello oui cōficiatur et supponatur maturat et attenuat
Ad maturādum et rumpendū cōficiatur cū repentina
maturat et rūpit: et si misceatur cū farina seminis lini et
cū semie altee maiorē habebit efficaciam In fiat decoctō
ex farina fenu greeci et semis lini et altee sup aḡa stōdō
et intestinoy applicata valebit. Cap. xliij

Semē lini ca. i pmo: et i hūiditate et ficcitate me
dioce iflatim est stōdō nociuū et pay diureticū
est et apit nutrit: ad tussī frigidā v3: pectus purificat a
flectica supfluitate i cibis sumpt9 et ab extra farina ei9
cum farina se. lini cum butiro miscendo v3 cum tali vn
gē pect9: mollificat materiā flecticā ibidez peccātem
et idem sedat dolorem vniuscuiusq3 membra. Id v3 in
spasmo. et Virtus se. lini p̄cia est virtuti fenu greeci.

Aspinus ca. et sic in tercio. Virtutē Cap. xliij
tem h3 diureticā: et sunt Inpinī dulces et amari:
et amari p̄cipue vsui medicīne cōpenunt Et farina lupoy
amaroy cōfecta cum melle cōfert cōtra lūbricos. et si
puluis absinthii vel eius succus addit sit eo efficacius
Et emplasty sc̄m ex farina lupioy amāoy et succo ab
sinthei addendo pay aloepatici v3 pueris p̄ lūbricos
sup vmblicū applicādo. Linū decoctōis eius v3 ydro
piās et cōtra opilatōem spleis et epatis de cā frigida:

Alium frigidum in primo ficum Cap. xliij
in secundo: semen est: et virtus eius est deficcaria
ideo deficcet ventrem seu constipatis sed qñ ponitur ex

reius infirigidat in pmo et exficcat in fine tercj. Et mi-
liū modicū dat nutrimentū Et qñ applicatur ab extra
in sacellis actu calidū super uestia v3 cōtra fluxū ven-
tris et prouocat vīnam. **Cap. xlv.**

Nuces z auellane. Flux vsualis indigestibilis est
et colerā nutrit et dolorē capitis pmouet tussien-
tibus contraria est et mala: a ieiuniis cōmesta nauseā
prouocat: venenis p̄ria ē cōesta si fuerit. Et nuces cū ce-
pis z melle z sale mutuo mixta modum hoīs z canis
ad fanitatē perduāt. Vterres nuces cōmte et cāro ca-
thaplasmate prosunt. Noces calide z ficce sūt q̄ mltū
comeste faciūt paralīsim ligue et puocāt vomitū z lax-
ant ventrē. Auerois Auellane in cibo sūpre dolorē ca-
pitis incutiūt: stōdū inflāt: corpori sano piguedinē cō-
ferūt: z sedāt molestiā tussis vtussime: z auellana nu-
tribilior est nuce. Auicēna qñ est magis solida z mi-
nus vinctuosa ordinat ad caliditatē z ficcatē: z ē tar-
dior digestōis et exatrat ad vomitū **Ps̄d.** **Cap. xlvj.**

Isdem fr̄. est et ficcū in sc̄do. Eius nutrimentū
minus ē nūrico. Ex farina ordeī z aq̄ fit mixtu-
ra cū zucro albo et vuispassulis miscēdo cōfert loco dī-
bi febricitantibus z aqua ordeī loco ponis. Ex farina
ordeī z aceto fit emplastrum cōtra apostemata calida
in principio ad repressiōē. Et aqua ordeī mixta cū
amido valet pro mūdificatiōe faciei. **Cap. xlvij.**

Robus in p̄mo ficus in sc̄do: h3 virtutem
aperiendi abstergendī et insidendi: h3 saporem
amarum et puocat vīnā et q̄ nimīū co vtūtur scit vī-
nari sanguinem. Et quādo boues de eo comedūt ipm

guatur. Farina orobi laxat ventrē et prouocat vīnaz
et meliorat colorem capitis: et qñ miscetur cū melle mū
dificat vlcera. et lentigines et faciē mūdificat eius mīx
tura cū farina ordei et amidi. Idē delet pruritū mēbro
nū. Et farina eius cū aceto cocta et posita super pectinez
cōfert strāguīnie et curat tenasmonē et pūctōes ītestīno
nouum. Serapio. Cap. xliij.

Līua et oleū līuanū. Oliue vīrides sūt frī. et sic.
frīgūt ventrē: et oliue aqñice excoīāt stōchū pp
ter eoz ponticitatē. et qñ ponūtur ī aceto sūt plus exco
īatie stōchi: et nīgre ex eis sūt calide cū pauca stiptici
tate idigestibiles plus alijs. Et hūor q generatur ex o
liuis vīnperatur: et q cōmedūtur ī medio prādij acu
ūt appetitum. et magne ex eis sūt maioris operatōis
Oliue paucū dant alimentū corpori. et qñ sūt matu
re cōplete sūt calidi caliditate īpata. et īmature frīgide
et stiptīniores. Et oliue noue frīgūt ventrē et sūt bone sto
macho: sed nīgre oliue mature sūt parate corruptōi et
sūt male stōcho. Et ēplastrū ex eis scñ phibet vlcera
quorū nomē est antrox. ī. apostēa igniū. Et ēplastrū
ex folijs oliue cū melle super vmblicū occidit lūbricos.
Et qñ ex eis fit ēplastrū cū farina ordei cōfert fluxui vē
nis āniquo et fluxui hūīditatū q a matrice emanant.
Oleū olīuanū maturanū cōfert sanis et ē bonū stōcho
propter stipticitatem que est ī eo et refrīgīt gīgūias
et confortat dentes quādo tenetur ī ore et prohibet su
dorem et lenit corpus et prohibet aduētū frīgōis cor
pori et tale oleū debilitat Brutem medicīnarum vulne
rantū. Et datur ī potu contra medicīnam mortiferā.

ut comatur ab eo. Serapio *Pa*dec. *La. xlix.*

Oma granata quedā sunt dulcia qdā acetosa
et acetosa sunt maioris stipticitatis. Omnia g
nata sūt boni hūoris: et sunt bona stomacho pauci ta/
men nutrimenti. et dulcia qdē sūt boni sapor: nisi quia
inferunt caliditatem stomacho licet paucam. ideo non
sunt multum conuenientia febricitantibus. sed aceto/
sa magis conferunt. Et succus granatorum ventris
compescit fluxum: et infusus in aqua et ponui datus
emoptoidis et dissintericis medetur Et succus eorum
cum melle valet ad plcerationem oris. Granatum
quod est dulce est frigidum in primo et humidum in
secundo. Et acetosum est frigidum et ficcum in secun
do. Et acetosum repāmit coleram et prohibet cursum
superfluitatum ad viscera et proprie vinum eius. *Pa*
decta Auicenna zc. *Lap. l.*

Vinum et acetum. Vinum est calidum in secū
do gradu: et vetus ex eo in tercio. z mustū i pri
mo. z manifestatur vnumquodq; vinum in quo gra
du est pestimatōem caliditatis inuente in eo. Vinu;
imoderate sumptum nocet nervis et sensibus. Et vi
num vetus album prouocat vānam nisi quia colore
capitis et qui bibit ex eo satis nocet stomacho. Mo/
uum vinum generat inflationem et est difficilis diges
tionis inducit somnia mala. Et vinum album subti
le est bonum stomacho et conuenit vsus eius magis i
sanitate et egritudine q̄ rubeū qd iter albū et nigrū est
medium. Et vinum nigrū est grossum et tarde diges
tionis et inebriat et ingrossat carnem: Et confert etia;

in fluxu ventris et inflatum. dulce vinum est tarde resolu-
tioris: inflat stomachum: laxat ventrem sicut mustum: et perfert vesi-
ce et renibus. Acetum fri. est primo siccat in tercio. Virtutes
habet penetrandi et subtiliandi et contrahendi ex quantitatibus. vnde
acetum contra vomitum et fluxum ventris: bulliatur in aceto ro-
se et cortex quercus et imbibatur in tali aceto lana et po-
natur super stomachum vel super umbilicum. Et appetitum inci-
tat carnes cum eo comeste. Et acetum stomachum cum iue-
nit plenum laxat: vacuum autem restringit. Et valet contra
frenesim fricatio facta circa volas manuum et pedum cum
sale et aceto. Platearius Serapio.

Quinta particula: de gummis et consimilibus.

C Amphora fri. est et sicca in tercio. Cap. li.

Est eligenda alba et lucida. vnde contra geomor-
rean. id est involutariam spermatis emissionem. diste-
paretur caphora cum succo solatri vel lacte zci. et superpo-
natur pectini vel renibus et confert. Idem valet contra dia-
beticam passionem: et contra calefactionem epatis cum pa-
nis hūctatis apponatur regioni epatis. Et caphora
mixta cum succo sanguinarie valet contra fluxum sangui-
nis narium. Et contra libidinem odoretur caphora per na-
res. Et caphora satis competenter ponitur in electuariis
contra acutas egritudines. Cap. li.

D Dragantū frigidū est in secundo humidum in primo g.

Est gummi et quod album est durum et purum est
maioris efficacie. Contra siccitatem pectoris dei patienti de-
cocto draganti et gummi arabici in aqua ordei. Alij decoctionis
ordei et succi liquiritie in qua dissolvatur dragan /

num v3 3 tussi ficca. Elaiariū ē 3fectū ex pūb⁹. ij. dra-
gāti z .j. preligride cū zūcro 3ficiat qđ v3 3 tussim ex
calida cā. Et aqua ordeī decoctōis dragāti valet cōtra
hūm. Et contra dissinteriam valet aqua pluuiālis in
qua dissolutum sit dragantum. Dragantum cum
albumine ouī mīxtum contra ignis combustionē op-
timum est. Platearius Serapio. Cap. liij.

Gūmi arabiciū calidū est z humidum: simile
est draganto: z dicitur arabiciū quia i arabia reperi-
tur melius est. Habet autē virtutem relaxandi z leniēdi. v3
contra asperitatem lingue. Dissolutū gūmi arabiciū in
aqua in qua fricetur lingua. Contra vomitum ex de-
litate virtutis retētiue. Betur puluis eius cum pulue
re cinamomi. Puluis gūmi arabici misceatur cū suc-
co plantaginīs z confert. Et puluis eius cū puluē san-
guinis draconis in aqua rosarum miscēdo confert cō-
tra fluxū mēstruorū et sanguinis. Cap. liiij.

Laudanum calidū z hu. i scōo gdu. ē ros i qb⁹
dā herbis iuiscatus: z ē eligēdū qđ ē ponderosū
z nigrum. Cū odor v3 3 catarrū ex frigida cā. z lau-
danum z mastix misceantur z circa ginguias z dentes
intus z extra ponatur dentes relaxatos cōfirmat Ad
suffocationē matriās recipiat patēs eius fumū per in-
feriūs. z contra precipitatōem matriās recipiat patēf
fumū laudani per os. et suppositoium ex eo factum et
matriā imissū cōfortat matriā et iuuat ad cōceptōez.

Mastix calida est et ficca in secundo Cap. lv
gradu: gūmi est cuiusdā fructūs: Eligēda ē ma-
stix que alba est et clara: que vero obscura abijicienda:

¶ Virtutē h̄z cōfortādi cōglutinādi cōsolidādi z cōstringē
di. Et vinū dissolutōis mastīcis et olībanī cū albumī
ne ouī mīscēdo z rēporibus superponatur v̄z cōtra hu
mores fluētes ad oculos z ad dētes: z p̄fert etiā cōtra
colorē tēporū q̄ fit ex fumositatē ascendēte a stōcho ad
caput. Mastīx mastīcata deuoluta in ore cōprimēdo i
dētibz pluribz vicibz facit descēdere hūiditates p
sputū enīcēdo Emplastrū sc̄m ex mastice bolo armeno
et albumine ouī et aceto et super orificiū stōchi positiū
vomitū colericū cōstringit positiū super renes z pectinem
fluxum colericum constringit. Cap. lvi.

Yrra est ca. et sicca in secūdo. gūmi est cuiusdaz
arboris in india nascentis: Eligēda ē q̄ dara et
dūrina et lucida est. Virtutem habet confortandi ex glu
tinositatē conducendo partes in vnū et Virtutē dissoluē
di z cōsumendi mediocriter ex q̄litatibus suis: et etiā
preseruāt a putredie: vñ corpora cōdita cū mirra cōser
uātur: et valet mirra cōtra sanie oris stōchi et intestinū
Et mirra valet contra putrida vlcera. Et fumus eius
per os receptus cerebrū cōfortat z per vuluā matricē ca
lescat et confortat ad conceptū. Et mirra valet cōtra fe
torē oris vicio hūorum putridorū. Et vinū decoctōis
eius z ficiū siccatū valet cōtra asma et viciū pectoris et
cōtra tussim. Et pillule de stōrace calamita et mirra va
lēt cōtra catarrū z valēt etiā ad digestōem cōfortādā.

Yrra alia naualis alia liqda z ē ca. z Cap. lvij
sicca in tēto. Naualis minus ē calī. z sic. Et p̄x
liqda Virtutē h̄z cōsumēdi laxādi et dissoluēdi. Vngē
tū ex ea sc̄m cū litargiro et oleo lauri z parū aceti v̄z cō

tra scabiē. Contra colorē spleis fit ēplastrū ex pice reso-
luta cū puluē abfin. ⁊ cēa et oleo: et pīx naualis in em-
plastris ponitur q̄ fuit ad vulnera. Et dicunt naualis
q̄ abraditur a nauibus: et ipsa deficcet superfluitates
et dissoluit eas propter morā quā facit in aq̄ maris.

Dicunt qdā dissoluit superfluitates quia acquirit
tutem ipsam ab aqua marina Serapio La. lviij

Refina diuersificatur scdm diuersitates arborū a
qbus colligit. Et oēs refine sūt calefaciue ⁊ disso-
lutie ⁊ mūdificatiue. et ē i ea res q̄ abstergit adeo q̄puiāt
scabiē: et ipā qdā attrahit ab interioribus pl⁹ q̄ alie spe-
cies glutinis. Et dicūt qdā q̄ refina sit sudor arborū pi-
ni Et refina ingreditur vngēta faciēs ea odorifera et be-
ne colorata: ⁊ p̄fert ad vlcera corporis hūiditates pu-
tridas attrahendo Pandecta. Cap. lix.

Storax calamita sicca et liqda: sūt calide in pri-
mo ⁊ sic in secūdo. Eligenda ē storax calamita
rubea: valet cōtra frigiditatē et debilitatē cerebri cū
laudano ⁊ storace liqda miscendo in modū pomi ābre-
naribus applicādo multū cōfert cerebro. Ad idem
valet melius fumigiū de ea posita super carbones.
Vinū decoctiōis eius gargarisatū hūiditatē vne seu
vniue deficcet. Et pillule de ea fac valent cōtra frigiditatē
stomachi et frigidum reuma capitis. ⁊ fumigiū eius
vz cōtra suffocatōem matris p̄ inferius applicatū. Et vz
etiā cōtra p̄cipitationē matris. i. casū eius p̄ superius
applicatum. Storax liquida multum valet in em-
plastris contra tineam et pustulas. Et filit vz ad plu-
ra emplastra et reddit ea multum odorifera.

Terepentina calida ē et sic. Cap. lx.
mus eius receptus circa anū curat tenasimonē.
Silt v3 eius fumus cōtra suffocatōem matricis inferi
us recipiat: et ptra pāpitatōem matricis superius reci
piat fumū terepentine. vel fiat suppositoū matricis cū
bōbice iuoluta terepentina in suffocatōe matricis. Ad
rūpēda apostēata fiat ex ea et farina ordei ēplastrū.

Sexta particula: de generibus salis et mineris ter
re et lapidibus. Capitulū. lxj.

Lumē calidū est et ficū in q̄rto gradu. Ani
tem h3 cōsumēdi et fortiter deficcādi. Puluis
eius spersus sup cācrū malā et putridā carnē
eradicat Et alumē mixtū cū parū mellis cū q̄ lianīum
ungatur et imissum fistule multū pdest: prius lauetur
vle⁹ canci cū aceto inflatōes giguīarū sanat si fiat ab
lutio eay cū aceto mixto cū alumie pcedēte vntosatōe
cū scarificatōe circa caput et spatulas. Cōtra scabiē
sulphur et litargiriū et alumē buliāt in aceto et oleo et
iunge in balneo: postea ablue cū aq̄ calida et post itenū
iūge Balneū aq̄ aluis v3 ydropicis scabiosis artetiq.

Argētū viuuū calī ē et hūidū in q̄rto Ca. lxij
Quidā dicūt q̄ sit frigidū in q̄rto. Ex effcū eius
calidū pbatur: quia dissoluit inscidit penetrat: licet actu
sit frigidū: potētiāliter est calidū. Cōtra scabiē. Recipi
atur litargiriū et cerusa et oleū lauri misceātur in patel
la circa ignē infrigidato adde argētū viuuū et vsui refer
ua. Cōtra pānū faciei post partū accipiatur auxugia

galine cū cerusa ⁊ argēto uiuo ⁊ inde vngantur facies.

Ol^o armen^o fri. ē et sic. i scōo g^o **Est** **Ca. lxiij**
q^d ā vena terre. Virtutē h³ cōstringēdi. et eligendus
est q^d est subrufus scōm om̄s eius pres. **C**ōfert bol^o cō
tra emoptoicā passiōem. i. fluxū sanguis p os: suma
tur aq^a ordeī in q^o fit dissolutū gummi arabicu³ v^l dra
gātum cum bolo armeno: et prodest idē cōtra dissin
teriam cum succo plātagis āmistrādo **Al** fiat empla
str³ sup itestia cum albumie ouī et bolī armeni et semie
plātagis. et cōtra fluxum sāguis ex naribus miscea
tur bolus cū succo sāguiarie et ipōatur narib⁹ et p^ofert.

Cerusa fri. est et sicca i scōo g^odu **Ca. lxiij**

Est flos plūbi h³ virtutē mūdificandi extenu
ādi supfluitatē ⁊ extergēdi **Al**q^a resolutōis cerūse et ami
di mundificat faciē: muliēs ea vtuntur. **E**t cerusavalz
ad creādā bonā carnem in vulnerib⁹ et ad sanāda vul
nera. et q^d cerusam faciunt sepius iacit ut apoplexiā epī
lentiā paralysim artericā ppter maliciā vaporū plūbi.

Alq^a viua calida est et sicca in scōo g^o **Ca. lxx**

mixa cum sepo et oleo v³ ad putrida apostema
ta. et virtus calcis est inflatia mordicatia adustia caute
rissatia: seō si miscetur cum auxugia aut oleo fit mania
tiua: et oportet q^d fit noua viua quā nō tetigit aq^a: et est
fortior q^d illa quā tetigit aqua: et q^{uā} lauatur calx fit fi
ne mordicatōe **P**andecta. **Cap. lxxj**

Orellus rubeus et albus frigidus est et hieus
in secundo gradu **Est** autem eligendus rubeus
grossus et darus: et quāto plus accedit ad rubedine³

tāto melior q̄ nulla h̄z foramia vel pauca. Albus filic
elīgendus ē quāto albiōr tāto melior q̄ etiā nō sit pfo
ratus foramibus. Virtutē h̄z p̄fortādi depurādi p̄strin
gendi. Virtutē h̄z occultā p̄ opilētiā. p̄ fluxū sāguis na
riū iponatur puluis coralli rubei cū succo sāguianē na
ribus cōferr. Et puluis eius in ouo sorbili v̄z p̄ dissin
teriā vel datur cū aq̄ plātagis. z p̄ emoptoicā passio
nem. i. spūti sāguineū fiāt pillule ex duabus p̄tibus
pulueris coralli rubei et vna parte dragāti cū aq̄ ordeī
miscendo z fiāt pillule q̄ tenētur in ore z trāsglutiat p̄

Nāritea resolutionē earū. Ca. lxxij.

fi. z sicce est cōplexionis: est lapis. h̄z autem v̄
ritem cōstringendi fluxum sanguinis intestinorū. Si
at emplastrū ex puluere emantitis et albumine ouī et
oleo rosarū et aceto et applicetur super intestina. Idē
valet cōtra fluxū menstruorū cū aqua vel succo plāta
ginis. Idem valet contra fluxū sanguis nariū cū suc
co sanguianē nariū imponēdo. Et fiāt pillule ex
ex puluere emantitis z gūmi arabici z dragāti cū aq̄
ros cōficiātur et teneātur pillule in ore sub lingua z trā

Itarginē sglutiat trāsolutas. Ca. lxxij.

ipate frigidum et ficcū: scōm quosdā frigidū et
ficcū in quarto. Et litarginū est duplex quoddā dicit
tur spuma auri: et quoddā dicitur spuma argēti. vir
tutem h̄z cōsolidandi depurādi cōstringendi. Puluis
litargini vulneribus impositus sanie p̄sui z plera cō
solidat. Valet contra scabiē p̄cipue cū sit ex flegma
te salso sumatur litargini bullantur cū oleo nucū z pa
nī aceti et inde liniātur loca scabiosa. Et cōfert etiā li

targiri cōtra vlceratōem virge. Puluis eius applica
nis vlceri pius cū aqua alumis mūdificetur. Cōfert
etiā cōtra pānū oculorū cū aq̄ rosarū fiat coliriū. ⁊ ad
faciē depurandā fiat ungetum ex aurugua galine cū
pulvere litargiri ⁊ oleo rosarū miscendo. La. lxx

Apis lasuli fri. est et ficus: silt lapis armenus
sed eorū excessus nō est determinatus ab auctori
bus. Est autē lapis lasuli eligendus q̄ multū assila
tur colorī celesti: purgat p̄cipaliter melācolia. ⁊ la
pis lasuli cōtra viciū splenis ⁊ emorroidarū. Det cū
vino decoctōis sene ⁊ seminis feniculi. Valet cōtra cor
diacā passionem. Detur cū succo boraginis et pulue
re ossis de corde cerui. Et vt breuiter dicā valet contra
omnes passiones factas de melancolia. La. lxx.

Trili siue margarite sūt fri. et sic lapis q̄ i q̄bus
dā piscibus reperitur: eligende sunt albe ⁊ darez
luide. Virtutē hñr cōfortādi. Contra sincopim et debi
litatem ex medicina vel fluxu ventris vel sanguinis. ⁊
contra cordiacam passionem et in febribus: detur pul
uis margaritarum cum zucro rosarum. La. lxxi

Alphur calidum est et sicū in quarto. Est ali
ud sulphur viuū quod ex terra sulphurea p
ducitur. Aliud est mortuum quod artificiose prepa
ratur: et istud nō est tante efficacie. Est autē eligendus
quod viride. Virtutem h̄z dissoluendi consumendi
Argentum factum ex puluere sulphuris et ellebori al
bi ⁊ oleo lini ⁊ cera multū cōfert cōtra paralysim arteti
cam podagram et epilepsiam ⁊c. Valet etiā cōtra as
ma inueteratū: detur. 3. s. in ouo sorbili:

Al calidum ē z ficum Ex sale z Ca. lxxij
aceto z oleo in aq̄ resolutis pōt puocari vomitū
digitis in ore imissus vel penna. Ad colorē ex ventosi
tate fiat saccellatio ex sale torefcō z calefcō z suppona
tur loco patienti. Et ex sale z melle fit suppositoꝝ ad
ventris constipationem. Cap. lxxij

Artarus calidus z ficus in q̄rto: qđ de vīo pu
riore existit melius est. Et fit ex tartaro et litargi
ro z oleo nucī z parū acetī p̄mixtio ad ignē i modū
p̄ngentī quod cōfert ad malas spēs scabiē. Et puluis
tartari in dōbis datus piguedinē p̄sūt z extenuat. Et
puluis eius scz. 3. ij. datus cū ellem rosarū vel cōserua
rosarum vel cum alio cōsimili ducit ad. p. vel. vi. asel
las puluere mastiās addito Cap. lxxiij

Althia ē ifrigidaria sūptica replet vlcera carne
et p̄glutinat: et est deficcaria. Et thutia preparat
quando pluries extinguitur i aq̄ rosarū tunc igreditur
colitria oculorū: z virtus thutie ablute multum cōfert
oculis fluentibus z ad plures alias egritudines oci
lorū. Et puluis turtie deficcet vlcera virge et hūidita
res ibidem p̄sumit Pandecta.

Ca. lxxv
Tritolū est minozale est adustie cōstructiue vir
tutis: calidum est z ficum in q̄rto. Et qñ sumi
tur ex eo in potū. 3. 5. cū ydromelle expellit lūbricos. Et
qñ sumitur in potū. 3. 1. aufert nocumētum fungorum
faciens euomere. Et puluis eius immissus in nares
constringit sanguinem fluentem ex eis et mūdicat vl
cera narium. Et puluis eius positus in aures occidit
vermes earum Pandecta. Cap. lxxvj.

Inde eris calidū z sic. carnē supflua cōsūt vñ
cuq; nascitur: p̄pue in aribus cū melle mixtū
Et mixtū cū aq̄ mellis fistulas curat: z giguas pumi
das sanat: z cāceratas carnes emēdat. Et mixtū cū sa
le armonico et terepētina z refina in modū yngētī le
prolos curat. **Psāo:**

Septia particula: de aialibus z ortis ab eis.

Hera et anser. Anas ē calidi **La. lxxvñ**
or oibus auib; domesticis. Bīcūt qđ ipsa
calefcit ifrigidatū: z fcit calefcē possidē febrē
Eius pinguedo ē maxia dolor ē sedādo: z ē melior p̄
guedibus auū. z caro eius ē grauis digestōis et au
get sperma. Et eius pinguedo clarificat colozē: z eius
caro impiguat et clarificat vocē. Et caro anseris est ḡ
uis: et tardatur in stomacho: sed leuius z melius op̄ est
in ipsa sūt ale. Cū autē caro digeritur harū auū ē nu
tribiliōz omnibus carnibus amu: augmētū efficiat i co
itu z multiplicat sperma. **Pandecta** **La. lxxvñ**

Os carnibus suis reficit et nutrit. vñ nichil est
i boue quod diuersis vñbus nō sit vtile: vñ eius
simus vt dīcūt plīnius li. xxvñ. c. xi. Simus bouis cū
aceto iuuat cōtra colozēz articuloz: ydropicis etiā sin
gulare remediū est si inde yngatur ad solē: cōsūt enīz
humorē intercutaneū. Est autem animal nō solū vñ
bus hoīz necessariū sz etiā ad plūa alia q̄ntū ad eoz
comua vt pelles ex qb⁹ varia sūt. **Varib.** **La. lxxix**

Ap̄ ē velocissima i cursu: leuissima in saltu: acu
tissima i aspē: dulcissima i gustu. z sanissima q̄

ad esū. sagadissima q̄ ad pastū. Hā visu gustu et olefā
discernit inter herbas et arborū ramuscūlos q̄z extremi
tates teneras cōedit et depascit. Capre viuūt p̄ xj. an
nos et frequētant coitū vsqz ad senecturē et aliqñ gene
rāt gemellos: vāna ē caprarū calefā auribus istilla
ra dolētes aures sanat. Bart̄. āgl. La. lxxx.

Anci fluuiales multū cōueniūt i egritudibus
calidis. Et qñ p̄buzūtur et fiāt inde cinēs q̄ mi
sceantur cū parū gēdiane et bibitur cū vīno est optimū
medicamē p̄ morsū canis rabidi: et talis cinis crācro
rum mixtus cū melle scissuris manuū et pediū et ani et
extoriatōi q̄ sit a frigore et cācro p̄fert. Et qñ coquūt
et potantur de iure confert vlcenibus pulmonis. Scap.

Colūba ē auis māsueta hoim frequē La. lxxxi
tiā et p̄fortiū diligēs quā antiq̄ auē veneriā nū
cupabāt: eo q̄ frequētat nidos et osculo et amore cō
cipit: et veneri multū vacat: ideo colūba d̄r q̄si colēs lū
bos. Sanguinē medicialem h̄z. sanguis eius sub dex
tera ala extractus et calidus oculis ipositus istillat⁹ do
lorem miūgat et obtalmiā sanat oculorū. Caro colū
barū dura ē ad digerēdū et viscosa: vnde grossū dat
nutrimentum: sed quando volare incipiunt rōe motus
sunt melioris digestiōis: quāto autem vetustior tan
to durior et peior ad digerendum. La. lxxxij.

Castor animal est cōmorās cū piscibus sub aq̄
et graditur sub terris. et d̄r castor a castrādo: nā
eorū testiculī medicīne sunt apti. Cū senserit venatores
ipse se castrat et moribus sua virilia amputat. Casto
rium h̄z virtutē dissoluēdi cōsumēdi et attenuādi loca

neruosa maxime confortadi. vñ valet epilenticis z cō
tra frigidās passiōes capinis z paralīsim ligue soluit
z loquelā reddit subito ablatā si sub lingua resoluantur
Et valet ꝑ vniuersalem corporis paralīsim si decoctū cū
vino fuerit et ruta et saluā in potu sepius sumatur.

Cruus ē aial diutissime viues La. lxxxiij.
plus qꝫ cētū ānis. Et est aial fel non bñs nisi in
intestinis: ideo hꝫ iestina amara et fetida vt dī aristo
tiles et auicēna. Itē sanguis cerui et leporis nūqꝫ coa
gulatur. Et ossa iueniūtur in eoz cordibus conferunt
ad multas passiōes notāter cordiales et in nobilibꝫ
confectionibus administrantur. Dicitur qꝫ lapis qui
dam reperitur in ceruis qui miro modo dicitur iuuā
re mulieres qñ sunt pregnātes. Barth. anglicus.

Bus ab edēdo dñs. Sparuus La. lxxxiij
enim est et pinguis et iocūdi sapor vt dicit yfi
derus li. xij. et ē tꝫate cōplexiōis: vñ melior et digestiōi
cōpetentior maxie si ē masculus. vñ eius caro bene nu
trit et sanguinem bonū gignit: ideo carnes edulīne cō
ueniunt maxime hūane nature: maxie hīs qui delicio
se viuūt Et pelles edoz sanant morsus venenosos si ca
lide desuper ponantur et adustio piloz odore fugat ser

Epus ē habere vtrūqꝫ pntes. La. lxxxv
sexū ideo multi putarunt leporē gigni et gignē
sine mare: vt plinius. Sūt autē lepores aialia ita fecū
da qꝫ vno fetu nascente statim altero fetu vterus gra
uidatur: vnde vtile est animal quo ad esum cum fue
rit iuuenis. Nam eius coagulum valet contra vene
num restringit ventris fluxum: sanguis eius mīti /

gat colore oculoy z quāto coagulū eius ē veterius tā

Ox⁹ to melius. Bart⁹ agl. La. lxxxvi.

nasūtur dentatus z mltis ifirmitatibus subiāz

Et qñ infirmatur obliquū tenet caput: et in luto plus
iacer in dextero latero q̃ in leuo. Et meliores sūt filij q
nasūtur in hieme z piores i estate. Est autē aial imū
dū z gulosū auide deuorās qdlibet fetidū z imūdum:
ideo caro eius licet sit facilis digestōis: tñ ex ea multū
cōmesta plures ide generātur supfluitates flegmaticē
putrefactōi abiles. Et impiguatur porcus vel sus in g
ere: et septima ps sui dñi pueritur in pilos et in sāgui
nē et lac dīat Aristotiles libro vij. La. lxxxvij

Itulus statī qñ nasūtur a virtute ppa ad qren
da matris vbera erigitur: z statī refiditur matris
vberibus. Nasūtur ei sicut et eq̃ in frōte pustula qd nī
gra quā magi asserūt incēsuū fore amorē: hāc pustu
lā mater statī āputat nec admittit ad vbera nisi p dñm
virus auferat. Et sūt boni nutrimentī z facil digestiōis

Alpis z multū vberare hñt. La. lxxxvij

est aial multū dolosū: qñ enī canes ifequūt euz
caudā iter cura recolligit: z qñ videt se nō posse euadē
i cauda recolligit vinā quā super canes insequētes ip
sū pñāt et diffundit: cuius fetorem canes sunt ab hor
rentes aliquantulum ei cedunt. Adeps enī eius et
medulla multum dicuntur valere contra neruoy con
tractionem. Sanguis eius dīatur diureticus. vnde
multum valere creditur ad lapidem vesice et renū:
vt dīat Plīnius libro. xxvij. Et dīat Plīnius ibi
dem qd si quis linguam vulpis habuerit in annulo

talīs non patietur caliginē oculorū. *Barri. āglis.*

Butirū accipit ex lacte vaccarū ca. lxxix
parū z ouīū Et butirū resoluit z matiat: z pp
ter hāc cām admistratū āpatibus q̄ sunt sub aure q̄
volumus ea mollificare et maturare. Et v3 in tumori
bus gigniarū infantū eas linientes cū butiro q̄ vo
lumus q̄ dentes cito oriātur et sine dolore: z p̄fert alijs
apostematibus oris Et miscetur etiā cū ēplastris p̄fe
rētibus ad dolore lūborū z mēbrozū aliorū. Et q̄ sūt
butirū mixtū cū melle iuuamētū magnū spuētib⁹ sa
niē ex apte pulmōis p̄fert. z filr v3 i pleuresi. z v3 etiā
sine melle ad excreandū saniē ab intra z ab extra am
ministrando: *Serapio.* *Cap. xc.*

Dagulū ē substātia lactis in stōcho coagulata
z oē coagulū ē subtiliatim resolutim et siccam.
z coagulū leporis in omnibus his q̄litatibus est for
tius *L*ōfert in fluxibus ventris et mēstruorū: et debili
tati virtutis retentive q̄ datur in modū castanee i po
tu vini: et datur contra sanguinē coagulātū. z q̄ mu
lier scit sibi pessariū cū eo z butiro post mūdificatōem
mēstruorū confert ipregnatōi. et quādo sumitur ex
eo in potu prohibet ipregnatōem *Serapio* *Cap. xcj*

Caseus a carēdo dicitur q̄a sepat ab aquosa sub
stātia lactis q̄ caret. est autē caseus fer lactis fri
gida est et grossa et ad digerendū dura: et magis at
tinet s̄tptiditati q̄ laxatōi: et est grauis stōcho z epati
z spleni maxime si illa loca fuerint opilationibus pre
parata et calculū in renibus impregnat: ideo dicit con
stantinus q̄ ois caseus plr ē malus: m̄ caseus glacti

est vicinus minus ē nociuus. Et caseus nimis saluus
nimis ē deficcatus et stōcho nociuus. Et carens sale
magis ē nutritiuus ⁊ corporis hūectatiuus: stōcho m̄
est nociuus ⁊ de facili in fumositates resolutiuus si sto
machus fuerit calidus: si vero fuerit frigidus in aceto
sitate de facili est cōuersiuus. Et vetus caseus oīno nō
p̄z q̄z valde exsiccat⁹ ⁊ dūe digestōis. Barth. āglie⁹

Cera ē fex mellis. Est enī cera multa La. xciij
v̄sibus necessaria. p̄z enī i medicis i p̄fectōibus
varijs ⁊ vngētis. Nā virtutē h̄z calefactiuā resolutiuā
ap̄titiuā manuratiuā attractiuā euaporatiuā ⁊ p̄sūp
tiuā. Cera quāto recētior tāto odorabilior ductibilior
⁊ purior et ad diuersarū ip̄ssionū ⁊ figurarū susceptio
nē aptior. Barth. de p̄petatibus rerū. La. xcij

Ac est liq̄z dulcis ⁊ cādidus i mamillis p̄ actio
nem caloris ex sanguine generatus. Eadē enī ē
materia mēstrui sāguis ⁊ lactis: et ideo natura creat lac
propter cibū nati q̄ cibatur extra. nō ergo dēt eē lac añ
tps partus nec post multū nisi accedat p̄ naturā. Et
lac dulce ē magis sapidū vicinū sanguini in ip̄m de fa
cili p̄uersiuū: et ideo laudabile est ip̄ius nutrimentum.
Est autē cōpositū ex tribus substantijs i virtute sc̄z ex se
rositate q̄ ē subtiliata ⁊ acuta: ⁊ ex caseali substantia q̄
est grossa ideo opilata: ⁊ butirosa et vinctuosa que est
mollificata. vñ serū est deopilatim ⁊ grossorū hūorū i
stiliuū et vētris solutiū p̄cipue serū capnū. Bar. āgl.

Al est liq̄z dulcissimus a mat̄ia La. xcij
purissima solertia apū generatus. vñ mellis ol
cedo ceteris est magis calida: sed minus hūda Et iu

dicatur mel calidū et ficā in scōo. Est mūdificatiuū;
lauatiuū et subtiliatiuū et suo caloe grossoz hūoz in
corpo: istihūū z hūorū putroz expulsiuū z amaritudi
nis tēperatiuū. ideo pot̄ in medicis ad cōseruādū medi
cīnas mixtas cū eo. Et mel crudū nō bñ despumanū
valde est ventosū et inflatim̄ rigit̄ in ventre gnātiū. in
malos hūoēs facīlter cōūsiū. spleis z epat̄ viscosita
te sua opilatū. colē inflamatū. yliac̄ et colicis noduum
Berapio. Pandecta. Cap. xcy.

Spodiū frī. in tercio ficā in pmo Spodiū est os
elephāt. hñs medullā et cōburiť sed ossa dentū
nō pburūtur. vñ illud spodiū eligēdū est subpallidū
est nimis leue hñs m̄ q̄sdā ptes subnigras nō mīnū m̄
efficacia. Cōfert in dissinteria z p̄ emoptoicā passiōē
Batis puluis eius cum aqua plantaginis vel succo
eius. Et puluis spodiī naribus inflatus sanguinem
narium sistit. Platearius. Cap. xcvi.

Sapo calide et sicce cōplexiōis. Az cōtra cōbul
tiōē ex aq̄ vel ex igne: et mox debet apponi mem
bro leso et ibi morari per tres vel q̄tuor horas. Cōfert
etiā ad scabiē cum vngitur locus scabiosus cū eo.
Et dealbat sapo carnem inde lotam. Valeretiā vt in
fiāt suppositoia desuper spergantur pulueres de esula
et prouocabunt assellationem.



L'Art Ancienne Cat XIX No 73

Dec. 1935

Sw frs. 3150

3
E
Nasimur steri ::
vivimus erimis ::
morimur cruciati ::

quo fortuna valet eodem & favor omni
dedinat

fata via Invenient adexit q vocat Apollo
quod neq speraba fortuna in attulit ultro

Accession no. HC

Herbarius

Author

Herbarius Latinus
(about 1485)

Call no.

Phoenabula
H-60
(60ff)

